

བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཆེན་གྱི་གནས་འཕྲིན།

བོད་རྒྱལ་ལོ་ ༣༡༧༩ གྱི་ལོ་ ༢༠༢༣ གྱི་ཟླ་བཅུ་བ་དང་། བཅུ་གཅིག

འདོན་ཐེངས་ ༥༦ ལ།

སྤྱི་ཁབ་ལྷ་ཞིབ་དང་ལྷ་དག་པ། - ཆོག་ས་བྱང་བསོད་ནམས་དོ་ཇེ།
ཚེས་སྤྱི་ག་པ། - བསྟན་འཛིན་དཔལ་འབྱོར།
པར་པ་དང་དེབ་གཟུགས་བྱས་འགོད། - བསྟན་འཛིན་དཔལ་འབྱོར།
འགྲེམས་སྤེལ་བ། - རིན་ཆེན།

དཀར་ཆག

ཕྱི་ཟླ་བརྒྱ་པ། October

[illegible]

ལ་གོང་ས་མཆོག་གི་མང་གཙོའི་འཕེལ་རིམ་དང་འབྲེལ་བའི་བཀའ་སློབ།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༠ ཟླ་ ༥ ཚེས་ ༡༡ ཉིན་
བཀའ་སློབ་གཉིས་དང་། གཞུང་ཞབས་།
མི་མང་བཅས་ལ་བསྐུལ་བའི་བཀའ་
སློབ།

བར་ལམ་དང་ཚོའི་བོད་མི་ཚོགས་པ་ཁག་
དང་། སྐར་བ་སོ་སོ་བཅས་པའི་བསམ་
ཚུལ་གང་ཡོད་བསྐྱུ་རྒྱུ་བྱས་པར་བསམ་
ཚུལ་གང་ལ་གང་འཆམས་བསྐྱུ་སྐྱབ་པ་རེད།
མང་པོ་ཞིག་གིས་དངོས་གནས་སེམས་ཁུར་
ཆེན་པོ་ལེན་གྱི་ཡོད་པའི་བཟོ་འདྲ་པོ་ཞིག་
འདུག ཉ་ཅང་དགའ་བོ་བྱུང་།

ད་ལྟ་འདིར་དོན་ཆེན་གསུམ་
བཤད་ན་བསམ་གྱི་འདུག དོན་ཆེན་གཅིག་
ལ་ཞིབ་ཆའི་ལོ་རྒྱུས་ལྟ་རྒྱུ་ཆར་བ་
བཞིན་དང་ཚོ་མང་གཙོའི་ལམ་ལ་འགོ་རྒྱ་
གཏན་འཁེལ་བ་ལྟར། ད་པན་ལོ་སུམ་ཅུ་སོ་
གཅིག་རིང་ལ་དང་ཚོས་མང་གཙོ་ལག་ལེན་

ལག་པོ་ཞིག་ཡོང་རྒྱུར་ཉམས་སྤྱོད་གསོག་
རྒྱ་སོགས་ཐབས་ཤེས་སྒོ་གང་ས་ནས་བྱས་
ཡོད། ཕྱི་ལོ་ཆིག་སྟོང་དགུ་བརྒྱ་ལྷག་ཅུ་རེ་
གངས་ནང་ནས་མ་འོངས་པའི་མང་གཙོའི་ཅ་
ཁྲིམས་ཀྱི་ཟེན་བྲིས་བཀོད་དེ་ད་པན་ལོ་གང་
འཆམས་ཤིག་ཕྱིན་པ་རེད། སྤྱིར་འཛམ་གླིང་
འདིའི་སྐར་ལ་འགྱུར་བ་མང་པོ་འགོ་བཞིན་
ཡོད་པ་དང་། གཉིས་ནས་དང་ཚོ་བོད་པའི་
གནས་ཚུལ་ཡང་བདེན་མཐའ་གསལ་རྒྱུའི་
རེ་བ་རྩེ་ཆེ་རྩེ་ཆེར་འགོ་བའི་སྐབས་འདིར།
མ་འོངས་པ་ལ་མང་གཙོ་མཆོན་ཉིད་ཆང་བ་
ཞིག་ཡོང་ཐབས་སུ་ཅ་ཁྲིམས་སྟོན་མ་བཟོས་
པ་དེའི་ཐོག་ལ་སྟོན་འཕྲི་བསྐྱར་བཅས་གཏོང་
རྒྱ་གང་ཡོད་བཏང་ན་བསམ་གྱི་འདུག ད་
དང་ཚོ་མི་གཅིག་གཉིས་ཤིག་གིས་ལམ་སང་
བཟོ་སྐྱབ་རྒྱ་ཁག་པོ་རེད། འཛམ་གླིང་ནང་
མང་གཙོའི་ཕྱགས་སྟོལ་དམིགས་བསལ་གྱི་
མཁས་པ་ཡོད་པ་དེ་ཚོའི་གསུང་གྱི་བསམ་

འཆར་ལ་ཉན། དེ་འདྲའི་ཐོག་ནས་བཟོ་དགོས་
པར་བཞེན་དང་ཚོ་བོད་པའི་ཐོག་ནས་མི་
ཁ་ཤིས་ཡོད་པའི་ཚོགས་རྒྱུང་ཞིག་བཟོས།
དེ་དག་གི་ཐོག་ནས་རྒྱུ་ཁུར་སྤངས་ནས་རྒྱ་
གར་གྱི་མཁས་པ་དེ་འདྲ་དང་། ཕྱི་རྒྱལ་ལུང་
པ་གཞན་དག་གི་མཁས་པ་དེ་འདྲའི་བསྐྱབ་
བྱ་ཉན་ཏེ། མང་གཙོའི་དོ་བོ་མཆོན་ཉིད་ཆང་
བའི་ཅ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཟེན་བྲིས་ཤིག་བཟོས་ན་
བསམ་པ་དང་། ཟེན་བྲིས་དེ་གཅིག་སྟོང་དགུ་
བརྒྱ་དགུ་བརྒྱ་གོ་གཉིས་ཅམ་ལ་བཟོས་ཟེན་
པ་བྱུང་ན། དེ་ནས་དང་ཚོ་བཅོན་བྱེལ་ལ་ཡོད་
པའི་བོད་པ་ཚོ་དང་། བོད་ནང་ལ་ཡང་ག་
ཚོད་སྐབས་སྐབས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་བྱས་ནས་གཞིས་
བྱེས་བོད་མི་ཆང་མའི་བསམ་ཚུལ་རྣམས་
ཟེན་བྲིས་དེའི་ཐོག་ལ་སྐྱབས་སྐྱབ་པ་བྱས།
མཐའ་མའི་གཏན་འབེབས་ཐག་གཅོད་བྱེད་
རྒྱ་དེ་ནི་དང་ཚོ་གཞིས་བྲེས་མཉམ་
འཛོམས་བྱུང་བའི་ཉིན་མོ་དེར་བྱེད་རྒྱ་
གང་ལྟར་མང་གཙོ་མཆོན་ཉིད་ཆང་བ་ཡོང་
ཐབས་སུ་སྟོན་མའི་ཅ་ཁྲིམས་ཟེན་བྲིས་ལ་
སྟོན་འཕྲི་སྐྱར་བཅས་གང་དགོས་གཏོང་རྒྱུའི་
དོན་དག་ལ་ཚོགས་རྒྱུང་ཞིག་བཟོགས་ན་
བསམ་པ་བྱན་སོང་། ད་ལྟ་པན་ལ་དང་ཚོས་
མང་གཙོའི་ཅ་ཁྲིམས་ཟེན་བྲིས་སྟོན་མ་ནས་
བཟོས་པ་འདིའི་ཐོག་ལ་ག་ལེན་གང་སྐྱབ་
བཀའ་གྱི་ཡོད་ན་ཡང་། ཕྱགས་གཅིག་ནས་
དང་ཚོ་བཅོན་བྱེལ་བའི་གནས་སྐབས་

འདི་ལོ་ལོ་ནས་ལག་ལེན་ཆ་ཚང་བ་ཞིག་
 དང་། གསལ་པོ་ཞིག་གོ་ཆོད་པ་ཞིག་ཡོང་གི་
 ཡོད་པ་མ་རེད། ང་ཚོ་བཙན་ཁྲོལ་བའི་སྤྱི་ག་
 འཛུགས་ཀྱི་ད་ལྟོ་ལོ་གནས་སྐབས་འདི་བཙན་
 པོ་མེད་སྟབས་། ཁྲིམས་མཐུན་གྱི་ཆོག་པ་བ་
 ཞིག་དེ་བ་སྤྱོད་ཀྱི་ཕྱི་ན་ལག་པོ་མེད་དམ།
 ཞེས་དེ་སྤྱོད་ཀྱི་ཆོག་པ་བ་ཞིག་དེ་བ་
 སྤྱོད་ཀྱི་ཕྱི་ན་ལག་པོ་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་ཀྱི་
 དེ་འདྲའི་བསམ་སྒྲུབ་ཡང་བཏང་བ་རེད། ད་ཆ་
 ང་ཚོ་བཙན་ཁྲོལ་བའི་སྤྱི་ག་འཛུགས་འདི་ན་
 སྤྱོད་ཀྱི་འགྲོ་སྐབས་འདི། མང་གཙོའི་ལམ་
 ལུགས་མཆོད་ཉིད་ཆ་ཚང་བ་ཞིག་ཡོང་བའི་
 ཆེད་དུ་ལག་ལེན་ཀྱི་ཕྱི་ན་ལག་པོ་མེད་
 ཡང་བྱུང་། གང་ལྟར་ཡིག་ཆ་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་ཀྱི་
 བཙོ་སྤྱོད་དང་། ལོ་རྒྱུས་མ་དགུ་བཙུག་གཅིག་
 གི་མང་གཙོའི་དུས་ཆེན་གྱི་ཡས་མས་ཆར་
 བ་ཞིག་བྱུང་ན། ང་ཚོའི་སྤྱི་འཛུགས་ཀྱི་འགྲོ་
 སྐབས་ལ་སྤྱོད་ཀྱི་ཕྱི་ན་ལག་པོ་མེད་ཀྱི་
 འཛུགས་གསར་བ་དེ་དག་ལོ་རྒྱུས་མཐུན་གྱི་
 བཙུའི་དུས་ཆེན་ལས་མས་ལ་གཏན་འཁེལ་
 བ་ཞིག་བྱས། སྤྱི་འཛུགས་ཀྱི་ཆོག་པ་འདྲེ་
 འདིའི་ཐོག་ནས་ཡིག་ཆ་དེར་ཞིབ་འཇུག་
 དང་། གོ་བསྐྱར་གཏན་འཁེལ་བྱེད་དགོས།
 དཔེར་ན། སྤྱི་འཛུགས་གསར་བ་དེ་དག་གིས་
 ཁྲིམས་ལུགས་མང་པོ་གཏན་འཁེལ་བྱེད་
 དགོས་པ་ཡོང་གི་རེད། དེ་ནི་མང་གཙོའི་དུས་
 ཆེན་གྱི་ཡས་མས་དེ་འདྲར་གཏན་འཁེལ་བ་
 ཞིག་བྱུང་ན་ལག་པོ་མེད་དམ་བསམ་བློ་
 སོང་། དེ་གནས་ཚུལ་གཅིག་ཡིན།

སྤྱི་འཛུགས་ཀྱི་འགྲོ་སྐབས་འདི་སྤྱི་ག་གཅིག་
 ནས་མི་མང་གིས་འོས་བསྐྱུས་ནས་ཡོང་བ་
 གང་ཞིག་ལ། མཐའ་མའི་གཏན་འཁེལ་ངས་
 བྱེད་དགོས་པ་ཞིག་ཆགས་ཡོད་པ་རེད། ད་
 ཆ་དེ་ལ་བསྐྱར་བཅས་བཏང་སྟེ། སྤྱི་འཛུགས་
 རྒྱལ་མང་མོས་ཀྱིས་འདེམས་ཐོབ་གང་
 བྱུང་བ་དེ་གཤེས་ཐོག་ནས་གཏན་འཁེལ་བ་
 ཞིག་བྱས་ན་བསམ་བ་ཡིན། བྱིན་ཆད་སྤྱི་
 འཛུགས་དེ་དག་གཏན་འཁེལ་ཐོབ་ཆགས་
 ཡོང་གི་རེད། བཀའ་སློབ་བསྐྱོད་སྤྱི་གས་དེ་ཆོད་
 གས་ཀྱང་སྤྱི་འཛུགས་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་ལྟ་
 བྱེད་ཆགས་ཡོང་གི་ཡོད་པ་རེད། ད་ལྟོ་སྤྱི་
 འཛུགས་ལས་དུས་འདིའི་མཆོམས་ནས་སྤྱི་
 འཛུགས་གསར་བ་འདེམས་བསྐྱོད་ཀྱི་ཕྱི་
 ལས་འགོ་ལམ་སང་བཙུགས་ཏེ། ལོ་གཅིག་
 གི་ནང་ཆུད་ལོ་རྒྱུས་མཐུན་གྱི་བཙུའི་དུས་
 ཆེན་ལས་མས་ལ་གཏན་འཁེལ་བ་ཞིག་བྱུང་
 བ་སྟུང་། སྤྱི་འཛུགས་འོས་བསྐྱུས་ཀྱི་སྤྱོད་སྐབས་
 ཀྱང་གང་འདྲ་བྱས་ནས་དགའ་བ་འདུག་
 གས། ད་ལྟོ་ཆོག་པ་འདྲེ་འདིའི་ཐོག་གོ་
 བསྐྱར་བྱས་ན་བསམ་བྱེད་ཡོད། ད་ལྟོ་བསམ་
 འཆར་ནང་ཡོད་པ་བཞིན་འཛུགས་མིའི་མི་
 གངས་ཀྱང་ཐོབ་བྱ་སྤྱོད་ཀྱི་ཕྱི་ན་ལག་
 ལྟུང་། འཛུགས་མི་སྤྱོད་ཀྱི་ཕྱི་ན་ལག་
 རྒྱུས་ཀྱི་སྤྱོད་ཀྱི་ཕྱི་ན་ལག་ལྟུང་། སྤྱི་འཛུགས་
 རྒྱུས་ཀྱི་སྤྱོད་ཀྱི་ཕྱི་ན་ལག་ལྟུང་། སྤྱི་འཛུགས་
 རྒྱུས་ཀྱི་སྤྱོད་ཀྱི་ཕྱི་ན་ལག་ལྟུང་། སྤྱི་འཛུགས་
 རྒྱུས་ཀྱི་སྤྱོད་ཀྱི་ཕྱི་ན་ལག་ལྟུང་། སྤྱི་འཛུགས་
 རྒྱུས་ཀྱི་སྤྱོད་ཀྱི་ཕྱི་ན་ལག་ལྟུང་། སྤྱི་འཛུགས་
 རྒྱུས་ཀྱི་སྤྱོད་ཀྱི་ཕྱི་ན་ལག་ལྟུང་། སྤྱི་འཛུགས་
 རྒྱུས་ཀྱི་སྤྱོད་ཀྱི་ཕྱི་ན་ལག་ལྟུང་། སྤྱི་འཛུགས་

འདོམས་སྤྱོད་པ་ཞིག་བྱས། ད་ལྟོ་བསམ་
 འཆར་ནང་ཡོད་པ་བཞིན། འཛུགས་མིའི་
 འགྲོ་སྐབས་དེ་ཆོག་པ་འདྲེ་གོང་ལོག་གཉིས་
 བཙོ་སྤྱོད་དགོས་པ་དག་མཆོད་ཡོད་མེད་ལ་
 ཡང་བསམ་སྒྲུབ་བཏང་། གོ་བསྐྱར་བྱས། ཡང་
 མིན་ན་སྤྱི་འཛུགས་ལྟོ་ཆོག་པ་གཅིག་གི་
 ཁོངས་ལ་ནང་གསལ་སྤྱོད་ཆོག་གཉིས་ལྟུང་།
 དཔེར་ན། ད་ལྟོ་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ལ་
 བཙན་ཁྲོལ་བའི་མི་གངས་མང་ཅུང་ལ་མ་
 ལོས་པར་ཆོལ་ཁ་གསུམ་སོ་སོ་སྤྱི་འཛུགས་
 གངས་འདྲ་མཆོངས་ཡོང་གི་ཡོད་པ་འདི་སྤྱོད་
 ཆོག་གཅིག་བྱས། ཡང་བོད་མི་བཙན་ཁྲོལ་
 བ་མི་གངས་ལྟ་བུ་རེ་ནས་འཛུགས་མི་
 རེམ། མི་གངས་སྤྱོད་རེ་ནས་འཛུགས་མི་རེ་
 བསྐྱུས་པའི་སྤྱི་འཛུགས་སྤྱོད་ཆོག་གཅིག་བྱས་ན་
 ཡང་གང་འདྲ་འདུག་གས། བསམ་སྒྲུབ་གཏོང་
 ཆུ་མེད་དམ། དེ་དག་དེས་ཀྱི་ཆོག་པ་
 འདྲེ་ཐོག་ལ་གོ་བསྐྱར་བྱས་ནས་ཐག་
 གཅོད་དགོས།
 ད་ལྟོ་བཙན་ཁྲོལ་སྤྱི་འཛུགས་ནང་ལ་བྱུང་
 མེད་ཀྱི་འཛུགས་མི་ཡོད་ན་ཡང་། བྱུང་མེད་ཀྱི་
 འཛུགས་མིའི་གངས་ཆེད་དམིགས་བསམ་
 བཙོ་སྤྱོད་མ་བྱུང་བ་རེད། ད་ཆ་སྤྱི་འཛུགས་སྤྱོད་
 གངས་འཛོར་སྤྱོད་ཀྱི་ཡོད་པར་བཞིན། བྱུང་
 མེད་ཀྱི་འཛུགས་མི་ཡང་གངས་འཛོར་དེས་
 ཅན་ཞིག་སྤྱོད་པས་སྤྱོད་པའི་དོན་དུ་བསམ་སྒྲུབ་
 གཏོང་དགོས་ཀྱི་འདུག དེ་ལ་གནད་འགག་
 འདུག (འགྲོ་སྤྱོད་འཛུགས་ཀྱི་)

བོད་ཀྱི་གཏམ་བཞུང་ “བ་ལགས།” ཞེས་པ་ཐེངས་དང་པོ་གཟིགས་འབྲུལ་ཞུ་སྐབས་དཔལ་ལྷན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་གཞིན་སྒྲིལ་མ་ཆེ་རིང་མཆོག་སྐུ་མགྲོན་གཙོ་བོར་ཆེད་ཕེབས་ཀྱིས་གསུང་བཤད་གནང་བ།

དཔལ་ལྷན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་གཞིན་སྒྲིལ་མ་ཆེ་གིས་གསུང་བཤད་གནང་བཞེན་བ།

༢༡ པུ་ལོ་ ༢༠༢༢ ལྷ་བ་ ༡༠ ཆེས་ ༡ ཉིན་བོད་ཀྱི་གཏམ་བཞུང་ཆོན་པ་དང་། བོད་ཀྱི་ཆོས་ཀར་ཆོག་པ་གཉིས་བྱང་སྤེལ་ཐོག་ལམ་ཁྲམ་ཁྲིད་གནང་བའི་ “བ་ལགས།” ཞེས་པའི་གཏམ་བཞུང་འདི་ཉིད་འཛུགས་སྐོར་སྤྱི་ཡོངས་ལ་གཟིགས་འབྲུལ་ཞུ་འགོ་བཙུགས་པ་ལྟར། ཆེས་ཐོག་མའི་གཟིགས་ཕྱད་དེ་བཞེན་སྐུ་མགྲོན་ཁག་ཅིག་ལ་བོད་ཀྱི་ཆོས་ཀར་ཆོག་པ་པའི་ཆོག་པ་ཁང་དུ་གཟིགས་འབྲུལ་ཞུས་ཤིང་།

སྐབས་དེའི་སྐུ་མགྲོན་གཙོ་བོར་དཔལ་ལྷན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་གཞིན་སྒྲིལ་མ་ཆེ་རིང་མཆོག་དང་། དམིགས་བསལ་སྐུ་མགྲོན་དུ་ཉིན་བོད་མཛུང་འབྲེལ་ཆོག་པའི་ཆོག་པ་གཙོ་ཨ་རིན་ནེ་རི་ཡ་ (Ajit Nehria) ལགས་དང་དཔལ་ལྷན་བདེ་སྤང་བཀའ་སློན་ཀྱི་རི་སྒྲིལ་

མ་མཆོག་དཔལ་ལྷན་ཁྲིམས་ཞིབ་པ་ཆེ་བའི་ལས་ཆབ་ཀྲ་དག་འབྲུལ་མཆོག་དེ་བཞེན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ནམ་པ། གཞན་ཡང་ད་ས་ཁུལ་གྱི་གཞུང་དང་གཞུང་འབྲེལ་མིན་པའི་ཆོག་པ་བ་ཁག་གི་སྐུ་ཆབ་ཐོགས་ཕེབས་འདུག།

དེ་ཡང་ཐོག་མར་བོད་ཀྱི་ཆོས་ཀར་ཆོག་པ་པའི་འགན་འཛིན་གྱིས་གཏམ་བཞུང་དང་འབྲེལ་བའི་རི་སྒྲིལ་གསུང་བཤད་གནང་རྗེས། སྐུ་མགྲོན་ནམ་པ་ལ་གཏམ་བཞུང་དངོས་གཞི་གཟིགས་འབྲུལ་ཞུས་གནང་བ་དང་། གཏམ་བཞུང་གཟིགས་འབྲུལ་གྱུ་བ་མཆོམས། སྐུ་མགྲོན་གཙོ་བོ་དཔལ་ལྷན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་གཞིན་སྒྲིལ་མ་ཆེ་རིང་མཆོག་གིས་ཐོག་མར་གཏམ་བཞུང་གསར་ཅོམ་གནང་མཁན་སྐུ་ཞབས་ཨ་ཟླ་ཤེག་ ལཱ་ཁུམ་རྩར་ (Abhishek Ma-

jumdar) ལགས་དང་། འཁྲབ་ཁྲིད་གནང་མཁན་རར་མ་རྒྱུ་ནས་ཡིན་པའི་སྐུ་ཞབས་ཉེ་རི་ ཕུ་ཏར་མན་ (Harry Fuhrmann) ལགས་དང་། འཁྲབ་ཁྲིད་པ་ལྷག་པ་ཆེ་རིང་ལགས། གཞན་ཡང་གཏམ་བཞུང་ནང་དངོས་སུ་འཁྲབ་སྟོན་གནང་མཁན། དེ་བཞེན་རྒྱུ་བ་སྐྱོར་གནང་མཁན་ཡོངས་ནས་བོད་ཀྱི་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་དེ་བཞེན་གཏམ་བཞུང་གི་ལམ་ནས་འཁྲབ་སྟོན་གནང་བར་སྐྱགས་རྗེ་ཆེ་ཞུས་པ་དང་སྐྱགས་གསུང་དོན། ང་ཆོ་རང་དབང་ལུང་པའི་ནང་ཡོད་པ་ཆོང་མ་གཞིས་བཞུགས་རྒྱ་ཆའི་མང་ཆོག་པ་གྱི་མགྲོན་ཆབ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་བ་ལྟར། ཁོང་ནམ་པའི་མགྲོན་ཆབ་བྱས་ཏེ། བོད་ཀྱི་གནས་སྤངས་དེ་རྒྱལ་སྤྱིའི་སྤངས་ཆའི་ཐོག་བསྐྱེབ་སྐྱབ་པ་བཟོ་རྒྱུར། དངོས་ཤུགས་བརྒྱད་གསུམ་ནས་ནམ་དཔྱིད་འབྲུ་མིན་ཐོག་འབད་བཅོན་བྱེད་དགོས་པ་དེ་ཆོང་མའི་འོས་འགན་ཡིན་པ་དང་། བོད་ཀྱི་ཆོས་ཀར་ཆོག་པ་པའི་ངོས་ནས་གཞས་དང་། ཞབས་བྱོ་ཅམ་མིན་པར་གཏམ་བཞུང་གི་ལམ་ནས་བོད་ཀྱི་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ནམས་བཤད་སྐྱབ་པ་བཟོ་དགོས་པ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་གནས། བོད་ནང་ཡོད་པའི་བོད་མི་ནམས་ཀྱི་མངོན་འདོད་འགྱུ་རྒྱུར་ཆོང་མས་ཁུས་པ་མཉམ་སྤངས་གནང་དགོས་པ། བོད་ཀྱི་ནང་ཆོས་

༡། ཁྱིཾ་ ༣༠༣༣ ལྷ་བ་ ༡༠ ཆེས་ ༡ འཇུས་སྤྱབ་བསྟན་དབང་ཆེན་མཆོག་དང་།
དང་ ༢ ཉིན་ཨི་ཊ་མིའི་མི་ལན་ཏུ་ཡུ་རོབ་ སྤྱི་འཇུས་སྤྱབ་བསྟན་ཀྱ་མཆོ་མཆོག་རྣམ་
བོད་རིགས་ཆོགས་པ་ཁག་གི་ལོ་འཁོར་ གཉིས་མཉམ་ཞུགས་གནང་འདུག་པ་དང་།
ཆོགས་ཆེན་ཐངས་གསུམ་པ་བསྐྱོར་ཆོགས་ ཐངས་འདིའི་ཡུ་རོབ་བོད་རིགས་ཆོགས་པ་
གནང་བའི་ཆོག་ཡུ་རོབ་ཕྱོགས་བཞུགས་སྤྱི་ ཁག་གི་ལོ་འཁོར་ཆོགས་ཆེན་ཐངས་གསུམ་

རིགས་ཚོགས་པའི་ངོས་ནས་ཀྱང་ས་གནས་སུ་གོ་སྤྲིན་ཚོགས་ཆུང་གི་ལས་འགན་བཞེས་རྒྱ་དང་། ཕྱོགས་བཞུགས་ལུ་རོབ་སྤྱི་འཐུས་གཉིས་
དང་། སྤྱི་ཚབ་དོན་གཙོད་རྣམས་པ་ཐུན་མོང་གིས་འགན་འཁུན་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་འགན་བཞེས་རྒྱུ་འཐུས་གཙོད་གནང་ཡོད་པ་བཅས། །

བདེ་ལེགས་སྤྱན་ཁང་དབུ་བརྟེན་ནས་ལོ་ངོ་ ༥༠ འཁོར་བའི་དུས་དྲན་མཇུག་སྒྲིལ་ཐོག་དཔལ་ལྷན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་
གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་དམིགས་བསལ་སྤྱི་མགྲོན་དུ་ཆེད་ཕེབས་ཀྱིས་གསུང་བཤད་གནང་བ།

༢༡ ཁྱི་ལོ་ ༢༠༢༢ ལྷ་ ༡༠ ཚེས་ ༩ འཛིན་ལུང་རྟོགས་མཆོག་ བོད་མི་མང་སྤྱི་
ཉིན་བོད་ཀྱི་རྒྱུས་གར་ཚོགས་ཁང་དུ་བདེ་ འཐུས་རྣམས་ལ། གནང་ཡོད་མི་སྣ་སོགས་

བདེ་ལེགས་སྤྱན་ཁང་དབུ་བརྟེན་ནས་ལོ་ངོ་ ༥༠ འཁོར་བའི་དུས་དྲན་སྤྱི་ཚོམ་དམིགས་བསལ་སྤྱི་མགྲོན་དུ་ཆེད་ཕེབས་ཀྱི་
འཐུས་ཚོགས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་གིས་གསུང་བཤད་གནང་བཞིན་པ།

ཚོགས་གཙོ་མཆོག་གིས་མཇུག་སྒྲིལ་ཐོབ་ས་
པའི་སྤྱི་མགྲོན་ཡོངས་ལ་བོད་མི་མང་སྤྱི་
འཐུས་ལྷན་ཚོགས་དང་། སྤྱི་ཚོམ་རྣམས་
འཆ་མས་འདྲི་དང་སྤྱགས་གསུང་བཤད་
གནང་དོན། བདེ་ལེགས་སྤྱན་ཁང་ལྷ་བུ་ཡིན་
ན། ཁྱི་ལོ་ ༡༩༧༡ ལོར་གསར་འཛུགས་
གནང་ནས་ད་ཆ་ལོ་ངོ་ ༥༠ འཁོར་གྱི་ཡོད་
ཅིང་། སྐབས་དེ་དུས་འདྲ་པོར་བསམ་སྒྲོ་
བཏང་བ་ཡིན་ན། ང་ཚོའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་
གནས་སྡངས་དང་། དཔལ་འབྱོར་གྱི་མཐུན་
ཤིང་། མི་ཆའི་གནས་སྡངས་སོགས་གང་ཅིར་
ཏ་ཅང་གི་དཀའ་ལས་ཁག་པོ་ཡོད་རེད་
བསམ་གྱི་འདུག སྤྱི་ནོར་ལ་གོང་ས་ལ་སྐབས་
མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་བཀའ་སློབ་ལས་
སྟོན་གཞི་ལ་བཞག་པའི་ཐོག་ནས། བདེ་
ལེགས་སྤྱན་ཁང་ཐོག་མར་དབུ་འཛུགས་
གནང་མཁན་གྱི་འགན་འཁུན་གཙོ་མཁན་པོ་
ལས་བྱེད་རིམ་བྱུང་རྣམས་པས་དཀའ་ལས་
དང་། རྒྱུ་སྐྱོར་གནང་བར་བརྟེན་ནས་
འདས་པའི་ལོ་ངོ་ལྔ་བཅུ་འདྲི་རིང་མི་ཆའི་ཆ་
ནས་སྤྱན་བཤུར་སྤྱི་ཚོགས་པ་ཡིན་ནའང་
འདྲ། བདེ་ལེགས་སྤྱན་ཁང་ཡིན་ནའང་བཅས་
ཆང་མ་ཡར་རྒྱས་ཕྱོགས་སུ་འགྲོ་ཐུབ་པ་དེ་
དཔེ་མི་སྤྲོད་པའི་ཡག་པོ་རེད། དེ་ཡིན་དུས།

ལེགས་སྤྱན་ཁང་དབུ་བརྟེན་ནས་ལོ་ངོ་ ༥༠
འཁོར་བའི་དུས་དྲན་སྤྱི་ཚོམ་གནང་བ་
དང་། སྐབས་དེའི་མཇུག་སྒྲིལ་སྤྱི་མགྲོན་གཙོ་
པོར་དཔལ་ལྷན་མིང་སྤྱི་ཚོགས་པ་ཆེ་རིང་
མཆོག་དང་། དམིགས་བསལ་སྤྱི་མགྲོན་དུ་
དཔལ་ལྷན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་
གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་
མཆོག་གིས་གསུང་བཤད་གནང་སྟེ་བདེ་
ལེགས་སྤྱན་ཁང་ཐོག་མར་དབུ་འཛུགས་
གནང་མཁན་གྱི་འགན་འཁུན་གཙོ་མཁན་པོ་
ལས་བྱེད་རིམ་བྱུང་རྣམས་པས་དཀའ་ལས་
དང་། རྒྱུ་སྐྱོར་གནང་བར་བརྟེན་ནས་
འདས་པའི་ལོ་ངོ་ལྔ་བཅུ་འདྲི་རིང་མི་ཆའི་ཆ་
ནས་སྤྱན་བཤུར་སྤྱི་ཚོགས་པ་ཡིན་ནའང་
འདྲ། བདེ་ལེགས་སྤྱན་ཁང་ཡིན་ནའང་བཅས་
ཆང་མ་ཡར་རྒྱས་ཕྱོགས་སུ་འགྲོ་ཐུབ་པ་དེ་
དཔེ་མི་སྤྲོད་པའི་ཡག་པོ་རེད། དེ་ཡིན་དུས།

བདེ་ལེགས་སྤྲོད་ཁང་གི་འགན་འཛིན་རིམ་
པ་དང་། སྤྲོད་པ་དང་། སྤྲོད་ཞབས་པ་རྣམས་
པས་ད་བར་ལོ་རྒྱུ་ ༥༠ འཁོར་བའི་རིང་གྲུབ་
འབྲས་གཟེངས་སུ་ཐོན་པ་དེ་བཞིན་དེ་རིང་

པ་དང་། དེ་ཆོར་གཙོ་བོ་འཕྲོད་བསྟེན་ལས་
ཁུངས་ནས་གཞིགས་སྤྱོད་ཞིག་གནང་བཞིན་
ཡོད་པའི་ཐོག་ བདེ་ལེགས་སྤྲོད་ཁང་གི་ཐོག་
ནས་མཐུན་ཀྱིན་དང་། མི་ཆའི་ཐོག་ནས་ག་

དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་བརྒྱུད་ནས་ཡ་སྤྱའི་ཐུགས་པ་ས་འདུ་ཆང་ཆེ་བརྟན་རྩི་ལགས་ཀྱིས་མི་ལོ་ ༥༠ ལྷག་བཅན་བྱོལ་བོད་མིའི་སྤྱི་
ཚོགས་འཕྲོད་བསྟེན་དང་། བདེ་ལེགས་སྤྲོད་ཁང་གི་སྤྱི་ཐུབ་སྤྲོད་པའི་མཛད་འགན་གཟེངས་སུ་ཐོན་པ་གནང་དང་གནང་སྤྲུལ་ལ་ལེགས་པའི་
བསྟུགས་བརྩེད་མཆོད་ཆེད་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱི་སྤྱི་བརྟན་ཞིག་ཕྱག་རྟགས་སུ་འབུལ་སྐབས།

མཛད་སྤྱིའི་ཐོག་སྤྲོད་ཡང་ཉན་རྒྱུ་ལོ་
སྐབས་བྱུང་བ་དེ་ལ་འབྲེལ་ཡོད་ལས་ཁྱེད་
ཡོངས་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།

བདེ་ལེགས་སྤྲོད་ཁང་དོན་ནས་
བཞུགས་སྐྱོད་པ་ཅམ་མ་ཡིན་པར།
བཅན་བྱོལ་བོད་མིའི་འདུ་སྟོན་གཞིས་
ཆགས་ཁག་ཆང་མའི་ནང་སྤྲོད་བཅས་ཀྱི་
ཐོག་ལ་ལམ་སྟོན་གནང་རྒྱུ་དང་། ལེ་སྤྱི་ན་ཆ་
ཅ་འགོག་གཏོར་རྒྱུ་ལས་གཞི་སྤེལ་སྤྱོད་
ཡོད། སྤྱིར་དུ་ཆོད་སྤྱི་ཚོགས་དེ། ཕྱགས་
གཅིག་ནས་མི་འཁོར་ཉུང་ཉུང་དེ། ཕྱགས་
གཞན་ཞིག་ནས་གཞིས་ཆགས་དང་། སྤྱོད་
ལྷ་དགོན་སྤེ། ལྷ་ས་གསོ་ཁང་ལྷ་བྱ་སྤེ་ཆོན་
འདྲ་པོ་མང་པོ་ཞིག་ལ་གྲེས་ནས་བསྟན་ཡོད་

ཆོད་སྟོན་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱིས་ད་བར་རང་རེའི་སྤྱི་
ཚོགས་ནང་ལུས་སེམས་བདེ་ཐང་ཡོད་རྒྱུ་
ཐོག་ཀྱང་རྗེས་སྐབས་པོ་ཆེ་བཞག་ཡོད་པ་
དེ། བོད་མིའི་སྤྱི་གཞུགས་ཀྱི་ལས་ཁྱེད་
དང་། སྤྱི་ཞུ་ལས་བྱུང་རྣམས་པ་ཡོངས་ལ་བདེ་
ལེགས་སྤྲོད་ཁང་གི་ཐོག་ནས་བཞག་པོ་
ཆོན་པོ་བསྐྱངས་ཡོད་དེ། མ་ཡོངས་པར་
ཆོད་སྤྱི་ཚོགས་དང་། ལུ་ལེ་བཅས་ཡོངས་
ལ་བདེ་ལེགས་སྤྲོད་ཁང་དོན་ནས་སྤྱོད་
དེ་མཐུན་བསྟོད་བྱ་རྒྱུ་ལོ་ཐོག་རྣམས་པ་
ཆོར་སེམས་བརྟན་པོ་ཡོད་དེ་ལ། དུ་ཆོད་
དོན་ནས་ཀྱང་དེ་བཞིན་རེ་བ་དང་སྟོན་འདུན་
ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། ཉིན་གཅིག་གཞིས་ཁྱེས་མཉམ་
འཛུལ་བྱུང་བའི་ཆོ། བདེ་ལེགས་སྤྲོད་ཁང་

དེ་བཞིན་རྒྱལ་ས་ལྷ་ས་ལྷ་བྱུང་བཅུགས་ཏེ།
དེའི་ཡན་ལག་སྤྲོད་ཁང་ཁག་བོད་མང་
དབུས་ཁམས་གསུམ་ནང་འཇུགས་སྤྱོད་
རྒྱུ་ལོ་ཐོག་པ་དང་། རེ་བ་དེ་བཞིན་གྲུབ་
འབྲས་འཛོན་རྒྱུ་དེས་པ་དེད་བསམ་གྱི་འདུག

དེ་ནས་དེ་རིང་ཡ་སྤྱའི་ཐུགས་པ་ས་
འདུ་ཆང་ཆེ་བརྟན་རྩི་ལགས་ལ་ཐུགས་རྗེ་
ལེགས་པོ་འབུལ་རྒྱུ་ལོ་ཐོག་སྤྲོད་སྤྱོད་
ཆགས་བསྟན་ཡོད་དེ། བོད་དུ་བཞག་ཐུང་
རྣམས་པ་དང་། འབྲེལ་ཡོད་བདེ་ལེགས་སྤྲོད་
ཁང་གི་འགན་འཛིན་རིམ་པ་བཅས་ནས་
ཡ་སྤྱའི་ཐུགས་པ་ས་ཆོག་གི་མི་གཞིས་དང་།
བསམ་སྤྱོད་གཏོར་ཕྱགས། ཕྱག་ལས་གནང་
ཕྱགས་བཅས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་མང་པོ་ཞིག་
གསུངས་སོང་། དུས་དེ་ཆོད་ཐོག་ལ་

དམིགས་བསམ་ཞུ་མ་དགོས་པའི་ཐོག་ནས་
དེ་དེ་བཞིན་རེད་ཅེས་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། སྤྱིར་བཏང་
དུ་ཆོད་སྤྱི་ཚོགས་ནང་ཐོག་མར་སྤྲོད་པ་ཟེར་
བ་དེ། ལྷ་རྩེ་ཞེས་ལབ་སྟོན་ཡོད་པ་དང་།
དེ་ཡང་རྒྱལ་པོ་ཁྱི་སྟོང་ལྷུ་བཅན་གྱི་དུས་
སྐབས་སུ་བྱུང་བ་དང་། སྐབས་དེ་དུས་རྒྱལ་
པོ་ཁྱི་སྟོང་ལྷུ་བཅན་གྱིས་ལྷ་རྩེ་རྣམས་
གུས་བཀྱར་ཆེན་པོ་གནང་སྟེ། ལྷ་རྩེ་ཞེས་
པའི་མཆོན་དེ་ཡོངས་གྲགས་གནང་ནས་
བོད་པའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་སྤྲོད་པར་ལྷ་རྩེ་ཞེས་
པའི་ཐ་སྟོན་བྱུང་བ་དང་། དེས་པས་ཨ་མ་ཆེ་
ཞེས་པའི་ཐ་སྟོན་བོད་སྤྱོད་གཏོར་བཞིན་ཡོད་
པ་དང་། དེ་སོགས་པའི་ཐ་སྟོན་དེ། དེང་སང་
ཡོངས་གྲགས་སུ་སྤྲོད་པ་ཞེས་ཟེར་སྟོན་

དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཞོན་སྐུལ་མ་ཆེ་རིང་མཆོག་དང་། སྤྱི་འབྲུས་རྣམས་ལ་བདེ་ལེགས་སྤྲོ་བ་ཁྱེད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུ་ལོ་རྒྱུ་ ༥༠ འཁོར་བའི་དུས་ཅན་སྤྲོ་བ་ཆེ་ལོ་རྒྱུ་ཆེད་བཅར་གནང་སྐབས།

ཡོད་རེད།

དམིགས་བསལ་གྱིས་སྤྲོ་བ་
ཟེར་དུས། ལོ་རྒྱུས་ཐོག་ནས་ལུས་ལ་ཡིན་ན།
བོད་ཀྱི་བཅན་པོ་རིམ་བྱོན་དང་། སྤྱི་ནོར་
ལ་གོང་ས་ལ་སྐུ་བས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་
སྤྱི་ཐེང་རིམ་བྱོན། བཀའ་མོན་རྣམས་པའི་སྤྲོ་
ཀྱི་ཞབས་ཏོག་ལུ་མཁན་ལ་ཟེར་གྱི་ཡོད་
ཅིང་། དེང་སང་ལ་སྤྱི་ཐེང་སྤྲོ་བ་ཟེར་དུས་
སྤྱི་ནོར་ལ་གོང་ས་ལ་སྐུ་བས་མགོན་ཆེན་པོ་
མཆོག་སྤྱི་ཐེང་གི་སྤྲོ་བ་རུ་གོ་གི་ཡོད། དེ་
བཞིན་བོད་ཀྱི་ཆོག་མཆོད་ནང་བལྟས་པ་

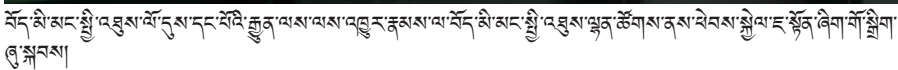
ཡིན་ནའང་། སྤྲོ་བ་ཁྱེད་ཀྱི་ཡོད་དུས་
ལ་གོང་ས་ལ་སྐུ་བས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་
ལ་སྤྱི་ཐེང་བཞུགས་ཐོག་སྤྲོ་བ་སྤྲོ་བ་གནང་ས་
དེ་ཆོར་གོ་གི་ཡོད། བོད་པའི་སྤྱི་ཆོག་གི་
རིག་གཞུང་ནང་ཨེ་ཆེ་རྣམས་པས་བྱམས་
དང་སྤྱི་ཐེང་ཐོག་ནང་བར་གཟེགས་ཏོག་
གནང་དགོས་པ་གཤམ་ཆེན་པོ་རེད། དེང་སང་
དུས་རབས་ཉེར་གཅིག་ནང་སྤྲོ་བ་ཁྱེད་ཀྱི་ཡོད་དང་།
སྤྲོ་བ་དེ་ཆོ་ཁྱེད་རེ་ནང་སྤྲོ་བས་ཡོད་དུས།
དེའི་འདུ་ཤེས་དེ་ཆོ་བཟླག་འགྲོ་གི་ཡོད་རེད།
སྤྱི་ཆོག་གི་ནང་དུ་མེད་པ་ཡིན་ན། སྤྲོ་

ཁང་ཡག་པོ་དང་། སྤྲོ་བ་ཡག་པོ་བཞུགས་
གཏུགས་བྱ་རྒྱ་ཁག་པོ་ཆགས་ཡོད་རེད།
བྱུང་ཕྱོགས་པ་དང་ཤར་ཕྱོགས་པ་ལའང་
ལམ་སྐོལ་དེ་འགྲོ་བཞིན་ཡོད།

གཞུང་ལུགས་ལས། འཕགས་པ་
མིན་ཡང་པ་མ་དང་། ཁན་པ་དང་ནི་ཆོས་སྤྱི་
དང་། སྤྱི་ཐེང་གི་སྤྲོ་བ་སེམས་དཔལ་
ལ། ཡོན་ཏེ་གཞུང་དུ་མེད་པ་ཡིན། གསུངས་
པ་བཞིན་ནང་པ་རྣམས་ལ་དམིགས་བསལ་
པན་ཐོགས་ཐུབ་ན། ཏ་ཅང་གི་བསོད་ནམས་
ཆེན་པོ་གསོག་གི་ཡོད་པ་གསུང་གི་ཡོད་
རེད། ལ་སྤྱི་ཐེང་སྤྲོ་བ་ཆེན་པོ་རྒྱུ་རྒྱུ་ལགས་
གྱིས་སྤྱི་ཐེང་ཨེ་ཆེ་རྣམས་བྱམས་སྤྱི་
རྒྱུ་རྒྱུ་གོ་བསྐྱར་བྱུང་བ་དེ་ལྟར་བྱུག་ལས་
གནང་གི་ཡོད་པར་ཏ་ཅང་གི་སྤྲོ་བ་ཆེན་པོ་
རེད་བསམ་གྱི་ཡོད། དེ་སྤྱི་ཐེང་མིའི་སྤྱི་
འབྲུག་སྤྱི་ཐེང་སྤྱི་ཐེང་སྤྱི་ཐེང་སྤྱི་ཐེང་
ཆེན་པོ་རྒྱུ་རྒྱུ་ལགས་དང་། སྤྲོ་བ་ཏ་
མགོན་ལགས་རྣམས་པ་གཉིས་ལ་གཟེངས་
བསྟོད་བྱུག་ཏུགས་གནང་བ་དང་། དེའི་རྒྱུ་
སྤྱི་ཐེང་གི་གཞོན་ནུ་ལྟ་ཆོག་གི་ཆོག་གས་
ཆེན་སྤྱི་ཐེང་སྤྱི་ཐེང་སྤྱི་ཐེང་སྤྱི་ཐེང་
ནས་ཁོང་རྣམས་པ་གཉིས་ལ་གཟེངས་བསྟོད་
གནང་བ། དེ་བཞིན་དེ་རིང་ལ་སྤྱི་ཐེང་སྤྲོ་བ་
ཆེན་པོ་རྒྱུ་རྒྱུ་ལགས་ལ་བདེ་ལེགས་སྤྲོ་
ཁང་ནས་གཟེངས་བསྟོད་བཅས་གནང་བ་
རེད། དེ་དག་ཆེད་མཁར་གཟེངས་ཏུགས་
འབྲུལ་མཁན་ཆགས་སོང་དེ་ཡིན་དུས་ར་
ཆོའི་དབར་དམིགས་བསལ་གྱི་འབྲུལ་བ་

ལེགས་སྒྲན་ཁང་གི་སྤྱི་བྱ་བ་སྒྲན་པའི་མཛད་
ལགན་གཟེངས་སུ་ཐོན་པ་གནང་དང་གནང་
སྤུས་ལ་ལེགས་སའི་བསྐྱུགས་བརྗོད་མཆོན་
ཆེད་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱི་སྐུ་བརྙན་ཞིག་
བྱུག་ཏྲགས་སུ་བྱུང་སོང་བ་བཅས། །

སྤྱི་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ལོ་རྒྱུས་དང་
ཐོ་འཛིན་ལོ་གསལ་ལ་དྲི་མ་རྒྱལ་མངའ་སྤྱིའི་

བོད་མི་མང་སྤྱི་འབྲུག་སྐྱོད་ཁང་དུ་སླེ་ལེན་ཁུ་
 རྒྱས་མཆོན་པའི་བན་ཚུན་བོད་དོན་སྐྱོར་གོ་
 བསྟར་གནང་རྒྱ་བྱང་ག། ཨ་རེའི་རྒྱལ་ཁབ་མ་
 ཡིང་འོན་ཏེ་སི་ལ་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཁྲོས་ཆོག་ཁ་
 འབྲུག་མིའི་བོད་དོན་རྒྱལ་སྐྱོར་ཆོག་ཁ་ཆེན་
 ཐེངས་བརྒྱད་པ་བསྐྱོད་ཆོག་ཁ་སྟབ་པ་
 བཅས་འདས་པའི་ལོ་གཅིག་ནང་ཆབ་སྲིད་
 གྱི་ལས་དོན་སྐྱ་མང་སླེལ་སྟབ་པ་བྱུང་བ་
 དང་། གཞན་རྒྱན་ལས་གྱི་ལས་ལུན་དང་
 བའི་ནང་ལོ་གཅིག་ལ་ཁྲོས་ཆོག་ཁ་ཆོག་ཁ་
 ཐེངས་བཞི་ཆོག་ཁ་སྟབ་པ་བྱུང་ཡོད་ཅིང་།
 དེའི་སྐབས་འཛིན་སྐྱོར་གྱི་ལས་དོན་རེད།

གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་ལས་དོན་བཅས་ཚང་མ་
 རྒྱན་ཐུན་ལྟར་འགྲོ་བྱུང་རྒྱུ་ཚང་མས་ལུས་
 བ་མཉམ་སྦྲངས་བྱས་ནས་ཡག་པོ་བྱུང་ཡོད་
 རེད། སྤྱི་འཐུས་ཀྱི་ལས་དོན་ཐོག་ལ་ཞུས་ན།
 སྤྱི་འཐུས་རྣམ་པ་བོད་མིའི་འདུ་སྟོན་གཞིས་
 ཆགས་ཁག་ལ་འཆམས་གཟིགས་སུ་ཐེབས་
 བ་དང་། དེ་ནས་ས་བགོས་ཐེབས་དང་
 ཐེབས་བཞིན་ཡོད་རེད། ཉེ་ཆར་སྤྱི་འཐུས་
 རང་ཁྱེད་ཐེབས་བྱས་ཚོགས་འདུ་ཚོགས་པ་
 སོགས་འདས་པའི་ལོ་གཅིག་ནང་གཞི་རིམ་
 ཀྱི་ཆབ་སྟེན་ཐོག་ནས་ཡིན་ནའང་འདྲ། གྲོས་
 ཚོགས་ཀྱི་ལས་དོན་གནང་བྱོགས་ཐོག་ནས་
 ཡིན་ནའང་གང་ལྟར་མང་གཞི་དེ་ཡག་པོ་
 ཞིག་བཏིང་བྱུང་སོང་བསམ་པ་དྲན་གྱི་འདུག
 དེ་ཡིན་དུས་རྒྱན་ལས་ཚང་མས་ལས་དོན་
 དེ་དག་ཐོག་ལུས་པ་མཉམ་སྦྲངས་གནང་
 ཡོད་དུས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་རྒྱུ་དང་། ལྷག་པར་
 དུ་རྒྱན་ལས་འཁྲུང་མཁན་གསུམ་ལ་
 ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་བྱིན་ཞེས་གསུངས་
 གནང་བྱུང་མཆམས། རྒྱན་ལས་ལས་
 འཁྲུང་རྣམས་ལ་དགའ་སྐྱེལ་མཇུག་དང་
 སུལ་གནང་ཡོད་པ་བཅས། །

མེ་བོད་དོན་གྲུབ་སྐྱེར་བ་སྐུ་ཞབས་ཐུ་ལ་
ཡམ་ སིངྒ་ ཡ་ཏྟེབ་ (Shri Mulayam
Singh Yadav) མཆོག་དགོངས་བ་
རྩོགས་པའི་ཡིད་སྐྱེའི་གནས་ཚུལ་ཐོན་བར།

དཔལ་ལྷན་པོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་
གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་
མཆོག་གིས་གཞིས་ཁྱེས་པོད་མི་ཡོངས་
དང་། པོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་

ཚབ་ཁུས་ཏེ། དམ་བཤོང་གི་བྱ་དང་། བང་
མི་ལྷན་རྒྱས་ཡོངས་ལ་ ཐུགས་གསོ་ཁུས་
གནང་འདུག།

དམ་བཤོང་གི་བྱ་རྒྱ་གར་གྲོས་
ཚོགས་འོག་མའི་འཐུས་མི་སྤྱི་ཞབས་ཨག་
ལེ་ཤེ་ཡཱ་ཤེབ་ (Akhilesh Yadav) མཆོག་
ལ་ཐུལ་བའི་ཐུགས་གསོའི་འཕྲིན་ཡིག་ནང་
འཁོད་དོན། སྤྱི་ཉིད་ཀྱི་ཡབ་རྒྱ་གར་བདེ་སྤང་
ཚོན་ཆེན་ཟུར་བ་དང་། ཡུ་ཤི་མང་འཕྲེའི་སྤྱི་
ཁྲབ་ཚོན་ཆེན་ཟུར་བ། རྒྱ་གར་གྲོས་ཚོགས་
འོག་མའི་འཐུས་མི་བོད་དོན་རྒྱ་བ་སྦྱོར་བ་སྤྱི་
ཞབས་མུ་ལ་ཡམ་སིནྱ་ ཡ་ཤེབ་ (Shri
Mulayam Singh Yadav) མཆོག་སྤྱི་
ཆའི་འཕེན་པ་རྫོགས་པའི་གནས་ཚུལ་ཐོས་
འབྲལ་ང་ཆོ་ཆང་མ་སྒོ་པམ་ཆེན་པོ་བྱང་།
དམ་བཤོང་སྤྱི་འཆོ་བཀུགས་སྐབས་རྒྱ་གར་

རྒྱ་གར་གྲོས་ཚོགས་འོག་མའི་འཐུས་མི་བོད་དོན་རྒྱ་བ་སྦྱོར་བ་སྤྱི་ཞབས་མུ་ལ་ཡམ་སིནྱ་ ཡ་ཤེབ་ (Shri Mulayam Singh Yadav) མཆོག་

གྲོས་ཚོགས་ནང་བོད་དོན་སྐོར་སྤང་
གནང་བ་སོགས་བོད་ཀྱི་བདེན་པའི་འཐབ་
ཚད་ཐོག་ཉག་ཏུ་རྒྱ་བ་སྦྱོར་དང་གཏུང་
སེམས་མཉམ་སྦྱང་གནང་མཁན་ཞིག་ཡིན།
གཞན་ཡང་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༥ ཟླ་ ༡༢ བཟང་བོད་
མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་སྤྱི་ཆ་བ་
ཚོགས་ཚུང་ལ་དམ་བཤོང་དང་ལྷན་མཇུག་

མོལ་གནང་རྒྱུ་གོ་སྐབས་བྱུང་ཡོད། དམ་
བཤོང་གི་ལྷ་བྱུང་དང་། མཛེད་རྩིས་རྣམས་
ཆང་མས་རྒྱན་འཁྲུངས་གནང་རྒྱ་ལོ་གལ་ཆེ་
ཤོས་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་ཅེས་འཁོད་འདུག་པ་
བཅས། །

བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་རྒྱན་ལས་འཕོ་ལེན་གནང་བ།

༢༧ །སྐབས་བཅུ་བདུན་པའི་བོད་མི་མང་
སྤྱི་འཐུས་རྒྱན་ལས་ལོ་དུས་གཉིས་པའི་
སྐབས་སྤྱི་འཐུས་རྒྱན་ལས་གསུམ་གསར་
དུ་ཕེབས་པ་ལས་གཞན་རྣམས་མུ་མཐུད་
བཀུགས་ཡོད། དེ་ཡང་བོད་མི་མང་དབྱུས་
གཙང་སྤྱི་འཐུས་ཆེ་རིང་དབྱངས་ཅན་
མཆོག་དང་། བོད་མི་མང་མདོ་སྤྱོད་སྤྱི་
འཐུས་ཆེ་རིང་ལྷ་མོ་མཆོག་ བོད་མི་མང་མདོ་
སྤྱོད་སྤྱི་འཐུས་སྒོ་བཟང་ཐུབ་བསྟན་མཆོག་
བཅས་ཕེབས་གནང་ཡོད།

དེ་ཉིན་ཟླ་ངོ་རྒྱ་ཆོད་ ༡༠། ༣༠ ཐོག་

སྤྱི་འཐུས་རྒྱན་ལས་ཚོགས་ཁང་ནང་སྤྱི་
འཐུས་རྒྱན་ལས་རྣམས་ལྷན་འཛུགས་ཐོག་
དཔལ་ལྷན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་
གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་
མཆོག་གིས་རྒྱན་ལས་གསར་པ་ཕེབས་
པར་འཆམས་འབྲི་དང་སྤྱགས་གསུང་དོན།
ཁྱིམ་སྤྱི་གནང་གསལ་བ་ལྟར། རྒྱན་ལས་
ཀྱི་ལས་དོན་རྣམས་གལ་ཆེན་པོ་ཆགས་
བསྟན་ཀྱི་ཡོད། གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་ལས་དོན་
དང་། དེ་བཞིན་འཛིན་སྐྱོང་དང་འབྲེལ་བའི་
ལས་དོན་བྱེད་སྤྱོད་པ་རེད། སྤྱི་ཚོགས་དང་

འབྲེལ་བའི་ལས་དོན་བྱེད་སྤྱོད་པ་བཅས་
ཆང་མ་དང་འབྲེལ་བ་ཆགས་བསྟན་དུས་སོ་
སོའི་རྣམ་དཔྱད་གང་ཡོད་བཏོན་ནས་བྱུབ་
འབྲས་དང་ལྷན་པ་ཞིག་ཡོང་རྒྱུར་ཆང་མས་
རྒྱས་པ་མཉམ་སྦྱངས་གནང་ཐུབ་དགོས་པ་
གལ་ཆེན་པོ་རེད་ཅེས་གསུངས་གནང་བ་
དང་། དེ་རྩིས་སྤྱི་འཐུས་རྒྱན་ལས་རྣམས་སྤེ་
ཆན་གསུམ་ལ་ཆ་བགོས་གནང་བ་སྟན་སེང་
ཁུས་གནང་སོང་།

དེ་ཡང་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་རྒྱན་
ལས་ཚོགས་ཚུང་གི་སྤྱི་གཞི་དོན་ཆེན་དུག་

ལ། རྒྱ་ལས་ཀྱི་སྡེ་ཚན་ཞེས་པའི་འོག་ཕྱི་
ལོ་ ༢༠༢༢ ལྷོ་ ༡༠ ཚེས་ ༩ རས་ ༢༠༢༣
ལྷོ་ ༡༠ ཚེས་ ༩ བར་སྐབས་བཅུ་བདུན་པའི་
བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་རྒྱ་
ལས་ཚོགས་རྒྱུ་ལོ་དུས་གཉིས་པའི་ནང་སྡེ་
ཚན་གསུམ་ལ་སྤྱི་འཐུས་མི་འགྲོ་ཆ་བགོས་
གནང་བར། རྒྱ་འབྲེལ་སྡེ་ཚན་དུ་སྤྱི་འཐུས་
གསེར་རྩ་ལ་ཁྲིམས་མཆོག་དང་། སྤྱི་
འཐུས་དགེ་བཤེས་ཨ་ཤིང་འིན་ཆེན་རྒྱ་
མཆོག་མཆོག་ ཆབ་སྲིད་སྡེ་ཚན་དུ་སྤྱི་
འཐུས་བསྟན་པ་ཡར་འཕེལ་མཆོག་དང་།
སྤྱི་འཐུས་དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པ་གོ་བོ་ལྷོ་
བཟང་མན་བདེ་མཆོག་ སྤྱི་འཐུས་ཆེ་རིང་ལྷ་
མོ་མཆོག་ སྤྱི་འཐུས་ཆེ་རིང་དབྱངས་ཅན་

བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་རྒྱ་ལས་ལོ་དུས་གཉིས་པའི་རྒྱ་ལས་ནས་བ་ལྷན་འཛོམས་ཐེངས་དང་པོ་གནང་སྐབས།

མཆོག་ སྤྱི་འཐུས་རྒྱ་ལོང་ཕུར་པ་དོ་ཇེ་ ལྷོ་བཟང་ཐུབ་བསྟན་མཆོག་བཅས་ལ་
མཆོག་ དེ་བཞིན་འཛིན་སྐྱོང་རྟོག་ཞིབ་སྡེ་ ཐུགས་གཏན་ཁེལ་གནང་ཡོད་པ་བཅས། །
ཆན་དུ་སྤྱི་འཐུས་མཁན་པོ་ཀ་ཐུག་དངོས་
གྲུབ་བསོད་ནམས་མཆོག་དང་། སྤྱི་འཐུས་

རྒྱ་གར་རྒྱ་ལས་སྡེ་ལིང་རྟེན་གཞི་བྱས་པའི་ཅེག་སྤྱི་མཐུན་རྒྱ་ཁབ་ཀྱི་གཞུང་ཆབ་ཆེན་མོ་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཁང་དུ་ ཕེབས་པ།

༢༣ ། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༢ ལྷོ་ ༡༠ ཚེས་ ༡༩
ཉིན་རྒྱ་གར་རྒྱ་ལས་སྡེ་ལིང་རྟེན་གཞི་བྱས་
པའི་ཅེག་སྤྱི་མཐུན་རྒྱ་ཁབ་ཀྱི་གཞུང་ཆབ་

ཆེན་མོ་ལུམ་སྤུ་ཨི་ལི་སི་ཀ་ ཇི་ཇོ་ཕ་ (Am-
bassador Dr. Eliska Zigova)
མཆོག་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཁང་དུ་

ཆེད་ཕེབས་གནང་བར་དཔལ་ལྷན་ཚོགས་
གཙོ་མཆོག་གིས་ཅེག་གཞུང་མང་གཉིས་
མཆོག་གིས་སྡེ་ལེན་མཇུག་འབྲས་གནང་
སོང་།

དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་གིས་ཅེག་སྤྱི་མཐུན་རྒྱ་ཁབ་ཀྱི་གཞུང་ཆབ་ཆེན་མོ་མཆོག་དང་མཇུག་འབྲས་གནང་སྐབས།

སྐབས་དེར་དཔལ་ལྷན་ཚོགས་
གཙོ་མཆོག་གིས་ཅེག་གཞུང་མང་གཉིས་
ནས་བོད་དོན་ཚོགས་ལྷན་བསམ་ནམ་དག་
གིས་རྒྱ་ལོང་ལྷན་ཆེ་གནང་དང་གནང་
བཞིན་པར་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུས་པ་དང་། དེ་
བཞིན་དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་གིས་
ཁོང་ཉིད་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༩ ལོར་ཅེག་སྤྱི་མཐུན་
རྒྱ་ཁབ་ཏུ་གཞུང་འབྲེལ་ཕྱོགས་ཕེབས་

གནང་བའི་སྐོར་དང་། མ་འོངས་པར་བོད་མི་
མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་སྐྱེ་ཆ་བ་
ཚོགས་ཚུངས་ཅེག་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱིས་
གཙོ་སྤྱོད་ལུ་རྩལ་དུ་ཕེབས་འཆར་ཡོད་
གནས། བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་
ཀྱི་གྲུབ་ཆ་དང་། ལས་དོན་གནང་བྱེད་ཀྱི་
སྐོར་སོགས་དེ་སྤོང་གནང་རྒྱུ་། བོད་ནང་གི་
ད་ལྟའི་རྩ་བ་གནས་སྤངས་རྒྱུ་ཆགས་སྐོར་
དང་། ལུ་རྩལ་མཐུན་ཚོགས་ནས་བོད་དོན་
ཐོག་དམིགས་བསལ་འབྲེལ་མཐུད་བཞུགས་

བསྐོར་གཞག་གནང་རྒྱུ་འདྲི་སྐོར་སོགས་
གསུངས་གནང་སོང་།
ཅེག་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་
གཞུང་ཆ་བ་ཆེན་མོ་མཆོག་གིས་བོད་མིའི་
སྤྱི་ལཱ་གསུངས་དང་། བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་
ལྷན་ཚོགས་ནས་སྤྱི་ལཱ་གསུངས་རྒྱལ་གནང་
བར་ཐུགས་རྒྱུ་ཆེ་ཞུས་པ་དང་། དེ་བཞིན་
ཅེག་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྤྱི་འཛིན་ཟུར་
པ་ཕྱི་མི་ལའ་བ་ལྷ་ཕྱིའ་ (Vaclav Havel)
དམ་པ་དང་། ལཱ་གོང་ས་མཆོག་གཉིས་དབར་

ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འབྲེལ་བཟང་ཡོད་པ་
དེས། བོད་དང་། ཅེག་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་
གཉིས་དབར་སྤྱོད་སེམས་གཅིག་མཐུན་ཀྱི་
འབྲེལ་བ་ཆགས་ཡོད་སྐོར། ཅེག་གཞུང་མང་
གཉིས་ནས་བོད་དོན་ཐོག་སྤྱི་མཐུད་རྒྱལ་
སྐོར་དང་། ལྷག་པར་དུ་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་
དང་། རིག་གཞུང་། འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་
བཅས་ཀྱི་ཐོག་གང་ཐུབ་ལུགས་བརྒྱུ་རྒྱུའི་
ཞལ་བཞེས་གནང་ཡོད་པ་བཅས། །

**རྒྱ་གར་ན་གཞོན་ཉམས་ཞིབ་པའི་ཚོགས་འདུ་ཐེངས་བཞི་པའི་ཐོག་དབལ་ལྷན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་
ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་སྐུ་མགྲོན་གཙོ་བོར་ཆེད་ཕེབས་ཀྱིས་གསུང་བཤད་གནང་བ།**

༢༡ ། གྱི་ལོ་ ༢༠༢༢ ཟླ་ ༡༠ ཚེས་ ༡༧
ཉིན་ས་རྒྱ་བོད་ཀྱི་མཐོ་རིམ་སློབ་གཉེར་ཁང་
དུ་བོད་ཀྱི་སྤྱི་དབྱུས་ཉམས་ཞིབ་ཁང་ནས་གོ་
སྤྱི་གནང་བའི་རྒྱ་གར་ན་གཞོན་ཉམས་
ཞིབ་པའི་ཚོགས་འདུ་ཐེངས་བཞི་པའི་ཐོག་
དབལ་ལྷན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་
གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་
མཆོག་སྐུ་མགྲོན་གཙོ་བོར་ཆེད་ཕེབས་ཀྱིས་
གསུང་བཤད་གནང་སོང་།

རྒྱ་གར་ན་གཞོན་ཉམས་ཞིབ་པའི་ཚོགས་འདུ་ཐེངས་བཞི་པའི་ཐོག་དབལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཁན་གསུང་བཤད་གནང་བཞིན་པ།

དབུ་འབྲེད་མཇེད་སྤྱི་ལྷན་མགྲོན་
གཙོ་བོ་དབལ་ལྷན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་
ཚོགས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་
འཕེལ་མཆོག་དང་། གཞན་ཡང་སྐུ་མགྲོན་དུ་
འབྲས་ལྷོངས་སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོའི་ཉེ་བའི་
རིགས་བདག་ཟུར་པ་སློབ་དཔོན་ཆེན་མོ་
ཏན་ཀ་ ལྷ་རྩུར་ སུ་རྩ་ (Professor Tan-

ka Bahadur Subba, Former
Vice-Chancellor of the Universi-
ty of Sikkim) ལགས། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་
མཁས་པ་རྩོ་སྤྱོད་བཟུངས་ཆེ་རིང་ལགས།
བོད་ཀྱི་སྤྱི་དབྱུས་ཉམས་ཞིབ་ཁང་གི་འགན་
འཛིན་གཞོན་པ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཆོག་

ལགས། ས་རྒྱ་བོད་ཀྱི་མཐོ་རིམ་སློབ་གཉེར་
ཁང་གི་སློབ་སྤྱི་པ་སངས་ཆེ་རིང་ལགས། དེ་
བཞིན་ཉམས་ཞིབ་པ་རྣམས་པ་སོགས་འདུ་
འཛོམས་ཀྱིས་ཐོག་མར་སྐུ་མགྲོན་གཙོ་བོ་
དབལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཁན་ནས་སྤང་
གསལ་མང་མེ་ཞལ་བྱེད་དང་། དེ་རྗེས་བོད་ཀྱི་

སྲིད་བྱུས་ཉམས་ཞིབ་ཁང་གི་འགན་འཛིན་
གཞིན་པ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཆོན་ལགས་
ནས་ཐེབས་བསྐྱེད་གསུང་བཤད་གནང་།

སྐུ་མགྲོན་གཙོ་བོ་དཔལ་ལྷན་བོད་
མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་གཙོ་མཁན་པོ་
བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་གིས་
ཐོག་མར་ཚོགས་བཅར་བ་ཡོངས་ལ་
འཆམས་འདྲི་དང་སྒྲུགས། བོད་ཀྱི་སྲིད་བྱུས་
ཉམས་ཞིབ་ཁང་ནས་འདི་ལྟ་བུའི་ཚོགས་
འདུ་གོ་སྤྲིག་གནང་བ་དེས་ཉམས་ཞིབ་པ་
ཚོས་སོ་སོས་ཉམས་ཞིབ་གང་གནང་བའི་
ཐོག་པན་ཚུན་གོ་བསྐྱར་སྒྱུར་སྒྱུར་བཤད་བྱ་

རྒྱུའི་སྤངས་ཆ་ཞིག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཡོད་པས་
ལེགས་སེའི་བསྒྲུགས་བརྗོད་ཞུས་ཇེས། བོད་
ཀྱི་འདས་པའི་ལོ་རྒྱུས་དང་། མཐོ་སྒྲིབ་བོད་
ཀྱི་ཁོར་ལུག་གི་གལ་གནད། ད་ལྟའི་བོད་
ནང་གི་གནས་སྟངས་སོགས་ཀྱི་ཐོག་གསུང་
བཤད་དང་། ཚོགས་འདུར་བཅར་མཁན་
རྒྱ་གར་ཉམས་ཞིབ་པ་ཚོས་བོད་དང་། རྒྱ་
ནག་གཉིས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་ཉམས་ཞིབ་བྱ་
རྒྱ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་དང་། ཉམས་ཞིབ་པ་
ནམ་པས་རྒྱ་དཀར་ནག་གཉིས་ད་བར་ལོ་
རྒྱུས་ཐོག་ས་མཆམས་ཤིག་ནམ་ཡང་བྱུང་
ཐོང་མེད་པ་སྐྱབ་དགོས་སྐོར་སོགས་གསུང་

གནང་འདུག
གཞན་ཡང་སྐབས་དེར་འབྲས་
ལྗོངས་སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོའི་ཉེ་བའི་རིགས་
བདག་ཟུར་པ་སློབ་དཔོན་ཆེན་མོ་ ཀླ་ཀ་
ཟླ་རྩུར་ སུ་ཟླ་ (Professor Tanka Ba-
hadur Subba, Former Vice-
Chancellor of the University of
Sikkim) ལགས་ཀྱིས་ཚོགས་འདུ་དང་
འབྲེལ་བའི་གསུང་བཤད་གནང་ཡོད་པ་
བཅས། །

བོད་མིའི་སྤྲིག་འཛུགས་ཀྱི་སྐུ་ཚབ་ཚོགས་ཚུང་ནས་ཡུ་རོབ་རྒྱལ་ཁབ་འཛར་མ་རྒྱུ་དང་། སྤེལ་ཇམ་གཉིས་ཀྱི་ནང་གྲོས་ཚོགས་
འཐུས་མི་སོགས་གནད་ཡོད་མི་སྣ་མཇུག་འཕྲད་ཀྱིས་བོད་དོན་ཁྱེད་སྒྲིལ་གནང་བ།

1) ཡུ་རོབ་རྒྱལ་ཁབ་འཛར་མ་རྒྱུ་ནང་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མི་སོགས་གནད་ཡོད་མི་སྣ་མཇུག་འཕྲད་གནང་བ།

༢༡ ། བོད་མིའི་སྤྲིག་འཛུགས་ཀྱི་དཔལ་
ལྷན་སྲིད་སྲོང་སྟོན་པ་ཆེ་རིང་མཆོག་གིས་སྤྱི་
ཁྲིད་པའི་བཀའ་སྤྱི་གཉིས་ལས་བྱུང་བའི་སྐུ་
ཚབ་ཚོགས་ཚུང་ནས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༣ ལྷ་ ༡༠
ཆེས་ ༤ ནས་ ༡༥ བར་ཡུ་རོབ་རྒྱལ་ཁབ་
འཛར་མ་རྒྱུ་དང་། སྤེལ་ཇམ་གཉིས་ལ་ཆེད་
ཐེབས་གནང་སྟེ། གཞུང་འབྲེལ་གནད་ཡོད་
མི་སྣ་སོགས་མཇུག་འཕྲད་ཀྱིས་བོད་དོན་ཁྱེད་
སྒྲིལ་གནང་ཡོད།

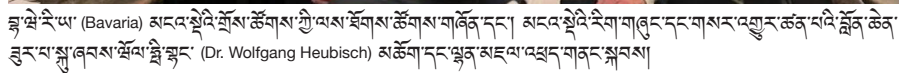
དེ་ཡང་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༣ ལྷ་ ༡༠
ཆེས་ ༤ ཉིན་ཀྱི་དགོང་མོ་བོད་མིའི་སྤྲིག་
འཛུགས་ཀྱི་དཔལ་ལྷན་སྲིད་སྲོང་སྟོན་པ་ཆེ་

རིང་མཆོག་གིས་སྤྱི་ཁྲིད་ཡོག་ ཕྱི་ཁྲིལ་བཀའ་
སྟོན་ཅོར་འཛིན་སྤེལ་ཇམ་མཆོག་དང་། བོད་མི་

མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་སྐུ་ཚབ་
ཚོགས་ཚུང་གི་ཚོགས་མི་སྤྱི་འཐུས་གསེར་

བོད་མིའི་སྤྲིག་འཛུགས་ཀྱི་སྐུ་ཚབ་ཚོགས་ཚུང་ནས་འཛར་མ་རྒྱུ་ནང་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་འབྲེལ་ཆོག་རྒྱ་ནག་དང་ཨ་ཕི་ཡའི་སྤྱི་ཚན་གྱི་ཚོགས་
མི་དང་འཛར་མ་རྒྱུ་གྲོས་ཚོགས་བོད་དོན་རྒྱ་བ་སྤྱི་ཚོགས་པའི་ཟུང་འབྲེལ་ཆོག་སྤེལ་ཇམ་ཟླ་རྩུར་གི་སུ་ཡེར་ (Mr. Frank Muller-
Rosentritt) མཆོག་དང་། འཛར་མ་རྒྱུ་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མི་དང་གྲྭ་ཡངས་ཆོག་པའི་འབྲེལ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་སོགས་ཀྱི་མགྲིན་ཚབ་པ་སྤེལ་ཇམ་
པེ་ཁེར་ཧེ་ཏུ་ (Mr. Peter Heidt) མཆོག་རྒྱ་གཉིས་དང་མཇུག་འཕྲད་གནང་སྐབས་།

བོད་དོན་ལྷ་སྐྱལ་ལས་རིམ་གྱི་ཐོག་
མར་ལྷ་མེ་དེ་ཡ་ (Bavaria) མངའ་སྡེའི་
ཁོས་ཆོག་གི་ལས་ཐོག་ས་ཆོག་གཞིན་
དང་། མངའ་སྡེའི་རིག་གཞི་དང་གསར་

གྲུ་ཆེས་ ༡༠ ཉིན་གྱི་སྤྱི་ཤིང་
 མིའི་སྤྱི་ག་འཇུགས་ཀྱི་སྤྱི་ཆབ་ཆོགས་ཚུང་
 རས་འཇར་མ་རྒྱུ་རོགས་ཆོགས་ (FNF) ཡི་
 སྤྱི་བྱུང་འགན་འཛིན་ལྷན་སྤྱི་ཨེ་ནི་ལི་ ཨི་ལི་
 (Ms. Annett Witte) འགས་དང་།
 ཆོགས་པའི་རྒྱལ་སྤྱིའི་སྤྱི་ཆན་གྱི་འགན་
 འཛིན་སྤྱི་ཞབས་རེ་ནི་ གྲུ་ལམ་ (Dr Rene
 Klaff) འགས། ཆོགས་པའི་རྒྱལ་སྤྱིའི་
 གནད་དོན་ཆན་པའི་འགན་འཛིན་ལྷན་སྤྱི་ཨེ་
 ལྷ་ལ་ ཡི་སའོ་སི་ཀི་ (Dr Michaela Lis-
 sowski) འགས། ཆོགས་པའི་ཨེ་ལི་ཡའི་
 ཆན་པའི་འགན་འཛིན་སྤྱི་ཞབས་ཅར་ལེ་སི་
 རྒྱ་ ཨི་ན་ཇི་ (Mr. Charles du Vinage)
 འགས་བཅས་དང་སྤྱན་མཇུག་འཕྲད་གནང་
 ཡོད་འདུག།

ཉིན་གུང་གསལ་ཆོག་སྐབས་ བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་སོགས་ཀྱི་མཁུན་ཆབ་ས་སྐྱ་
གཞུང་འཛིན་གྲུ་ཡངས་ཆོག་ས་པའི་མྱོས་
ཞབས་པེ་ཏར་ ཉེ་ཏ་ (Mr. Peter Heidt)

བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཚུལ་པས་འཇར་མ་རྩི་ཕྱི་ཕྱིད་ལས་ཁུངས་སྤྱ་ཤར་ཨེ་ཤེ་ཡའི་གཙོ་འཛིན་འབྲུམ་རམས་པ་སྐྱར་ཤེན་ ལུ་མེལ་ (Dr. Martin Thummel) མཆོག་ལ་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཆོག་གི་དོན་རྒྱུན་འཁུར་ལུ་སྐབས་།

ཆོག་ས་འཐུས་མི་སྐྱ་ཞབས་མེ་ལེན་ཤེན་ ཨ་
ལེལ་ (Mr. Valentin Abel) མཆོག་དང་།
ཁོང་གི་ཕྱག་རོགས་སྐྱ་ཞབས་ཨ་ལེལ་ ལེ་
ལུན་ (Mr. Andre Lehmann) ལགས་
ཚུལ་གཉིས་དང་ལྷན་མཇུག་འཕྲད་གནང་
ཇེས། འཇར་མ་རྩི་མྱོས་ཆོག་གི་འབྲེལ་
ཡོད་ལས་ཁུངས་ཀྱིས་སྤྱི་ཤེན་འོག་གྲོས་
ཆོག་གི་ཕྱི་ནང་ཀྱན་ལ་གཟིགས་སྒྲོར་
དང་། ཕྱི་ཤོ་ཆུ་ཆོད་ ༣ པའི་ཐོག་འཇར་
མན་གྲོས་ཆོག་གི་ཕྱི་འབྲེལ་ཆོག་ས་ཆུང་གི་
ཁྱ་ནག་དང་ཨེ་ཤེ་ཡའི་སྤྱི་ཆོན་གྱི་ཆོག་ས་མི་
དང་། འཇར་མ་རྩི་མྱོས་ཆོག་ས་བོད་དོན་
ཁྱབ་སྤྲོད་ཆོག་ས་པའི་བྱང་སྤྱོད་ཆོག་ས་
གཙོ་སྐྱ་ཞབས་མྱ་རན་གི་ ལུ་ལར་ རོ་སེན་
ཤེ་རེ་ཤེ་ (Mr. Frank Muller-Rosen-
tritt) མཆོག་ འཇར་མ་རྩི་མྱོས་ཆོག་ས་
འཐུས་མི་དང་། གྲུ་ཡངས་ཆོག་ས་པའི་འཕྲོ་

མཆོག་ཚུལ་གཉིས་དང་ལྷན་འཇར་མ་རྩི་
གྲོས་ཆོག་གི་ཆོག་ས་ཁང་ཞིག་ཏུ་མཇུག་
འཕྲད་གནང་བ་དང་། ཕྱི་ཤོ་ཆུ་ཆོད་ ༧༣༠
ཐོག་འཇར་མ་རྩི་ཕྱི་ཕྱིད་ལས་ཁུངས་སྤྱ་ཤར་
ཨེ་ཤེ་ཡའི་གཙོ་འཛིན་འབྲུམ་རམས་པ་སྐྱར་
ཤེན་ ལུ་མེལ་ (Dr. Martin Thummel)

མཆོག་དང་། ལུ་ལོ་མ་ཐུན་ཆོག་ས་ཀྱི་ཁྱ་
ནག་འབྲེལ་མ་ཐུན་པ་སྐྱ་ཞབས་ཤོན་ རྟེ་ཟུར་
ཤེ་ (Mr. Jorn Beibert) མཆོག་ཚུལ་
གཉིས་དང་མཉམ་དུ་ལྷན་ཆོག་ས་གནང་ཡོད་
འདུག

ཕྱི་ཆེས་ ༡༡ ཉིན་ཕྱི་ཤོ་ཆུ་ཆོད་ ༡༠
པའི་ཐོག་འཇར་མ་རྩི་རོགས་ཆོག་ས་ (FNF)
ནས་གོ་སྐྱོད་འོག ཁྱུ་ལ་ས་ཟུར་ལེན་དུ་
(AXICA Kongress Hall) ཞེས་པའི་
ཆོག་ས་ཁང་ནང་ལུ་ལོ་མ་ཐུན་གྱི་གནས་
སྐྱེད་ས་བསྐྱར་ཞེས་ (FNF Conference
“Reshape Europe-but how?”)
ཅེས་པའི་ཆོག་ས་ཆེན་ཐོག་བོད་མིའི་སྤྱི་ག་
འཛུགས་ཀྱི་སྐྱ་ཆབ་ཆོག་ས་ཆུང་གི་ཆོག་ས་
མི་ཚུལ་པ་མཉམ་ཁྱུག་ས་གནང་བ་མ་ཟད།
ཉིན་གུང་གསལ་སྤྱོད་སྐབས་གནང་ཡོད་མི་
སྐྱ་མང་པོ་ཞིག་དང་ལྷན་བོད་དོན་སྒྲོར་
སྒྲོང་གནང་ཡོད་པ་དང་། གཞན་ཡང་དེ་ཉིན་

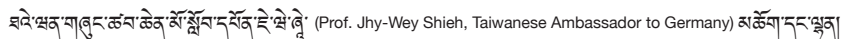

བོད་མིའི་སྤྱི་ག་འཛུགས་ཀྱི་སྐྱ་ཆབ་ཆོག་ས་ཆུང་ནས་ (FNF) ཡི་སྤྱི་ཁྱབ་འགན་འཛིན་ལུ་ཨེ་ཤེ་ཡའི་མེ་ཤེ་ (Ms. Annett Witte) ལགས་དང་།
ཆོག་ས་པའི་ཁྱུ་ལ་ས་ཟུར་ལེན་གྱི་འགན་འཛིན་སྐྱ་ཞབས་རེ་ཤེ་ཀྱུ་ལམ་ (Dr. Rene Klaff) ལགས། ཆོག་ས་པའི་ཁྱུ་ལ་སྤྱི་ཤེན་འོག་ཆོན་པའི་
འགན་འཛིན་ལུ་སྐྱ་ལ་ལེ་སའོ་མི་གི་ (Dr. Michaela Lissowski) ལགས། ཆོག་ས་པའི་ཨེ་ཤེ་ཡའི་ཆོན་པའི་འགན་འཛིན་སྐྱ་ཞབས་ཅར་ལེ་
མི་ཏུ་མེན་ཤེ་ (Mr. Charles du Vinage) ལགས་བཅས་དང་ལྷན་མཇུག་འཕྲད་གནང་སྐབས་།

འཁམས་ཀ་ལོ་སི་ བི་ཏར་ ཟེལ་ཤི་ (Mr. Klaus-Peter Willsch) བཅོག་རྒྱུ་
གཉིས་དང་ལྷན་མཇུག་འབྲུག་གནང་བ་དང་།
དེ་རིམ་ལྟ་བུ་ཆུ་ཆོད་ ༡༠ རོག་ཆ་རིན་གེ་
ཆོར་ཏེ་ (Frankfurt) མངའ་སྡེ་ལོ་སྤྱི་ལུ་
(Goethe-Gymnasium School) ཏུ་
གཟིགས་སྒྲོར་མེད་པ་དང་། ལྷན་པ་དེར་
སྤྱི་ལུ་ལོ་དབུ་འཛིན་དང་འབྲེལ་ཡོད་ལས་
ལུ་དེ་རྒྱུ་ལས་མེད་པ་བསྐྱེ་ལེན་དང་།
ལེས་ཡོན་དང་འབྲེལ་བའི་གནས་སྡངས་

၇၃၂

མྱོང་པལ་ཚུ་བླ་མ་ཡོན་དང་བཀའ་བཤུར་
 བཀའ་རྒྱུ་ སློབ་སྤྱད་ཀྱིས་དང་ལྟ་བོད་
 དོན་མྱོང་བྱི་བ་བྱིས་པལ་བཀའ་ཡོད་འདུག
 ཉེན་སྒྲུབ་ཚུ་མོད་ ༡ པའི་ཚོགས་སྤྱི་
 རིན་གེ་མྱོང་འི་མོང་སྤེལ་ས་ཁུངས་ཀྱི་ཤུ་
 ཡངས་ཚོགས་པའི་ཆབ་སྲིད་མི་སྣ་མངའ་
 བསྐྱེད་དང་། དེ་བཞིན་ཡེ་ཤུའི་གྲགས་ཚེན་སྤྱི་
 ཁང་དང་། བས་ཁུངས་ཁག་ལ་གཞིགས་

སྐྱོར་དང་། བྱི་བོ་ཆུ་ཆོད་ ༣། ༣༠ ཐོག་འཇར་
མ་ལྷོ་དངུལ་ཁང་ཆེན་མོའི་ཡིག་ཆ་དུ་ཆེད་
བཅར་གྱིས་དངུལ་ཁང་ཆེན་མོའི་གནད་
ཡོད་མི་སྣ་གསུམ་དང་ལྷན། འཇར་མ་ལྷོ་
རྒྱལ་ཁབ་སྤྱི་ཡོངས་དཔལ་འབྱོར་གྱི་གནས་
སྟངས་དང་། བཅན་བྱོལ་བོད་མིའི་གནས་
སྟངས་དང་དགོས་མཁོ་བཅས་ཀྱི་སྐྱོར་ཕན་
ཚུན་རོ་སྤོད་དང་། མ་འོངས་པར་སྤྲུལ་སྤྱད་
ལས་དོན་ཐོག་འབྲེལ་བ་དང་རོགས་རམ་
གནང་ཚུགས་སྐྱོར་ལ་བཀའ་བསྟར་གནང་།

དེ་ནས་འཇར་མ་ནི་མོད་ཀྱི་ཁང་
 བར་ཕེབས་ཏེ། ཟྱེན་གྱི་གནས་སྐངས་ཀྱི་ནང་
 ལ་གཟེགས་སྒྲོར་དང་། དགོང་མོ་ཆུ་ཚོད་ ༤
 ནས་ ༩ བར་མོད་ཁང་གི་ལས་དོན་སྒྲོར་དོ་
 སྒྲོད་ཞིབ་ཟ་དང་། སྐབས་དེར་མོད་པའི་ཕྱི་
 རྒྱལ་གྱི་གནད་ཡོད་ནས་མ་གྱིས་དེ་བ་དེས་
 ལན་བཅས་སྐབས་དེའི་འཇར་མ་ནི་རྒྱལ་
 ཁབ་ཀྱི་ལས་དེམ་ཁག་ལེགས་པར་གྲུབ་སྟེ།
 ཕྱི་ཆེས་ ༡༣ ཉིན་གྱི་སྤྱི་དོ་མེ་ལའོར་བརྒྱད་
 ཡུ་རོབ་རྒྱལ་ཁབ་སྐལ་ལྷན་ལ་ཕེབས་ཐོན་
 གནད་ཡོད།

३) ཡུ་རོ་བ་མ་གྲུན་ཚོགས་ཀྱི་སློལ་ན་མེད་ཆ་མ་གྲུན་པ་ས་སྐང་མིའི་དུ་ཤོས་ཚོགས་འཁུས་མི་སོགས་མཛུགས་བསྟན་པ་

༡༣། རྩི་ལོ་ ༢༠༢༢ ལྷ་ ༡༠ ཚེས་ ༡༣ གྲི་ལྷེ་གནས། སྤེལ་ཇམ་རྒྱལ་ས་སྤར་སིལ་
 ཉིན་གྲི་ཉིན་གྲང་ཚུ་ཚོང་ ༡༢ ཙམ་ལ་བོང་ (Brussels) གུ་མེབས་འབྱོར་སྐབས། སྤེལ་
 མིའི་སྤྲུག་འཇུགས་ཀྱི་སྤྱ་ཚབ་ཚོགས་རྒྱུང་
 ཇམ་བོང་རིགས་མི་མང་ནས་མེབས་བསུའི་
 གི་ཚོགས་མི་རྣམ་པ་ལུ་རོབ་མ་སྤར་ཚོགས་
 སྤེ་ལེན་ཞུས། ཉིན་གྲང་གསོལ་ཚོགས་

སྐབས་ཐུག་ཤིང་ རོ་མེན་ (FNF) རྒྱུ་
 ཅེས་སྐུ་ཚུ་ལ་གནས་ཀྱི་འགན་འཛིན་སྐྱེ་
 བའི་ཁྱེད་ཀྱི་ རྒྱ་ལྷན་ (Mr. Jules
 Maaten, Regional Head, FNF)

མཆོག་དང་། ཡུ་རོབ་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་
 འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་ཆོད་བའི་འགན་འཛིན་
 གཞིན་པ་ལུས་སྤྱི་ཁྲིམ་ རྒྱ་ ལེན་ (Ms Dr.
 Katanlin Cseh, Vice Chair of Re-
 new Europe, Committee on
 Foreign Affairs and Subcommit-
 tee on Human Rights in the EP)
 མཆོག་ ཡུ་རོབ་མཐུན་ཚོགས་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་
 གནས་སྐྱོར་སྐོར་ཉམས་ཞིབ་པ་སྤྱི་ཞབས་
 རེས་སི་ མོ་ལྷན་ (Mr James Moran,
 Associate Senior Research Fel-
 low, Centre for European Policy
 Studies) མཆོག་བཅས་ཀྱི་མཉམ་དུ་བོད་
 རོན་རྒྱུ་དང་། ཁོང་རྣམ་པའི་དོགས་འདེ-
 ཁག་ལ་ལན་འདེབས་གནང་བ་དང་། ཉེན་
 རྒྱུ་ཆུ་ཆོད་ ༣ པའི་ཐོག་ཡུ་རོབ་གྲོས་
 ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་ཁང་ནང་ཡུ་རོབ་གྲོས་
 ཚོགས་བོད་དོན་རྒྱུ་སྐོར་ཚོགས་པའི་
 ཚོགས་གཙོ་སྤྱི་ཞབས་མི་ཀུ་ལཱ་ས་ རིག་ས་
 (Mr. Mikulas Peksa, President of
 Tibet Interest Group) མཆོག་གིས་
 གཙོ་སྤྱི་ཡུ་རོབ་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མི་
 གངས་བཞེད་དང་། གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མིའི་
 རྒྱུ་ཆབ་ལས་བྱེད་བཅས་གངས་བཟུམ་
 རྒྱལ་སྤྱིའི་བོད་དོན་ལས་འགུལ་ཁང་གི་ལས་
 བྱེད་གཉིས་བཅས་དང་མཉམ་བོད་དོན་སྐོར་
 གནས་ཚུལ་རྒྱུ་དང་། རྒྱ་སྤྱི་ཚོགས་
 འདུ་ཞིག་ཚོགས་ཡོད་ཅིང་།

སྐབས་དེར་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་

ཡུ་རོབ་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་དྲུང་ཡིག་ཆེན་མོ་སྤྱི་ཞབས་ཨ་ལེ་སྤྱན་ཾོ་ (Mr Alessandro Chiochetti, Head of Cabinet, President of the European Parliament) མཆོག་དང་ལྷན་

ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་རོས་ནས་ཡུ་རོབ་གྲོས་
 ཚོགས་འཐུས་མི་རྣམས་ལ་བོད་དོན་སྐོར་ལུ་
 རྒྱལ་ཀྱི་སྤྱན་ལུ་ཡིག་ཐོག་ནས་ཕུལ་བ་མ་
 ཟད། དག་ཐོག་ནས་ཀྱང་འགྲེལ་བཤད་ལུས་
 གནང་ཡོད་འདུག

བྱི་རོ་ཆུ་ཆོད་ ༧༣༠ ལས་ཡུ་
 རོབ་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་གཙོའི་རྒྱུ་ཆབ་
 རྒྱ་མེབས་པ་ཡུ་རོབ་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་དྲུང་
 ཡིག་ཆེན་མོ་སྤྱི་ཞབས་ཨ་ལེ་སྤྱན་ཾོ་ (Mr
 Alessandro Chiochetti, Head

of Cabinet, President of the Eu-
 ropean Parliament) མཆོག་དང་ལྷན་
 མཇལ་འཕྲད་གནང་ཞིང་། སྤྱི་ཞབས་ཁོང་
 གིས་བོད་མིའི་སྤྱི་གཞུགས་ཀྱི་རྒྱུ་ཆབ་རྣམ་
 པ་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་ཁང་ཞིག་ཏུ་སྡེ་
 ལེན་ཐབ་རྒྱས་དང་། མཇལ་འཕྲད་གོ་སྤྱི་ག་
 ལུས་གནང་ཡོད་པ་མ་ཟད། ཚོགས་ཁང་དུ་
 ཡུ་རོབ་མཐུན་ཚོགས་ཀྱི་རྒྱལ་དར་དང་།
 བོད་ཀྱི་རྒྱལ་དར་མཉམ་དུ་སྐྱེད་འཇུགས་
 གནང་འདུག སྐབས་དེར་བོད་མིའི་སྤྱི་ག་

ཡུ་རོབ་གྲོས་ཚོགས་བོད་དོན་རྒྱུ་སྐོར་ཚོགས་པའི་ཚོགས་གཙོ་སྤྱི་ཞབས་མི་ཀུ་ལཱ་ས་ རིག་ས་ (Mr. Mikulas Peksa, President of Tibet Interest Group) མཆོག་སྤགས་དང་ལྷན་

འཕྲིན་གསུང་གི་སྐུ་ཚབ་ནམ་པས་བོད་ནང་གྱུ་
 གཞུང་གིས་གཏུག་རྒྱུ་ཅན་གྱི་མིང་བྱས་
 བོད་དོན་སྐོར་ལ་ཐུགས་སྦྲུང་ཆེན་པོ་གནང་
 འདུག་པ་མ་ཟད། སྤྱི་ནོར་ཡལོང་ས་

ཡུ་ཤོབ་གྲོས་ཆོག་ས་བོད་དོན་གྱི་བློ་རྒྱུ་ཆོག་ས་པའི་ཆོག་ས་གཙོ་སྤྱི་ནམ་པས་མེ་ཀུ་ལྷ་ས་ བེག་ས་ (Mr. Mikulas Peksa, President of Tibet Interest Group) མཆོག་གིས་དང་ལྷན་ཆོག་ས་འདུ་འཆོག་ས་སྤྱི་ནམ་པས་

ཁྱུ་ས་པ་ལྟར། ས་གནས་གྱི་ལས་འཆར་ཁག་
 དང་འབྲེལ་བའི་སྐོར་ཡིག་རྒྱུ་ལག་གཉིས་ཐོག་
 བས་འབོད་སྐུ་ལ་ཁྱུ་ས་གནང་ཡོད་འདུག་
 དགོང་མོའི་གསེལ་ཆོག་ས་སྤྱི་ནམ་པས་འཇར་མ་
 བྱི་དང་། བེ་རྩར་ལེ་རྒྱ། སྤེལ་ཇམ། ཏང་གེ་རྩེ།
 རྩ་རན་སི། ཡུག་ཀེ་རན་སོགས་གྱི་སྐུ་ཚབ་
 ཁྱོན་བསྐོས་མི་གྲངས་ ༡༩ དང་མཉམ་དུ་
 བོད་དོན་སྐོར་བཀའ་བསྐུར་གནང་སྟེ། ཐངས་
 འདིའི་ཉིན་གྲངས་ ༩ རིང་གི་ཡུ་ཤོབ་ཁྱུ་ལ་
 བོད་དོན་ཁྱུ་ས་གནང་རྒྱུ་འཕྲིན་ལས་རིམ་
 ཡོངས་སུ་ལེགས་གྲུབ་བྱུང་ཡོད་པ་བཅས།

ཡུ་ཤོབ་གྲོས་ཆོག་གི་དྲུང་ཡིག་ཆེན་མོ་སྤྱི་ནམ་པས་ཨ་ལེ་སྤྱན་ཏོ་ (Mr Alessandro Chiocchetti, Head of Cabinet, President of the European Parliament) མཆོག་དང་ལྷན་

ལག་བསྐྱར་རི་ལྟར་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པའི་
 གནས་ཚུལ་དེ་སྟོན་དང་། མ་འོངས་པར་ཡུ་
 ཤོབ་གྲོས་ཆོག་གི་དོན་ནམ་བོད་དོན་གྱུ་
 སྐོར་གནང་ཐབས། ཡུ་ཤོབ་གྲོས་ཆོག་ས་
 གྱིས་ཀྱི་ནག་དང་མཉམ་དུ་འབྲེལ་བ་གནང་
 སྤངས་གྱི་ཐབས་བྱས་ཐོག་ལ་བསྐྱར་ཞིབ་
 དགོས་ཀྱི་དུས་ལ་བབས་ཡོད་པ་བཅས་གྱི་
 སྐོར་བཀའ་བསྐུར་གནང་བ་དང་། ཁོང་གིས་
 ཡསྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ཡུ་ཤོབ་གྲོས་
 ཆོག་ས་སུ་ཆིབས་བསྐྱར་གནང་ཐུབ་པའི་
 འབོད་སྐུ་ལ་གསེལ་འདེབས་ཀྱང་ནན་ཁྱུ་
 གནང་འདུག་
 དགོང་མོ་ཆུ་ཆེད་ ༦༡:༣༠ ཅུ་ལ་
 སྤར་སིལ་སྐུ་ཚབ་དོན་གཅོད་ལས་ཁུངས་སུ་
 བེ་རྩར་ལེ་རྩ་བོད་རིགས་ཆོག་ས་པའི་ཆོག་ས་
 གཙོ་དང་། ཆོག་ས་གཞོན་གཉིས་ཆེད་བཅར་

ཡལོང་ས་མཆོག་ལ་ཨ་རིའི་གསེར་གྱི་གཟེངས་རྟགས་འབྲུལ་བཞེས་མཛད་དེ་ལོ་ངོ་ ༡༥ འཁོར་བའི་དུས་དྲན་སྤང་བཅི་ཞུས་པའི་
ཐོག་དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཞོན་མཆོག་དང་། སྤྱི་འཐུས་དགེ་བཤེས་སྟོན་ལམ་མཐར་ཕྱིན་མཆོག་རྣམ་གཉིས་མཉམ་ཞུགས་གནང་བ།

༢༡ ཟ࿳་ལོ་ ༢༠༢༢ ལྷ་ ༡༠ པའི་ཆེས་ ཆོགས་གཙོ་སྤྱོད་པ་ཕུན་ཆོགས་ལགས།
༡༥ ཉིན་སྐར་ཏོག་བོད་ཀྱི་གཞོན་ལྷན་ སྐར་ཏོག་ས་གནས་འགོ་འཛིན་ལྷག་པ་ཆེ་

སྐར་ཏོག་ཆོས་གསུམ་ཆོགས་ཁང་ནང་སྤྱོད་པ་ཕུན་ཆོག་ལ་ཨ་རིའི་གསེར་གྱི་གཟེངས་རྟགས་འབྲུལ་བཞེས་
མཛད་དེ་ལོ་ངོ་ ༡༥ འཁོར་བའི་དུས་དྲན་སྤང་བཅིའི་ཐོག་དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཞོན་མཆོག་དང་། སྤྱི་འཐུས་དགེ་བཤེས་སྟོན་ལམ་མཐར་ཕྱིན་
མཆོག་ ཕྱགས་བཞུགས་སྤྱི་འཐུས་དབྱེ་ཆ་ཁྲི་ལྟ་སྟོན་མཆོག་མཉམ་ཞུགས་ཆེད་བཅར་གནང་བ།

ཆོགས་ཀྱི་གོ་སྤྱིའོག་ སྐར་ཏོག་ཆོས་ རིང་ལགས། དེ་བཞིན་ས་འབྲུས་ཟབ་སྤྱོད་
གསུམ་ཆོགས་ཁང་ནང་སྤྱོད་པ་ཕུན་ཆོག་ལ་ཨ་རིའི་གསེར་གྱི་གཟེངས་རྟགས་འབྲུལ་བཞེས་
མཛད་དེ་ལོ་ངོ་ ༡༥ འཁོར་བའི་དུས་དྲན་ སྤང་བཅི་ཞུས་སོང་།

སྐབས་དེའི་མཛད་སྟེའི་སྤྱི་མགོན་
གཙོ་བོར་དཔལ་ལྷན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་
ཆོགས་གཞོན་སྟོན་ལམ་ཆེ་རིང་མཆོག་དང་།
དམིགས་བསལ་སྤྱི་མགོན་དུ་བོད་མི་མང་སྤྱི་
འཐུས་དགེ་བཤེས་སྟོན་ལམ་མཐར་ཕྱིན་
མཆོག་དང་། ཕྱགས་བཞུགས་བོད་མི་མང་
སྤྱི་འཐུས་དབྱེ་ཆ་ཁྲི་ལྟ་སྟོན་མཆོག་
གཞན་སྤྱི་མགོན་དུ་སྐར་ཏོག་ས་འབྲུས་

མཛད་སྟེའི་ཐོག་སྤྱི་མགོན་གཙོ་བོ་
དཔལ་ལྷན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཆོགས་
གཞོན་མཆོག་གིས་ཐོག་མར་འཆམས་འཛི་
དང་སྤྱགས་གཙོ་བོ་གསུང་དོན་དུ། དེ་རིང་གི་
དུས་ཆེད་ཁྱད་པར་ཅན་འདིར་ཆེད་མས་སྤྱི་
ནོར་ཡལོང་ས་ཡ་སྤྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་
མཆོག་གི་མཛད་འཕྲིན་དྲན་པའི་ཐོག་ནས་
བཀའ་དགོངས་སྤྱབ་དགོས་པ་གལ་ཆེན་པོ་
ཡིན་པའི་སྟོན་དང་། དེ་བཞིན་ཞི་ཅིན་མིང་
གིས་འགོ་ཁྲིད་པའི་རྒྱ་ནག་དམར་གཞུང་འོག
བོད་ནང་ཆོས་དད་རང་དབང་དང་བསམ་
སྟེའི་རང་དབང་ཐོག་སྤྱར་སྤྱག་དམ་བསྤྱགས་
ལྷགས་ཆེ་དུ་འགོ་བཞེན་པའི་སྤྱབས་དེར།
ང་ཆོ་བཅོན་ཁྱོད་རང་དབང་ནང་ཡོད་མཁན་
རྣམ་པ་གཞིས་བཞུགས་བོད་མིའི་མགྱིན་
ཆབ་པ་ཡིན་ཟེར་དུས། བོད་ནང་གི་གནས་
སྤངས་ཐོག་སྤྱར་སྤྱག་དོ་སྤང་བྱེད་དགོས་

སྤྱོད་པ་ཕུན་ཆོག་ལ་ཨ་རིའི་གསེར་གྱི་གཟེངས་རྟགས་འབྲུལ་བཞེས་མཛད་དེ་ལོ་ངོ་ ༡༥ འཁོར་བའི་དུས་དྲན་
སྤང་བཅིའི་ཐོག་དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཞོན་མཆོག་སྟོན་ལམ་ཆེ་རིང་མཆོག་གིས་གསུང་བཤད་གནང་བཞིན་པ།

པའི་དུས་ཚོད་ཅིག་ལ་སླེབས་ཡོད་པ་མ་ཟད།
གཞོན་སྡེས་ཚོར་རྒྱ་ནག་དམར་གཞུང་གིས་
བོད་ས་བཅན་འཛུལ་བྱེད་སྐབས་ཀྱི་གནས་
སྟངས་སོགས་བོད་ནང་གི་དངོས་ཡོད་ལོ་
རྒྱུས་ཀྱི་ཞུས་པ་བཞག་ནས་ཤེས་ཐུབ་པ་བཟོ་
དགོས་པ། ང་རང་ཚོ་ནང་ཁུལ་སྤྱི་ཚོགས་ཏེ་
རྒྱུ་ལྷན་པོ་ཚུ་བཞག་རེས་བྱས་ཏེ་དུས་
ཚོད་འཕྲོ་བརྒྱུག་མི་བཏང་བར། སར་རྒྱ་ནག་
གཞུང་གིས་བོད་ནང་གཏུག་རྒྱུ་བཏང་དང་

གཏོང་བཞིན་པའི་གནས་སྟངས་ཀྱིས་སྤྱི་
ཚོགས་ཏེ་རྒྱ་སོགས་བརྒྱུད་རྒྱལ་སྤྱི་
མིངས་ཆའི་ཐོག་སླེབས་ཐུབ་པ་བཟོ་དགོས་
པ་མ་ཟད། རྒྱ་ནག་དམར་གཞུང་གིས་རྒྱལ་
སྤྱིའི་ནང་དེལ་བསྐྱགས་རྒྱུ་མ་སླེལ་བཞིན་
པར་གཏོང་ཡིན་གནང་དགོས་པ་གཤམ་ཆེན་
པོ་ཡིན་གནས་སོགས་གསུངས་གནང་བ་
དང་། གཞན་ཡང་བོད་མི་ཆང་མས་སོ་སོ་
འདུ་སྟོན་བྱ་སའི་རྒྱ་གར་མངའ་སྡེའི་ཁྲོས་

ཚོགས་འཐུས་མི་དང་། དུལ་མི་ཀླམས་ལ་
བོད་ཀྱི་གནད་དོན་དེ་བཞིན་རྒྱ་གར་ལ་ཇི་
ཅམ་གཤམ་གནད་ཆེན་པོ་ཡིན་པའི་སྐོར་
སོགས་བོད་དོན་གོ་རྟོགས་སླེལ་རྒྱ་གཤམ་ཆེན་
པོ་ཡིན་གནས་སོགས་གསུངས་གནང་སོང་།
གཞན་ཡང་མཇུག་སྐོར་ཐོག་ས་
གནས་སྐར་ཏོག་དང་། ཀ་སྤྱག་སོགས་ནས་
བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་འཁྲབ་སྟོན་གཟུགས་
འབྲུལ་ཁྲུས་གནང་འདུག་པ་བཅས། །

**བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ནས་རྒྱ་གར་བྱང་ཕྱར་ཁུལ་གྱི་ས་གནས་འཐུས་ཚོགས་ཚགས་ཚུད་དང་སྤྱི་བཅའ་སྟོན་སྤྲད་ལས་དོན་
བྱེད་སྤྱོད་ཀྱི་ཟབ་སྦྱོང་གནང་བ།**

སྤྱི་བཅའ་སྟོན་པོ་གསོལ་མགོན་ཁང་དུ་ས་འབྲུས་ཟབ་སྦྱོང་སྐབས། ཟབ་བྲིད་གནང་མཁན་དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཞོན་སྡེས་མ་ཆེ་རིང་མཆོག་དང་།
སྤྱི་འཐུས་དགེ་བཤེས་སྟོན་ལམ་མཐར་བྱེད་མཆོག་རྣམས་ཀྱིས་དང་། རྒྱ་གར་བྱང་ཕྱར་ས་གནས་ཁག་ལྷན་པོ་མཉམ་པའི་ཟབ་སྦྱོང་ནང་མཉམ་
ཁྲུགས་གནང་མཁན་ས་འབྲུས་དང་། ས་གནས་འགོ་འཛིན་སོགས་ལྷན་དུ་འཛོམས་པའི་པད།

༡༣། ཁྱིའོ་ ༢༠༢༣ ཟླ་ ༡༠ ཚེས་ ༡༢
ནས་ ༢༡ བར་སྐར་ཏོག་བོད་ཀྱི་གསོལ་
མགོན་ཁང་དུ་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་
ཚོགས་ནས་ཉིན་གངས་སྡེའི་རིང་རྒྱ་གར་
བྱང་ཕྱར་ཁུལ་གྱི་ས་གནས་འཐུས་ཚོགས་
ཁག་ཆགས་ཚུད་དང་སྤྱི་བཅའ་སྟོན་ལས་
དོན་བྱེད་སྤྱོད་ཀྱི་ཟབ་སྦྱོང་ཞིག་གོ་སྤྱོད་

ཁྲུས་གནང་ཡོད།
ཐེངས་འདིའི་ཟབ་སྦྱོང་ནང་སྐར་
ཏོག་དང་། ར་ཁང་ལ་ཀྱན་སུ་སྤྱིང་། ཀ་སྤྱག་
བཅས་ཀྱི་ས་གནས་འགོ་འཛིན་དང་། ས་
འཐུས་ཀྱིས་པ། ས་འཐུས་མེད་པའི་ས་
གནས་རྫོང་སྤྱིང་དང་བསུ་ན་མདའི་ས་
གནས་འགོ་འཛིན་དང་། དེ་བཞིན་སྐར་ཏོག་

དང་། བསུ་ན་མདའི་རང་བདེན་ཚོགས་ཚུང་
གི་ཚོགས་མི་སོགས་ཁྱོན་ཚོགས་བཅར་བ་
མི་གངས་ ༤༥ མཉམ་ཁྲུགས་གནང་ཡོད།
དེ་ཡང་ཁྱིའོ་ཚེས་ ༡༢ ཉིན་སྤྱོད་ཚུ་
ཚོད་ ༩༠༠ པའི་ཐོག་ཟབ་སྦྱོང་དབུ་འཁྱེད་
མཇུག་སྐོར་དབུ་གསུམ་གྱིས་ཐོག་མར་སྐར་
ཏོག་ས་གནས་འགོ་འཛིན་ལྷག་པ་ཆེ་རིང་
ལགས་ཀྱིས་འཆ་མས་འདིའི་གསུང་བཞག་
དང་། དེ་ནས་ཟབ་བྲིད་གནང་མཁན་དཔལ་
ལྷན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་གཞོན་
སྡེས་མ་ཆེ་རིང་མཆོག་གིས་བོད་མིའི་མང་
གཙོའི་སྐོར་སྤྱིང་བསུས་དང་། བོད་མིའི་མང་
གཙོའི་འབྲུང་རིམ་དེ་བཞིན་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་
ཀྱི་མང་གཙོའི་འབྲུང་རིམ་དང་མི་འབྲུ་བར།
སྤྱི་རྒྱུ་ལ་གོང་ས་ལ་སྐྱབས་པ་མགོན་ཆེན་པོ་
མཆོག་གིས་མི་མང་ལ་གསོལ་སྤུལ་གནང་
བའི་མང་གཙོ་བྱེད་པར་ཅན་ཞིག་ཡིན་སྐོར་

དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཞིན་སྒྲོལ་མ་ཆེ་ཤིང་མཆོག་གིས་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་འདུའི་འགོ་ཁྲིམས་དང་། ལས་དོན་བྱེད་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲིག་གཞི་སྒྲིག་གི་ཐོག་ཟབ་སློང་གནང་བཞིན་པ།

དང་། ལ་ཤོང་ས་མཆོག་གི་བཀའ་སློབ་ལམ་
སྟོན་ལོག་སྐབས་བཅུ་གཅིག་པའི་བོད་མི་
མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ནས་བཅའ་བྱོལ་
བོད་མིའི་བཅའ་ཁྲིམས་གཏན་འབེབས་
གནང་བ་ནས་བཟུང་བཅའ་བྱོལ་བོད་མིའི་
སྤྱིག་འཛུགས་ཡོངས་རྫོགས་ཁྲིམས་སྤྱིག་
དང་ལྷན་པ་ཆགས་ཡོད་སྟེ། བོད་མིའི་འདུ་
སྟོན་གཞིས་སྐང་ཡོངས་ལ་ས་གནས་འཐུས་
ཚོགས་འཛུགས་ཐུབ་དགོས་པ་མ་ཟད། ས་
གནས་ཀྱི་གནད་དོན་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ས་
གནས་འགོ་འཛིན་ལ་ལམ་སྟོན་གསལ་
བཤད་འབྲུལ་ཐུབ་དགོས་སྟེ། ཆང་མས་
ལ་ཤོང་ས་མཆོག་གི་དགོངས་པ་མཐུན་པའི་
ཐོག་ནས་ཤོར་པ་སྤོང་གོས་པ། གཞིན་སྒྲོལ་
རྣམ་པར་ཉེ་རབས་བོད་ཀྱི་འདས་པའི་དངོས་
ཡོད་ལོ་རྒྱུས་རྣམས་ཤིས་པར་དུ་ཤེས་པ་
བཟོ་ཐུབ་དགོས་པ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་པ།
གཉན་འཕྲང་ཅན་གྱི་དུས་ཚོད་འདིར་བོད་མི་
ཆང་མས་དོག་ཅ་གཅིག་སྤྱིལ་གནང་དགོས་

པ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་སོགས་གསུངས་
གནང་སོང་།
དེ་རྗེས། ཟབ་ཁྲིད་གནང་མཁན་
བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་དགེ་བཤེས་སྟོན་ལམ་
མཐར་ཕྱིན་མཆོག་གིས་གཙོ་བོ་གསུང་དོན་
ལ། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༠ ལོར་དམིགས་བསལ་
ཚོགས་ཆེན་ཚོགས་རྗེས། སྤྱི་ནོར་ལ་ཤོང་ས་
ལྷ་མོ་མཆོག་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་བཀའ་
སློབ་ལམ་སྟོན་པེབས་པ་གཞིར་བཟུང་།
སྐབས་བཅུ་གཅིག་པའི་བོད་མི་མང་སྤྱི་

འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ནས་བཅའ་བྱོལ་བོད་
མིའི་བཅའ་ཁྲིམས་གཏན་འབེབས་གནང་
བའི་སྐབས་བཅའ་ཁྲིམས་ནང་ས་གནས་
འཐུས་ཚོགས་སྐོར་བཀོད་ཡོད་པ་དང་། དེ་
བཞིན་བཅའ་ཁྲིམས་ནང་གསལ་ས་གནས་
འཐུས་མིའི་གངས་ཆད་དང་། ཡུན་ཆད་སྐོར་
ངོ་སྟོན། ལ་ཤོང་ས་མཆོག་གིས་ས་གནས་
འཐུས་ཚོགས་གལ་ཆེན་པོར་གཟིགས་
བཞིན་ཡོད་པ་ལྟར། ས་གནས་འཐུས་
ཚོགས་ཀྱི་འགོ་སྐྱོངས་དང་། ས་གནས་འགོ་
འཛིན་གྱི་ལས་དོན་ལ་ལྷ་རྟོགས་སྐྱངས་
འཛིན་བྱ་རྒྱ་དང་། འགན་ཁུར་ལེན་རྒྱུའི་རྣམ་
གཞག་ཤེས་རྒྱ་གལ་ཆེན་པོར་བརྟེན་པའི་
ཐོག་ནས་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་
ནས་ས་འཐུས་དང་། ས་གནས་རང་བདེན་
ཚོགས་ཚུང་གི་ཚོགས་མི་རྣམས་པར་ཟབ་སློང་
གོ་སྤྱིག་གནང་བཞིན་ཡོད་པ། གཞན་ཡང་
མཉམ་ཞུགས་གནང་མཁན་ཆེ་ས་གནས་
གཅིག་ནས་གཞན་ལ་གནས་སྡོད་པའི་སྐབས་
ཟབ་སློང་ནས་ཉམས་སྦྱང་གང་བསགས་པ་

སྐང་ཉིག་བོད་ཀྱི་གསེལ་མགྲོན་ཁང་དུ་ས་འཐུས་ཟབ་སློང་དམར་ཁྲིད་འཚོགས་སྐབས་

དེ་བཞིན་གཞན་ལ་ལམ་སྟོན་དང་འབྲེལ་
 བརྩེད་གནང་ཐུབ་པའི་དགེ་མཚན་ཡོད་སྟོར་
 སོགས་ཟབ་སྦྱོང་གོ་སླེག་ཞུ་དགོས་པའི་
 དམིགས་ལུལ་སྟོར་གསུངས་པ་དང་། དེ་
 སྐབས་དང་། ཐུགས་སྦྱང་གཞན་བསྐྱེད་ཀྱི་
 གྲོས་འཆར་འདོན་སྤྲོད་ཀྱིས། གྲོས་ཚད་གྲོས་
 འཆར་འདོན་སྤྲོད་ཀྱིས། ཁྱིམ་ས་ཡིག་དང་སླེག་
 གཞི་འཆར་ཟེན་འབྲེལ་སྤྲོད་ཀྱིས་སོགས་ཀྱི་

ཟབ་བྱོང་གནང་མཁན་སྤྱི་འཇུག་དགེ་བཤེས་སྟོན་ལམ་མཐར་ཕྱིན་མཚོག་གིས་བཅན་ཕྱོད་པོ་མེད་ཀྱུང་དུལ་འདུ་འགོད་དང་། ལོ་འཁོར་
 ཕྱོན་ཅིས། དུས་ཅིས་བཏང་འདྲིན་བཅས་ཀྱི་སླེག་གཞིའི་ཐོག་ཟབ་བྱོང་གནང་སྐབས།

བཞིན་ས་གནས་འཇུག་ཚོགས་དང་། ས་
 གནས་རང་བདེན་ཚོགས་ཚུང་གི་ཚོགས་མི་
 རྣམ་པ་བཅན་ཕྱོད་པོ་མེད་སྤྱི་ཚོགས་ནང་
 འགན་ཁུར་གནང་མཁན་གལ་ཆེ་ཤོས་གས་
 ཆགས་ཀྱི་ཡོད་པ་སོགས་ཀྱི་གསུང་བཤད་
 གནང་སོང་། མཐར་སྐྱོང་ཏོག་ས་འཇུག་
 ཚོགས་གཙོ་སྟོན་པ་ཐུན་ཚོགས་ལགས་
 ཀྱིས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་འདུག་སྐབས་གནང་
 རེས། ཟབ་སྦྱོང་དངོས་གཞི་འགོ་འཇུགས་
 གནང་ཡོད་པ་རེད།

ཟབ་སྦྱོང་གི་ཉིན་དང་པོར་དཔལ་
 ལྷན་ཚོགས་གཞོན་མཚོག་གིས་པོད་མི་མང་
 སྤྱི་འཇུག་སྟོན་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་འདུའི་འགོ་
 ལུགས་དང་། ལས་དོན་བྱེད་སྤྲོད་ཀྱི་སླེག་
 གཞི། དེ་བཞིན་སྐར་ཉག་ཅན་གྱི་དེ་བའི་

སྟོར་ཟབ་བྱོང་གནང་བ་དང་། དེ་བཞིན་
 ཚོགས་བཅར་བའི་དེ་བར་ལན་འདེབས་
 གསལ་བཤད་གནང་སོང་།

ཟབ་སྦྱོང་གི་ཉིན་གཉིས་པར། སྤྱི་
 འཇུག་དགེ་བཤེས་སྟོན་ལམ་མཐར་ཕྱིན་
 མཚོག་གིས་བཅན་ཕྱོད་པོ་མེད་ཀྱུང་
 དུལ་འདུ་འགོད་དང་། ལོ་འཁོར་ཕྱོན་ཅིས།
 དུས་ཅིས་བཏང་འདྲིན་བཅས་ཀྱི་སླེག་
 གཞིའི་ཐོག་ཟབ་བྱོང་གནང་།

ཉིན་གསུམ་པར་ཟབ་སྦྱོང་བ་རྣམ་
 པས་ཉིན་རྗེས་མའི་དམར་ཁྲིད་གྲོས་ཚོགས་
 ཀྱི་ལས་རིམ་དང་འབྲེལ་བའི་ཡིག་ཆ་ཁག་གྲ་
 སློག་གནང་རྒྱ་རྣམས་གནང་ཡོད་པ་རེད།

ཟབ་སྦྱོང་ཉིན་བཞི་པ་དང་ལྔ་པའི་
 སྐབས། ཟབ་བྱོང་གནང་མཁན་དཔལ་ལྷན་

ཚོགས་གཞོན་མཚོག་དང་། སྤྱི་འཇུག་དགེ་
 བཤེས་སྟོན་ལམ་མཐར་ཕྱིན་མཚོག་རྣམ་
 གཉིས་ཀྱིས་གཟིགས་ཞིབ་འོག་ཟབ་སྦྱོང་བ་
 རྣམ་པ་ཆང་འཛོམས་ཀྱིས་སྐར་ཏོག་དང་། ཀ་
 ཐུག་ར་མང་ལ་གཞིས་ཆགས་བཅས་ཀྱི་ས་
 འཇུག་ཚོགས་གཙོ་དང་། རྟོན་གྲོང་དང་།
 བསུ་ན་མདའ་བཅས་ཀྱི་རང་བདེན་ཚོགས་
 གཙོ་རྣམ་པས་ཚོགས་འདུ་གཙོ་སྟོང་གནང་
 བའི་ཐོག་དམར་ཁྲིད་ལས་རིམ་བསྐྱར་ས་
 ཤིང་། དེ་ཡང་གྲོས་ཚོགས་དངོས་སུ་ཚོགས་
 པ་ལྟར། ཚོགས་འདུ་དབུ་འཇུགས་སྐབས་
 ཉེན་འབྲེལ་གསོལ་ཇ་འབྲས་སིལ་འདེགས་
 འབྲེལ་དང་། རིམ་བས་ས་འཇུག་ཚོགས་
 གཙོ་ས་ཚོགས་འདུ་དབུ་འཇུགས་ཀྱི་གསལ་
 བསྐྱགས། དེ་རྗེས་ཆང་མ་སྐྱ་བཞེངས་ཐོག་
 པོད་རྒྱལ་ཁབ་ཆེན་པོའི་རྒྱལ་སྐུ་བཏང་བ་
 དང་། ས་འཇུག་ཚོགས་གཙོ་ས་ཚོགས་འདུ་
 དབུ་འཇུགས་ཀྱི་གསུང་བཤད་བཅས་
 གནང་རེས། སྐར་ཏོག་ས་འགོ་ལས་ཁུངས་
 ཀྱི་ལོ་འཁོར་ལས་བསྟོམས་དང་། ལོ་འཁོར་
 ཕྱོན་ཅིས། དེ་བཞིན་ཀ་ཐུག་དང་། ར་མང་ལ།
 རྟོན་གྲོང་། བསུ་ན་མདའ་བཅས་ཀྱི་ས་
 གནས་འགོ་འདྲིན་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ལོ་འཁོར་
 ལས་བསྟོམས་ཐོག་བཟོ་སྦྱོང་དང་། གཞུང་
 འབྲེལ་ཐུང་ལྷན་འདུད་ཀྱི་གྲོས་ཚད་གྲོས་
 འཆར་ཁག་ཅིག་གཞུང་འབྲེལ་གཞུང་
 སེམས་མཉམ་སྦྱེད་ཀྱི་གྲོས་ཚད་ཁག་ཅིག་
 སྐར་ཏོག་ཅན་གྱི་དེ་བ། ཐུགས་སྦྱང་གཞན་
 བསྐྱེད་སྐྱོར་གྱི་གྲོས་ཚད། སློག་གཞི་བསྐྱར་

བཅོས། གཏོང་ལེན་ཁྲིམས་ཡིག་སོགས་
གཏན་འབེབས་ཀྱི་དམར་ཁྲིད་ལས་རིམ་
བསྐྱངས་ཡོད།

ཟབ་སྦྱོང་བ་རྒྱུ་ལས་ཉིན་གཉིས་
ཀྱི་དམར་ཁྲིད་ལས་རིམ་སྐབས་དོ་སྣང་ཆེན་
པོས་མཉམ་ཞུགས་དང་ཆ་ཤས་སྒྲངས་བ་མ་
ཟད། ཚོགས་འདུའི་འགྲོ་ལུགས་དང་ལས་
དོན་བྱེད་སྒྲུགས་ཀྱི་སྒྲིག་གཞི་དང་། སྡོན་
ཅིས་གཏན་འབེབས་བྱེད་སྒྲུགས་ཀྱི་ལས་
རིམ་ལ་ནོར་འཁྲལ་ཤོར་སྐབས་ཟབ་སྦྱོང་
གནང་མཁན་དབལ་ལྷན་ཚོགས་གཞོན་
མཆོག་དང་། སྤྱི་འཐུས་དགེ་བཤེས་སྡོན་
ལམ་མཐར་ཕྱིན་མཆོག་རྒྱལ་གཉིས་ཀྱིས་
སྐབས་དུས་སོ་སོར་སློབ་སྦྱོར་གནང་སྟེ་སྡོན་
གནད་རྒྱུ་ལས་ཡོ་བསྐྱར་གནང་ཡོད་པ་རེད།

ཕྱི་ཆེས་ ༡༡ ཉིན་རྒྱལ་དབལ་ལྷན་
ཚོགས་གཞོན་མཆོག་དང་། སྤྱི་འཐུས་དགེ་
བཤེས་སྡོན་ལམ་མཐར་ཕྱིན་མཆོག་དབུ་
བཞུགས་ཐོག་ཟབ་སྦྱོང་བ་རྒྱུ་ལས་ཟབ་
སྦྱོང་དང་འབྲེལ་བའི་དགོངས་ཚུལ་གསུངས་
ཤིང་། དེའི་སྐབས་ཟབ་སྦྱོང་བ་རྒྱུ་ལས་ད་
རེས་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ནས་
གོ་སྒྲིག་ཞུས་པའི་ཟབ་སྦྱོང་འདིས་ཉ་ཅང་གི་
ཕན་རྐབས་ཆེན་པོ་བྱུང་སྟེ་དང་། མ་འོངས་
པར་ཡང་དེ་ལྟར་ཟབ་སྦྱོང་གོ་སྒྲིག་ཞུ་གནང་
ཡོང་བའི་རེ་སྐུལ་བཅས་ཞུས་སོང་།

མཐར་མཇུག་བསྡོམས་མཛད་
སྟེ་ཐོག་དབལ་ལྷན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་
ཚོགས་གཞོན་སྡོན་ལམ་མཆོག་མཆོག་གིས་

གསུངས་དོན་གཙོ་བོར། ཟབ་སྦྱོང་གནང་
བའི་སྐབས་སུ་ཟབ་སྦྱོང་བ་རྒྱུ་ལས་སྐབས་
སྣང་ཆེན་པོ་གནང་བ་དང་། སྡོན་ཆ་

འགན་ཁུར་མཁན་ཆང་མས་ཁུས་པ་མཉམ་
སྦྱངས་གནང་དགོས་པ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་
སྟེ་སོགས་གསུངས་གནང་བ་དང་།

ས་འཐུས་ཟབ་སྦྱོང་མཇུག་བསྡོམས་མཛད་སྟེ་ཐོག་སྡོན་ལམ་མཆོག་གིས་གནས་འགྲོལ་སྤྱོད་ཀྱི་ཆེ་རིང་ལགས་ཀྱིས་གསུང་བཤད་གནང་སྐབས་

བགོས་བྱས་ཏེ་ཡིག་ཆ་བཅོས་པའི་སྐབས་
སྤྱང་ཆང་མས་ཆ་ཤས་ཡག་པོ་བཞེས་པར་
བསྐྱུགས་བརྗོད་གནང་བ་དང་འབྲེལ། ས་
གནས་ནང་གོས་ཆོད་གང་འཛོག་པ་ཡིན་
ནའང་ས་གནས་ས་ཐོག་ཏུ་ལག་ལེན་འཁེལ་
བྱས་པ་ཞིག་འཛོག་བྱས་དགོས་པ་གལ་ཆེན་
པོ་ཡིན་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཆོ་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་
སྐབས་བཅོམ་བ་ཡིན་པའི་ཆ་རྒྱུ་ཆང་མས་
སོ་སོ་གནས་ཡུལ་ས་གནས་ཀྱི་ཡུལ་མི་
རྒྱུ་ལས་ལ་མི་ལོ་ཉིས་སྟོང་ལྷག་གི་ལོ་རྒྱུས་
ཡོད་པའི་བོད་ཀྱི་གནས་བབ་དང་། ལོ་རྒྱུས་
ཐོག་བོད་རང་བཙན་ཡིན་པ། ད་ལྟོ་བོད་
ནང་གི་རྩ་བའི་གནས་སྤངས་སོགས་ཀྱི་ཐོག་
གོ་རྟོགས་སྤེལ་ཏེ། མངའ་སྡེའི་གོས་ཚོགས་
ནང་བོད་དོན་སྲུང་བྱ་བ་རྒྱུར་འབད་བཅོམ་
གནང་དགོས་པ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་དང་།

སྤྱི་འཐུས་དགེ་བཤེས་སྡོན་ལམ་
མཐར་ཕྱིན་མཆོག་གིས་ད་རེས་བོད་མི་མང་
སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ནས་གོ་སྒྲིག་ཞུས་
པའི་ཟབ་སྦྱོང་ནང་མཉམ་ཞུགས་གནང་
མཁན་ཡོངས་ཀྱིས་དོ་སྣང་ཆེན་པོས་ཆ་ཤས་
སྒྲངས་སོང་ཞེས་བསྐྱུགས་བརྗོད་དང་
སྐྱགས། ཐོག་མའི་ཉིན་གཉིས་རིང་ཟབ་སྦྱོང་
གནང་མཁན་རྒྱལ་ལས་གང་བསྐྱུགས་པ་
དང་། དེ་བཞིན་དམར་ཁྲིད་སྐབས་སུ་ལམ་
སྟོན་གང་གནང་བ་རྒྱུ་ལས་ཆང་མས་སྐབས་
ལ་འཛོག་དགོས་པ་དང་། ལྷག་པར་དུ་ད་
རེས་ཟབ་སྦྱོང་སྐབས་བཅོས་པའི་ཡིག་ཆ་དེ་
དག་ཐོག་དོ་སྣང་དང་། ས་གནས་འཐུས་
ཚོགས་ཀྱི་འགྲོ་སྤངས་རེད། ཡིག་ཆ་རྩི་ལྟར་
བཅོ་ཡི་ཡོད་པ་སོགས་ཀྱི་ཐོག་དོ་སྣང་གནང་
དགོས་པ་གལ་ཆེན་པོ་རེད་ཅེས་དང་། རྒྱལ་

བ་ཚེ་བོད་དང་ས་ཐག་ཉེ་པོ་ཡོད་པ་དང་།
 བོད་ནང་པར་འགོ་རྒྱུ་འོང་གནང་རྒྱུ་ལོ་
 གྲླབས་ཡོད་ཆེ་བོད་མིའི་མང་གཙོའི་འགོ་
 ལྷངས་སྒྲོར་སྒྲོབས་པ་དང་ལྷན་པའི་ཐོག་
 འབྲེལ་བའདད་གནང་དགོས་པ་གཤམ་ཆེན་པོ་
 ཡིན་པ། ད་ལྟོ་ཟབ་སྒྲོང་ནས་བོད་མི་མང་
 གྲླུ་འབྲས་ལྷན་ཆོག་གི་ཆོག་ས་འདུའི་འགོ་
 ལུགས་དང་། སྒྲོན་རྩིས་གཏན་འཁེབས་
 གནང་སྒྲོགས་གང་ཤེས་པ་དེ་ཆོ་གཞན་ལ་
 ལམ་སྒྲོན་དང་། རྒྱུད་སྒྲེལ་བྱེད་དགོས་པ་
 གཤམ་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་སོགས་གསུངས།

གཞན་ཡང་སྒྲུང་རྟོག་ས་གནས་
 འགོ་འཛིན་ལྷག་པ་ཆེ་ལོང་ལགས་དང་། ས་
 འབྲས་ཆོག་ས་གཙོ་སྒྲོན་པ་ལྷན་ཆོག་ས་
 ལགས་རྣམས་གཉིས་ཀྱིས་ཐེངས་འདིར་རྒྱ་
 གར་བྱང་ཤར་ཁུལ་ལ་བོད་མི་མང་གྲླུ་འབྲས་
 ལྷན་ཆོག་ས་ནས་ཟབ་སྒྲོང་གནང་བར་

ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུས་རྗེས། ཐེངས་འདིའི་རྒྱ་
 གར་བྱང་ཤར་ཁུལ་གྱི་ས་གནས་འབྲས་
 ཆོག་ས་ཆོག་ས་རྒྱུད་དང་སྒྲོན་སྒྲོབ་ལས་
 རྟོན་བྱེད་སྒྲོགས་ཀྱི་ཟབ་སྒྲོང་དེ་བཞིན་
 མཐུག་བསྐུལ་གནང་ཡོད།

ཅ་བའི་སྒྲླབས་བཅུ་བདུན་པའི་བོད་
 མི་མང་གྲླུ་འབྲས་ལྷན་ཆོག་ས་ནས་བཞུགས་
 སྐར་རྩ་ས་དང་། ཨོ་ཁྱེ་ཤ་ལྷན་ཆོག་ས་སྒྲིང་
 གཞིས་ཆགས། ལ་དྲགས་བཅས་ལ་རིམ་
 བས་ས་གནས་འབྲས་ཆོག་ས་ཀྱི་ཟབ་སྒྲོང་
 གནང་ཐེན་པ་དང་། ད་ལྟོ་སྐར་རྩ་ཤ་རྒྱ་
 གར་བྱང་ཤར་ཁུལ་གྱི་ས་གནས་འབྲས་
 ཆོག་ས་ལ་ཟབ་སྒྲོང་གནང་བ་བཅས་ཁྱོན་ད་
 བར་སྒྲླབས་བཅུ་བདུན་པའི་བོད་མི་མང་གྲླུ་
 འབྲས་ལྷན་ཆོག་ས་ནས་ས་གནས་འབྲས་
 ཆོག་ས་ཀྱི་ཟབ་སྒྲོང་ཐེངས་བཞི་ལོ་སྒྲིག་ཞུས་
 ཡོད་པ་དང་། ས་འབྲས་ཟབ་སྒྲོང་གི་

དམིགས་ལུལ་ནི་ཟབ་སྒྲོང་བ་རྣམས་པར་བོད་
 མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་དང་། བཅན་བྱུལ་བོད་
 མིའི་བཅའ་ཁྲིམས། བཅན་བྱུལ་བོད་མིའི་
 གཞུང་དབུལ་འདུ་འགོད་དང་། ལོ་འཁོར་
 སྒྲོན་རྩིས། དབུས་རྩིས་བཏང་འཛིན་བཅས་
 ཀྱི་སྒྲིག་གཞི། བོད་མི་མང་གྲླུ་འབྲས་ལྷན་
 ཆོག་ས་ཀྱི་ཆོག་ས་འདུའི་འགོ་ལུགས་དང་།
 ལས་རྟོན་བྱེད་སྒྲོགས་ཀྱི་སྒྲིག་གཞི་སོགས་
 ཟབ་ཁྲིད་གནང་སྟེ། མི་མང་གི་བདེ་སྤྱད་ཁག་
 གཞིགས་རྟོག་སྒྲུབ་པ་མ་ཟད། འབྲེལ་ཡོད་ལ་
 ཞུ་སྒྲུབ་པ་དང་ཐག་གཅོད་ཡང་དག་གནང་
 སྒྲུབ་པ། གཞུང་གི་ལས་ཁུངས་ཁག་འབྲེལ་
 ཡོད་ལ་འགན་ཁུར་སྒྲུབ་པ་བཟོ་རྒྱ་སོགས་
 གཞི་རིམ་མང་གཙོ་སྒྲོན་ལོང་ཐབས་བྱ་
 རྒྱ་ཡིན་པ་བཅས།

དཔལ་ལྷན་ཆོག་ས་གཞོན་མཆོག་དང་། གྲླུ་འབྲས་དག་བཤེས་སྒྲོན་ལམ་མཐར་ཕྱིན་མཆོག་རྣམས་གཉིས་ནས་འབྲས་ལྷོངས་མངལ་
 སྒྲེའི་སྒྲོན་ཆེན་ཁག་ཅིག་དང་། མངལ་སྒྲེའི་གྲོས་ཆོག་ས་ཆོག་ས་གཙོ་སོགས་དང་ལྷན་མངལ་འཕྲད་གནང་བ།

1) དཔལ་ལྷན་ཆོག་ས་གཞོན་མཆོག་གིས་འབྲས་ལྷོངས་མངལ་སྒྲེའི་ཤེས་རིག་སྒྲོན་ཆེན་མཆོག་སོགས་དང་མངལ་འཕྲད་གནང་བ།

༢༡། གྲླུ་ལོ་ ༢༠༢༢ ལྷ་ ༡༠ པའི་ཆེས་
 ༡༩ ཉིན་སྔོ་འབྲས་ལྷོངས་མངལ་སྒྲེའི་ཤེས་
 རིག་ལས་ཁུངས་སུ་དཔལ་ལྷན་ཆོག་ས་
 གཞོན་མཆོག་གིས་ཤེས་རིག་སྒྲོན་ཆེན་ཀུན་
 དགའ་ཉི་མ་ལེབ་ཆ་ (Shri. Kunga
 Nima Lepcha) མཆོག་དང་ལྷན་མངལ་
 འཕྲད་ཀྱིས་རྒྱ་གར་གཞུང་དང་། ལྷག་པར་

དུ་འབྲས་ལྷོངས་མངལ་སྒྲེའི་གཞུང་ནས་བོད་
 རྟོན་ཐོག་ད་བར་རྒྱ་བ་སྒྲོར་གནང་བར་
 ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུས་པ་དང་། འབྲུང་འབྲུར་སྤ་
 མཐུད་རྒྱ་བ་སྒྲོར་གནང་སྒྲོང་ཡོང་བའི་རེ་
 སྒྲུལ་ཞུས་རྗེས། བོད་མི་མང་གྲླུ་འབྲས་ལྷན་
 ཆོག་ས་ཀྱི་བློ་རྟེན་ཕྱག་རྟགས་དང་། བོད་
 རྟོན་དང་འབྲེལ་བའི་ཡིག་ཆ་ཁག་སྤུལ་

གནང་སོང་།
 གཞན་ཡང་སྒྲླབས་དེར་རྒྱ་གར་
 གྲོས་ཆོག་ས་འབྲས་མི་བྱར་བ་སྒྲུ་ཞབས་ཨོ་
 རེ་ ལེབ་ཆ་ (Shri.O.T. Lepcha)
 མཆོག་དང་། མངལ་སྒྲེའི་སྒྲོན་ཆེན་བྱར་བ་
 བསོད་ནམས་རྟོ་རྩེ་ལོ་ཡ་ (Shri. So-
 nam Dorjee Bhutia) མཆོག་མངལ་

1) དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཞོན་སྒྲོལ་མ་ཆེ་འོ་མཆོག་གིས་འབྲས་ལྗོངས་མངའ་སྡེའི་ཤེ་ཤེ་ལཱ་ལོ་ལ་ཆ་ (Shri. Kunga Nima Lepcha) མཆོག་དང་ལྷན་མཇུག་འཕྲད་གནང་སྐབས། 2) རྒྱ་གར་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མི་བུར་པ་སྤྱི་ཞབས་ཨེ་ཏེ་ལེ་པ་ཆ་ (Shri.O.T. Lepcha) མཆོག་གིས་གཙོས་མངའ་སྡེའི་སློན་ཆེན་བུར་པ་སོགས་དང་མཇུག་འཕྲད་གནང་སྐབས།

སྡེའི་སློན་ཆེན་བུར་པ་ནོར་བཟང་ལེ་པ་ཆ་ (Shri. Norzang Lepcha) མཆོག་
ཞབས་རྒྱན་ རྩ་ཁྲི་སུ་རྩ་ (Shri. Ran BdrSubba) མཆོག་
མངའ་སྡེའི་སློན་ཆེན་བུར་པ་ཀུན་དགའ་ (Shri. Kunga Zangpo) མཆོག་
བཟང་པོ་ (Shri. Kunga Zangpo) མཆོག་
བུར་པ་ཨར་རུན་ ཀུ་མར་ ལྷ་ཏེ་ནེ་ (Shri.

Arjun Kumar Gataney) མཆོག་
མངའ་སྡེའི་སློན་ཆེན་བུར་པ་ནམ་མཁའ་
རྒྱལ་མཆོན་ (Shri. Namkha Gyalt-
sen) མཆོག་
མངའ་སྡེའི་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མི་
བུར་པ་སྤྱི་ཞབས་ཨེ་ཏེ་ལེ་པ་ཆ་ (Shri. Am Prasad Sharma) མཆོག་
མངའ་སྡེའི་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མི་
བུར་པ་ཏེ་ལུ་ཐེ་ ལྷ་ས་ནེ་ཏེ་ (Shri. Timo-
thy Basnet) མཆོག་
མངའ་སྡེའི་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མི་
བུར་པ་ཤུ་ལ་ (Shri. Shyam Pradhan) མཆོག་
སོགས་ཤེས་རིག་སློན་ཆེན་ལས་ཁུངས་སུ་
ཆེད་མེགས་གནང་བ་དང་བསྟུན། དཔལ་
ལྷན་ཚོགས་གཞོན་མཆོག་གིས་ཁོང་རྣམས་
ལ་འཆོམས་འདྲི་ཞུས་གནང་སོང་། མཇུག་
འཕྲད་སྐབས་སྐར་ཏྲི་ག་ས་འཐུས་ཚོགས་
གཙོ་སྒྲིལ་བ་ཕུན་ཚོགས་ལགས་དང་། སྐར་
ཏྲི་ག་ས་གནས་འགོ་འཛིན་ལྷ་ག་པ་ཆེ་འོ་
ལགས། སྐར་ཏྲི་ག་ས་གནས་བོད་ཀྱི་གཞོན་
ལྷན་ཚོགས་གཙོ་ཆེ་དཔལ་ལགས་བཅས་
མཉམ་བཅར་ཞུས་ཡོད་པ་བཅས། །

2) དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཞོན་མཆོག་དང་། སྤྱི་འཐུས་དགེ་བཤེས་སློན་ལམ་མཐར་ཕྱིན་མཆོག་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་འབྲས་ལྗོངས་མངའ་སྡེའི་ ཤེ་ཤེ་ལཱ་ལོ་ལ་ཆ་མཆོག་དང་མཇུག་འཕྲད་གནང་བ།

༢༡ ། དཔལ་ལྷན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་
ཚོགས་གཞོན་སྒྲོལ་མ་ཆེ་འོ་མཆོག་དང་།
སྤྱི་འཐུས་དགེ་བཤེས་སློན་ལམ་མཐར་ཕྱིན་
མཆོག་འབྲས་ལྗོངས་རྒྱལ་ས་སྐར་ཏྲི་ག་ས་
འཐུས་ཐབ་སྤྱོད་གནང་རྒྱུའི་སྒྲིལ་མེགས་

ཡོད་པ་དང་བསྟུན། ཕྱི་ལོ་ 2022 ལྷ་ 10
པའི་ཆེས་ 14 ཉིན་གྱི་སྤྱི་ཤེ་དཔལ་ལྷན་
ཚོགས་གཞོན་མཆོག་དང་། སྤྱི་འཐུས་དགེ་
བཤེས་སློན་ལམ་མཐར་ཕྱིན་མཆོག་རྣམ་
གཉིས་ཀྱིས་འབྲས་ལྗོངས་མངའ་སྡེའི་ཤེ་

ནགས་དང་། ཁོང་ལུག་སློན་ཆེན་ཀམ་ལོ་
ལྷན་རྟེན་ལ་ (Shri. Karma Loday
Bhutia Hon'ble Minister Forest
and Environment, Government of
Sikkim) མཆོག་གི་གཟིམ་ཤག་ཏུ་ཁོང་དང་

ཉགས་ཕུལ་ཟེས། རྒྱ་གར་དབྱུང་སའི་
 གཞུང་མང་གཉིས་ནས་ད་བར་མི་དོན་ཁྱུ་ལ་ཆུ་
 ལྷག་གི་རིང་ཐོད་ཀྱི་བདེན་པའི་འཐབ་རྩོད་
 ཐོག་རྒྱལ་ཁྲོད་དང་། ས་གནས་ཐོད་མི་
 རྣམས་ལ་མ་ཐུན་འགྱུར་གང་ལེགས་གནང་
 བར་ཐུགས་སེ་ཆེ་ཞུས་པ་དང་ཐུགས་།
 འགྱུར་འགྱུར་ཡང་ཐུ་མ་ཐུད་དེ་རྣམས་མ་ཐུན་

འགྲུང་ཁྱབ་སྐྱོར་གནང་རྒྱའི་རེ་སྤུལ་ཞུས་
 བར། རྫོང་ཆེན་མཆོག་གིས་ས་གནས་ཤོད་
 མིའི་དཀའ་ངལ་ནམས་ཡིག་ཐོག་འབྲུལ་
 དགོས་པའི་ལམ་སྟོན་གནང་བ་མ་ཟད།
 མཐུན་འགྲུང་གང་ཐུབ་གནང་རྒྱའི་ཞུས་
 བཞེས་གནང་སོང་། གཞན་ཡང་རྫོང་ཆེན་
 མཆོག་ལ་ཤོད་ནང་གི་ད་ལྟའི་རྩ་བུ་གནས་
 ལྟངས་སྐོར་དོ་སྟོད་སྟོང་བསྐྱུས་ཞུས་པ་
 སོགས་ཆུ་ཆོད་ཕྱིད་ཀའི་རིང་པན་ཚུན་
 གནད་དོན་འདྲ་མིན་ཐོག་བཀའ་བསྐྱུར་
 གནང་སོང་། སྐབས་དེར་སྤང་ཏོག་ས་འཕུས་
 ཆོག་ས་གཙོ་སྤྱོད་པ་ལུན་ཆོག་ས་ལགས་
 དང་། ས་གནས་འགོ་འཛིན་ལྷག་པ་ཆེ་རིང་
 ལགས། ས་འཕུས་ཟུང་པ་ཆེ་རིང་སྟོབས་
 རྒྱལ་ལགས་བཅས་ལྷན་བཅར་ཞུས་ཡོད་པ་
 བཅས། །

དཔལ་ལྷན་ཚོགས་པ་ཞེས་པ་ཆེད་མཆོག་གིས་འབྲས་ལྗོངས་མངའ་སྡེའི་ཐོས་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་པ་ཚོ་ལྷན་པས་ཨ་རུ་ཀྲ་ཀྲ་མང་ལྷན་པའི་
 ལེ་ (Shri. Arun Kumar Upreti, Speaker of Sikkim Legislative Assembly) མཆོག་དང་ལྷན་པའི་འཛམ་གླངས་ལྷན་པས།

སྐབས་དེར་དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཞིན་མཆོག་གིས་འབྲས་ལྗོངས་མངའ་སྡེའི་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་གཙུག་མཆོག་ལ་ཐོག་མར་འཆོམས་འདྲིའི་མཇུག་དང་དང་། བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་བླ་ཉེན་ཕྱག་རྟགས་བཅས་ཕུལ་རྒྱུ་སྟེ། བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་གྲུབ་ཆ་སོགས་བཅའ་བྱུང་བོད་མིའི་མང་གཙོའི་འཕེལ་རིམ་སྐོར་དང་། རྒྱ་གར་གཙུག་པོའི་ཨ་ཤི་ཡའི་རྒྱལ་ཁབ་ནང་མཐོ་སྤང་བོད་ཀྱི་ཁོར་ཕུག་གི་གལ་གནད། ད་ལྟའི་བོད་ནང་གི་ཇ་བླ་

གནས་སྐབས་སོགས་ཀྱི་ཐོག་རོ་སྤོང་སྤྱིར་བསྐྱུས་ཁུལ་པ་མ་ཟད། རྒྱ་གར་དབུས་སའི་གཞུང་མང་གཉིས་ཀྱི་ངོས་ནས་ད་བར་བོད་དོན་ཐོག་མ་ཐུན་འགྱུར་རྒྱུ་སྐོར་གང་ལེགས་གནང་བར་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཁུལ་པ་དང་སྤྱགས། འབྲུང་འབྲུང་སུ་མ་ཐུད་རྒྱུ་སྐོར་གནང་རྒྱུའི་རེ་སྐུལ་བཅས་ཁུལ་གནང་ཡོད་པ་དང་། མངའ་སྡེའི་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་གཙུག་མཆོག་གིས་ད་རེས་དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཞིན་མཆོག་དང་ལྷན་མཇུག་སོལ་གནང་རྒྱ་བྱུང་བར་དགའ་ཚོར་ཆེན་པོ་བྱུང་ཞེས་

དང་། དུས་རྒྱུན་ཁོང་ཉིད་བོད་པའི་མཇུག་སྐོར་ཁག་ལ་ཡང་ཡང་བཅར་གྱི་ཡོད་པའི་སྐོར་སོགས་གསུངས་རྒྱུ་སྟེ། ལྷ་ཁབ་ས་ཁོང་གིས་དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཞིན་མཆོག་མངའ་སྡེའི་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་ཁང་ནང་གཟིགས་སྐོར་སྤྲོ་ཁྲིད་གནང་སོང་།

མཇུག་འབྲས་སྐབས་ཉོག་ས་འཐུས་ཚོགས་གཙུག་པོ་ལྷན་པ་ཕུན་ཚོགས་ལགས་དང་། ས་གནས་འགོ་འཛིན་ལྷག་པ་ཆེ་ལགས། ས་གནས་འཐུས་མི་རྒྱུང་རྒྱུང་ལགས་བཅས་མཉམ་བཅར་ཁུལ་ཡོད།

༩) དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཞིན་མཆོག་དང་། སྤྱི་འཐུས་དགེ་བཤེས་སྟོན་ལམ་མཐར་ཕྱིན་མཆོག་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་འབྲས་ལྗོངས་མངའ་སྡེའི་ཚོས་རིག་སློབ་ཆེན་མཆོག་དང་མཇུག་འབྲས་འབྲུང་གནང་བ།

༢༠༡༩ ལྷོ་ལོ་ ༩༠༩༩ ལྷོ་ ༡༠ པའི་ཆེས་ ༩༩ ཉིན་གྱི་སྤོང་དཔལ་ལྷན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་གཞིན་སྟོན་ལམ་ཆེ་ལགས་མཆོག་དང་། སྤྱི་འཐུས་དགེ་བཤེས་སྟོན་ལམ་མཐར་ཕྱིན་མཆོག་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་འབྲས་ལྗོངས་མངའ་སྡེའི་ཚོས་རིག་སློབ་ཆེན་བསོད་ནམས་སྟེ་མ་ (Shri.Sonam Lama, Minister of Rural Management & Development, Pan-chayati Raj & Cooperative and Ecclesiastical Affairs, Sikkim) མཆོག་དང་ལྷན་ཁོང་གི་གཟིམ་ཤག་ཏུ་མཇུག་འབྲུང་གནང་ཡོད།

དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཞིན་སྟོན་ལམ་ཆེ་ལགས་མཆོག་དང་། སྤྱི་འཐུས་དགེ་བཤེས་སྟོན་ལམ་མཐར་ཕྱིན་མཆོག་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་འབྲས་ལྗོངས་མངའ་སྡེའི་ཚོས་རིག་སློབ་ཆེན་བསོད་ནམས་སྟེ་མ་ (Shri.Sonam Lama) མཆོག་དང་ལྷན་ཁོང་གི་གཟིམ་ཤག་ཏུ་མཇུག་འབྲུང་གནང་གསལ།

སྐབས་དེར་དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཞིན་མཆོག་དང་། སྤྱི་འཐུས་དགེ་བཤེས་

སྟོན་ལམ་མཐར་ཕྱིན་མཆོག་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་ཐོག་མར་སྟོན་ཆེན་མཆོག་ལ་འཆོམས་འདྲིའི་མཇུག་དང་དང་། བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་བླ་ཉེན་ཕྱག་རྟགས། བོད་དོན་དང་འབྲེལ་བའི་ཡིག་ཆ་ཁག་ཕུལ་

རྒྱུ་སྟེ། བོད་ནང་གི་ཇ་བླ་གནས་སྐབས་སྐོར་དང་། རྒྱ་གར་བྱང་ཤར་ཁུལ་པ་བོད་ཀྱི་ཁོར་ཕུག་གི་གལ་གནད། མངའ་སྡེའི་གྲོས་ཚོགས་ནང་བོད་ཀྱི་ཁོར་ཕུག་ཐོག་སྤྲོད་སྐོར་དང་། བོད་ནང་གི་ཁོར་ཕུག་གི་ཇ་བླ་

གནས་སྐབས་ཐོག་གྲོས་ཆེད་འཛིན་གནང་
 ཡོང་བའི་རེ་སྐུལ་དང་། དེ་བཞིན་ས་གནས་
 བོད་མིའི་གནས་སྐབས་དང་འབྲེལ་བའི་
 དཀའ་ངལ་ཁག་ཅིག་ཐོག་རོགས་རམས་གནང་
 གྱིང་ཡོང་བ་བཅས་ཞུས་པར། གློན་ཆེན་
 མཆོག་གིས་གང་ཟུབ་གནང་རྒྱུ་འཇུག་གི་ཞུས་

བཞེས་གནང་བ་མ་ཟད། ད་རེས་དཔལ་ལྷན་
 ཆོག་གཞིན་མཆོག་དང་། སྤྱི་འཐུས་དགེ་
 བཤེས་སློན་ལམ་མཐར་ཕྱིན་མཆོག་རྣམས་
 གཉིས་མངལ་རྒྱ་བྱུང་བར་དཀའ་ཆོད་ཆེན་
 པོ་བྱུང་སྐོར་གསུངས་སོང་།
 མངལ་འཕྲད་སྐབས་སྐད་ཏྲུག་ས་

འཐུས་ཆོག་གཙོ་སྤྱོད་པ་ཕུན་ཆོག་ས་
 ལགས་དང་། ས་གནས་འགོ་འཛིན་ལྷག་ས་
 ཆེ་རིང་ལགས། སྐད་ཏྲུག་ས་འཐུས་རྒྱུང་
 རྒྱུང་ལགས་བཅས་མཉམ་བཅར་ཞུས་ཡོད་
 པ་བཅས། །

༡) དཔལ་ལྷན་ཆོག་གཞིན་མཆོག་དང་། སྤྱི་འཐུས་དགེ་བཤེས་སློན་ལམ་མཐར་ཕྱིན་མཆོག་རྣམས་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱ་གར་གྲོས་ཆོག་འོག་
 མའི་འཐུས་མི་སྤྱི་ཞབས་ཨིན་ཏྲ་ཏྲ་སུ་ཏྲ་མཆོག་དང་ལྷན་མངལ་འཕྲད་གནང་བ།

དཔལ་ལྷན་ཆོག་གཞིན་སློན་མ་ཆེ་རིང་མཆོག་དང་། སྤྱི་འཐུས་དགེ་བཤེས་སློན་ལམ་མཐར་ཕྱིན་མཆོག་རྣམས་གཉིས་དང་། འཐུས་ཐྱོངས་
 མངལ་ལྷན་ལོན་པའི་རྒྱ་གར་གྲོས་ཆོག་འོག་མའི་འཐུས་མི་སྤྱི་ཞབས་ཨིན་ཏྲ་ཏྲ་སུ་ཏྲ་ (Shri. Indra Hang Subba, Member of
 Lok Sabha from Gangtok) མཆོག་ཆོག་དང་ལས་ཁུངས་ཀྱི་བྱུང་འཕའ་བསྐྱར་འཛིན་ཆོས་སློན་ལགས། སྐད་ཏྲུག་ས་གནས་འགོ་འཛིན་ལྷག་
 ས་ཆེ་རིང་ལགས། སྐད་ཏྲུག་གཞུང་འབྲེལ་མིན་པའི་ཆོག་ས་པ་ལྷའི་འགན་འཛིན་རྣམས་པ་བཅས་ལྷན་དུ་བསྐྱོན་པའི་པར།

མིའི་མང་གཙོའི་འཕེལ་རིམ་སྐོར། རྒྱལ་སྤྱིའི་
 གྲོས་ཆོག་ས་འཐུས་མིའི་བོད་དོན་རྒྱ་བསྐྱོར་
 ཆོག་ཆེན་ཐེངས་བརྒྱད་པའི་སྐོར། བོད་མི་
 མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཆོག་གི་ལས་དོན་
 གནང་ཕྱོགས་སོགས་གནད་དོན་འདྲ་མིན་
 ཐོག་རྒྱ་ཆེད་གཉིས་ཅམ་རིང་པན་ཚུན་
 བཀའ་མོལ་ལྷག་པོ་གནང་སོང་།

གཞན་ཡང་སྐབས་དེར་ཆོག་ས་
 བྱུང་ལས་ཁུངས་ཀྱི་བྱུང་འཕའ་བསྐྱར་འཛིན་
 ཆོས་སློན་ལགས་དང་། སྐད་ཏྲུག་ས་གནས་
 འགོ་འཛིན་ལྷག་ས་ཆེ་རིང་ལགས། སྐད་ཏྲུག་
 གཞུང་འབྲེལ་མིན་པའི་ཆོག་ས་པ་ལྷའི་འགན་
 འཛིན་རྣམས་པ་བཅས་མཉམ་བཅར་ཞུས་
 གནང་ཡོད་པ་བཅས། །

༢༡ ། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༢ ལྷ་ ༡༠ ཆེས་ ༢༢
 ཉིན་སྐད་ཏྲུག་ཏུ་ཉེན་གཞི་བྱས་པའི་བོད་ཀྱི་
 ཆོག་ས་པ་བྱུག་གིས་གོ་སྒྲིག་ཞུས་པའི་དགོང་
 ཟེའི་གསལ་སྤྱོད་ཐོག་ དཔལ་ལྷན་བོད་མི་
 མང་སྤྱི་འཐུས་ཆོག་གཞིན་སློན་མ་ཆེ་
 རིང་མཆོག་དང་། སྤྱི་འཐུས་དགེ་བཤེས་
 སློན་ལམ་མཐར་ཕྱིན་མཆོག་རྣམས་གཉིས་
 ཀྱིས་འབྲས་ཐྱོངས་མངལ་ལྷན་ལོན་པའི་
 རྒྱ་གར་གྲོས་ཆོག་འོག་མའི་འཐུས་མི་

སྤྱི་ཞབས་ཨིན་ཏྲ་ཏྲ་སུ་ཏྲ་ (Shri. In-
 dra Hang Subba, Member of
 Lok Sabha from Gangtok) མཆོག་
 དང་ལྷན་མངལ་འཕྲད་གནང་ཡོད།
 མངལ་འཕྲད་སྐབས་དཔལ་ལྷན་
 ཆོག་གཞིན་མཆོག་དང་། སྤྱི་འཐུས་དགེ་
 བཤེས་སློན་ལམ་མཐར་ཕྱིན་མཆོག་རྣམས་
 གཉིས་ཀྱིས་བོད་ནང་གི་ད་ལྟའི་རྩ་བ་
 གནས་སྐབས་དོ་སྤྲོད་དང་། བཅོན་ཁྱོལ་བོད་

ཀྱི་ཞི་བདེ་འབྱུང་མི་སྐྱབ་པ་དང་། རྟོན་མོངས་
དུག་གསུམ་དང་དུག་ལྔ་རིམ་ལང་ང་རྒྱལ་

ཕྱི་ནང་། སྒྲགས་ནང་པ་ལའང་མ་རྩ་ཨ་བྱ་ཨ་
ཏི་ཏྲེ་ཐེག་པ་དེམ་དགུའི་ཆོས་ཚུལ་རྣམས་

སྐུ་འབྱུང་མཆོ་སྐྱེ་དཔལ་ཡུལ་ཚོམ་པ་ཐོར་སྤྱིར་གི་མཁུ་ཐོག་བཞི་པའི་ཁྱི་པོ་ན་མངའ་གསོལ་གྱི་མཛད་སྤྱིའི་རྒྱལ་མ་།

དང་ཁོང་ཁྱོད་མོགས་སྐྱེས་དུས་རང་དང་
 རོགས། སྤྱི་ཚོགས་དང་། འཛམ་གླིང་ལའང་
 མི་བདེ་བའི་གཞི་རྒྱ་ཡོང་གི་འདུག་པ། སྤྱི་
 ཚོགས་འགྲུང་བ་གཏོང་བ་ལ་དང་པོ་རང་
 རྣམ་འགོ་བརྩམས་ཏེ་ངས་ཡོང་བྱུང་གི་མ་
 རེད་བསམ་པ་དོར་ནས་རང་གི་ཞི་བདེ་
 འགྲུང་ཐབས་ནང་ཚོས་ལ་ཉམས་ལེན་བྱ་
 དགོས་པ་དང་། དེ་ནས་གཞན་ལ་མན་བདེ་
 གྱུབ་དགོས། སྤོན་མར་གྲུབ་པ་ཐོབ་མཁན་
 དང་། དེར་བརྟེན་རྩ་འཁྲུལ་བསྟན་མཁན་
 ཡོད་པ་བཤད་ཀྱི་ཡོད་པ་དེང་སང་མིག་ལམ་
 དུ་མཐོང་རྒྱ་མི་འདུག་སྟེ། ཡིན་ནའང་མེད་པ་
 ཡིན་རྒྱ་མ་རེད། མ་མཐོང་བ་ཡིན་རྒྱ་རེད་དེ།
 རང་ཚོས་ཀྱི་ཁྱད་ཚོས་རྣམས་མི་གཞན་ལ་
 ཡིད་ཆེས་རྟེན་ཐབས་བྱ་དགོས་པ་གལ་ཆེན་
 བོ་ཡིན་ཚུལ་དང་། རང་ཚོས་མདོ་སྟགས་
 གཉིས་ལ་མདོ་སྟགས་ཀྱི་སྒྲོར་དང་། སྟགས་

གཞན་ལ་ཇི་བཞིན་འཆད་ཐུབ་པ་དང་།
རང་གི་ཉམས་ལེན་ལ་སྦྱར་ཐུབ་དགོས་པ་
སོགས་གསུངས་གནང་སོང་།

མཐར་དཔོན་པའི་མཁན་ཐོག་དང་
པོའི་མཁན་པོ་སྐབ་བསྟན་འཇམ་དཔལ་
ལགས་ནས་སྐགས་རྗེ་ཆའི་གསུང་བཤད་
གནང་རྗེས་མཛད་སྡོལ་གས་སྐབ་ཡུང་ཡོད་
བ་བཅས། །

ཅམ་ཞིག་ཡོད་པ་ཐོག་མར་གསར་འཛུགས་
 གིས་ལ་སྐྱེའི་གཅེན་མོ་དམ་པ་ཆེ་རིང་སློལ་མ་
 མཆོག་ནས་སྤྲུགས་འགན་བཞེས་ཡོད་པ་
 དང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ལོ་ནས་ལ་སྐྱེའི་གཅེན་
 མོ་བཀའ་བླུང་རྩེ་བཅུན་བརྒྱ་མཆོག་གིས་མི་
 ལོ་ ༩༩ ལྷག་གི་རིང་སྤྲུགས་འགན་བཞེས་
 ཤིང་། ད་ཆ་ཡང་བོད་ཁྱིམ་དབྱས་སའི་ལས་
 དོན་རྣམས་སྤྲུགས་འཁུར་དང་ལས་སྟོན་
 མཛད་བཞིན་ཡོད། ཁོང་གི་མཛད་རྩལ་ལ་ཡི་
 རངས་ཆེ་བསྟོད་མཆོད་ཆེད་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཐོག་
 ར་ས་བསྐྱེད་པ་བརྩོན་གྱི་གཞུང་ས་བསྟོད་
 རིགས་དང་། རང་རིགས་ཆོག་སྤྱོད་ཁག་
 ཅིག་ནས་ཀྱང་བཀའ་བློན་རྩེ་བཅུན་དང་ཆེ་
 བསྟོད་གྱི་གཞུང་ས་རྣམས་། དེ་བཞིན་བོད་མི་
 མང་སྤྱི་འབྲུས་ལྷན་ཆོག་གི་ཁོངས་ནས་ཀྱང་
 གངས་ཅན་བོད་ཀྱི་ཨ་མ་ཞེས་པའི་མཆོན་
 གསལ་གཞུང་ས་རྣམས་ཤིག་ཀྱང་ཕུལ་ཡོད།
 དེ་བཞིན་བོད་ཁྱིམ་དབྱས་འཛིན་རིམ་
 པས་སྤྲུགས་འཁུར་ཆེར་བསྐྱེད་ཐོག་དགེ་
 ལས་རྣམས་ཀྱི་ལྷག་བསམ་འབད་འབྱུངས་
 ཁུར་སྐྱེད་ལ་བརྟེན་ནས་འཁོས་ཞན་ཉམ་ཐག་
 གི་སྤྱ་བྱ་སྤྱི་དང་། ལྷག་པར་དུ་བོད་ནས་
 གསར་དུ་འབྱོར་བའི་བོད་སྤྲུག་རྣམས་ལ་
 གཞིགས་སྤྱོད་གནང་ནས་བོད་བསྟན་སྤྱི་མི་
 རིགས་རིག་གཞུང་ལ་སྤྲོད་པའི་བྱས་རྩལ་
 རྒྱལ་ས་ཐོ་ཆེ་བཞག་གནང་བར་སྤྲུགས་རྩེ་
 ལྷ་རྒྱ་དང་། དེ་བཞིན་དགོས་གཤམ་ལ་
 གཞིགས་ཏེ་ཡན་ལག་སློབ་བྱ་རྒྱུ་འབྲིང་ཆེ་
 གསུམ་དང་། མཐོ་སློབ་། བཅོ་རིག་ཤེས་ཡོན་

སྤྱི་ཁག་དང་བཅས་པ་གསར་བསྐྱེད་རྒྱ་
 བསྐྱེད་གནང་ནས་བཅན་བྱོལ་བོད་མིའི་ཤེས་
 ཡོན་སྤྱི་ཁག་གི་ཆོག་སྤྱོད་སྤྱི་ཆེ་ཤོས་ཤིག་ཏུ་

མིན་བོད་ཀྱི་ཡ་རབས་ཀྱན་སྤྱོད་བཟང་པོ་
 འཇགས་ཐབས་སུ་སྤྲོད་ལྷག་ཤུགས་སྟོན་
 རྒྱག་དགོས་པའི་འབོད་བསྐྱེད་ལྷ་རྒྱ་དང་།

རྩེ་བཅུན་བོད་སྤྲུག་ཁྱིམ་སྤྱི་དབྱས་བརྩེས་ཏེ་མི་ལོ་ ༩༩ གྱིམ་པོ་འཁོར་བའི་དུས་བྱོན་སྤྱང་བཅུ་དང་འབྲེལ། གངས་ཅན་བོད་ཀྱི་ཨ་མ་བཀའ་བླུང་ལྷ་སྤྱི་
 རྩེ་བཅུན་བརྒྱ་མཆོག་ལ་བཀའ་བློན་ཀྱུང་རག་གི་མཛད་སྤྱིའི་སྐབས་།

སྤྱར་ཡོད་པར་ཡི་རངས་བསྐྱེད་པ་བརྩོན་ལྷ་
 རྒྱ་ཡིན།
 དེར་སྐྱབས་བཅན་བྱོལ་བོད་མིའི་
 སློབ་བྱ་ཁག་ཏུ་སློབ་སྤྲུག་གི་གངས་ཆེད་རེ་
 ཉུང་དུ་འགྲོ་བཞིན་པའི་གནས་སྤྱངས་ཆགས་
 ཡོད་རུང་། སློབ་མའི་གངས་འབོར་ལ་མ་
 ལྷོས་པར། ཐབས་རྒྱུ་རྒྱུ་ལ་མེ་ཆ་པོ་ཞེས་
 པའི་དཔེ་ལྟར། ད་ཡོད་སློབ་མ་རྣམས་ཀྱི་
 ཤེས་ཡོན་གྱི་སྤྱངས་འབྲས་སྤྲོད་ལས་ལྷག་
 པ་དང་། འཛོན་ཐང་ཅན། གནའ་དེང་གི་
 ཤེས་ཡོན་འདབ་གཤོག་རྒྱུ་ལྷན་ཤུག་
 ཡོང་རྒྱུའི་དམིགས་ཆེད་བཟུང་སྟེ། འཛོན་
 སྤྱོད་སྤྱི་དང་ལྷག་པར་དུ་དགེ་ཆེན་རྣམས་
 གིས་སློབ་སྤྲུག་ཆོར་རང་ཉིད་ཀྱི་བྱ་སྤྲུག་ལྟར་
 བརྩེ་སེམས་བཅངས་ཏེ་ཤེས་ཡོན་གྱི་སྤྱངས་
 འབྲས་ཡག་ཐོག་ཡག་བརྩེགས་ཐོག་སུན་

དེ་བཞིན་སློབ་བྱའི་མ་མ་དང་། བྱ་སྤྲུག་སོ་
 སའི་པ་མའི་ངོས་ནས་ཀྱང་བྱ་སྤྲུག་ཆོའི་ལུས་
 སེམས་བདེ་ཐང་དང་འཆར་ཡོངས་ཡོང་
 རྒྱུར་གཤོ་གཞོལ་མེད་པར་བྱམས་བརྩེས་
 བསྐྱུངས་ཏེ་སྤྱ་བྱའི་འཕྲོད་བསྟེན་སོགས་གང་
 སྤྱིའི་ཐད་གཞིགས་འདེགས་གནང་དགོས་
 པའི་བསྐྱེད་པ་ནན་ཏན་ལྷ་རྒྱ་ཡིན།
 བོད་སྤྲུག་ཁྱིམ་སྤྱིའི་ངོས་ནས་ཆོས་
 དང་རིག་གཞུང་གཅིག་པའི་ཉི་མ་ལ་ཡའི་རི་
 རྒྱུད་ཀྱི་བྱ་སྤྲུག་སློབ་འཛུགས་གནང་ནས་ཤེས་
 ཡོན་གྱི་གཞིགས་རྟོག་གནང་བཞིན་པ་ནི། སྤྱི་
 རོར་ལ་གོང་ས་ལ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་
 མཆོག་གི་དགོངས་གཞི་དང་མཐུན་ཅིང་། ཉི་
 མ་ལ་ཡའི་སྤྱི་ཆོག་ནང་ཤེས་ཡོན་གོང་
 འཕེལ་ཡོང་ཐབས་དང་། བོད་ཀྱི་ཆོས་དང་
 རིག་གཞུང་མི་ཉམས་རྒྱུ་འཛིན་སྤྱོད་སྤྱིའི་

ལས་གཞི་བསྐྱར་སྤྱོད་བཞིན་པ་ནི་
རྒྱལ་ཆེན་ཡིན་ལ། ལས་གཞི་འདི་བཞིན་
སྤྱི་མཐུན་རྒྱུ་སྤྱོད་ཐུབ་སྤྱད་འབད་བཅོལ་
གནང་དགོས་པའི་འཕོད་བསྐྱེད་ཡང་ཁྱེད་རྒྱ་
ཡིན།

འདས་མ་ཐག་པའི་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༠
དང་ ༢༠༢༡ ལོའི་ནང་ནད་ཡམས་དབང་
གིས་སློབ་གྲྭ་དངོས་སྤྱོད་ཆོག་པ་ཐུབ་མིན་གྱི་
དཀའ་ངལ་འཕྲད་རུང་། འཛིན་སྲྀང་དང་དགོ་
ལས་ཡོངས་ཀྱིས་ཐབས་བརྒྱ་བྱས་སྤྱོད་
གིས་ཡུལ་ཁྲིམས་དང་མཐུན་པའི་བྱ་ལམ་
སོགས་ཐབས་ལམ་སྤྱོད་ཆོག་པ་བཞེན་ནས་
སློབ་སྤྱུག་ཆོའི་སློབ་སྤྱོད་ལ་འབྲུས་ཤོར་མེད་
པར་ཏུར་ཐག་གནང་ཡོད་པ་དང་། བད་
ཡམས་རུང་ཞིན་པ་འདི་ལོར་སློབ་གྲྭ་དངོས་
སྤྱོད་ཆོག་པ་ཐུབ་པར་བཞེན། སློབ་སྤྱུག་ཆོའི་
སྤྱོད་པ་འབྲུས་སྤྱོད་དང་ལྷག་པར་རྒྱ་གར་
རྒྱལ་ཡོངས་ཡིག་རྒྱུགས་ཆེན་མོར་མཉམ་
ཞུགས་མཁན་འཛིན་གྲྭ་ ༡༠ པ་དང་ ༡༢ ཀྱི་
སློབ་མ་རྣམས་ལ་གཞིགས་སྤྱོད་དམིགས་
བསལ་གནང་སྟེ། སྤྱོད་པ་འབྲུས་སྤྱོད་ལྷག་
ཐོབ་རྒྱུར་སྤྱོད་པ་ལྷག་གནང་དགོས་པ་དང་།
བཅོལ་བྱེད་ཐོད་མིའི་སྤྱོད་ཆོག་པ་ནང་སྤྱོད་
སྤྱོད་སྤྱོད་མཁན་ཏུ་འགྲོ་བཞིན་པ་
དང་། དེའི་སྤྱོད་པ་ཀྱིས་བྱ་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་
བྱེད་མཁན་ཡང་ཏུ་འགྲོ་བཞིན་པ་དོན་
དངོས་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་འཛིན་སྤྱོད་
བྱ་སྤྱོད་པ་དང་། སློབ་ཡོན་གྱི་སྤྱོད་པ་རྣམས་
ཆོག་པ་རྒྱུད་ཡོང་བ་བཅས་ལ་ཐབས་ལམ་

གང་ཡོད་བཞེན་གནང་དགོས་པའི་གཞིན་
སྤྱོད་ལྱུ་རྒྱ་ཡིན།

དེར་གྱི་དུས་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་ཡིག་
ནི་བཀའ་བསྐྱེད་འགྲུལ་ཐོད་སྤྱོད་པ་རྒྱ་
ཆ་ཆང་བཞུགས་ཡོད་པའི་ལོགས་སྤྱོད་དང་
དོ་མཉམ་པའི་ནང་ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་ཤིང་ལྷ་བྱ་
འཛམ་སྤྱོད་འདིའི་ནང་གྱི་སྤྱོད་ཡིག་གཅིག་སྤྱོད་
དེ་ཆོག་པ་ཡོད། འོན་ཀྱང་རྒྱ་གཞུང་གིས་
བོད་མི་རིགས་རིག་གཞུང་དང་བཅས་པ་ཙ་
མེད་བཅོ་རྒྱུའི་མཁྲུགས་འཛིན་གྱི་སྤྱོད་བྱས་
ལག་བསྐྱར་བྱེད་བཞིན་པར་བཞེན། ཐོད་ནང་
གྱི་རང་རིགས་སློབ་སྤྱུག་དང་དོན་གཉེར་ཅན་
མང་པོས་སློབ་གྲྭའི་གྲུང་གསེང་དང་སྤྱོད་པ་
བསྐྱེད་ནས་བོད་ཀྱི་སྤྱོད་ཡིག་རྒྱུར་ཁྲིད་བྱས་
དང་བྱེད་བཞིན་པ་རྣམས་རྒྱ་གཞུང་གིས་
ཁྲིམས་འགལ་ཡིན་པའི་བསྐྱེད་འཛུགས་
བྱས་ཏེ་སྤྱོད་བསྐྱེད་པ་སོགས་དམ་བྲག་བྱེད་
ལྷག་ཆེ་རུ་གཏོང་བཞིན་ཡོད། དེར་བཞེན་
བཅོལ་བྱེད་ཐོད་མི་རྣམས་ཀྱིས་བོད་ཀྱི་སྤྱོད་
ཡིག་ཐད་སྤྱོད་མེད་དུ་མི་འོར་བར་རང་དབང་
ཆ་ཆང་ཡོད་པའི་གྱི་སྤྱོད་པ་བཟང་པོ་དམ་
འཛིན་བྱས་ཏེ་རང་དོན་རང་གཅེས་ཀྱིས་བོད་
ཀྱི་སྤྱོད་ཡིག་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་
ལྷག་སྤྱོད་རྒྱུ་དགོས་པའི་སྤྱོད་པ་ལྱུ་རྒྱ་
ཡིན།

དེར་གྱི་ཆར་བོད་ནང་དུ་ནད་
ཡམས་ཀྱི་དཀའ་ངལ་ཡོད་མོད། རྒྱ་ནག་
དམར་འོག་ཆོག་པ་ཆེན་ཐངས་ ༢༠ པ་ཟེར་
བ་ལམ་སྤྱོད་པ་ཡོང་ཆེད་བོད་མི་རྣམས་པར་

འགྲོ་རྒྱུར་འོང་བྱེད་མི་ཆོག་པ་སོགས་དམ་
བྲག་ལྷག་ཆེ་བྱེད་བཞིན་པའི་གནས་
སྤྱོད་པ་འོག་ཞིང་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་འབྲས་
བསྐྱེད་པ་རྒྱ་སྤྱོད་པ་ཀྱི་ཐད་དཀའ་ངལ་
འཕྲད་བཞིན་པ་ཅམ་དུ་མ་ཟད། ས་གནས་ས་
ཐོག་གི་རུར་བཀག་བྱ་ཡུལ་གྱི་མཐུན་ཆེན་
དང་སྤྱོད་བཅས་སོགས་ཀྱི་ལས་དོན་ཆོག་པ་
རྒྱུད་མེད་པར་བཞེན་བོད་མི་འགའ་ཤེས་རང་
ཤི་བསྐྱེད་པའི་གནས་ཆུལ་ཡང་ཐོན་ཡོད་
པ་དང་། དེ་བཞིན་དངོས་ཡོད་ཀྱི་གནས་
སྤྱོད་པ་བཀའ་མཁན་བོད་མི་རྣམས་འཛིན་
བཟུང་བཀག་ཉར་བྱེད་པ་སོགས་ནི་སེམས་
འཆབ་སྤྱོད་གཞི་ཞིག་ཏུ་སྤྱོད་ཡོད་པས། ཐོད་
ནང་ནད་ཡམས་སོགས་རང་བྱུང་གི་གོད་
ཆག་བྱུང་སྤྱོད་པ་རྒྱུང་གིས་ཆབ་སྤྱོད་
ཀྱི་དགོས་མཁོའི་ལག་ཆ་ལྷ་བྱ་གཏན་ནས་
བྱེད་མི་རུང་བ་ནན་བཞེད་བྱ་རྒྱུ་ཡིན།

མཐའ་དོན་བོད་མིའི་སྤྱོད་པའི་
དབྱ་ཁྲིད་སྤྱོད་ཐོར་ལ་འོང་ས་ལ་སྤྱོད་པ་མགོན་
ཆེན་པོ་མཆོག་སྤྱོད་པ་འཛུགས་པ་དང་བསྐྱེད་
བསྐྱར་བཞུན་ཅིང་སྤྱོད་པ་བཞེད་མཐའ་དག་
སྤྱོད་ཀྱིས་འབྲུབ་ཅིང་བོད་དོན་བདེན་མཐའ་
སྤྱོད་དུ་གསལ་བ་དང་། ཐོད་སྤྱོད་ཁྲིམ་སྤྱོད་
ལས་དོན་རྣམས་ཡར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་ཡོང་
པའི་སྤྱོད་འདུན་དང་བཅས། ཐོད་མི་མང་སྤྱོད་
འབྲུས་སྤྱོད་ཆོག་པ་ནས། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༢ ལོ་
༡༠ ཆོས་ ༢༣ ལ།

དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་གིས་རྒྱ་གར་གོང་ལོ་སི་སྲིད་དོན་ཚོགས་པའི་ཚོགས་གཙོ་གསར་པར་འཆ་མས་འདྲི་བྱས་པ།

༡༩། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༢ ལྷ་ ༡༠ ཚེས་ ༢༥
 ཉིན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་གཙོ་
 མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་
 གིས་རྒྱ་གར་གོང་ལོ་སི་སྲིད་དོན་ཚོགས་པ་
 (Indian National Congress) ཡི་
 ཚོགས་གཙོ་གསར་པ་སྤྱི་ཞབས་སྡེ་ལི་ཀར་
 རུན་ཁར་གོ་ (Mallikarjun Kharge)
 མཆོག་ལ་དགའ་བསུའི་འཆ་མས་འདྲི་བྱས་
 འདུག

རྒྱ་གར་གོང་ལོ་སི་སྲིད་དོན་ཚོགས་པའི་ཚོགས་གཙོ་གསར་པ་སྤྱི་ཞབས་སྡེ་ལི་ཀར་རུན་ཁར་གོ་ (Mallikarjun Kharge) མཆོག་

དེ་ཡང་འཆ་མས་འདྲིན་ནང་འཁོད་
 དོན། སྤྱི་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱ་གར་ཆབ་སྲིད་ནང་
 དུས་ལུན་རིང་པོར་ཞབས་ཀྱི་དུར་ཐག་བྱས་
 ཡོད་ཅིང་། ད་རེས་རྒྱ་གར་གོང་ལོ་སི་སྲིད་
 དོན་ཚོགས་པའི་ཚོགས་གཙོར་འོས་
 འདེམས་བྱུང་བ་དེས། སྤྱི་ཉིད་འགོ་ཁྲིད་བྱས་

བ་ཅན་ཞིག་དང་། གོང་ལོ་སི་སྲིད་ཚོགས་
 པས་ཡིད་ཆེས་ཆེན་པོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་
 གསལ་པོར་མཆོན་བྱས།
 རྒྱ་གར་གཞུང་མང་གཉིས་ནས་
 འདས་པའི་ལོ་རྒྱུ་ ༢༣ ནང་བོད་དང་བོད་
 མིར་རྒྱ་བ་སྐྱོར་མ་བྱུན་འགྱུར་གང་ལུགས་

གནང་བར། ངས་གཞིས་ཁྱེས་བོད་མི་ཡོངས་
 ཀྱི་ཆབ་བྱས་ཏེ། ཐུགས་རྗེ་ཆེ་བྱ་རྒྱུ་ཡིན།
 སྤྱི་ཉིད་ཀྱི་དབུ་ཁྲིད་འོག་གོང་ལོ་སི་
 སྲིད་དོན་ཚོགས་པའི་ལས་དོན་མཐའ་དག་
 ལམ་སྟོངས་ཡོང་བའི་སློན་འདུན་བྱ་རྒྱུ་ཡིན་
 ཞེས་འཁོད་འདུག

དཔལ་ལྷན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་གིས་ཨི་ཏ་ལིའི་སྲིད་མྱོན་གསར་པར་དགའ་བསུའི་འཆ་མས་འདྲི་བྱས་པ།

༡༩། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༢ ལྷ་ ༡༠ ཚེས་ ༢༥
 ཉིན་སྐབས་བཅུ་བདུན་པའི་བོད་མི་མང་སྤྱི་
 འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་གཙོ་མཁན་པོ་
 བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་གིས་
 གཞིས་ཁྱེས་བོད་མི་ཡོངས་དང་། བོད་མི་
 མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཆབ་བྱས་ཏེ།
 གསར་དུ་བདམས་ཐོན་བྱུང་བའི་ཨི་ཏ་ལིའི་
 སྲིད་མྱོན་གསར་པ་བྱུང་མེད་སྲིད་མྱོན་དང་
 བོ་ལུས་སྤྱོད་རྩིས་མེ་ལོ་ཞི་ (Giorgia

ཨི་ཏ་ལིའི་སྲིད་མྱོན་གསར་པ་བོ་ལུས་སྤྱོད་རྩིས་མེ་ལོ་ཞི་ (Giorgia Meloni) མཆོག་

Meloni) མཚོག་ལ་དགའ་བསུའི་འཆ་མས་
འདི་ལྟུང་འདུག
དེ་ཡང་འཆ་མས་འཛིན་ནང་འཁོད་
དོན། ཨི་ཏེ་ལིའི་གཞུང་མང་གཉིས་ནས་ད་
བར་བོད་ཀྱི་འཆེ་མེད་ཞི་བའི་འཐབ་ཚུད་

དང་། བོད་མི་ཚོར་རྒྱ་བསྐྱོར་གནང་དང་
གནང་ཐུས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ལྟ་རྒྱ་དང་། ལྷག་
བར་དུ་སྤྱི་ཉིད་ནས་རྒྱ་དུ་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་
ཐང་ཐོག་དམིགས་བསལ་གྱིས་ཐུགས་ཁུར་
གནང་བཞིན་ཡོད་པར་བཀའ་ངེན་ཆེ་ལྟ་རྒྱ་

ཡིན། ལྷུ་སྤྱི་མཚོག་གི་ཤེས་ཡོན་དང་
ཉམས་སྲུང་བྱུང་སྒྲིལ་ཐོག་ ཨི་ཏེ་ལིའི་མི་མང་
གི་རེ་བ་དང་། མངོན་འདོད་འབྲུག་ཐུབ་པའི་
སློན་འདུན་ལྟ་རྒྱ་ཡིན་ཞེས་འཁོད་འདུག

དཔལ་ལྷན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་གཙོ་མཚོག་གིས་ཨིན་ཡུལ་གྱི་སྲིད་སློན་གསར་བར་དགའ་བསུའི་འཆ་མས་འདི་ལྟུང་བ།

༡༩། ། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༢ ལྷ་ ༡༠ ཚེས་ ༢༩
ཉིན་སྐབས་བཅུ་བདུན་པའི་བོད་མི་མང་སྤྱི་
འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་གཙོ་མཁན་པོ་
བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཚོག་གིས་
གཞིས་བྱེས་བོད་མི་ཡོངས་དང་། བོད་མི་
མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཆབ་ཞུས་ཏེ།
ཨིན་ཡུལ་གྱི་སྲིད་སློན་གསར་བ་སྤྱི་ཞབས་
རི་ཤི་སུ་རྒྱག་ (Rishi Sunak) མཚོག་ལ་
དགའ་བསུའི་འཆ་མས་འདི་ལྟུང་འདུག

ཨིན་ཡུལ་གྱི་སྲིད་སློན་གསར་བ་སྤྱི་ཞབས་རི་ཤི་སུ་རྒྱག་ (Rishi Sunak) མཚོག་

སྤྱི་ཞབས་ཁོང་གི་རྒྱ་གར་མི་
རིགས་ཨིན་ཡུལ་གྱི་སྲིད་སློན་དུ་བདམས་
ཐོན་བྱུང་བ་ཆེས་ཐོག་མ་དེ་ཆགས་ཡོད།
དེ་ཡང་འཆ་མས་འཛིན་ནང་འཁོད་
དོན། ཨིན་ཡུལ་གཞུང་མང་གཉིས་ནས་བོད་

མིའི་འཆེ་མེད་ཞི་བའི་འཐབ་ཚུད་ཐོག་རྟག་དུ་
རྒྱ་བསྐྱོར་བརྟན་པོར་གནང་བར་བཀའ་ངེན་
ཆེ་ལྟ་རྒྱ་དང་། སྲིད་སློན་མཚོག་གི་དབུ་ཁྲིད་
འོག ཨིན་ཡུལ་མི་མང་གི་མངོན་འདོད་

འབྲུག་རྒྱ་སོགས་ལས་དོན་མཐའ་དག་ལས་
སྒྲོངས་ཡོང་བའི་སློན་འདུན་དང་རེ་བ་ལྟ་རྒྱ་
ཡིན་ཞེས་འཁོད་འདུག་པ་བཅས། །

དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཚོག་གིས་ཨ་རིའི་གྲོས་ཚོགས་གོང་མའི་ལས་བྱེད་གཉིས་དང་མངལ་འཕྲད་གནང་བ།

༡༩། ། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༢ ལྷ་ ༡༠ ཚེས་ ༢༩
ཉིན་གྱི་ཕྱི་དོད་པལ་ལྷན་བོད་མི་མང་སྤྱི་
འཐུས་ཚོགས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་
བསྟན་འཕེལ་མཚོག་གིས་ཚོགས་གཙོའི་

ལས་ཁུངས་སུ་ཨ་རིའི་གྲོས་ཚོགས་གོང་
མའི་ལས་བྱེད་མེ་མྱེ་ རོ་ཏར་ཏེ་ (Maggie
Dougherty) ལགས་དང་། མེ་ཏེ་ སེ་ཁོ་རེ་
(Matt Squeri) ལགས་རྣམས་གཉིས་དང་།

རྒྱལ་སྤྱིའི་བོད་དོན་ལས་འགུལ་ཁང་གི་བར་
བཀལ་འགན་འཛིན་གཞོན་པ་སྤྱི་བུར་བསྟན་
ཚོས་རྒྱ་མཚོ་ལགས་བཅས་དང་ལྷན་མངལ་
འཕྲད་གནང་སོང་།

དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་གིས་ཚོགས་གཙོའི་ལས་ཁུངས་སུ་ཨ་རིའི་གྲོས་ཚོགས་གོང་མའི་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ཏོ་ཏར་ལི་ (Maggie Dougherty) ལགས་དང་། མེ་ཏེ་ མེ་ཁོ་རེ་ (Matt Squeri) ལགས་རྣམས་ཀྱིས་དང་ལྷན་མཇུག་འཕྲད་གནང་སྐབས་།

གསུངས་པ་དང་། དེ་བཞིན་བཅན་གྱིས་བོད་མིའི་མང་གཙོའི་འཕེལ་རིམ་དང་། གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་ལས་དོན་གནང་ཕྱོགས་། ཉེ་ཆར་ཨ་རིའི་རྒྱལ་ས་ཁ་ཤིང་ལོ་ལོ་ཚོགས་པའི་རྒྱལ་སྤྱིའི་གྲོས་ཚོགས་བོད་དོན་རྒྱ་བསྐྱར་ཚོགས་ཆེན་མེངས་བརྒྱད་པའི་སྐོར་སོགས་དོ་སྤྲོད་གནང་རྒྱུ་། ཨ་རིའི་གྲོས་ཚོགས་གོང་མའི་ལས་ཁུངས་ཀྱི་རྣམས་ཀྱིས་ནས་བོད་ནང་གི་རྩ་བའི་དྲུག་གནས་སྐྱབས་སྐྱོར་སོགས་འཛུགས་པའི་ཕྱོག་གསུངས་སོང་།

སྐབས་དེར་དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་གིས་བོད་ནང་གི་ད་ལྟའི་རྩ་བའི་དྲུག་གནས་སྐྱབས་སྐྱོར་དང་། ལྷག་པར་དུ་རྒྱ་དམར་གཞུང་གིས་བོད་བརྒྱུད་ནང་བསྐྱབས་སྐྱོར་གོ་ཅན་དུ་བསྐྱར་ཐབས་དང་། བོད་ཐུག་

རྣམས་རྒྱ་ནག་གི་གཏན་སློབ་ནང་བཅན་ཤིང་ཐོག་སློབ་འཇུག་གི་བཞེད་ཡོད་སྐོར་དང་། ཉེ་ཆར་རྒྱ་ནག་དམར་ཤོག་ཚོགས་ཆེན་མེངས་ ༡༠ པའི་ཐོག་ཞི་ཅིན་ཕིང་གི་གཏམ་བཤད་ཀྱི་ནང་དོན་སོགས་ཀྱི་སྐོར་

གཞན་ཡང་དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་གིས་ཨ་རིའི་གྲོས་ཚོགས་དང་འཛིན་སྐྱོར་བཅས་ཐུན་མོང་གིས་བོད་དོན་ཐོག་རྒྱ་བསྐྱར་གནང་བར་ཐུགས་རྒྱུ་ཆེ་ཞུས་གནང་ཡོད་པ་བཅས་།

དཔལ་ལྷན་སྤྱི་མཐོང་འཕྲིན་སྤྱོད་ཀྱི་ཆེན་མོ་དབུ་བརྟེན་ནས་མི་ལོ་ལྷ་བཅུ་འཁོར་བའི་དུས་དྲན་ཐོག་དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་གིས་གསུང་བཤད་གནང་བ།

༢༠༢༡ ལྷ་མོ་ ༡༠༡༡ ལྷ་ ༡༠ ཆེས་ ༡༤ ཉིན་མེ་ར་ལྷན་ལ་ཆེན་གཞི་བྱས་པའི་དཔལ་ལྷན་སྤྱི་མཐོང་འཕྲིན་སྤྱོད་ཀྱི་ཆེན་མོ་དབུ་འཇུགས་ནས་ལོ་ངོ་ལྷ་བཅུ་འཁོར་བའི་དུས་དྲན་དང་། བསྐྱབས་པ་མཐར་མེད་ཀྱི་མཇུག་སྐོར་ཚོགས་གནང་ཡོད་འདུག།
དེ་ཡང་མཇུག་སྐོར་སྐྱོད་ཀྱི་མཐོན་གཙོ་བོར་ལྷ་བསྐྱབས་མགོན་ལོངས་སྤྱོད་མ་གྲི་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་དང་། རྒྱ་གར་དབུས་གཞུང་གི་རིག་གཞུང་དང་ཕྱི་འབྲེལ་སློབ་ཆེན་གཞིན་པ་ལུ་མ་སྐྱོ་མི་ནགཤི་ ལེ་གི་མཆོག་དེ་བཞིན་སྐྱོ

མཐོན་དུ་རྒྱ་གར་དབུས་གྲོས་ཚོགས་འོག་མའི་འཇུག་མི་འཇུག་དབུངས་ཆེ་རིང་རྣམས་རྒྱལ་མཆོག་དཔལ་ལྷན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཇུགས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་པོ་བསོད་ནམས་བསྐྱབས་འཕེལ་མཆོག་བོད་མིའི་སྤྱི་གཞུགས་ཀྱི་སྤྱི་སྐོར་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་ཆེ་རིང་མཆོག་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཇུགས་ཁག་ཅིག་གཞན་གནང་ཡོད་མི་སྤྱོད་སོགས་ཆེད་ལེགས་གནང་ཡོད།
སྐབས་དེར་དཔལ་ལྷན་ཚོགས་སྐྱོ་མཐོན་དཔལ་ལྷན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཇུགས་

ཚོགས་གཙོ་མཆོག་གིས་འཛམ་ས་འདྲི་དང་སྤྱགས་གསུང་བཤད་གནང་དོན། དེ་རིང་དཔལ་ལྷན་སྤྱི་མཐོང་འཕྲིན་སྤྱོད་ཀྱི་ཆེན་མོ་དབུ་བརྟེན་ནས་བཟང་བུ་ལྷ་བཅུ་འཁོར་བའི་དུས་དྲན་སྐྱབས་སྐྱོར་ལྷ་ལོ་ཡོད་ཅིང་། འདས་པའི་ལོ་ངོ་ལྷ་བཅུ་འཁོར་གནས་སྐྱབས་སྐྱོར་གཙོ་བོ་ལྷ་བསྐྱབས་མགོན་ལོངས་སྤྱོད་མ་གྲི་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས་བཀའ་སློབ་ལམ་སྟོན་དང་། དེ་བཞིན་མཁན་པོ་ཨ་པད་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་སོགས་ཀྱིས་ཐུགས་རྒྱུ་ཆེ་ཞུས་ནས་རྒྱལ་བསྐྱབས་སྐྱོར་དང་། རྒྱ་བཟང་དཔལ་ལྷན་སྐྱོ

པའི་བསྟན་པ་འཛིན་སྐྱོང་སྤེལ་གསུམ་ཐོག་
ཏུ་ཅང་གི་བཀའ་ཁྲིན་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་སྤྲོད་དང་།
སྐྱོང་བཞིན་ཡོད་པར་ཐོག་མར་ཆང་མར་
བཀའ་ཁྲིན་རྗེས་བྲན་ཞུ་ཞིན།

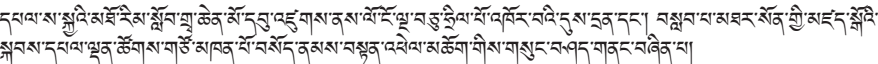
རྒྱ་བའི་དུས་ལྷའི་ཆར་ང་ཚོ་ཆབ་སྲིད་
ཀྱི་དཀའ་ངལ་འོག་བོད་གཞིས་བྱེས་གཉིས་
སུ་གནས་དགོས་པ་ཆགས་བསྟན་ཡོད་ཅིང་།
བོད་སྤྱི་ཡོངས་ལ་བསམ་སྒྲོལ་བྱུང་བ་ཡིན་ན།
ཐོག་མར་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལོར་སྤྱི་ནོར་ལ་གོང་
ས་ལ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་དབུ་
འཛིན་པའི་བོད་མི་ཁྱིམ་རྒྱུད་ལྷག་ཙམ་བཅོན་
ཁྲོལ་ནང་ཐོག་མར་མེས་འབྲོར་སྐབས། རོ་
ཤེས་པ་ས་དང་གནས་མ་གཏོགས་མེད་པའི་
གནས་སྐྱེད་སྤྱོད་དཀའ་ངལ་ཆེན་པོ་ཞིག་
འབྱུང་ཡོད་པ་རེད། ཡིན་ནའང་འདས་པའི་
དུས་ཚོད་དེའི་རིང་མི་ཐོག་ཀྱན་པ་རྣམས་པའི་
བཀའ་ཁྲིན་དང་། རྒྱ་གར་དབུས་དང་མངའ་
སྡེའི་གཞུང་རེད། ལྷག་པར་དུ་སྤྱི་ནོར་ལ་གོང་
ས་ལ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་
བླགས་རྗེའི་བཀའ་ཁྲིན་ལ་བརྟེན་ནས། བོད་
ཟེར་བ་དེར་བྱུང་མོང་མ་ཡིན་པའི་རིག་
གཞུང་དང་། གོམས་གཤིས། ཆོས་ལུགས་
སོགས་སྤྱི་འཛོམས་ཡོད་མཁན་མི་རིགས་
ཤིག་ཆགས་བསྟན་ཡོད་པ་རེད། རྒྱ་གར་
འབགས་པའི་ཡུལ་དུ་ཆོས་བརྒྱུད་རིས་སུ་
མ་ཆད་པའི་དགོན་སྡེ་ཁག་སྤྲུང་གསོ་བྱུང་
བྱུང་། དེ་ཚོའི་ཐོག་བསམ་སྒྲོལ་བྱུང་བ་ཡིན་
ན་ཏེ་ལས་པའི་བྱུང་འབྱས་ཆེན་པོ་ཐོབ་པ་
འདྲ་པོ་མཐོང་གི་ཡོད། ང་ཚོ་བོད་ནང་ལོགས་

སྤྱི་རྒྱུན་ལ་རྟེན་གཞི་བྱས་པའི་དཔལ་ས་སྤྱིའི་མཐོ་རིམ་སློབ་ཤྱ་ཆེན་མོ་དབུ་འཛུགས་ནས་ལོ་ངོ་ལྔ་བརྒྱ་ཉིལ་པོ་འཁོར་པའི་དུས་བྲན་དང་།
བསྐུས་པ་མཐུང་སོན་ཀྱི་མཛད་སྤྱིའི་སྐབས།

ལ་དུས་རབས་བདུན་པ་ནས་བརྒྱུད་སྟེ། རྒྱ་
གར་འབགས་པའི་ཡུལ་ནས་བོད་ནང་
སངས་རྒྱལ་པའི་བསྟན་པ་དར་འགོ་ཚུགས་
ཤིང་། ལོ་ངོ་སྟོང་ཕྱག་དུ་མའི་རིང་སྐབས་
དུས་སོ་སོར་བསྟན་པར་ཉམས་ཆགས་བྱུ་
ཐོན་བྱུ་བྱིན་ཡོད་ཀྱང་། སྤྱི་མཐུད་ནས་
སངས་རྒྱལ་ཀྱི་བསྟན་པ་གནས་བསྟན་པའི་
གནས་སྐྱེད་སྤྱོད་ཤིག་ཆགས་ཡོད་པ་རེད། ཐོག་
མར་ང་ཚོ་རྒྱ་གར་ནང་རོཤེས་པ་གནས་དང་
ས་མ་གཏོགས་མེད་པའི་གནས་སྐྱེད་སྤྱོད་
ཆགས་པ་ནས་ད་བར་ཀྱི་དུས་ཚོད་ལ་
བསྟན་པ་ཡིན་ན། ཆོས་བརྒྱུད་སོ་སོའི་རིས་
ནས་བསྟན་པ་འཛིན་སྐྱོང་སྤེལ་གསུམ་བྱེད་
རྒྱ། གནད་ས་ཁག་གསར་འཛུགས་གནང་
རྒྱ། ལྷག་པར་དུ་དཔལ་ལྷན་ས་སྤྱི་པ་ལྷ་བྱར་
མཆོན་པར་ཡིན་ན། འཛམ་གླིང་ཉིལ་པོ་
འདིའི་ཐོག་ལ་སྐབས་མགོན་པོ་གོང་མ་ཁྱི་
ཆེན་པོ་མཆོག་གི་མཛད་འཕྲིན་ཁྲབ་
བྱུང་བ་མ་ཟད། ཁོང་ལ་མོས་པ་དང་དང་

གུས་ཞུ་མཁན་སྤྱི་པོ་འབྲུམ་ཕྱག་མང་པོ་
ཆགས་སུབ་པ་དེ་འདྲ་བྱུང་ཡོད་རེད། དེ་ཡིན་
དུས་བོད་ས་ཤོར་པའི་རྗེས་ལ་སྐབས་མི་
ལོགས་པའི་གནས་སྐྱེད་སྤྱོད་ཤིག་ དེ་ཚོའི་ཐོག་
ལ་བཟང་ཕྱོགས་ཀྱི་བྱུང་འབྱས་ཐོན་པ་ཤིག་
ལ་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཆོག་པའི་གནས་སྐྱེད་སྤྱོད་
འདྲ་པོ་ཆགས་བསྟན་འདུག དཔལ་ལ་སྤྱིའི་
ཁྱི་འཛིན་རྣམས་པ་རེད། མཐོ་སློབ་འདི་ནས་
ཐོན་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་རྣམས་པ་རེད། ཆང་མས་
ས་སྤྱི་པའི་ཆོས་བརྒྱུད་ཙམ་མ་ཡིན་པར།
འཛམ་གླིང་འདིའི་སྤྱིང་ནང་བསྟན་སྤྱིའི་ཐོག་
འཛིན་སྐྱོང་སྤེལ་གསུམ་གནང་རྒྱུར་ཏེ་ལས་
པའི་བྱུང་འབྱས་ལག་པོ་གནང་འདུག་པར་
བཀའ་ཁྲིན་རྗེས་བྲན་དང་བླགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་
ཞིན།
ང་ཚོའི་བཀའ་འགྲུར་བསྟན་འགྲུར་
བོད་སུམ་བརྒྱུ་ལྷག་ཡོད་པ་དེ་བོད་ཀྱི་སྤྱད་
ཡིག་གཅིག་སྤྱིའི་ཐོག་ཡོད་པ་རེད། སྤྱི་ནོར་
ལ་གོང་ས་ལ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་

ཅང་གི་ཉམས་ཆག་འགྲོ་བཞིན་ཡོད་པ་དང་།
 ང་ཆོ་བ་ཅན་གྱིས་ནང་བོད་མིའི་སྤྱི་ག
 འཛུགས་ཀྱི་ཁུབ་ཁོངས་སློབ་གྲྭ་ཁག་རེད།
 ཆོས་སྡེ་ཁག་རེད། དེ་བཞིན་ཉི་མ་ལ་ཡའི་རི
 རྒྱུད་ཀྱི་ཐོག་ནས་བོད་ཀྱི་རྒྱུད་ཡིག་དེ་བཞིན
 ཐོག་ཅའམ་གཅེས་ནོར་ལྷ་བྱང་ངོས་འཛིན
 བྱས་ནས་རིག་གཞུང་ལྷན་ཁྲིའི་པ་དང་།
 ལྷན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ནང་ཆོས་ཟེར་བ་དེ
 རིག་གཞུང་སྐྱ་ན་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་པར་ངོས
 འཛིན་གནང་རྒྱ། འཛམ་གླིང་ཞི་བདེ་བསྐྱུ
 རྒྱུར་རྒྱལ་ཁབ་ཆང་མས་འབད་བཅོམ་
 གནང་གི་ཡོད་པ་མ་ཟད། འཛམ་གླིང་ཞི་བདེ
 གལ་ཆེར་བརྩིས་ནས་དེར་ཞི་བདེའི་གཟེངས་
 ཏགས་སོགས་འབྲུམ་གནང་གིས་སྤྱལ་མ་
 གནང་གི་ཡོད་པ་རེད། ཡིན་ནའང་འཛམ་
 གླིང་ཞི་བདེའི་ཐོག་ལ་ཁ་ཡོད་ལག་ཡོད་ཀྱིས་
 བྱམས་པ་དང་། བརྟེན་གྱིས་པར་དུ་འཆོ་བ་
 མེད་པའི་ལྷ་བྱུབ་ཐོག་ནས་གང་ཟག་སྐྱེར་གྱི
 གྲུན་སྒོར་ཅམ་མ་ཡིན་པར། སངས་རྒྱུས་

བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་གསུང་གི་ནང་ལ་ཡོད་
 བསྐྱད་པ་དེ་ལ། གཞི་དང་། སྒྲིང་བ། བསམ་
 བ་ལ་སོགས་པ་ཆ་ཆང་བ་ཡོད་མཁན་གྱི་
 རང་པའི་རིག་གཞུང་ལྷན་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་
 དེའི་ཐོག་གོང་སྤེལ་ཡོང་རྒྱུ་ར་ང་ཆོ་ཆང་མས་
 རྟུགས་བརྒྱབ་དང་རྒྱག་བཞིན་ཡོད་པ་ལྟར།
 མ་འོངས་བར་ཡང་དེ་ལ་སྤྱི་མཐུན་ནས་
 གཅེས་ནོར་ལ་ངོས་འཛིན་གྱིས་བོད་ཀྱི་སྐད་
 ཡིག་ཐོག་ལ་རྟུགས་སྟོན་འཕར་མ་བརྒྱབ་
 དགོས་པ་གལ་ཆེན་པོ་རེད་འདྲག་ཅེས་ཞུ་
 རྒྱུ་ཡིན།
 དེ་བཞིན་ནང་ཆོས་ཟེར་བ་དེ་གཙོ་
 པོ་རྒྱས་སྤེལ་ཞི་བ་ལྷན། འགྲོ་བའི་སྤྱན་
 བསྐྱལ་སྤྲོན་གཅིག་སྟེ། །བདེ་བ་ཐམས་ཅད་
 འབྱུང་བའི་གནས། །བསྟན་པ་རྟེན་དང་
 བཀྲར་སྟེན་དང་། །བཅས་ཏེ་ཡུན་རིང་གནས་
 གྱུར་ཅིག ། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རེད། མི་
 ཅམ་མ་ཡིན་པར། འགྲོ་བ་རིགས་དྲུག་ཆང་
 མ་སོ་སོའི་སྟན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སོ་སོའི་སྤྱི་
 བོའི་འདུ་ཤེས་རང་བཞིན་གྱིས་གཤེས་སུ་
 གྲུབ་བསྐྱད་ཡོད་རེད། དེའི་ཐོག་ནས་གང་
 ལྟར་དྲུག་ལྔ་ཡིན་ནའང་འདྲ། དྲུག་གསུམ་
 ཡིན་ནའང་འདྲ། ཁོང་ཁོྱང་དང་། ཞེ་སྤང་། ར་
 རྒྱལ་ལ་སོགས་ཀྱིས་མི་ཆེ་བསྐྱལ་བསྐྱད་པ་
 ཡིན་ན་སོ་སོ་རང་རྟེན་ཅམ་མ་ཡིན་པར་མི་
 གཞན་དང་། ཐ་ན་སྤྱི་ཆོགས་ཆང་མ་མ་སྤྱིད་
 པ་ཆགས་བསྐྱད་ཀྱི་ཡོད་རེད། རང་ཆོས་
 ཀྱིས་དེ་དག་མེད་པ་བཟོ་རྒྱུར་ཏེ་ལས་པའི་
 བན་ཐོགས་སྤུབ་པ། རྒྱལ་འགྲེལ་ནང་།

བྱམས་སོགས་སྒོངས་དང་འགལ་མེད་
 ཕྱིར། ། འིན་ཏུ་ཉེས་པ་ཆར་གཅོད་མིན། །
 ཞེས་གསུངས་པ་དང་། བྱམས་པ་དང་། བཙེ་
 བས་ཉོན་མོངས་རྩ་བ་ནས་སྤོང་མི་སྤྱབ་པ་
 གསུངས་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་། གཞུང་ངོ་མའི་ཐོག་
 རས་བཤད་ཡོད་དུས། ཉོན་མོངས་ཉོན་
 མོངས་ཤེས་རབ་མིག་གིས་སྤང་། ། ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར། སྤོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་དང་།
 ཉོན་འབྱུང་གི་ཐོག་ནས་ཉོན་མོངས་དེ་སྤོང་
 སྤྱབ་རྒྱ། དེ་བཞིན་སོ་སོའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཁོང་ཁྱོད་
 དང་། ང་རྒྱལ་སོགས་ཞི་སྤྱབ་ལ། དེས་སོ་
 སོའི་ཁོང་ཡུག་དང་སྤྱི་ཚོགས་ནང་པན་
 ཐོགས་སྤྱབ་པའི་བྱས་རྒྱུ་འདྲིམ་སྤྱབ་ལ། དེ་
 ཚོའི་ཐོག་ལ་ནམ་པ་ཆོས་ལུགས་སྒྲོན་བརྒྱབ་
 དགོས་པ་གལ་ཆེན་པོ་རེད་འདུག།

སྤྱི་ནོར་ལ་གོང་ས་ལ་སྐྱབས་མགོན་
 ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་ནང་ཆོས་ལ་སྤེ་ཆོན་འདྲ་
 པོ་ལྟ་སྤྱབ་དང་། ཆོན་རིག་ནང་ཆོས་བཅས་
 གསུམ་ལ་སྤེ་ནས་འཛམ་སྤིང་ནང་དོ་སྤང་
 ལུགས་ཆེ་རུ་སྤེབས་རྒྱུ་སྐུལ་མ་གནང་གི་
 ཡོད་རེད། དེ་ཚོའི་ཐོག་ལ་ང་ཚོའི་ངོས་ནས་
 ཞབས་འདེགས་ཞུ་དགོས་པ་གལ་ཆེན་པོ་

རེད་འདུག་ཅེས་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། ང་ཚོ་གདན་ས་
 ཁག་གི་ནང་ལོགས་ལ། དུས་ཚོད་མང་པོ་
 ཞིག་ནང་དོན་རིག་པའི་ཐོག་ལ་གཏོང་གི་
 ཡོད་རེད། ད་ལྟ་གོང་དུ་མཁན་པོ་མཆོན་
 གནས་དང་། བཀའ་བརྒྱུ་པའི་མཆོན་གནས།
 སྤོབ་དཔོན་མཆོན་གནས་སོགས་བཞེས་
 མཁན་མང་པོ་ཞིག་བྱུང་འདུག་པར་
 འཆམས་འདྲིའི་བཀའ་ཤིས་བདེ་ལོགས་ཞུ་རྒྱུ་
 དང་། མ་འོངས་པར་མཁས་བཙུན་བཟང་
 གསུམ་ཀྱི་ཐོག་ནས་བསྐྱར་བ་སྤྱི་དང་། འཇམ་
 བཀའ་བཅས་ཆར་མར་གཞོགས་འདེགས་སྒྲ་
 ར་མེད་པ་ཞུ་སྤྱབ་རྒྱུའི་སྤོན་འདུན་ཞུ་རྒྱུ་
 ཡིན། ང་ཚོ་བོད་ཀྱི་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་
 ཆོས་བརྒྱུད་ཆེན་པོ་བཞིའི་སྤོན་མོང་མདོ་
 རྩོགས་ཐོག་ལ་ལྟ་སྤྱབ་ཀྱི་མཐར་གཏུགས་ས་
 དེ་འདྲ་གཅིག་སྤྱར་འདྲ་པོ་གཞུང་ལུགས་
 མང་པོ་འདུག། མཁན་ཆེན་རྒྱ་མཚོ་མཆོག་
 གིས་ཁ་སྤོན་གོང་དུ་གསུངས་པ་ལྟར།
 མཁན་པོ་ཨ་བད་མཆོག་གི་གསུངས་དེ་ཚོ་
 ཉ་ལས་པ་རེད་འདུག། ང་ཚོ་སྤྱགས་སྤྱི་དང་།
 སྤྱགས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ལ་སྤོན་མོང་
 མ་ཡིན་པའི་ལྟ་སྤྱབ་སོགས་ཀྱི་ཐོག་གཅིག་

གིས་གཅིག་ལ་སྤྱགས་སྤྱང་གཤིན་པོ་ཡོང་
 རྒྱུར་ནང་ཁུལ་སྤོབ་སྤོང་བྱེད་སྤྱབ་དགོས་པ་
 གལ་ཆེན་པོ་རེད་འདུག། ས་སྐྱ་ལ་གོང་མ་ཁྱི་
 ཆེན་རྒྱ་རྒྱ་འཆང་མཆོག་གིས་བསྐྱར་འགྲོ་སྤྱི་
 དང་། འཇམ་བོད་གདན་ཅན་སྤོངས་རེད།
 དེའི་ནང་ནས་ཆོས་བརྒྱུད་ནང་ཁུལ་ལ་དམ་
 ཆོག་འོ་རྒྱ་གཅིག་འདྲེས་ཡོང་རྒྱུར་དཔེ་མི་
 སྤྱིད་པའི་སྤྱགས་ཁུར་རྒྱལ་པོ་ཆེ་བཞེས་
 ཡོད་པ་དང་། སྤྱི་ནོར་ལ་གོང་ས་ལ་སྐྱབས་
 མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་ཆོས་སྤྱིད་ཀྱི་མཛད་
 འཕྲིན་མཐའ་དག་ལ་དབུ་འོག་དབུང་
 འདེགས་ཞུས་གནང་ཡོད་པ་རེད། དེར་
 བཀའ་བྲིན་སྒྲ་མེད་དུ་ཆེ་ཞེས་ཞུ་རྒྱུ་དང་།
 མཐའ་དོན་ས་སྐྱ་ལ་གོང་མ་ཁྱི་ཆེན་རྒྱ་རྒྱ་
 འཆང་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་དབུས་པའི་ས་སྐྱ་
 ཁྱི་འཛིན་ནམ་པ་གཉིས་དང་། གཞན་ཡང་སྒྲ་
 ཆེན་ནམ་པ་སོགས་སྤྱི་ཆེ་བསྐལ་བརྒྱུར་
 བཏན་པ་དང་། ས་སྐྱ་མཐོ་རིམ་སྤོབ་གྲའི་
 མཛད་འཕྲིན་དབུར་ཀྱི་རྒྱ་པོ་བཞིན་རྒྱས་པ་
 དང་། བོད་དོན་བདེན་མཐའ་སྤྱར་དུ་གསལ་
 བའི་སྤོན་འདུན་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་
 གནང་ཡོད་པ་བཅས། །

**དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་གིས་མ་སུ་རི་བོད་བྱིས་དབུ་བརྟེན་ནས་ལོ་ངོ་དུག་ཅུ་འཁོར་བའི་དུས་དྲན་མཛད་སྒོར་གསུང་བཤད་
 གནང་བ།**

༢༡ ། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༢ ལྷ་ ༡༠ ཚེས་ ༢༠
 ཉིན་མ་སུ་རི་བོད་བྱིས་བྱིས་སྤེ་དབུ་བརྟེན་
 རས་ལོ་ངོ་དུག་ཅུ་འཁོར་བའི་དུས་དྲན་
 མཛད་སྒོ་སྤང་བཙེ་ཞུས་པ་དང་། མཛད་སྒོའི་

སྤྱི་མགོན་གཙོ་བོར་དཔལ་ལ་ས་སྐྱ་ལ་གོང་མ་
 ཁྱི་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་དང་སྤྱི་འཁོར་སྤོན་
 རྒྱས། དམིགས་བསལ་སྤྱི་མགོན་དུ་རྒྱ་གར་
 བྱང་ཕྱོགས་ལུ་རྒྱུ་ཁྲན་ཁང་ལ་སྤེའི་སྤྱི་

ཁུར་བྱང་ཆེ་བུར་པ་སྤྱི་ཞབས་སུ་ཟླ་ཉི་ ཀུ་
 མར་ (Subhash Kumar, (IAS) Re-
 tired Chief Secretary, Govern-
 ment of Uttarkhand) མཆོག་ ཆེ་

৫৩

འིན་དང་། རྒྱ་གར་དབྱུས་དང་མངའ་སྡེའི་
གཞུང་གིས་མཐུན་འགྱུར། མི་ཐོག་ཀྱི་ལ་
ནས་པས་ནས་དཔྱད་ཆ་ཆང་བ་བཏོན་ནས་
ང་རང་ཆོ་བོད་མི་རིགས་ཟེར་བ་དེའི་རིག་
གཞུང་རེད། མི་རིགས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ཆ་ཆང་
ད་ཆ་འཛུལ་སྤྱོད་འདིའི་སྤྱོད་འོས་སྤྱོད་
གནས་སྤངས་འདྲ་པོ་ཆགས་བསྐྱེད་ཡོད་
དུས། འདས་པའི་དུས་ཆོད་ནང་བོད་ས་ཤོར་
བའི་གནས་སྤངས་སྤྱོད་པོ་ཞིག་བྱུང་ཡོད་ཀྱང་།
བརྒྱུད་རིམ་དེའི་ནང་བཟང་ཕྱོགས་ཀྱི་གྲུབ་
འབྲས་ལྷགས་ཆེན་པོ་ཞིག་ཐོན་ཡོད་རེད། དེ་
ཆོ་ཆང་མར་ང་ཆོས་དགའ་བ་དང་སྤྱོད་པས་པ་
སྤྱོད་དགོས་པ་ཞིག་ཆགས་བསྐྱེད་ཡོད་རེད་
བསམ་གྱི་འདུག ཉེ་ཆར་དྲ་ས་བོད་བྱིས་ཁྱབ་
ཁོངས་དང་། བྱང་ཨ་འཕྲི་བོད་རིགས་སྤྱི་
མཐུན་ཚོགས་པ་ཁག་གིས་སྤྱི་ནོར་ལ་གོང་
ས་ལ་སྤྱོད་པས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ལ་བརྟན་
བཞུགས་སྤུལ་ཡོད་རེད། དེའི་སྤྱོད་པས་ལ་གོང་
ས་མཆོག་གིས་བཀའ་སློབ་གནང་དོན་ལ།
ངོས་ནས་བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་ཐོག་གྲུས་རྒྱུ་
ཆེན་པོ་བཞག་ཡོད་རེད་ཅེས་བཀའ་ཐེབས་
སོང་། ལ་གོང་ས་མཆོག་གིས་ང་ཆོར་བཀའ་
སློབ་ལས་སྟོན་གནང་ཡང་དང་། ང་ཆོས་སྟོན་
མི་སྤྱོད་པས་ལ་གོང་ས་མཆོག་གིས་མཛད་
པ་འཕྲིན་ལས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པས་ནས་ང་ཆོར་
རོགས་མགོན་ཡོད་གི་ཡོད་པ་དེ་དག་གྱང་
ལ་གོང་ས་མཆོག་གི་མཛད་འཕྲིན་ཆགས་
བསྐྱེད་ཀྱི་ཡོད་རེད། ཡིན་ནའང་ལ་གོང་ས་
མཆོག་གི་དགོངས་བཞེད་གང་ཡོད་པ་དེ་

དག་ལ། ང་ཆོས་སྟོན་སྤྱོད་དང་། ཆབ་སྲིད་
རིག་གཞུང་། དཔལ་འབྱོར་གང་གི་ཐོག་ནས་
ཡིན་ནའང་འདྲ། དེ་ཆོའི་ཐོག་ལ་ང་ཆོས་
ཞབས་འདེགས་ཞུས་ནས་ལ་གོང་ས་མཆོག་
གི་དགོངས་པ་ལྟར་འགྲོ་དགོས་པ་ང་ཆོ་ཆང་
མའི་ལས་འགན་ཆགས་བསྐྱེད་ཡོད་རེད། དེ་
ཆོའི་གྲུས་ཆང་མས་མ་འོངས་པར་སྤྱོད་པས་
ནས་སེམས་ལ་ཉར་དགོས་པ་གལ་ཆེན་པོ་
རེད་ཅེས་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།
དེ་བཞིན་ད་ལྟའི་ཆར་བོད་ནང་གི་
གནས་སྤངས་ཉ་ཅང་གི་ཉག་ལྷ་བ་ཆགས་
བསྐྱེད་ཡོད་པ་དང་། བོད་ནང་གི་བོད་མི་
ཆོས་བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་དང་། རིག་གཞུང་།
སྐད་ཡིག་ལ་སོགས་པར་གཅེས་འཛིན་དང་།
དེ་དག་སྤྱོད་ཆེད་སྤྱོད་གཏོང་རི་ཅམ་
གནང་གི་ཡོད་པ་ཆང་མས་ཤེས་གསལ་རེད།
དེ་ཆོར་ང་ཆོས་རྒྱུ་ལི་རངས་ཞུ་རྒྱུ་མ་
ཟད། མིག་དཔེ་བལྟ་དགོས་པའི་གནས་
སྤངས་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་རེད་བསམ་གྱི་འདུག
ཆབ་སྲིད་ཐོག་དམར་ཤོག་ལྟ་གྲུབ་འཛིན་
མཁན་རྒྱ་ནག་དང་། བྱང་གོ་རི་ཡ་སོགས་
རྒྱལ་ཁབ་ཁག་ལས་མེད། དུས་རབས་ལ་
བལྟས་པ་ཡིན་ན། ད་ཆ་དུས་རབས་ཉེར་
གཅིག་ལ་སྤྱོད་པས་ཐོན་པ་རེད། སྤྱི་ཆོགས་
ཁྱོད་ཡོངས་ལ་འགྱུར་བ་ཆེན་པོ་འགྲོ་བཞིན་
པ་རེད། ང་ཆོའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་འཐབ་རྩེད་ལོ་
དྲུག་ཅུ་ལྟ་འགྲོ་གི་ཡོད། མི་ཞིག་གི་མི་ཆེའི་
ཐོག་ནས་བལྟས་པ་ཡིན་ན་ལོ་དྲུག་ཅུ་ཟེར་
དུས་གང་འཆམས་འགྲོ་གི་ཡོད་དུས། འོན་

ཀྱང་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་འཐབ་རྩེད་ཐོག་ནས་དུས་
ལྷན་རིང་པོ་གང་ཡང་མ་རེད། ང་ཆོར་བཞེན་
པ་དང་། རྒྱ་མཆོན། ཁྲིམས་མཐུན་ཀྱི་བདག་
དབང་ཡོད་དུས་སེམས་ལྷགས་ནས་ཡང་
ཆག་རྒྱ་མེད་པ་དང་། ད་ལྟའི་ཆར་ང་ཆོར་
དངོས་སུ་འགྱུར་བ་ལྷགས་ཆེན་པོ་ཞིག་
གཏོང་རྒྱུའི་ཁུས་པ་མེད་ཀྱང་། ཁ་ཡོད་ལག་
ཡོད་ཀྱིས་གནང་སྤྱོད་པ་དེ། དཔེར་ན་སོ་
སོའི་སྐད་ཡིག་རིག་གཞུང་དང་བཅས་པ་
རྒྱན་འཛིན་གནང་སྤྱོད་དགོས་པ་ཉ་ཅང་
གལ་ཆེན་པོ་ཆགས་བསྐྱེད་ཡོད་པ་རེད།
དེ་རིང་ནས་པ་ཆོས་ལོ་ངོ་དྲུག་ཅུ་
འཁོར་བའི་དུས་དེབ་བཏོན་པ་དེའི་གསུང་
འཕྲིན་ནང་ལ་གོང་ས་མཆོག་གིས་བོད་ཀྱི་
སྐད་ཡིག་ཐོག་དམིགས་བསམ་གྱིས་དཀའ་
ལས་བརྒྱབ་དགོས་པའི་བཀའ་སློབ་ཅིག་
ཐེབས་འདུག དེ་ཆོག་ལ་ཆེན་པོ་ཆགས་
བསྐྱེད་ཡོད་རེད། བོད་ནང་ལ་རྒྱུའི་སྐད་ཡིག་
གི་ཤུགས་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། རྒྱ་གར་དང་
ཕྱི་རྒྱལ་ཁག་ནང་ཕྱིའི་སྐད་ཡིག་གི་ཤུགས་
ཀྱི་ཡོད་རེད། ང་ཆོའི་ངོས་ནས་སོ་
སོའི་མི་རིགས་ཀྱི་སྐད་ཡིག་དེ་རང་གི་བྱིས་
ཆང་ནས་འགོ་འཛུགས་ཏེ་མ་ཤི་བར་གཅེས་
འཛིན་གནང་དགོས་པ་དང་། དེ་ལྟར་གནང་
སྤྱོད་ན་དགོས་ཆེན་པོ་ཡོད་རེད་བསམ་
ཀྱི་འདུག ང་ཆོ་ཤུགས་ཀྱི་སྤྱོད་པས་
ཡིན་ན། ཤུགས་ཀྱི་སྤྱོད་པས་ཀྱི་ཐོག་ནས་
སྤྱོད་པས་པ་ཆོ་བོད་པ་ཡིན་པར་ངོས་

འཛིན་བྱེད་ཐུབ་ཀྱི་མ་རེད། རོས་འཛིན་བྱ་
 རྒྱར་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྐད་ཡིག་དང་།
 བྱད་ཆོས་ཐོག་ནས་ཡོང་གི་ཡོད་དུས། དེ་
 ཆོའི་ཐོག་མ་འོངས་པར་ཆང་མས་འབད་
 བཅོམ་གནང་དགོས་པ་གཤམ་ཆེན་པོ་རེད། དེ་
 བཞིན་སློབ་ཐུག་ནམ་པ་ས་བོན་འདྲ་པོ་ཞིག་
 ཆགས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། རྣམ་པ་ཆོམ་
 བོན་ལ་ཆུད་དང་། རྟོག་སོགས་བྱུང་། དེ་ནས་
 ཡར་སྐྱེས་ནས་གང་ལྟར་ཆབ་སྲིད་དང་།
 དཔལ་འབྱོར་། དེག་གཞུང་། སྤྱི་ཚོགས་ལ་
 ཞབས་ཕྱི་ཞུ་རྒྱུ་མང་པོ་ཞིག་ལ་འབྲས་བྱ་
 དང་། འོ་མ་དང་། ཡལ་ག་ལ་སོགས་འབྲས་བྱ་
 བྱ་སྤྱིན་པ་དེ་རྣམ་པ་ཆོམ་བརྒྱུད་ནས་ཡོང་
 དགོས་ཀྱི་ཡོད་རེད། དེ་ཡིན་དུས་ས་བོན་དེ་
 འབྲས་བྱ་དོན་དང་ལྡན་པ་ཡོང་རྒྱུར་རྣམ་པ་
 ཆོས་ཐོག་མར་དམིགས་ཡུལ་གང་ཟིན་པ་
 ཡིན་ནའང་། དེ་བསྐྱབ་ཐུབ་རྒྱུ་ལྟག་བསམ་
 དང་། སྤྱིང་སྤྱོད་ལ་ཆུ་བཅས་པའི་པར་དུ་
 དགོས་ཀྱི་ཡོད་རེད། གནས་སྐབས་ཀྱི་དཀའ་

ངལ་ལ་བརྟེན་ནས་སོ་སོའི་སློབས་པ་ཞུས་
 ཡུ། སེམས་ཤུགས་ཆག་ཡུ། ལེ་ལོ་དང་།
 སྤྱིད་ཐུགས་ཀྱི་དབང་དུ་བཏང་ན་སོ་སོའི་
 དམིགས་ཡུལ་བསྐྱབ་ཐུབ་ཀྱི་མ་རེད། བོང་
 དུ་སྤྱ་རྩ་ཤི་ཀྱ་མར་ལགས་ཀྱིས་གསུངས་པ་
 ལྟར། དེར་སང་གོ་ལ་གཅིག་གྱུར་ཆགས་
 ཆར་བསྐྱེད་དུས། མི་རིགས་གཞན་ལ་འང་
 དབང་བསྐྱར་ཐུབ་རྒྱུ་དེ་འདྲ་ཡོང་གི་འདུག་
 དེ་འདྲ་བྱུང་བར། ཤེས་ཡོན་དང་། ལྷག་
 བསམ། སློབས་པ་བཅས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཡོང་
 གི་ཡོད་རེད་མ་གཏོགས། ལས་སྐྱོར་པོར་ཡོང་
 རྒྱུ་ཡོད་མ་རེད། སོ་སོའི་རོས་ནས་དཀའ་
 ལས་བརྒྱབ་དགོས་ཀྱི་ཡོད། མདོར་ན་སློབ་
 སྤྱིང་ཐོག་ལ་འབད་བཅོམ་ཤུགས་ཆེན་པོ་
 གནང་དགོས་པ་དེ་གཤམ་ཆེན་པོ་རེད། དེ་
 བཞིན་དགོ་ལས་རྣམ་པ་ཡོངས་ནས་ད་བར་
 ལྷག་བསམ་རྣམ་དག་གི་ཐོག་ནས་ཏུར་ཐག་
 གནང་ཡོད་རེད། ད་དུང་སྤྱ་མཐུད་དེ་ལྟར་
 གནང་རོགས་ཞེས་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། དེ་རིང་མ་སྤྱ་

རི་བོད་ཁྱིམ་སློབ་བྱ་དང་འབྲེལ་བའི་སྤྱིན་
 བདག་ཁག་མང་པོ་ཞིག་གྱུར་སླེབས་འདུག་
 ཅེ་བའི་ཤེས་ཡོན་གཤམ་ཆེན་པོ་རེད། དེ་ཡོང་
 རྒྱུར་དཔལ་འབྱོར་གྱི་མཐུན་ཆེན་ཡང་གཤམ་
 ཆེན་པོ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། སྤྱིན་བདག་རྣམ་པ་
 ཡོངས་ལ་གོ་སྐབས་འདི་བརྒྱུད་བོད་མི་མང་
 སྤྱི་འབྲས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་རོས་ནས་དམིགས་
 བསམ་གྱིས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། མཐའ་
 དོན་བོད་མིའི་སྤྱོད་མེད་པའི་དབྱ་ཁྱིད་སྤྱི་
 རོར་ལ་གོང་ས་ལ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་
 མཆོག་དང་། ལ་སྐྱབས་མགོན་གོང་མ་ཁྱི་
 ཆེན་པོ་འཆང་མཆོག་དབྱས་པའི་བསྐྱེད་
 འཛིན་གྱི་སྤྱེས་བྱ་རྣམས་སྤྱི་ཆེ་ཞབས་པད་
 བསྐྱལ་བརྒྱར་བསྐྱེད་པ་དང་། བོད་དོན་
 བདེན་མཐའ་གསལ་བ། མ་སྤྱ་རི་བོད་ཁྱིམ་
 ཀྱི་ལས་དོན་མཐའ་དག་ལ་མ་ལྟོངས་ཡོང་
 པའི་སློན་འདུན་བཅས་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། ཐུགས་
 རྗེ་ཆེ་ཞེས་གསུངས་གནང་བ་བཅས། །

**དཔལ་ལྷན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འབྲས་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་གིས་ལུ་ཁྱེན་སི་པི་ལོ་སི་མཆོག་གི་སྤྱི་ཆེ་མགྲོགས་སྤྱར་དག་སྤྱིད་ཡོང་
 བའི་སློན་འདུན་ཞུས་པ།**

༢༡ །ཨ་རིའི་གྲོས་ཚོགས་འོག་མའི་
 ཚོགས་གཙོ་ལུ་ཁྱེན་སི་པི་ལོ་སི་མཆོག་
 གི་སྤྱི་ཆེ་པོལ་ པི་ལོ་སི་ (Paul Pelosi)
 ལགས་སུ་ཕྱི་མི་ཞིག་གིས་རྩ་ས་སྤྱོན་བཅོས་
 ཡོད་པའི་གནས་ཚུལ་ཐོན་པར། ཕྱི་ལོ་
 ༢༠༢༣ ལྷ་ ༡༠ ཆེས་ ༢༡ ཉིན་དཔལ་ལྷན་
 བོད་མི་མང་སྤྱི་འབྲས་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་པོ་

བསོད་ནམས་བསྐྱེད་འཕེལ་མཆོག་གིས་
 གཞིས་བྱེས་བོད་མི་ཡོངས་དང་། བོད་མི་
 མང་སྤྱི་འབྲས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཆབ་ཞུས་ཏེ།
 ལུ་ཁྱེན་སི་པི་ལོ་སི་མཆོག་ལ་གདུང་
 སེམས་མཉམ་སྤྱིད་དང་། ཁོང་གི་སྤྱི་ཆེ་གང་
 མགྲོགས་སྤྱར་དག་སྤྱིད་ཡོང་བའི་སློན་འདུན་
 ཞུས་གནང་འདུག།

དེ་ཡང་ལུ་ཁྱེན་སྤྱི་ཆེ་ལ་བསྐྱར་བའི་འཕྲིན་
 ཡིག་ནང་འཁོད་དོན། སྤྱི་ཉིད་ཀྱི་སྤྱི་ཆེ་པོལ་
 པི་ལོ་སི་ (Paul Pelosi) ལགས་ལ་ཕྱི་མི་
 ཞིག་གིས་རྩ་ས་སྤྱོན་བཅོས་ཡོད་པའི་གནས་
 ཚུལ་ཐོས་འབྲེལ་ང་ཆོ་ཆང་མ་སྤྱོད་པའི་ཆེན་
 པོ་བྱུང་། ཡིན་ཡང་ཉེ་ཆར་བཞག་བཅོས་
 ལས་ལྟོངས་བྱུང་སྤྱི་དག་སྤྱིད་ཡོང་བཞིན་

པའི་གནས་ཚུལ་གོ་ཐོས་བྱུང་བར་དགའ་པོ་
བྱུང་། དཀའ་ཁག་ཅན་གྱི་དུས་ཚོད་འདིའི་
སྐབས་ང་ཚོ་བོད་མི་ཆང་མས་སྐྱེ་ཉིད་དང་།
སྐྱེ་ཉིད་ཀྱི་ནང་མིར་གདུང་སེམས་མཉམ་

སྐྱེད་ལྷ་རྒྱུ་ཡིན།
ངས་གཞིས་བྱེས་བོད་མི་ཡོངས་
དང་། བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་
ཆབ་ཀྱིས་ཉེ་སྐྱེ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་ཆ་མགོ་གས་སྤྱར་

ཟག་སྐྱེད་ཡོང་བའི་སློན་འདུན་ལྷ་རྒྱུ་ཡིན་
ཞེས་འཁོད་འདུག།

དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཞོན་མཆོག་གིས་ལྷོ་ཨ་ཕི་རི་ཀའི་སི་ཕ་རྒྱན་ཏུ་ཐེབས་ཅའི་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་དང་མཇལ་འཕྲད་གནང་བ།

༢༡ | ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༢ ཟླ་ ༡༠ པའི་ཆེས་
༣༡ ཉིན་ཕྱི་ཤོ་ཚུ་ཚོད་ ༣ པའི་ཐོག་ལྷོ་ཨ་ཕི་
རི་ཀའི་སི་ཕ་རྒྱན་ཏུ་ཐེབས་ཅའི་ (Sivana-
nda World Peace Foundation)
ཚོགས་གཙོ་སྐུ་ཞབས་ཨེ་ཤི་ཤར་ རམ་ལུ་
ཆེ་མན་ (Prince Ishwar Ramlutch-
man) ལགས་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་
ཁང་དུ་འཆམས་གཟིགས་སུ་ཐེབས་སྐབས།
དཔལ་ལྷན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་
གཞོན་སྐུལ་མ་ཆེ་རིང་མཆོག་གིས་སྤྱི་ལོ་
མཇལ་འཕྲད་གནང་སོང་།

དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཞོན་སྐུལ་མ་ཆེ་རིང་མཆོག་གིས་ལྷོ་ཨ་ཕི་རི་ཀའི་སི་ཕ་རྒྱན་ཏུ་ཐེབས་ཅའི་ (Sivananda World Peace Foundation)
ཚོགས་གཙོ་སྐུ་ཞབས་ཨེ་ཤི་ཤར་ རམ་ལུ་ཆེ་མན་ (Prince Ishwar Ramlutchman) ལགས་དང་མཇལ་འཕྲད་གནང་སྐབས།

མཇལ་འཕྲད་སྐབས་དཔལ་ལྷན་
ཚོགས་གཞོན་མཆོག་གིས་བོད་ནང་གི་ད་
ལྱིང་ཟླ་གནས་སྐབས་སྐོར་དང་། བཅན་
ཁྱོལ་ནང་སྤྱི་ནོར་ལ་གོང་ས་ལ་སྐྱབས་མགོན་
ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་ཐོག་མར་རི་ལྟར་མང་
གཙོ་གསོལ་སྐུལ་གནང་བ་ནས་བཟུང་།
རིམ་བས་སྐབས་དུས་སོ་སོར་མང་གཙོའི་
འཕེལ་རིམ་ཐོག་འགྱུར་བ་རི་བྱུང་སྐོར་དོ་
སློང་། རྒྱ་ནག་དམར་གཞུང་གིས་བོད་ས་
བཅན་བཟུང་མ་བྱས་སྤྱོད་བོད་དེ་བཞིན་རང་
བཅན་གཙང་མའི་རྒྱལ་ཁབ་གཅིག་ཡིན་
སྐོར་དང་། ཕྱི་ཟླ་ ༦ པའི་ནང་ཨ་རིའི་རྒྱལ་

ས་ཕ་ཤིང་འོན་ལ་རྒྱལ་སྤྱིའི་གྲོས་ཚོགས་
འཐུས་མིའི་བོད་དོན་རྒྱུ་སྐྱོར་ཚོགས་ཆེན་
ཐེངས་བརྒྱད་པ་འཚོགས་སྐབས། ཨ་རིའི་
གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་ཁང་ནང་ཨ་རིའི་
གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་རྒྱ་ནག་ལས་དོན་ཚོགས་
ཆུང་ (Congressional-Executive
Commission on China) གི་མདུན་དུ་
"བོད་དོན་དཀའ་ལྷོག་སེལ་ཐབས་སུ་འཕྲད་
བཞིན་པའི་དཀའ་ངལ།" ཞེས་པའི་བརྗོད་
གཞིའི་ཐོག་བོད་དོན་ཉན་ཞིབ་ཀྱི་ལས་རིམ་
ཚོགས་གནང་ཡོད་པ་དང་། དེའི་སྐབས་
རྒྱལ་སྤྱིའི་ལོ་རྒྱུས་མཁས་དབང་སྐུ་ཞབས་
མེ་ཀལ་ ཁན་ ཡལ་ཏུ་ སྤྱ་རག་ (Michael

Van Walt Praag) ལགས་དང་། ལོ་
རྒྱུས་རིག་པའི་སློབ་དཔོན་སྐུ་ཞབས་ཡིག་
ཏན་ ཅེང་ (Hon-Shiang Lau) ལགས་
ནམ་གཉིས་ཀྱིས་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་བོད་དེ་རང་
བཅན་གཙང་མའི་རྒྱལ་ཁབ་གཅིག་ཡིན་
པའི་སྐོར་གསུངས་གནང་ཡོད་སྐོར། སྤྱི་ནོར་
ལ་གོང་ས་ལ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་
གིས་འཇམ་གླིང་ནང་བྱམས་བཅེ་དང་། ཞི་
བདེ་བསྐྱེད་ཐབས་དང་། འཆེ་མེད་ཞི་བའི་
ཐབས་ལམ་ཐོག་ལ་ད་བར་སྐུ་དལ་བསྐྱོན་པ་
ནམས་ནི་འཇམ་གླིང་མི་མང་ཆང་མས་མིག་
དཔེ་བལྟ་ས་ཞིག་ཆགས་ཡོད་པའི་སྐོར། དེ་
བཞིན་ལྷོ་ཨ་ཕི་རི་ཀའི་སི་ཕ་རྒྱན་ཏུ་ཐེབས་

ཅུའི་ལས་དོན་ཁག་ལ་བསྐྱགས་བཞེད་དང་། མོས་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་ཁང་ནང་གཟིགས་
 ཚོགས་པའི་ངོས་ནས་ལགོ་སྐོར་མཆོག་ལ་ སྐོར་སྤྲེལ་བྱེད་གནང་ཡོད་པ་བཅས། །
 གཟེངས་ཉམས་འབྲུལ་རྒྱ་དང་། ཆེ་བསྟོད་ཀྱི་ རབས་ཁོང་ལ་བོད་དོན་དང་འབྲེལ་བའི་དཔེ་
 རིག་གཞུང་ལས་རིམ་ཞིག་གོ་སྒྲིག་ཞུ་འཆར་ དེབ་ཁག་ཅིག་ཕྱག་ཉམས་སུ་ཕྱལ་རྒྱུ་།

ལགོ་སྐོར་མཆོག་ལ་བྱང་ཨ་རིའི་བོད་རིགས་སྤྱི་མཐུན་ཚོགས་པ་དང་། བོད་ཕྱག་ཁྱིམ་སྤེའི་དགེ་ལས་སློབ་ཕྱག་དང་དགེ་ལས་སློབ་
 ཟུར་ཐུན་མོང་ནས་བཏུན་བཞུགས་བསྟར་འབྲུལ་སྐྱབས་སྤྱི་འཐུས་བསྟན་འཛིན་འཛིགས་མེད་མཆོག་མཉམ་ཞུགས་གནང་བ།

༡༣། ལྷོ་ལོ་ ༢༠༢༢ ལྷོ་ ༡༠ ཚེས་ ༢༤
 རེས་གཟའ་ལྷག་པའི་ཉིན་བྱང་ཨ་རིའི་བོད་
 རིགས་སྤྱི་མཐུན་ཚོགས་པ་དང་། བོད་ཕྱག་
 ཁྱིམ་སྤེའི་དགེ་ལས་སློབ་ཕྱག་དང་དགེ་ལས་
 སློབ་ཟུར་ཡོངས་ཐུན་མོང་ནས་སྤྱི་ནོར་
 ལགོ་སྐོར་མཆོག་ལ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་
 འཕྲོ་སྤྱོད་དང་། རྩེ་བྲག་བོད་འབངས་རྣམས་ཀྱི་
 མགོན་སྐྱབས་སུ་སྤྱོད་ཆེ་ལ་ཞབས་བཅད་བསྐྱེད་
 བརྒྱུ་བཏུན་ཅིང་ཕྱགས་ཀྱི་བཞེད་དགོངས་
 མཐའ་དག་ལྟན་གྱིས་འབྲུབ་པའི་སྤྲད་བཏུན་
 བཞུགས་བསྟར་འབྲུལ་སྐྱབས་བྱང་ཨ་རིའི་
 ཕྱོགས་བཞུགས་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་
 བསྟན་འཛིན་འཛིགས་མེད་མཆོག་མཉམ་
 ཞུགས་གནང་ཡོད།

བྱང་ཨ་རིའི་བོད་རིགས་སྤྱི་མཐུན་ཚོགས་པ་དང་། བོད་ཕྱག་ཁྱིམ་སྤེའི་དགེ་ལས་སློབ་ཕྱག་དང་དགེ་ལས་སློབ་ཟུར་ཡོངས་ཐུན་མོང་ནས་སྤྱི་ནོར་
 ལགོ་སྐོར་མཆོག་ལ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ལ་བཏུན་བཞུགས་བསྟར་འབྲུལ་སྐྱབས་།

སྤྱི་འཐུས་བསྟན་འཛིན་འཛིགས་
 མེད་མཆོག་དང་། གཞན་བཏུན་བཞུགས་སུ་

བཅར་མཁན་བྱང་ཨ་རིའི་བོད་རིགས་སྤྱི་ ཁང་དུ་འཆམས་གཟིགས་དང་སྐྱགས་།
 མཐུན་ཚོགས་པའི་ལས་སྤྲེལ་རྣམས་ནས་སྤྱི་ དཔལ་ལྷན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་
 ཚེས་ ༢༥ ཉིན་གྱི་ཕྱི་ཤར་དབུས་བོད་མིའི་ གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་
 སྤྱི་འཐུས་ཀྱི་དཔལ་ལྷན་གྱི་སྤྱོད་སྤྲོད་ མཆོག་དང་ལྷན་མཇུག་འབྲུག་གནང་ཡོད་པ་
 བཅས། །
 དེ་རྗེས་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་
 དང་། དེ་རྗེས་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་

གངས་ལྗོངས་དཔལ་འཕྲོར་ཞབས་ཞུ་ཁང་དེ་ཉིད་རང་སྤྱོད་ལྷན་པའི་ཁོ་གཉེར་ཁང་མིང་དོན་མཚུངས་པ་ཞིག་ཏུ་བསྒྱུར་ཐབས་སུ་
 གྲོས་ཚེད་དགོངས་དོན་བཞིན་ཚོགས་ཆུང་བསྐོས་འཇུགས་གནང་བ་ལྟར་ལས་དོན་དབུ་འཇུགས་གནང་བ།

༡༣། ། སྐྱབས་བཅུ་བདུན་པའི་བོད་མི་ ཚོགས་དུས་བཞི་པའི་ཐོག་སྤོལ་འཛོམས་ པའི་གྲོས་ཚེད་དོན་ཚན་ ༡ པའི་དགོངས་
 མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་གྲོས་ཚོགས་ གནང་བའི་གཞུང་འབྲེལ་ཡིག་ཆ་ཨང་ ༩༩ དོན་གཞིར་བཟུང་། གངས་ལྗོངས་དཔལ་

འབྲོར་ཞབས་ཁུ་ཁང་དེ་ཉིད་རང་སྐྱོར་ལྷན་
པའི་ཁེ་གཉེར་ཁང་མིང་དོན་མཚུངས་པ་ཞིག་
ཏུ་བསྐྱར་ཐབས་སུ་སྤྱི་འཐུས་གསུམ་དང་།
འཛིན་སྐྱོར་གི་ལས་བྱེད་གཉིས་བཅས་ལས་
བྱུང་པའི་ཚོགས་ཚུངས་ཞིག་བསྐོ་འཇུགས་
དགོས་པ་ལྟར། དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་
སྒྲུབ་པོ་མཆོག་གིས་བསྐོ་འཇུགས་གནང་
པའི་མི་འབྲོར།

གངས་ལྗོངས་དཔལ་འབྲོར་ཞབས་ཁུ་ཁང་དེ་ཉིད་རང་སྐྱོར་ལྷན་པའི་ཁེ་གཉེར་ཁང་མིང་དོན་མཚུངས་པ་ཞིག་ཏུ་བསྐྱར་ཐབས་སུ་སྤྱི་འཐུས་
གསུམ་དང་། འཛིན་སྐྱོར་གི་ལས་བྱེད་གཉིས་བཅས་ལས་བྱུང་པའི་ཚོགས་ཚུངས་དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་སྒྲུབ་པོ་མཆོག་གི་བྱུང་ནས་ལས་
ལྷན་ཁུ་བཞུགས་

སྤྱི་འཐུས་དྲེ་མེ་ཆེ་བཏོན་མཆོག་
སྤྱི་འཐུས་དགེ་བཤེས་རྩ་བ་གངས་རི་མཆོག་
དཔལ་འབྲོར་ལས་ཁུངས་ཀྱི་བྱུང་ཆ་བ་
བསྟན་འཛིན་ལེགས་བྲུབ་ལགས། དཔལ་
འབྲོར་ལས་ཁུངས་ཀྱི་བྱུང་གཞིན་རྣམ་རྒྱལ་
དགེ་འདུན་ལགས་བཅས་ལ་བསྐོ་གཞག་
གནང་ཡོད་པ་ལྟར། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༣ ལྷ་ ༡༡
པའི་ཆེས་ ༩ ཉིན་གྱི་ཕྱོད་ཚོགས་ཚུངས་གི་
ཚོགས་མི་རྣམས་པ་ལྷན་འཛོམས་ཐོག་ཚོགས་
ཚུངས་གི་ཚོགས་གཙོ་སྤྱི་འཐུས་དྲེ་མེ་ཆེ་བཏོན་
མཆོག་དང་། བྱུང་ཆེད་པལ་འབྲོར་ལས་
ཁུངས་ཀྱི་བྱུང་གཞིན་རྣམ་རྒྱལ་དགེ་འདུན་
ལགས་བཅས་སུ་སྤྱི་མོས་ཀྱིས་ཐུགས་

གཏན་ཁེལ་བ་དང་། དེ་ནས་ཕྱོད་ཚུངས་
༡༠ ཅམ་གྱི་ཐོག་ཚོགས་ཚུངས་གི་ཚོགས་མི་
རྣམས་ནས། དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་སྒྲུབ་
པོ་མཆོག་གི་བྱུང་ནས་ལས་དོན་གནང་
ཐོགས་ཀྱི་ལམ་སྟོན་ལྟ་མཛུགས་དངོས་སུ་
ལས་དོན་དབྱ་འཇུགས་གནང་ཡོད།
དེ་ཡང་གྲོས་ཆོད་ནང་གསལ་ལྟར།
ཚོགས་ཚུངས་ནས་གངས་ལྗོངས་དཔལ་
འབྲོར་ཞབས་ཁུངས་ཀྱི་དེབ་སྐྱེལ་ཚོགས་
མི་མིང་བསྐྱར་དང་། འཇུགས་ལུལ་ས་
གནས། འགན་འཛིན་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་བྱུང་ཆ་

དང་། དེ་དག་ཡོང་སྐྱེད་སྤྱོད་ལགས་ཁུ་
ལུལ་དང་ལས་དོན་བྱེད་སྤྱོད་སྤྱོད་
སྤྱོད་གཞི། ལས་བྱེད་པ་འདེམས་སྤྱོད་བསྐོ་
གཞག་དང་། དེ་དག་གི་ཐོགས་དང་ཐོབ་ཐང་།
མ་འཇུགས་དང་ལས་དོན་མཇུག་སྐྱོར་ལག་
བསྟར་འཆར་གཞི་བཅས་ཀྱི་འགོ་ལུགས་
བཟོ་འགོད་འཆར་འབྲུལ་བྱས་པའི་ཚོགས་
ཚུངས་སྟན་ཐོག་ཚོགས་ཚོགས་དུས་ ༥
པར་འབྲུལ་གནང་དགོས་པ་བཅས།

ཚོགས་བདེ་གསལ་བསྐྱབས།

༢༡། །བཅོད་ཁྱོལ་བོད་མིའི་བཅའ་ཁྲིམས་དོན་ཆོན་བཞི་བཅུ་བ་ནང་གསལ་ལྟར་སྐབས་ ༡༢། པའི་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་
གྲོས་ཚོགས་ཚོགས་དུས་ལྔ་པ་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༣ ལྷ་ ༣ ཆེས་ ༡༥ རེས་གཟའ་ལྷག་པ་ནས་ཆེས་ ༢༥ རེས་གཟའ་སྟོན་པ་བར་ལས་ཉིན་བཅུ་
རིང་བཞུགས་སྐར་སྤྱི་ལྷན་གྲོས་ཚོགས་ཚོགས་ཁང་ནང་ཚུགས་གཏན་འཁེལ་སོང་ན། ཚོགས་མི་རྣམས་དུས་ཐོག་ཚོགས་བཅར་ཐོག་སྤྱི་
འཐུས་རྣམས་པས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༣ ལྷ་ ༣ ཆེས་ ༡༩ རེས་གཟའ་མིག་དམར་ཉིན་ཚོགས་བྱུང་ལས་ཁུངས་སུ་དོ་བཅར་འབྲོར་ཐོ་འགོད་གནང་
དགོས་པ་བཅས་ཀྱི་ཚོགས་བདེ་གསལ་བསྐྱབས་སུ།

དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཞིན་མཆོག་གིས་རྒྱ་ནག་གི་གནད་དོན་ཐོག་ཉམས་ཞིབ་གནང་མཁན་གཞིན་སྒྲིག་ཉམས་ཞིབ་པ་གསུམ་དང་ ཐུག་འཕྲད་གནང་བ།

དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཞིན་སྒྲིག་པ་མཆོག་གིས་རྒྱ་ནག་གི་གནད་དོན་སྤྱི་དང་། ལྷག་པར་དུ་རྒྱ་དཀར་ནག་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ཉམས་ཞིབ་གནང་མཁན་ (Red Lantern Analytica) ཞེས་པའི་ཚོགས་པའི་ཚོགས་མི་གཞིན་སྒྲིག་ཉམས་ཞིབ་པ་གསུམ་དང་ཐུག་འཕྲད་གནང་སྐབས།

༢༡ | ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༢ ལྷ་ ༡༡ ཚེས་ ༩
ཉིན་རྒྱ་བ་ཚུ་ཆོད་ ༡༡༣༠ ཐོག་ལྷེ་ལི་བོད་ཀྱི་
སྒྲི་ཚབ་དོན་གཅོད་ཁང་དུ་དཔལ་ལྷན་བོད་
མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་གཞིན་སྒྲིག་པ་མཆོག་
འི་མཆོག་གིས་རྒྱ་གར་རྒྱ་ལ་ས་ལྷེ་ལིར་
ཉིན་གཞི་བྱས་པའི་རྒྱ་ནག་གི་གནད་དོན་སྤྱི་
དང་། ལྷག་པར་དུ་རྒྱ་དཀར་ནག་གཉིས་ཀྱི་
འབྲེལ་བའི་ཐོག་ཉམས་ཞིབ་གནང་མཁན་
(Red Lantern Analytica) ཞེས་པའི་
ཚོགས་པའི་ཚོགས་མི་གཞིན་སྒྲིག་ཉམས་

ཞིབ་པ་གསུམ་དང་ཐུག་འཕྲད་གནང་ཡོད་
འདུག
དེའི་སྐབས་དཔལ་ལྷན་ཚོགས་
གཞིན་མཆོག་གིས་བོད་ནང་གི་རྩ་བ་
གནས་སྤངས་སྒྲོར་དོ་སྤྱོད་དང་། དེ་བཞིན་
བོད་ཀྱི་གནད་དོན་འཛམ་གླིང་སྤྱི་དང་། ལྷག་
པར་དུ་རྒྱ་གར་ལ་རི་ཅམ་གལ་གནད་
ཆགས་ཀྱི་ཡོད་པ་སོགས་ཏེ་ལམ་ཁག་
བརྒྱུད་འཛམ་གླིང་ནང་ཁྲབ་སྤེལ་གནང་
དགོས་པ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་མ་ཟད།

བཅན་བྱོལ་བོད་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་གི་བྱུབ་
འབྲས་ལྷན་པའི་ལས་དོན་རྣམས་དེ་མཚུངས་
འཛམ་གླིང་ནང་ཐིམ་བསྐྱགས་གནང་དགོས་
པ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་སྒྲོར་སོགས་གསུངས་
གནང་འདུག་པ་དང་། གཞིན་སྒྲིག་ཉམས་
ཞིབ་པ་གསུམ་གྱིས་སོ་སོའི་ཉམས་ཞིབ་ཀྱི་
ལས་དོན་སྒྲོར་དོ་སྤྱོད་དང་། ང་ཆོའི་ལས་དོན་
འདྲ་མིན་ཐོག་ཁོ་ཆོའི་དོས་ནས་མཉམ་རུབ་
རི་ལྗང་གནང་བུམ་མིན་སྒྲོར་གསུངས་གནང་
འདུག

དེ་རིམ་དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཞིན་
མཆོག་གིས་ཁོང་རྣམས་ལ་ཞིན་ཡིག་ཐོག་
ཡོད་པའི་ལ་གོང་ས་མཆོག་གི་མཛད་རྣམ་
ཞིག་དང་། བོད་དོན་དང་འབྲེལ་བའི་ཡིག་ཆ་
ཁག་ཅིག་ཕྱུལ་གནང་ཡོད་པ་དང་། ཁོང་
རྣམས་ནས་ཀྱང་དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཞིན་
མཆོག་ལ་རྒྱ་གར་དང་འབྲེལ་བའི་བྱ་དེབ་
གཉིས་ཕྱག་རྟགས་སུ་ཕྱུལ་གནང་བ་
བཅས། །

མེག་སི་ཀོ་རྒྱལ་ཁབ་ནང་གོ་སྐོས་ཚོགས་འཐུས་མིའི་བོད་དོན་རྒྱ་བ་སྒྲོར་ཚོགས་པ་གསུམ་འཇུགས་གནང་བར་དཔལ་ལྷན་ཚོགས་ གཞིན་མཆོག་གིས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུས་པ།

༢༡ | ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༢ ལྷ་ ༡༡ པའི་ཚེས་
༩ ཉིན་མེག་སི་ཀོ་གོ་སྐོས་ཚོགས་ནང་སྤྱི་
ཞབས་སལ་ཕྱ་ཁྱོར་ ཁོ་རོ་ ཁོ་རྩི་རི་རྩ་

(Deputy Salvador Caro Cabrera)
མཆོག་གིས་མེག་སི་ཀོ་གོ་སྐོས་ཚོགས་འཐུས་
མིའི་བོད་དོན་རྒྱ་བ་སྒྲོར་ཚོགས་པ་གསུམ་

འཇུགས་གནང་བའི་གསལ་བསྐྱགས་གནང་
ཡོད།
དེ་ཡང་སྤྱི་ཞབས་སལ་ཕྱ་ཁྱོར་ ཁོ་

རོ་ཁེ་རྩི་རི་རྩ་མཆོག་གིས་ཆོག་པ་འདུ་གཅོ་
 གྱུར་ལོག་ ཐོག་མར་ཆོག་པ་མི་གྲོས་ཆོག་པ་
 འཐུས་མི་རྣམས་པ་རོ་སྤྱོད་དང་། རིམ་བཤ་
 ཆོག་པ་པ་འདི་འགན་འཁུན་ལྷན་ཆོག་པ་ཀྱི་
 ཆོག་པ་མི་འདེམས་སྒྲུག་དེ་བཞིན་ཆོག་པ་པ་
 གསར་འཛུགས་དང་། མ་འོངས་ལས་དོན་
 གནང་ཁྱེད་པ་སོགས་རོ་སྤྱོད་གནང་རྗེས།
 མེག་སི་ཀོ་གྲོས་ཆོག་པ་འཐུས་མི་འཛིན་པ་
 རྒྱུ་བ་སྤྱོད་ཆོག་པ་པ་དངོས་སུ་གསར་
 འཛུགས་གནང་བའི་གསལ་བསྒྲགས་གནང་
 ཡོད་ཅིང་། སྐབས་དེར་ལྷོ་ཨ་མི་རི་ཀའི་སྤྱི་
 ཚབ་དོན་གཅོད་འཛིན་པ་མེད་ཆེ་རིང་
 ལགས་ཆེད་བཅར་གནང་བ་མ་ཟད། དཔལ་
 ལྷན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཆོག་པ་གཙོ་
 མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་
 དང་། བོད་མིའི་སྤྱི་འཐུས་ཀྱི་དཔལ་ལྷན་
 མིང་སྤྱོད་སྟེན་པ་ཆེ་རིང་མཆོག་རྣམས་གཉིས་
 ཀྱིས་བཏར་བའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུའི་འཕྲིན་
 ཡིག་སྟན་སྟོན་ཞུས་གནང་འདུག

དཔལ་ལྷན་ཆོག་པ་གཙོ་མཆོག་
 གིས་སྤྱི་ཞབས་སལ་ལྷོ་རོ་ ཁེ་རོ་ ཁེ་རྩི་རི་
 རྩ་མཆོག་ལ་ཕུལ་བའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུའི་
 འཕྲིན་ཡིག་ནང་འཁོད་དོན། མེག་སི་ཀོ་གྲོས་

ཨ་འི་རྒྱལ་ས་ལྷོ་ཨ་མི་རི་ཀའི་སྤྱི་ཚབ་ཆོག་པ་འཐུས་མི་འཛིན་པ་རྒྱུ་བ་སྤྱོད་ཆོག་པ་ཆེན་ཐངས་བཀྲུད་པ་འཆོག་སྐབས། དཔལ་ལྷན་
 ཆོག་པ་གཙོ་མཆོག་དང་། དཔལ་ལྷན་མིང་སྤྱོད་ཆོག་པ་མེག་སི་ཀོ་གྲོས་ཆོག་པ་བོད་དོན་རྒྱུ་བ་སྤྱོད་ཆོག་པ་པ་ཐོག་མར་གསར་འཛུགས་གནང་
 མཁན་ཀྱི་གསུང་ཞབས་སལ་ལྷོ་རོ་ ཁེ་རོ་ ཁེ་རྩི་རི་རྩ་ (Deputy Salvador Caro Cabrera) མཆོག་བཅས་ལྷན་དུ་འཕྲིན་པ་འཛིན་པ་

ཆོག་པ་འཐུས་མི་འཛིན་པ་རྒྱུ་བ་སྤྱོད་
 ཆོག་པ་པ་གསར་འཛུགས་གནང་བ་ཐོས་
 འཕྲལ་ར་ཆོ་ཆེད་མ་དགའ་ཆོར་ཆེན་པོ་བྱུང་།
 ངས་གཞིས་ཀྱིས་བོད་མི་ཡོངས་དང་། བོད་
 མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཆོག་པ་ཀྱི་ཆབ་ཞུས་
 ཉེ། སྤྱི་ཉིད་དང་། མེག་སི་ཀོ་གྲོས་ཆོག་པ་
 འཐུས་མི་འཛིན་པ་རྒྱུ་བ་སྤྱོད་ཆོག་པ་མི་
 ཡོངས་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་ཞིག། ཆོག་པ་
 པ་འདི་བཀྲུད་ལྷོ་ཨ་མི་རི་ཀའི་ནང་བོད་ཀྱི་
 བདེན་པའི་འཐབ་རྩོད་ཐོག་ར་ཆོ་མཉམ་རྒྱུ་
 ཀྱིས་ལས་འགུལ་སྟེལ་རྒྱུ་པ་ན་རྒྱལ་
 ཆེན་པོ་ཡོད་པ་རེད། བྱེད་རྒྱུ་པའི་རྒྱུ་བ་སྤྱོད་
 རིང་ཆོར་དགོས་མཁོ་ཞིག་ཏུ་ཆེན་པོ་ཆགས་

ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། སྤྱིར་མེག་སི་ཀོ་རྒྱལ་ཁབ་
 བར་ར་ཆོར་དུས་ལུན་རིང་པོར་གང་ཟག་
 སྤྱིར་ཀྱི་ཐོག་ནས་རྒྱུ་བ་སྤྱོད་གནང་མཁན་
 མང་པོ་ཡོད་ཅིང་། ངས་ད་རེས་གོ་སྐབས་
 འདི་བཀྲུད་ཁོང་རྣམས་ལ་འདུགས་རྗེ་ཆེ་
 ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། འབྲུང་འབྲུང་བྱེད་རྣམས་དང་
 ལྷན་ཐུག་ལས་གནང་རྒྱུ་དང་། དངོས་སུ་
 མཇལ་རྒྱུ་འདི་རེ་བ་ཆེན་པོ་ཡོད། ངས་སྤྱིར་
 ཡང་བྱེད་རྣམས་པར་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་རྒྱུ་དང་།
 བྱེད་རྣམས་པའི་ལས་དོན་ཐམས་ཅད་ལས་
 ལྷོངས་ཡོང་བའི་སྟོན་འདུན་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་
 འཁོད་འདུག་པ་བཅས།

དཔལ་ལྷན་ཆོག་པ་གཙོ་མཆོག་གིས་ཅི་ཡིད་གྲོས་ཆོག་པ་ལོག་མའི་ཆོག་པ་གཙོ་གསར་པར་དགའ་བསུའི་འཆམས་འདྲི་ཞུས་པ།

༢༡ | ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༢ ལྷོ་ ༡༡ ཆོས་ ༩
 ཉིན་དཔལ་ལྷན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་
 ཆོག་པ་ཀྱི་ཆོག་པ་གཙོ་མཆོག་པོ་བསོད་

ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་གིས་གཞིས་
 ཀྱིས་བོད་མི་ཡོངས་དང་། བོད་མི་མང་སྤྱི་
 འཐུས་ལྷན་ཆོག་པ་ཀྱི་ཆབ་ཞུས་ཉེ། གསར་

དུ་བདམས་ཐོན་བྱུང་བའི་ཅི་ཡིད་གྲོས་
 ཆོག་པ་ལོག་མའི་ཆོག་པ་གཙོ་སྤྱི་ཞབས་མེ་
 ལ་ཏོ་ མི་རོ་སེ་མེག་ (Vlado Mirosevic)

མཆོག་ལ་འཆོས་པ་འདི་ལྷན་གནང་འདུག
 དེ་ཡང་འཆོས་པ་འཕྲིན་ནང་འཁོད་
 དོན། སྐུ་ཉིད་ཅི་ཡིད་ཀྱིས་ཆོགས་འོག་མའི་
 ཆོགས་གཙོ་བོ་བདམས་ཐོན་བྱུང་བར་ངོས་
 རང་དགའ་ཆེར་ཆེན་པོ་བྱུང་། ངས་གཞིས་
 གྱེས་བོད་མི་ཡོངས་ཀྱི་ཆབ་ལྷན་ཏེ་སྐུ་ཉིད་
 ལ་དགའ་བསྐྱེད་འཆོས་པ་འདི་ལྷན་གྱི་ཡིན།

ཕྱི་ཟླ་ ༦ པའི་ནང་ཨ་རིའི་རྒྱལ་ས་
 ཨ་ཡི་རྒྱལ་ས་ཨ་ཡི་རྒྱལ་ས་སྤྱི་ལོ་ལྷན་
 ཆོགས་འཕུས་མའི་བོད་དོན་རྒྱུ་རྒྱུ་
 ཆོགས་ཆེན་ཐེངས་བརྒྱད་པའི་སྐབས་སྐུ་
 ཉིད་ནས་བོད་དོན་ཐོག་གཞུང་མེས་མཉམ་
 སྐྱོད་ཀྱིས་གསུང་བཤད་གནང་བ་དེ་བཞིན་
 ང་ཆོར་བཀའ་བློན་ཆེན་པོ་ཡིན། སྐུ་ཉིད་ནས་
 བོད་དང་། བོད་ཀྱི་བདེན་པའི་འཐབ་རྒྱུ་ཐོག་
 ཉལ་ཏུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་

ཨ་ཡི་རྒྱལ་ས་ཨ་ཡི་རྒྱལ་ས་སྤྱི་ལོ་ལྷན་ཆོགས་འཕུས་མའི་བོད་དོན་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་
 ཆོགས་གཙོ་བོ་མཆོག་གིས་ཅི་ཡིད་ཀྱིས་ཆོགས་འོག་མའི་ཆོགས་གཙོ་བོ་སྐུ་ཉིད་ལ་ཐོབ་པའི་ཐོབ་པའི་ཐོབ་པའི་
 སྐུ་ཉིད་ལྷན་ཆོགས་ཀྱི་བོད་དོན་ལྷན་གྲྀལ་འཕུས་སྐབས་།

རྒྱ་དང་། འབྲུང་འབྲུང་ལུ་མཐུད་བོད་དོན་
 ཐོག་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་
 ཟད། ང་ཆོར་མཉམ་འབྲེལ་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཕྱག་
 ལས་གནང་ཐུབ་རྒྱུ་ཡི་རེ་བ་ཡོད།
 སྐུ་ཉིད་ནས་ཅི་ཡི་རྒྱལ་ཁབ་དང་།
 མི་མང་གི་མདོན་འདོད་འབྲུག་རྒྱུ་ཕྱག་

ལས་གང་ཐུབ་གནང་རྒྱུ་ཡིད་ཆེས་བརྟན་
 པོ་ཡོད་པ་དང་། སྐུ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོགས་འོག་མའི་
 ཆོགས་གཙོ་བོ་མཆོག་འགན་བཞེས་རིང་
 ལས་དོན་ཐམས་ཅད་ལས་སྤྲོད་པའི་ལོ་
 སྐོན་འདུན་ལྷན་གྱི་ཡིན། ཞེས་འཁོད་འདུག་པ་
 བཅས། །

དཔལ་ལྷན་ཆོགས་གཞིན་མཆོག་རྒྱ་གར་རྒྱལ་ས་སྤྱི་ལོ་ལྷན་ཆོགས་འཕུས་མའི་བོད་དོན་རྒྱུ་རྒྱུ་
 དང་། ཅེག་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་དབར་འབྲེལ་ལམ་ལོ་ངོ་ ༥༥ འཁོར་བའི་ཉིན་མོ་བཅས་སྤྱི་ལོ་ལྷན་ཆོག་ཆེད་ཐེབས་གནང་བ།

༢༡ ། རྒྱ་གར་རྒྱལ་ས་སྤྱི་ལོ་ལྷན་གཞི་
 བྱས་པའི་ཅེག་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་
 གཞུང་ཆབ་ཁང་དུ་ཅེག་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་
 དབུ་བརྟེན་པའི་ཉིན་མོ་དང་། དེ་བཞིན་རྒྱ་
 གར་དང་། ཅེག་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་དབར་
 འབྲེལ་ལམ་ལོ་ངོ་ ༥༥ འཁོར་བའི་ཉིན་མོ་
 བཅས་སྤྱི་ལོ་ལྷན་ཆོག་ཆེད་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༢ ཟླ་
 ༡༡ ཚེས་ ༩ ཉིན་ཀྱི་དགོང་མོ་ལས་རིམ་ཞིག་
 ལོ་སྤྲོད་ལྷན་ཆོག་ཅེག་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་
 ཁབ་ཀྱི་གཞུང་ཆབ་ཆེན་མོ་ལྷན་སྤྱི་ལོ་ལྷན་

ག་ ཇི་ཇི་ཇི་ (Dr. Eliska Zigova)
 མཆོག་དང་། སྐུ་ཉིད་པའི་པའི་ཇི་ཇི་ (Mr.
 Petr Ziga) མཆོག་ནས་གཉིས་ཀྱིས་
 དཔལ་ལྷན་བོད་མི་མང་སྤྱི་ལོ་ལྷན་ཆོགས་
 གཞིན་སྤྱི་ལོ་ལྷན་ཆོག་ཆེད་ཐེབས་གནང་ལོད།
 དེ་ཡང་སྐབས་དེའི་ལས་རིམ་ཐོག་
 རྒྱ་གར་ཕྱི་ལོ་ལྷན་ཆོག་གཞིན་པ་ལྷན་སྤྱི་
 མི་ནག་ལི་ ལེ་ཀི་ (Smt. Meenakshi
 Lekhi) མཆོག་དང་། གཞན་ཡང་རྒྱལ་ཁབ་

ཁག་ཅེག་གི་གཞུང་ཆབ་ཆེན་མོ་ གཞུང་གི་
 མཆོ་རིམ་ལས་བྱེད་དང་། གནད་ཡོད་མི་སྣ་
 སོགས་ཆེད་ཐེབས་གནང་ཡོད་འདུག།
 དེ་ཉིན་དགོང་ཇི་ཇི་ཆེད་ ༥ པའི་
 ཐོག་གསལ་སྤྱི་ལོ་ལྷན་ཆོག་ལས་རིམ་འགོ་འཛུགས་
 ཏེ། སྐུ་ཉིད་ནས་པའི་དབར་ལན་ཆུན་ངོ་
 སྤྱོད་དང་བཀའ་བསྐྱུར་ལྷན་པོ་གནང་འདུག་
 པ་དང་། དགོང་ཇི་ཇི་ཆེད་ ༩ པའི་ཐོག་ཆང་
 མ་སྤྱི་བཞེངས་ཐོག་རྒྱ་གར་དང་། ཅེག་སྤྱི་
 མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱལ་སྤྱི་བཅུང་

ཇིས། ཅེག་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་གཞུང་
 ཚབ་ཆེན་མོ་ལུམ་སྤྱི་ཡི་ལི་སི་ཀ་ ཇི་སྟོ་མ་
 མཆོག་དང་། རྒྱ་གར་གྱི་འབྲེལ་འཛིན་ཆེན་
 གཞོན་པ་ལུམ་སྤྱི་ཡི་ནག་ཤི་ ཡེ་གི་མཆོག་
 རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱ་གར་དང་། ཅེག་སྤྱི་
 མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་དབར་ལོ་རྒྱུ་ཐོག་འབྲེལ་
 བ་ཇི་ལྷར་འགོ་འཇུག་ས་དང་། ད་བར་
 རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་དབར་གྱི་འབྲེལ་ལམ་སྐོར་
 མོག་ས་རོ་སྟོན་གསུང་བཤད་གནང་ཡོད་
 འདུག

རྒྱལ་ས་ཡེ་ལིར་རྟེན་གཞི་བྱས་པའི་ཅེག་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་གཞུང་ཚབ་ཁང་དུ་ཅེག་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་དབར་ལོ་རྒྱུ་ཐོག་འབྲེལ་
 ཐོག་དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཞོན་སྐུལ་མ་ཚེ་རིང་མཆོག་ཆེད་བཅར་གནང་སྐབས།

གཞན་ཡང་དེའི་སྐབས་དཔལ་ལྷན་ ལན་ཏེ་དང་། ཐེ་ཐུག་ ཡིར་ལན་ཏེ། སུད་ཇི་ ལྷན་དུ་མཇུག་འཕྲད་གནང་ཡོད་འདུག་པ་
 ཆོག་ས་གཞོན་མཆོག་གིས་ཨ་རིའི་གཞུང་ ལན་ཏེ་བཅས་ཀྱི་གཞུང་ཚབ་ཆེན་མོ་དང་། བཅས། །
 ཚབ་ཆེན་མོའི་ལས་ཆབ་དང་། དེ་བཞིན་ཕིན་ གཞུང་གི་གནང་ཡོད་མི་སྣ་ཁག་ཅིག་དང་།

དཔལ་ལྷན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་གཞོན་མཆོག་གིས་རྒྱ་ནག་གི་གནང་དོན་ཐོག་ཉམས་ཞིབ་གནང་མཁན་གཞོན་སྐུལ་གིག་
 དང་ཐུག་འཕྲད་གནང་བ།

དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཞོན་སྐུལ་མ་ཚེ་རིང་མཆོག་གིས་རྒྱ་དཀར་ནག་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ཉམས་ཞིབ་གནང་མཁན་ (Red Lantern
 Analytica) ཞེས་པའི་ཚོགས་པའི་ཚོགས་མི་སྤྱི་འཐུས་ཨ་ཀུ་ཤ་ (Aakash) ལགས་དང་ལྷན་ཐུག་འཕྲད་གནང་སྐབས།

སྤྱི་འཐུས་ཨ་ཀུ་ཤ་ (Aakash) ལགས་དང་
 ལྷན་ཐུག་འཕྲད་གནང་ཡོད།
 དེའི་སྐབས་དཔལ་ལྷན་ཚོགས་
 གཞོན་མཆོག་གིས་བོད་ནང་གི་རྩ་
 གནས་སྤངས་སྐོར་རོ་སྟོན་དང་། རྒྱ་གར་
 རྒྱལ་ཡོངས་ནང་ཁྱེད་སྤྱི་ཡི་ལས་འགུལ་
 བརྒྱད་བོད་ཀྱི་གནང་དོན་ཁྱབ་སྤེལ་གནང་
 དགོས་པ་གཤམ་ཆེ་ཡིན་པའི་སྐོར་གསུངས་པ་
 དང་། ཉམས་ཞིབ་པ་ཨ་ཀུ་ཤ་ལགས་ནས་
 རྒྱ་གར་སྤྱི་དོན་ཚོགས་པ་འབྲེལ་གྱི་མི་
 སྣ་ཐུག་འཕྲད་གནང་རྒྱ་གཤམ་ཆེ་ཡིན་སྐོར་
 དང་། དེ་བཞིན་སྤྱོད་ལུ་ཉེ་བའི་རྒྱ་གར་
 དགུན་ཁའི་ཁྲོས་ཚོགས་འཆོག་སྐབས་

༢༡ ། གྱི་ལོ་ ༢༠༢༢ ལྷ་ ༡༡ ཆེས་ ༤
 ཉིན་གྱི་ཕྱི་རོ་ཆུ་ཚོད་ ༣༤ ཐོག་རྒྱ་ནག་
 གི་གནང་དོན་སྤྱི་དང་། ལྷག་པར་དུ་རྒྱ་
 དཀར་ནག་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ཉམས་
 ཞིབ་གནང་མཁན་ (Red Lantern An-
 alytica) ཞེས་པའི་ཚོགས་པའི་ཚོགས་མི་

བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ནས་རྒྱ་གར་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མི་མངའ་འཁྲུན་གྱི་ལས་རིམ་དང་འབྲེལ། སྤེལ་མཐོ་སློབ་ཁག་གི་ནང་
 བོད་མིའི་ལོ་རྒྱུས་དོ་སློབ་གནང་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་ལེན་ཆེད་གོ་མཆན་ཆེ་སྟོར་དང་། ཚོགས་སྡེ་ཁག་ལ་འབྲེལ་གཏུགས་ཞུ་རྒྱུར་རོགས་པའི་ཞུ་
 ཐུབ་པའི་སྟོར་གསུངས་གནང་ཡོད་པ་བཅས། །

མེག་སི་ཀོ་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མིའི་བོད་དོན་རྒྱུ་སྐྱོར་ཚོགས་པ་གསར་འཛུགས་གནང་བར་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་དོ་རྒོལ་སྟོན་ བརྒྱུད་བྱས་པ།

༢༠༢༡ ལོ་ཕྱི་ལོ་ ༡༠ ཟླ་ ༡༡ པའི་ཆེས་
 སྐྱེ་མེག་སི་ཀོ་གྲོས་ཚོགས་ནང་སྐུ་ཞབས་
 སལ་ལྷ་ཤར་ ཁེ་རོ་ ཁེ་ལྷེ་རི་རྩ་ (Deputy
 Salvador Caro Cabrera) མཆོག་གིས་སྤེལ་མཐོ་
 མེག་སི་ཀོ་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མིའི་བོད་དོན་
 རྒྱུ་སྐྱོར་ཚོགས་པ་གསར་འཛུགས་གནང་བ་དང་།
 དེའི་ཉེན་རྒྱུ་མང་མེག་སི་ཀོ་འདི་ནང་ཉེན་གཞི་བྱས་
 པའི་རྒྱ་ནག་གཞུང་ཆབ་ཁང་ནས་མེག་སི་
 ཀོ་འདི་གྲོས་ཚོགས་སྤེལ་མཐོ་མེག་སི་ཀོ་
 ཀོ་འདི་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་པ་གསར་འཛུགས་
 གཞི་མཆོག་དང་ལྷན་མཇུག་འཁྲུན་གནང་སྟེ།
 མེག་སི་ཀོ་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མིའི་བོད་དོན་
 རྒྱུ་སྐྱོར་ཚོགས་པ་གསར་འཛུགས་གནང་
 བར་དོ་རྒོལ་སྟོན་བརྒྱུད་དང་། གྲོས་ཚོགས་
 གྱི་ཚོགས་ཁང་ནང་རྒྱ་ནག་གི་རྒྱལ་དར་
 འཕྲུལ་དགོས་པའི་དགོས་འདུན་བཏོན་འདུག
 སྤྱིར་རང་དབང་ལྡན་པའི་རྒྱལ་
 ཁབ་ཀྱི་དབུ་ཁྲིད་དང་། མི་སྡེར་བཅས་ལ་
 བོད་ཀྱི་བདེན་པའི་འཐབ་རྒྱུ་རྒྱུ་སྐྱོར་
 གནང་རྒྱུའི་ཐོབ་ཐང་དང་འགན་འཁུལ་ཡོད་
 ཅིང་། ད་རེས་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་ཁོང་ནས་
 པའི་གཞི་རྒྱུ་ཐོབ་ཐང་ཐོག་ཐེ་བྱས་དང་།

མེག་སི་ཀོ་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མིའི་བོད་དོན་རྒྱུ་སྐྱོར་ཚོགས་པ་གསར་འཛུགས་གནང་བར་རྒྱ་གཞུང་གིས་དོ་རྒོལ་སྟོན་བརྒྱུད་བྱས་པ། མེག་
 སི་ཀོ་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མི་སྐུ་ཞབས་ སལ་ལྷ་ཤར་ ཁེ་རོ་ ཁེ་ལྷེ་རི་རྩ་ (Deputy Salvador Caro Cabrera) མཆོག་གིས་དགག་ལན་རྒྱག་
 པའི་ལན།

གཞོན་ལུགས་སྤྲད་པ་དེ་བཞིན་རྒྱལ་ཁབ་
 གཉིས་དབར་གྱི་ཕྱི་འབྲེལ་གྱི་ལམ་ལུགས་
 དང་འགལ་བ་མ་ཟད། བཟང་སྤྱོད་མེད་པའི་
 བྱེད་སྤངས་ཤིག་དང་། མང་གཙོའི་ལམ་
 ལུགས་དང་ཡོངས་སྤྱོད་རྒྱུ་སྐྱོར་ཚོགས་
 གྱི་ཡོད།
 རྒྱ་ནག་གཞུང་ཆབ་ཁང་གིས་དོ་
 རྒོལ་སྟོན་བརྒྱུད་བྱས་པར་སྐུ་ཞབས་སལ་ལྷ་
 ཤར་ ཁེ་རོ་ ཁེ་ལྷེ་རི་རྩ་ (Deputy Salva-
 dor Caro Cabrera) མཆོག་གིས་
 དགག་ལན་གནང་དོན་དུ། མེག་སི་ཀོ་གྲོས་
 ཚོགས་ནང་མེག་སི་ཀོ་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་
 མིའི་བོད་དོན་རྒྱུ་སྐྱོར་ཚོགས་པ་གསར་

འཛུགས་གནང་བའི་ཉེན་རྒྱུ་མང་མེག་སི་ཀོ་
 ཀོ་འདི་གྲོས་ཚོགས་སྤེལ་མཐོ་མེག་སི་ཀོ་
 ཀོ་འདི་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་པ་གསར་འཛུགས་
 གཞི་མཆོག་དང་ལྷན་མཇུག་འཁྲུན་གནང་
 ཡོད། དེ་བཞིན་ཚོགས་ཁང་ནང་
 སྤེལ་མཐོ་མེག་སི་ཀོ་ཀོ་འདི་གྲོས་ཚོགས་
 གཞི་མཆོག་དང་ལྷན་མཇུག་འཁྲུན་གནང་
 ཡོད། དེ་ཉེ་བོད་པའི་མི་མང་ལ་བཟང་སྤྱོད་ཀྱི་
 རྒྱལ་ཁབ་ཐོབ་པ་ཞིག་ལ་དོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་
 ཡོད། ང་ཚོས་ད་ལྟ་ལུགས་རྒྱུ་སྐྱོར་གྱི་ཡོད་
 པར་བརྟེན། རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་ཐོབ་ཐང་གཏུག་
 རྒྱུ་ཐོབ་ཐང་གི་སྤེལ་མཐོ་མེག་སི་ཀོ་
 ཀོ་འདི་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་པ་གསར་
 འཛུགས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་མཆོན་གྱི་ཡོད། ལུགས་རྒྱུ་སྐྱོར་གྱི་བོད་ལ་རང་

དབང་ཐོབ་པར་ཤོག་ཅེས་གསུངས་གནང་
འདུག།

བོད་ཀྱི་གནད་དོན་དང་འབྲེལ་བའི་
ཐོག་ཀྱི་ནག་དམར་གཞུང་གིས་རྒྱལ་སྤྱིའི་
རང་དབང་ལྡན་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་ལ་ངོ་
ཚོལ་སྒྲིགས་ར་བསྐྱལ་བའི་གནས་ཚུལ་དེ་

གསར་པ་ཞིག་མིན་པ་མ་ཟད། དེ་ཕྱོད་ཕྱི་ལོ་
༢༠༢༡ ལྷ་ ༡༢ པའི་ཆེས་ ༢༢ ཉིན་རྒྱ་གར་
རྒྱལ་ས་ཕྱི་ལོར་རྒྱ་གར་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་
མིའི་བོད་དོན་རྒྱུ་རྐྱེན་ཚོགས་པ་སྤར་གསོ་
གནང་བ་དང་འབྲེལ། བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་
ལྷན་ཚོགས་ནས་དགོང་དོའི་གསོལ་སྟོན་

ཞིག་གོ་སྒྲིག་ཞུས་པའི་ཐོག་རྒྱ་གར་གྱི་གྲོས་
ཚོགས་འཐུས་མི་ཁག་ཅིག་ཕེབས་སྐབས་
ཀྱང་དེ་ལྟར་ངོ་ཚོལ་བྱས་ཡོད་པ་སོགས་ད་
བར་གནས་ཚུལ་དེ་རིགས་མང་པོ་བྱུང་ཡོད་
པ་བཅས། །

**དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་གིས་བྱ་འཁྲིད་དཀར་པོ་ཆེ་ལགས་ཁེ་ཤེས་ཨོན་ཏེ་རཱི་མངའ་སྡེའི་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་གཞིན་དུ་
བདམས་ཐོན་བྱུང་བར་འཆ་མས་འདྲི་ཞུས་པ།**

༢༡ ། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༢ ལྷ་ ༡༡ ཆེས་ ༡༩
ཉིན་དཔལ་ལྷན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་
ཚོགས་གཙོ་མཆོག་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་
འཕེལ་མཆོག་གིས་གཞིས་ཁྱེས་བོད་མི་
ཡོངས་དང་། བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་
ཚོགས་ཀྱི་ཆབ་ཞུས་ཏེ། བྱ་འཁྲིད་དཀར་པོ་
ཆེ་ལགས་ཁེ་ཤེས་ཨོན་ཏེ་རཱི་ (Ontar-
io) མངའ་སྡེའི་སྐབས་ ༩༣ པའི་གྲོས་
ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་གཞིན་དུ་བདམས་ཐོན་
བྱུང་བར་འཆ་མས་འདྲི་ཞུས་འདུག།

གནས་མི་མང་ནས་སྤྱི་ཉིད་ཀྱི་དབྱ་ཁྲིད་དང་
ལས་དོན་གནང་སྟོགས་ལ་ཡིད་ཆེས་ཆེན་པོ་

གཏན་འབེབས་གནང་སྟབས་བྱུང་ཡོད། སྤྱི་
ཉིད་ཀྱི་གཟེངས་སུ་ཐོན་པའི་མཇུག་རྗེས་ལ་

དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་དང་། ཁེ་ཤེས་ཨོན་ཏེ་རཱི་ (Ontario) མངའ་སྡེའི་སྐབས་ ༩༣ པའི་གྲོས་
ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་གཞིན་དུ་བདམས་ཐོན་བྱུང་བ་བྱ་འཁྲིད་དཀར་པོ་ཆེ་ལགས་ནས་གཉིས་ཀྱི་ཡིད་ཆེས་ཕེད་འོད་ཀྱི་རྒྱལ་སྤྱིའི་གྲོས་ཚོགས་
འཐུས་མིའི་བོད་དོན་རྒྱུ་རྐྱེན་ཚོགས་ཆེན་ཐངས་བརྒྱད་པའི་སྐབས།

འཆ་མས་འཕྲིན་ནང་འཁོད་དོན།
སྤྱི་ཉིད་ནི་ཨོན་ཏེ་རཱི་མངའ་སྡེའི་གྲོས་
ཚོགས་ནང་མང་ཚོགས་ཀྱི་འཕྲིད་བསྟེན་
དང་། སྤྱི་ཁབ་། སྤྱ་གྲུ་བཟུ་སྤྱོད་སོགས་དང་
འབྲེལ་བའི་གནད་དོན་ཐོག་སྤྱོད་སྤྱོད་ལྷགས་
ཆེ་གནང་མཁན་ཞིག་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། སྤྱི་
ཉིད་ཁེ་ཤེས་ཨོན་ཏེ་རཱི་མངའ་སྡེའི་སྐབས་
༩༣ པའི་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་གཞིན་དུ་
བདམས་ཐོན་བྱུང་བ་དེས། སྤྱུག་སྤྱེལ་མངའ་
སྡེའི་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མི་ནས་བཤད་པ་

གནང་གི་ཡོད་པ་མཆོན་སྟབས། དེ་བཞིན་སྤྱི་
ཉིད་ནས་མངའ་སྡེའི་གྲོས་ཚོགས་ནང་ལོ་
རྒྱུས་རང་བཞིན་ལྡན་པའི་ཁྲིམས་འཆར་
༡༩༡༡ ལོ་ལྷན་ཕྱི་ལྷ་བདུན་པ་ནི། བོད་ཀྱི་
རིག་གཞུང་གཅེས་སྤྱོད་ལྷ་བ་ (Tibetan
Heritage month) ལ་སྤྱད་བཅི་བྱ་རྒྱུའི་
ཁྲིམས་འཆར་གྲོས་ཚོགས་སུ་བསྐྱམས་ཏེ།
གྲོས་ཚོགས་ནས་སྤྱི་མོས་ཀྱིས་ཁྲིམས་སུ་

བསྐྱམས་བཅོལ་དང་། མ་འོངས་པར་ཡང་
སྤྱད་བཞིན་གཟེངས་སུ་ཐོན་པའི་སྤྱུག་ལས་
གནང་སྟབས་པའི་ཡིད་ཆེས་བརྟན་པོ་ཡོད།
སྤྱི་ཉིད་ཀྱི་མ་འོངས་པའི་ལས་དོན་
མཐའ་དག་ལས་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་ཡོང་བའི་སྟོན་
འདུན་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་འཁོད་འདུག་པ་
བཅས། །

དབལ་ལྷན་ཚོགས་གཞོན་མཆོག་གིས་འཇམ་དབྱངས་སྤྱིང་བསོད་ནམས་བསྟན་འཛིན་ལགས་ཀྱིས་ཡིན་ཡིག་ཐོག་ཚཱ་སྤྱིག་གནང་བའི་མི་ཆེའི་ལོ་རྒྱུས་ “ངའི་བོད་ཀྱི་བྲུ་ སེམས་ཤྱགས་མ་ཆག” ཅེས་པའི་ཕྱག་དེབ་དབུ་འབྱེད་གནང་བ།

དབལ་ལྷན་ཚོགས་གཞོན་མཆོག་གིས་འཇམ་དབྱངས་སྤྱིང་བསོད་ནམས་བསྟན་འཛིན་ལགས་ཀྱིས་ཡིན་ཡིག་ཐོག་ཚཱ་སྤྱིག་གནང་བའི་མི་ཆེའི་ལོ་རྒྱུས་ “ངའི་བོད་ཀྱི་བྲུ་ སེམས་ཤྱགས་མ་ཆག” ཅེས་པའི་ཕྱག་དེབ་དབུ་འབྱེད་གནང་སྐབས།

༢༠༢༡ ལྷོ་ལོ་ ༢༠༢༢ ལྷོ་ ༡༡ ཚེས་ ༡༡
ཉིན་གྱི་ཕྱོད་རྩ་ས་ས་གནས་འགོ་འཛིན་གྱི་
ཕུན་ཚོགས་ཁང་གསར་ཚོགས་ཁང་ནང་
དབུས་གཙང་དབུས་རྒྱུ་ལས་ཁང་དང་། རྩ་
ས་ས་གནས་དབུས་གཙང་རྒྱུ་ལས་ཕུན་
མོང་གི་ཤོ་སྤྱིག་ལོག་སྤྱི་མགོན་གཙོ་བོ་
དབལ་ལྷན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་
གཞོན་སྤྱོད་མ་ཆེ་རིང་མཆོག་དང་།
དམིགས་བསལ་སྤྱི་མགོན་བཀའ་ལླུ་ཐུབ་
བསྟན་ཕུང་རིགས་མཆོག་སོགས་ནས་སྤྱི་
ཞབས་འཇམ་དབྱངས་སྤྱིང་བསོད་ནམས་
བསྟན་འཛིན་ལགས་ཀྱིས་ཡིན་ཡིག་ཐོག་
ཚཱ་སྤྱིག་གནང་བའི་མི་ཆེའི་ལོ་རྒྱུས་ “ངའི་
བོད་ཀྱི་བྲུ་ སེམས་ཤྱགས་མ་ཆག” (My
Son of Tibet-Never Give Up!)
ཅེས་པའི་ཕྱག་དེབ་དབུ་འབྱེད་གནང་སོང་།

སྐབས་དེའི་དཔེ་དེབ་དབུ་འབྱེད་
མཇེད་སྤོའི་ཐོག་སྤྱི་འཐུས་ལྷ་བ་ཆེ་རིང་
མཆོག་དང་། སྤྱི་འཐུས་ལྷ་བ་ཕུན་སྤྱིང་
མཆོག་ སྤྱི་འཐུས་ཆེ་རིང་དབྱངས་ཅན་
མཆོག་ སྤྱི་འཐུས་བསྟན་འཛིན་ཆོས་འཛིན་
མཆོག་ སྤྱི་ཕུར་སྤོ་བཟང་ཆོས་འཕྱོར་ལགས།
བྱང་ཆེ་ལུང་པ་སྟོབས་རྒྱལ་ཆེ་རིང་ལགས།
རྩ་ས་ས་གནས་འགོ་འཛིན། གཞུང་འབྲེལ་
མིན་པའི་ཆོགས་སྤྱི་ཞབས་གི་ལས་སྤྱི་རྒྱུ་པ།
ས་གནས་མང་ཆོགས་བཅས་ཐེབས་འདུག་
སྐབས་དེར་དབལ་ལྷན་ཚོགས་
གཞོན་མཆོག་གིས་དཔེ་དེབ་དབུ་འབྱེད་དང་
སྤྱིགས་གསུང་བཤད་གནང་དོན། འཇམ་
དབྱངས་སྤྱིང་བསོད་ནམས་བསྟན་འཛིན་
ལགས་ཀྱིས་ཚཱ་སྤྱིག་གནང་བའི་ཕྱག་དེབ་
འདིར་གཟིགས་པ་ཡིན་ན། “ངའི་བོད་ཀྱི་བྲུ་

སེམས་ཤྱགས་མ་ཆག” ཅེས་པའི་ཕྱག་དེབ་
འདིའི་ནང་ཁོང་གི་དྲིན་ཆེན་ཨ་མ་ལགས་
ཀྱིས་བཀའ་སློབ་གནང་བ་དེ་ཁོང་གིས་
ཐུགས་ལ་བཞག་པའི་ཐོག་ནས་སློབ་བྲུ་
འགྲིམ་བ་ནས་བཟུང་ད་བར་གྱི་མི་ཆེའི་ནང་
སྤྱི་ལས་བསྟོན་ཏེ། དཀའ་ངལ་ཁག་ལ་གདོང་
ལེན་གནང་བསྟན་བ་ཞིག་ཆགས་བསྟན་
འདུག་དེས་གང་སྟོན་གྱི་ཡོད་རེད་ཟེར་ན། ང་
ཆོ་མང་ཆེ་བ་པ་མ་ཆགས་བསྟན་དུས། བ་མ་
ཆོས་སོ་སོའི་སྤྱ་གྲུའི་མི་ཆེའི་མདུན་ལ་མ་
ཐོག་བསྐབ་བྱ་བ་རྒྱུ་དགོས་པ་དེ་གལ་ཆེན་
པོ་ཡིན་པ་དང་། བ་མས་གང་ཞེས་པ་དེ་
བརྒྱུད་ནས་སྤྱ་གྲུའི་བསམ་དོན་འབྲུབ་རྒྱུའི་
ཐོག་འབད་བཅོཙ་གནང་རྒྱུ་ཡོད་པ་དེ་དང་པོ་
ཆགས་གྱི་ཡོད་རེད། ང་ཆོ་ཆང་མ་པ་མ་ཡིན་
པའི་ཆ་ནས། སོ་སོའི་སྤྱ་གྲུར་རང་མི་རིགས་
ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་གང་ཡོད་པ་དང་། གནས་
སྤངས། ལོ་རྒྱུས། ལར་ཞེན་སོགས་སློབ་
དགོས་པ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་ཆགས་བསྟན་གྱི་
ཡོད་རེད།
གཉིས་པ་དེ་ལ། འཇམ་དབྱངས་
སྤྱིང་བསོད་ནམས་བསྟན་འཛིན་ལགས་
ཀྱིས་བོད་དོན་ཆེད་སྤྱི་ལས་བསྟོན་པའི་
སྐབས་ལ། རྒྱ་གར་ནས་ཕྱི་རྒྱལ་ལ་བོད་མི་
གཞིས་སྤོས་གྱི་ལས་གཞི་འགོ་འཇུགས་མེད་
པ་མ་ཟད། སྐབས་དེ་དུས་བཅོན་གྱི་ལ་ནང་

གི་བོད་མིའི་དཔལ་འབྱོར་གྱི་གནས་སྐབས་
 ཉ་ཅང་སྤྱོད་པོ་ཡོད་རེད། དེ་དང་སང་བོད་མི་མང་
 པོ་ཞིག་གི་རྒྱལ་ལ་ཡོད་པ་དང་། དེས་རྒྱུན་
 བས་ར་ཆོ་བཅན་ཁྱོ་ལ་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་དཔལ་
 འབྱོར་གནས་བབ་བཟང་དུ་འགྲོ་ཡི་ཡོད་
 གུང་། བ་མ་ཆོས་དཔལ་འབྱོར་གསོག་
 འཛོག་གནང་བ་དེ་བཞིན་སྤྱ་གུའི་ཤེས་ཡོན་
 ཆེད་འགྲོ་སོང་གཏོང་གི་ཡོད་དམ་མེད། ཁྱོང་
 མི་གཅིག་གིས་བོད་ནང་སློབ་གྲྭ་བརྒྱ་དང་
 བརྒྱད་བཅུ་གས་ནས་གཞིས་བཞུགས་བོད་
 མི་ཆོའི་བྱ་སྤྲུག་ཁྱི་སྤྲུག་མང་པོར་ཤེས་ཡོན་
 གྱི་གོ་སྐབས་བསྐྱར་ཡོད་པ་དང་། ང་ཆོ་རང་
 དབང་ལུང་པའི་ནང་ཡོད་པའི་བ་མ་ཆོས་སོ་
 སོས་དཀའ་ལས་བརྒྱབ་པའི་དདུལ་ནས་སྤྱ་
 གུའི་ཤེས་ཡོན་ཆེད་དུ་རྩི་ཅམ་གསོག་འཛོག་
 བྱེད་གྱི་ཡོད་དམ། དེ་དང་སྤྱི་འཐུས་ཤེས་ཡོན་
 གྱི་འགྲོ་ཐོན་དང་། ལྷག་པར་དུ་རིགས་
 གཅིག་རྒྱ་འཛིན་གྱི་སློབ་ཡོན་སོགས་དེ་
 བས་འགྲོ་སོང་ཆེན་པོ་ཆགས་བསྐྱར་ཡོད་
 དུས། དེ་ཆོའི་ཐོག་ལ་ང་ཆོས་བསམ་སློ་
 གཏོང་དགོས་པ་ཞིག་ཆགས་བསྐྱར་གྱི་འདུག
 གསུམ་པ་དེ་ལ། སྤྱི་རང་ཆོའི་སྤྱི་
 ཚོགས་ནང་དཔལ་འབྱོར་ཡོད་མཁན་མང་པོ་
 ཞེས་ག་ཡོད་རེད། འོན་ཀྱང་ཁྱོང་ནང་བཞིན་
 བོད་པ་གསུམ་ལྟན། ཁྱོང་བོད་ལ་ཐེབས་
 དུས། སྐབས་དེ་དུས་བོད་རྩིས་ལུས་ཀྱི་རྒྱུ་
 བ་གཞིགས་ནས་བྱིན་ཆེན་ཨ་མའི་བཀའ་
 སློབ་གང་གནང་བ་གཞིར་བཟུང་། མི་རིགས་
 གྱི་ལ་རྒྱ་དང་། བརྒྱ་སེམས་ཡོད་པའི་ཐོག་

འཇམ་དབྱངས་སྤྱི་བསོད་ནམས་བསྐྱར་འཛིན་ལགས་ཀྱིས་ཨིན་ཡིག་ཐོག་ཚོམ་སྤྱིག་གནང་བའི་མི་ཆོའི་ལོ་རྒྱུས་ “ངའི་བོད་ཀྱི་བྱ། སེམས་
 ལུགས་མ་ཆག” ཅེས་པའི་བྱག་དེབ་དབྱེད་འབྱེད་མཛད་སྤྱིའི་ཐོག་དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཞིན་མཆོག་གིས་གསུང་བཤད་གནང་སྐབས།

ནས་རང་མི་རིགས་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱག་ལས་
 གནང་རྒྱའི་འདུན་པ་ལྷགས་ཆེ་སྤྱིས་པ་ལྟར།
 དངོས་སུ་དཀའ་ཆོགས་ལ་ཁྱུ་མ་མེད་པའི་
 ཐོག་ནས་བྱག་ལས་གནང་བ་དེ་བཞིན་བོད་
 པ་གསུམ་ལྷན་ཞིག་ཆགས་གྱི་ཡོད་ཅིང་།
 ཆང་མས་ཁྱོང་གི་མཛད་རྩིས་ལ་མིག་དཔེ་
 ལེན་དགོས་པ་དང་། ལྷག་པར་དུ་རྒྱ་ཁྱོར་
 ཡོད་མཁན་རྣམས་ཀྱིས་དེ་བས་སོ་སོའི་
 རྒྱལ་ཁབ་དང་། མི་རིགས་ཀྱི་ཐོག་ལ་གང་
 དང་གང་གནང་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པའི་ཐོག་
 འཇམ་དབྱངས་སྤྱི་བསོད་ནམས་བསྐྱར་
 འཛིན་ལགས་ཀྱི་དཔེ་དེབ་དབྱེད་འབྱེད་དང་
 འབྲེལ་ནས་མིག་དཔེ་ལེན་བྱུང་དགོས་པ། དེ་
 རིང་ཁྱོང་གི་སྤྱི་ཆོའི་ལོ་རྒྱུས་ལ་རྩིས་སྤྱི་
 རངས་དང་། བསྐྱུགས་བརྗོད་ཁྱུ་ཅམ་མ་
 ཡིན་པར། ང་ཆོའི་ངོས་ནས་བསྐྱུགས་བྱ་ཞིག་
 ལེན་བྱུང་བ་ཡིན་ན། དེ་རིང་འདིར་འཛོམས་
 པའི་དགོས་དོན་ཞིག་བྱུང་བ་རེད་བསམ་གྱི་
 འདུག

མཐའ་དོན། འཇམ་དབྱངས་སྤྱི་བསོད་
 ནམས་བསྐྱར་འཛིན་ལགས་ཀྱིས་ད་
 བར་བོད་ནང་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་
 ཆེད་བྱག་ལས་གཞི་རྒྱ་ཆེན་པོ་གནང་བ་
 དང་། ཁྱོང་གི་བྱག་ལས་ལ་སྤྱི་རྒྱ་དོན་བྱུང་
 སློབ་མ་ལགས་ཀྱིས་རྒྱ་བ་སྤྱོར་གནང་བ་
 བཅས་ལ་ངས་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་
 ཚོགས་དང་། ང་རང་སྤྱི་འཐུས་ནས་
 བྱགས་རྩི་ཆེ་ཁྱུ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་
 གནང་སོང་།
 གཞན་ཡང་དཔེ་དེབ་དབྱེད་འབྱེད་
 མཛད་སྤྱིའི་ཐོག་སྤྱི་མགོན་གཙོ་བོ་དཔལ་
 ལྷན་ཚོགས་གཞིན་མཆོག་གིས་འཇམ་
 དབྱངས་སྤྱི་བསོད་ནམས་བསྐྱར་འཛིན་
 ལགས་ནས་སྤྱི་ཆེ་ཤིས་པོར་སྤྱི་ཁྱོར་ལ་གོང་
 ས་ལ་སྤྱི་བསམ་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་བཀའ་
 དགོངས་ལས་སྤྱི་གཞིར་བཟུང་བོད་མི་
 རིགས་དང་། བསྐྱར་སྤྱི་སྤྱི་ལས་
 བསྐྱོན་གནང་བར་བཀའ་བྱིན་རྩིས་བྱས་དང་།

ཆེ་བསྟོན་སྤང་མི་ཆེ་དོན་ལྷན་གྱི་གཞུང་ས་
 ཏགས་ཕུལ་གནང་བ་དང་། དམིགས་བསལ་
 སྤྱི་མགོན་པོ་ལྷན་ཁྲུང་གི་ཕྱི་ལོ་ལྷན་ཁྲུང་
 རིགས་མཆོག་གིས་འཇམ་དབྱངས་སྤྱི་
 བསྟོན་ཏམས་བསྟན་འཛིན་ལགས་ལ་པོད་
 གསུམ་ཡོད་པའི་དབུས་གཙང་ལོ་རྒྱུས་ཆེན་
 མོའི་ཕྱག་དེབ་ཕུལ་བ། དགེ་བཤེས་ལྷ་
 རམས་པ་སྟོ་བཟང་གྲགས་པ་ལགས་ཀྱིས་
 འཇམ་དབྱངས་སྤྱི་བསྟོན་ཏམས་བསྟན་
 འཛིན་ལགས་ལ་དབུས་བསྟོན་སྤང་བཅན་
 མལ་གྲོ་གྲུང་དཀར་སྤྱི་དུག་གི་ཕྱག་ཏགས་
 བཅས་ཕུལ་སོང་།
 སྐབས་དེར་སྤྱི་ཞབས་འཇམ་
 དབྱངས་སྤྱི་བསྟོན་ཏམས་བསྟན་འཛིན་
 ལགས་ཀྱིས་ཆང་མས་སྤྱི་ལོར་ལགོ་ས་
 ལ་སྤྱི་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་བཀའ་
 དྲིན་རྒྱུ་ཅན་དགོས་པ་དང་། ལྷག་པར་
 དུ་ལ་མགོན་པོ་གང་ཉིད་མཆོག་གིས་བཀའ་
 སྟོབ་ལམ་སྟོན་གཞིར་བཟུང་ཆང་མས་རྟོག་
 ཅ་གཅིག་སྤེལ་ཐོག་ཕྱག་ལས་གནང་དགོས་
 སྟོར་གྱི་གསུང་བཤད་གནང་ཡོད་པ་བཅས་།

**བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་དོན་འགྲུབ་བཟའི་མཆོག་གིས་རྒྱ་གར་བྱང་ཤར་ཁུལ་གྱི་ས་གནས་ཁག་ཅིག་ལ་གཞུང་འབྲེལ་ས་བགོས་
 ཕྱོགས་བསྐྱོད་ལེགས་བྱུང།**

སྤྱི་འཐུས་དོན་འགྲུབ་བཟའི་མཆོག་གིས་རྒྱ་གར་དབུས་གྲོས་ཆོག་གི་ཐོག་མའི་འཐུས་མི་སྤྱི་ཞབས་ལེ་ཤེས་ལ་རྒྱུང་བ་ (Shri Hishey Lachungpa, MP of Rajya Sabha) མཆོག་དང་མཇམ་འབྲུག་གནང་སྐབས།

ཤེས་མཆོག་གི་ཆེས་ ༡༥ ཉིན་གྱི་ཕྱི་རྒྱུང་རྒྱ་
 ས་ནས་ཕྱི་ལོར་ཕེབས་ཐོན་གནང་བ་དང་།
 ཕྱི་ཆེས་ ༡༩ ཉིན་གྱི་ཕྱི་རྒྱུང་ཕྱི་ལོ་ནས་
 མཁའ་ལམ་བརྒྱུད་སྤྱང་ཏོག་གནས་ཐང་དུ་
 ཕེབས་འབྱོར་སྐབས། སྤྱང་ཏོག་ས་གནས་
 འགོ་འཛིན་ལྷག་པ་ཆེ་རིང་ལགས་དང་། ས་
 གནས་འཐུས་ཆོག་གི་ཆོག་གས་གཙོ་སྤྱོད་
 པ་ལགས་གཉིས་ཀྱིས་ཕེབས་བསུ་ཞུས་
 ཡོད་ཅིང་། ཕྱི་རྒྱུང་ཆུ་ཆེད་ ༩༠༠ ཐོག་སྤྱང་
 ཏོག་བོད་ཀྱི་གསོལ་མགོན་ཁང་དུ་འབྱོར་
 སྐབས། སྤྱང་ཏོག་ས་གནས་དབུས་གཙང་
 དང་། མདོ་སྟོད་། མདོ་སྟོད་། གཞིན་ཁུ་དང་།
 བྱང་མེད། དབུ་མའི་ལམ་བཅས་ཀྱི་ཆོག་གས་
 པའི་ཆོག་གས་གཙོ་རྒྱུ་པ་དང་། རང་བདེན་
 ཆོག་གས་རྒྱུང་དང་། ས་གནས་འཐུས་ཆོག་གས།
 ས་གནས་འགོ་འཛིན་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ལས་
 བྲེན་རྒྱུ་པ་བཅས་ཀྱིས་མཇམ་པ་དར་
 བསྐྱམས་ཏེ་ཕེབས་བསུ་གཟུགས་རྒྱས་ཞུས་
 ཡོད་འདུག

༢༠༡༩ ལོ། བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་དོན་འགྲུབ་
 བཟའི་མཆོག་གིས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༩ ལོ་ ༡༠
 ཆེས་ ༡༥ ཉིན་ལྷ་ ༡༡ ཆེས་ ༡༡ བར་རྒྱ་
 གར་བྱང་ཤར་འབྲུས་སྤྱོད་ས་མང་ལྷེ་
 རྒྱལ་ས་སྤྱང་ཏོག་དང་། ར་མང་ལ། གསུག་
 ས་ཁུ་སྤྱི་ར་བཅས་ཀྱི་བོད་རིགས་མང་
 ཆོག་གས་ཕྱག་འཐུང་དང་། བོད་མའི་འདུ་སྟོད་
 ཁག་ལ་གཞིགས་ཞིབ་སོགས་གནང་སྟེ་
 ཐེངས་འདིའི་གཞུང་འབྲེལ་ས་བགོས་ཕྱོགས་
 བསྐྱོད་ཀྱི་ལས་རིམ་ཁག་ལེགས་བྱུང་བྱང་
 ཡོད། གཞན་ཡང་ས་བགོས་ཕྱོགས་བསྐྱོད་
 སྐབས་སྤྱི་འཐུས་མཆོག་གིས་རྒྱ་གར་
 དབུས་གྲོས་ཆོག་གི་ཐོག་མའི་འཐུས་མི་དང་།
 འབྲུས་སྤྱོད་ས་མང་ལྷེ་ཐོག་མཆོག་གི་
 ཆོག་གས་གཙོ་མཆོག་སོགས་དང་ལྷན་མཇམ་
 འབྲུག་གནང་སྟེ་བོད་དོན་ཞུ་ལ་གནང་ཡོད་
 འདུག
 དེ་ཡང་སྤྱི་འཐུས་དོན་འགྲུབ་བཟའི་

སྤྱི་ཆེས་ ༣༠ ཉིན་གྱི་སྤྱི་བོད་རྒྱ་
 གར་དབུས་ཁྲོས་ཆོག་གོང་མའི་འཕུས་མི་
 སྤྱི་ཞབས་ཡེ་ཤེས་ལ་ཆུང་བ་ (Shri
 Hishey Lachungpa, MP of Rajya
 Sabha) མཆོག་དང་མཇུག་འབྲས་དག་ནས་
 སྤྱི་སྤྱི་འཕུས་མཆོག་གིས། འབྲས་ལྗོངས་
 མངའ་བཀུར་གིས་བོད་མི་ཆོར་དམིགས་
 བསལ་གཟེགས་རྟོག་གནང་བཞིན་པར་
 སྤྱགས་རྩེ་ཆེ་ལུས་པ་དང་འབྲེལ། རྒྱལ་སྤྱིའི་
 ཁྲོས་ཆོག་འཕུས་མིའི་བོད་དོན་རྒྱ་བ་སྤྱོད་
 ཆོག་ཆེན་ཐངས་བརྒྱུད་པའི་སྤྱི་བཞག་
 པའི་ཕ་ཤིང་འོན་སྤྱི་བསྐྱགས་སྐོར་དང་།
 ལ་གོང་ས་ལ་སྐུ་བས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ལ་
 རྒྱ་གར་གྱི་སྤྱི་དམངས་གཟེངས་རྟགས་མཐོ་
 ལོས་ (Bharat Ratna) གནང་སྐབས་རྒྱུར་
 འབད་བརྩོན་གནང་དགོས་པ་བཅས་ལུས་
 ཡོད་འདུག སྐབས་དེར་རྒྱ་གར་ཁྲོས་ཆོག་
 འཕུས་མི་ཁོང་གིས། ལ་གོང་ས་ལྷ་ལའི་ལྷ་མ་
 མཆོག་ནི་བོད་པ་ཅམ་མིན་པར་འབྲས་
 ལྗོངས་བཀུར་མང་གཉིས་ཀྱི་ལ་སྐུ་བས་
 མགོན་ཡིན་པ་དང་། ཁོ་རང་སྐྱེར་ངོས་ནས་

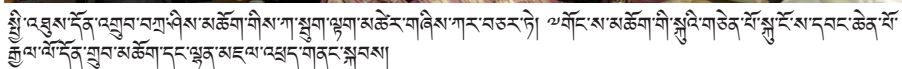

གྲང་ཏུ་ལའི་སྒྲ་མར་ཡིད་ཆེས་དང་པ་བརྟན་
 རོ་ཡོད་སྟོང་། དེ་བཞིན། ཡལོང་ས་མཆོག་ལ་
 རྒྱ་གར་གྱི་ཆེས་མཐོའི་གཟེངས་རྟགས་
 འབྲུལ་ཐབས་ལ་ཁོང་གིས་དེ་སྔ་འབད་
 བརྟན་གནང་ཡོད་པ་དང་། དམིགས་ལུལ་མ་
 འབྲུབ་བར་མ་ཁོངས་བར་ཡང་སྤུ་མ་ཐུད་
 རྟགས་བརྒྱབ་རྒྱ་ཡིན་སྟོང་སོགས་ཞལ་
 བཞེས་གནང་ཡོད་པ་མ་ཟད། སྐང་རྟོག་བོད་
 མི་ཆོ་བོད་པའི་དུས་ཆེན་ཁག་དང་བོད་པའི་
 ལས་འབྲུལ་ཁག་ནང་མཉམ་ཞུགས་གནང་
 གལ་ཆེ་སྟོང་དང་། ལྷག་བར་དུ་བོད་པའི་
 དུས་འཛད་དང་དུས་ཆེན་༤ རྟེན་སྤུམ་བཅུའི་
 དུས་འཛད་དང་། བོད་མའི་མང་གཙོའི་དུས་
 ཆེན། ཡལོང་ས་མཆོག་གི་འཁྲུངས་སྐར། འོ་
 སྤེལ་ཞི་བདེ་གཟེངས་རྟགས་འབྲུལ་བཞེས་
 ཉིན་མོ་སོགས་ལ་བོད་མི་ཆང་མ་མཉམ་
 ཞུགས་གནང་གལ་ཆེ་སྟོང་། ཉེ་ལམ་སྤུ་
 ཞབས་ཁོང་སྐང་རྟོག་ས་གནས་བོད་མིས་གོ་
 སྟོན་ཞུས་པའི་ཡལོང་ས་མཆོག་གི་སྤྱིའི་

འཁྲུངས་སྐར་མཛད་སྒྲོར་ཕེབས་སྐབས་།
 བོད་མི་ཚོ་མཉམ་ཞུགས་གནང་བའི་གནས་
 སྐངས་སྐྱོ་བོ་ཡིན་པའི་གཟིགས་ཚོར་བྱང་
 ཚུལ་སོགས་གསུངས་ཡོད་འདུག།

ཁྱེ་ཆེས་ ༣༡ ཉིན་སྤྱི་འབྲུག་
 མཆོག་གུ་ཅུའི་སྐུ་འབྲུམ་ལྷ་ཁང་དང་། ཅུམ་
 བཏེག་དགོན་པ། ཟུར་མང་དགོན་པ། སེ་ར་
 གྲེས་ཀྱི་དགོན་པ་བཅས་ལ་གནས་གཟིགས་
 ཕེབས་ཏེ། སྤྱགས་བསྐྱོད་ལས་དོན་བྱུབ་
 རེས། ཉིན་གུང་བོད་ཀྱི་གསོལ་མཐོན་ཁང་དུ་
 སྐང་ཏོག་ས་གནས་འཕགས་བོད་འབྲེལ་
 མཐུད་ཆོགས་པའི་ཆོགས་གཙུག་ལྷན་པས་
 །ལཱ་མ་ (Dr.L.P.Sharma) འགས་དང་
 མཇུལ་འཕྲད་གནང་སྟེ། འཕགས་བོད་གཉིས་
 དབར་གྱི་འབྲེལ་ལམ་ཡར་རྒྱས་ཆོགས་ཚུད་
 ཡོང་ཐབས་དང་། རྒྱ་གར་མི་མང་ནང་བོད་
 དོན་ཁྲབ་སྟེལ་ལ་ཕྱགས་སྒོན་རྒྱག་དགོས་
 པའི་འཕོད་སྐུལ་ཞུས་གནང་འདུག།

ཁྱིའི་ཚུ་ཆོད་ ༥ པའི་ཐོག་ཆོལ་

ཆེས་ད་བར་སྐྱེ་ངམ་བསྐྱེན་པ་ལྟར་ད་ལྟའི་པ་
 མ་ཆེས་སོ་སོའི་སྐྱ་གུ་བོད་པའི་སྒྲོབ་ལྔར་
 གཏོང་ཐུབ་དགོས་པ་དང་། ཏུས་རྒྱན་བོད་
 སྐད་གཙང་མ་བཤད་དགོས་པ་དང་། བོད་
 ཆས་གྱོན་པ། བོད་པའི་ཏུས་ཆེན་དང་ལས་
 འགྲུལ་ཁག་ལ་མཉམ་ཞུགས་གནང་སྟེ། བོད་
 པའི་སྐད་ཡིག་རིག་གཞུང་དང་ཡུལ་སྲོལ་
 གོམས་གཤེས། ཡ་རབས་བཟང་སྟོང་
 སོགས་ཀྱི་ཐད་མིག་དཔེ་བཟང་པོ་བརྟན་རྒྱ་
 ཤིན་ཏུ་གཤམ་ཆེན་ཡིན་སྟོར་སོགས་གསུངས་
 ཡོད་འདྲ།

ཕྱི་ཟླ་ ༡༡ ཚེས་ ༡ ཉིན་སྤྱི་འཐུས་
 མཆོག་གི་སྐུ་ངོར་དགོན་པར་གནས་
 གཟིགས་གནང་ཟེས། སྤྱི་ཁྱེད་ཚོ་ལྟ་ ༡༡
 རོག་འབྲས་སྒྲོངས་མངའ་སྡེའི་གྲོས་ཚོགས་
 གྱི་ཚོགས་གཙོ་སྐུ་ཞབས་ཨ་རུན་ གུ་མར་
 ཟུབ་རེ་ཉི་ (Shri. Arun Kumar Up-
 reti, Speaker of Sikkim Legisla-
 tive Assembly) མཆོག་དང་མཇུག་
 འཕྲད་གནང་སྟེ་བོད་དོན་སྐོར་ལ་བཀའ་ཁོལ་
 གནང་ཡོད་པ་དང་། ཉིན་རྒྱུ་སྐད་ཉོག་རྫོང་
 དཔོན་སྐུ་ཞབས་ར་རུལ་ (Ragul K IAS,
 District Collector, Gangtok)
 མཆོག་དང་མཇུག་འཕྲད་གནང་སྟེ། སྐད་
 ཉོག་གི་ས་གནས་གཞུང་མང་གཉིས་ལ་ཐུགས་
 རྟེན་ཆེ་ཞུས་པ་དང་འབྲེལ། མ་འོངས་པར་ཐུ་
 མ་ཐུང་ས་གནས་བོད་མི་ཚོར་མ་ཐུན་འགྱུར་
 རོགས་རམ་གནང་རྒྱུར་འབོད་སྐུལ་ཞུས་
 ཡོད་འདུག ཕྱི་ལོ་ཟླ་བ་བོད་ཀྱི་ཤེས་རིག་
 ཉམས་ཞིབ་ཁང་དང་། བོད་ཀྱི་སློབ་ཆེན་ཁང་
 གི་ཡན་ལག་སློབ་ཁང་། རྫོང་རྒྱུ་མེད་པའི་
 སྐད་ཉོག་ཐོན་མི་སྟོན་གཏན་སྟོབ་ཀྱི་ས་
 ཁང་། དེ་བཞིན། སྐད་ཉོག་གི་ས་གནས་འགོ་
 འཛིན་ལས་ཁུངས་དང་འཕྲོད་བསྟེན་སློབ་
 ཁང་བཅས་ལ་གཟིགས་སྐོར་གནང་ཟེས།
 སྐད་ཉོག་གི་ས་གནས་ཀྱི་ལས་རིམ་ཁག་
 ལེགས་གྲུབ་བྱུང་ཡོད།

ཕྱི་ཆེས་ ༡ ཉིན་གྱི་སྔ་དྲོ་ར་མང་
ལ་གྲུན་སྐོར་གཞིས་ཆགས་སུ་ཕེབས་

འཕྲོར་གནང་སྐབས། ས་གནས་འགོ་འཛིན་
དང་། ས་གནས་འཕུས་ཚོགས། ས་གནས་
རང་བདེན་ཚོགས་ཚུང་། དབུས་གཙང་དང་།
མདོ་སྟོང་། གཞོན་ལུ་དང་བྱང་མེད། བརྒྱ་
ཤོག་བདུན་གྱི་བརྒྱ་དཔོན་རྣམས་པ་བཅས་
ཀྱིས་དཀར་གཙང་ཁ་བཏགས་བསྐྱམས་ཏེ་
ཕེབས་བསུ་གཟབ་རྒྱས་ཞུས་ཡོད་འདུག།

ཕྱི་ཆེས་ ༣ ཉིན་གྱི་ཕྱི་དྲོ་བརྒྱ་
ཡང་ཅེ་དགོན་པ་དང་། ཉིན་རྒྱབ་པོན་གཡུང་
བྱང་ཀུན་གྲགས་སྤྱི་བཅས་སུ་མཆོད་
མཇུག་དང་། ཕྱི་ཆེས་ ༤ ཉིན་གྱི་ཕྱི་དྲོ་ར་
མང་ལ་མི་རྩོམ་གཞི་རིམ་བར་མའི་སློབ་གྲུང་
གཞིགས་སྒྲོར་གནང་ཞིང་། སྐབས་དེར་སློབ་
གྲུང་དགེ་ལས་སློབ་སྟུག་ཡོངས་ནས་ཁ་
བཏགས་བསྐྱམས་ཏེ་ཕེབས་བསུ་ཞུས་པ་
དང་། དེ་ནས་སློབ་གྲུང་ཚོགས་ཁང་དུ་དགེ་
ལས་སློབ་སྟུག་ཡོངས་འདུ་འཛོམས་ཐོག་
འཛིན་རིམ་དང་པོ་ནས་ལྔ་པ་བར་གྱི་སློབ་
སྟུག་ཆོས་སྤྱི་འཕུས་མཆོག་ལ་གཞན་སྤྱི་
དང་ཅེད་རིགས་སྤྱི་ཚོགས་གཞིགས་འདུལ་
ཞུས་ཡོད་འདུག། ཉིན་རྒྱབ་ར་མང་ལ་གཞིས་
ཆགས་ཀྱི་བརྒྱ་ཤོག་ཁག་ལ་གཞིགས་སྒྲོར་
དང་། གཞིགས་སྒྲོར་པའི་གདན་ས་སྤྱི་ལུང་
ཆོས་སྤྱི་སློབ་གཉེར་ཁང་ལ་མཆོད་མཇུག་
ཕྱི་དྲོ་རྒྱལ་ཡུམ་ཆེན་མའི་བླ་ཆེན་ཚོགས་
ཁང་དུ་ར་མང་ལ་མི་མང་ལ་གསུང་བཤད་
དབུ་འཇུགས་མ་གནང་སྟེ་ལ་བརྒྱ་དཔོན་
ལུང་པ་དང་སྤྱན་ཞབས་པ་རྣམས་ལ་སྟུག་
རྟགས་གནང་ཡོད་པ་དང་། ཆོགས་འདུ་གྲོལ་

མ་ཐག་ས་གནས་ཀྱི་འགན་ཡོད་མི་སྤྱི་རྣམས་
དང་སྤྱན་དུ་བཞུགས་མོལ་ཆོགས་འདུ་
ཆོགས་ཏེ། གཞིས་ཆགས་ཀྱི་དཀར་པ་དང་།

ཆབ་རྣམས་ཀྱིས་ཕེབས་བསུ་དང་གསོལ་ཇ་
འདེགས་འདུལ་ཞུས་ཡོད་པ་དང་། ཉིན་དེ་ནི་
སྤྱི་གཅེན་པོ་རྒྱལ་ལོ་དོན་གྲུབ་མཆོག་གི་

སྤྱི་འཕུས་དོན་འབྲུབ་བཀའ་ཁྲིམ་མཆོག་གིས་ཀྱ་སྟག་ས་གནས་མི་མང་རྣམས་ལ་གསུང་བཤད་གནང་སྐབས།

ལས་ཀྱི་སྤྱི་མོ་བ་རྣམས་པའི་སྟུག་ལས་གནང་
ཕྱོགས་སྒྲོར་ལ་བཀའ་བསྟུང་སྟུངས་བཤད་
གནང་ཡོད་འདུག།

ཕྱི་ཆེས་ ༥ ཉིན་གྱི་ཞོགས་པར་ར་
ལང་བཀའ་བརྒྱུད་དགོན་དཔལ་ཆེན་ཆོས་
སྤྱི་ལ་མཆོད་མཇུག་སྐབས། དགོན་པའི་སྤྱི་
མང་ཆོས་མཆོད་ནང་སྟུབ་བརྒྱུད་གཙུག་
རྒྱུ་ལ་གོ་སྤྱི་རྒྱལ་ཆབ་ཅིན་པོ་ཆེ་མཆོག་
གིས་མཇུག་ཁ་དང་བཀའ་སློབ་གསུང་
བཤད་གནང་ཡོད་པ་དང་། དེ་རྗེས་བཙུན་
དགོན་སྤྱི་དགའི་བདག་མོ་ཆོས་སྤྱི་གཙུག་
ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་དུ་གནས་མཇུག་
གནང་ཡོད་འདུག། ཉིན་རྒྱབ་ར་མང་ལ་ནས་
ཐོན་ཏེ་ཕྱི་དྲོ་ར་ལོན་སྟུག་ཏུ་ཕེབས་འཕྲོར་
སྐབས། གཞུང་དང་གཞུང་འབྲེལ་མ་ཡིན་
པའི་ཆོགས་སྤྱི་ཁག་གི་ཆོགས་གཙོ་དང་སྤྱི་

འབྲུངས་སྐར་འཁེལ་ཡོད་སྟུགས། ཕྱི་དྲོ་སྤྱི་
འཕུས་མཆོག་ཀྱ་སྟག་ལྷག་མཆོར་གཞིས་
ཀར་བཅར་ཏེ་ས་དབང་ཆེན་པོ་རྒྱལ་ལོ་དོན་
གྲུབ་མཆོག་ལ་འཆོམས་འདྲིའི་མཇུག་དང་
སྟུག་ཡོད་འདུག།

ཕྱི་ཆེས་ ༦ ཉིན་གྱི་ཕྱི་དྲོ་ར་ཀྱ་སྟག་
ལྷ་མོ་ཆོགས་པར་གཞིགས་སྒྲོར་དང་དགེ་
ལས་སློབ་སྟུག་རྣམས་ལ་གསུང་བཤད། དེ་
རྗེས་ཐར་བཙོན་སྤྱི་དང་། ས་སྤྱི་ཅེ་ཆེན་
འཕྲིན་ལས་དར་རྒྱས་དགོན་པ། ཟེ་དཀར་
དགོན་པ། སྤྱད་རྒྱུད་གྲུ་ཆོར་བཅས་ལ་
མཆོད་མཇུག་དང་། ཉིན་རྒྱབ་འཇུག་མགོན་
ཀོང་སྟུལ་རིན་པོ་ཆའི་མེག་གི་སྤྱན་ཁང་དང་
གན་གསོ་ཁང་། ཉིང་མའི་དགོན་པ་བཅས་ལ་
མཆོད་མཇུག། ཕྱི་དྲོ་ར་ཀྱ་སྟག་ས་གནས་
དབུས་གཙང་དང་། མདོ་སྟོང་། མདོ་སྟོང་།

སྤྱི་འཐུས་དོན་འབྲེལ་བྱ་ཡིས་མཆོག་ར་ལང་ལ་སི་རྩོལ་གཞི་རིམ་བར་མའི་སློབ་གྲྭ་གཞིགས་སྐྱོད་ལེགས་ཤེས། དགེ་ལས་སློབ་སྤྲུལ་རྣམས་
དང་སྐྱོན་དུ་བསྐྱོན་པའི་པུ།

གཞིན་ཁུ་དང་བྱང་མེད་བཅས་སུ་མོང་གིས་སྤྱི་འཐུས་མཆོག་ལ་དགའ་བསུའི་གསོལ་ཆོགས་ཀྱས་པ་ཞིག་འདེགས་འབུལ་ཞུས་ཡོད་འདུག།

ཕྱི་ཆེས་ ༥ ཉིན་གྱི་སྤོར་ཀ་སྤྲུག་སི་རྩོལ་གཞི་རིམ་སློབ་ཁྲིམས་སྐྱབས། སློབ་སྤྲུག་ཆོས་རྩེ་ལོ་དང་དགེ་ལན་ལས་ཀྱི་དེ་ཡོངས་ནས་ཁ་བཏགས་བསྐྱམས་ཏེ་མེགས་བསུ་ཞུས་ཡོད་པ་དང་། སློབ་སྤྲུག་ཆོས་ ༩ བདེ་སྦྱིད་གསར་སྐྱོད་། ཞེས་པའི་སྤྱི་གཞི་གཞིགས་འབུལ་དང་། སྤོར་ཞོགས་འཛོམས་ཀྱི་བྱེད་སྒོ་ཁག་གཞིགས་འབུལ་གནང་ཡོད་པ་དང་། དེའི་རྗེས་སློབ་སྤྱི་ཆེ་རིང་མཆོ་མོ་ལགས་ཀྱིས་ལས་བཟོམས་སྤྱི་བསུ་སྤོར་གནང་རྗེས། སྤྱི་འཐུས་མཆོག་གིས་དགེ་ལས་སློབ་སྤྲུག་ཡོངས་ལ་བོད་པའི་སྐད་ཡིག་རིག་གཞུང་གི་གཞི་ཆེན་རང་བཞིན་དང་། དགེ་ལན་གྱི་འགན་འཁུ་བཅས་ཀྱི་སྐོར་ལ་གསུང་

བཤད་གནང་ཡོད་འདུག། ཉིན་གྲང་ཀ་སྤྲུག་རྫོང་དཔོན་ལྷ་མ་སྤྱི་མི་མ་རེ་ཏི་ སྤེ་མ་ལ་ (Smt. Smriti Vimala (IAS), District Magistrate of Kalimpong) མཆོག་དང་ལྷན་མཇུག་འཕྲད་གནང་སྟེ། ཀ་སྤྲུག་ས་གནས་སུ་བོད་མི་སྤྱབས་བཅོལ་བ་ཆོ་རྒྱན་རིང་ལུལ་མི་དང་། འཆམ་མཐུན་དང་གནས་སུབ་པར་ས་གནས་གཞུང་མང་གཉིས་ལ་སྤྲུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུས་པ་དང་འབྲེལ། མ་འོངས་པར་ཡང་སྤྱི་མཐུད་ཀ་སྤྲུག་ས་གནས་འགོ་འཛིན་ལས་ཁུངས་དང་། ས་གནས་འཐུས་མི་སོགས་ལ་མཐུན་འགྱུར་རོགས་རམ་གནང་དགོས་པ། ལྷག་དོན་བོད་པའི་རྩ་དོན་འཐབ་རྩེད་ཐོག་རྒྱ་སྐྱོར་གནང་དགོས་པ་སོགས་ཞུས་ཡོད་འདུག།

དེ་རྗེས་ཁུ་རྩེད་རྣལ་མངའ་སྤེའི་ཕྱོས་ཆོགས་འཐུས་མི་སྤྱི་ཞབས་རུ་རྩེན་ ས་ཏ་ ལེབ་ཆ་ (Shri Ruden Sada Lep-

cha, MLA of West Bengal Legislative Assembly) མཆོག་ལ་མཇུག་འཕྲད་གནང་སྟེ། བོད་པའི་རྩ་དོན་འཐབ་རྩེད་ཐོག་རྒྱ་སྐྱོར་གནང་སྐྱོར་ཡོང་བ་དང་། ཁུ་རྩེད་རྣལ་མངའ་སྤེའི་གཞུང་གིས་བཅོན་བྱོལ་བོད་མིར་མཐུན་ཆེན་སྐྱོར་སྐྱོད་བྱེད་ཕྱོགས་ཀྱི་སྤྱི་བྱས་ ༢༠༡༩ ལག་བསྟར་གནང་སུབ་པར་རྒྱ་སྐྱོར་གནང་སྐྱོར་ཡོང་བ། དེ་བཞིན་རྒྱ་གར་དབུས་ཕྱོས་ཆོགས་ནང་བོད་དོན་རྒྱ་སྐྱོར་ཆོགས་པ་བཙུགས་ཡོད་པ་བཞིན། མ་འོངས་པར་མངའ་སྤེའི་སོ་སོའི་ཕྱོས་ཆོགས་ནང་དུ་འང་བོད་དོན་རྒྱ་སྐྱོར་ཆོགས་པ་འཛུགས་འཆར་ཡོད་པར་རྒྱ་སྐྱོར་གནང་རྒྱའི་རེ་སྤྱུལ་ཞུས་སྐབས་ཁོང་གིས། ཡིན་དང་ཡིན། ཁོ་རང་མ་གཞིན་ས་བོད་དང་བོད་མིར་རྒྱས་མངའ་ཆེན་པོ་ཡོད་སྐོར་དང་། ཁོ་རང་མངའ་སྤེའི་ཕྱོས་ཆོགས་འཐུས་མིའི་ནང་སྤྱབས་པའང་བོད་པ་དང་། བོད་དང་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་གཅིག་པ། མི་རིགས་གཟུགས་དབྱེབས་འབྲེལ་བཅོས་རྒྱ་སྐྱོར་གནང་བར་བརྟེན་ནས་ཕྱོས་ཆོགས་འཐུས་མིར་བདམས་ཐོན་བྱུང་བ་ཡིན་སྐོར། མ་འོངས་པར་མངའ་སྤེའི་ནང་གི་བོད་མི་དང་ནང་པ་ཆོར་གང་སུབ་རོགས་རམ་གནང་འདོད་ཡོད་སྐོར་སོགས་ཞུས་བཞེས་གང་ལེགས་གནང་ཡོད་འདུག།

ཉིན་རྒྱ་སྐྱོར་ཆེད་ ༩ པའི་ཐོག་མ་ཉེ་ཆོགས་ཁང་ནང་ཀ་སྤྲུག་མི་མང་ལ་གསུང་བཤད་དང་རི་བོ་རིས་ལན་སྐབས། སྤྱི་འཐུས་

མཆོག་གིས་བོད་པའི་འཐབ་ཚྭ་གནས་བབ་
 དང་། གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་ལས་རིམ། བོད་མིའི་
 སྤྱི་ག་འཛུགས་ཀྱི་སྲིད་བྱས་སོགས་རོ་སྤྲོད་
 གནང་བ་དང་འབྲེལ། གསུག་ས་གནས་སུ་
 བོད་པ་ ༥༠༠༠ ལས་མས་ཡོད་ཀྱང་། སྤྱ་གྲུ་
 མང་ཆེ་བ་ས་གནས་རྒྱ་གར་སློབ་གྲུང་བཏང་
 རྟེ། གསུག་ས་རྩོལ་སློབ་གྲུང་ལོ་སློབ་སྤྱི་ག་
 གངས་ ༣༧༧ ཡོད་པའི་ཁྲོད་བོད་སྤྱི་ག་ ༩༠
 ཅུ་ལས་མེད་པ་དང་། བོད་པ་ཡུལ་མིར་
 ཆང་ས་རྒྱག་མཁན་མང་བ། སྐད་ཀྱང་བལ་
 སྐད་མཉམ་བཟེས་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པ་
 སོགས་ནི་ཐབས་སྤྱོད་ཡོད་པ་དང་། བོད་མི་
 རིགས་ཐེང་བ་དེ་སྐད་ཡིག་རིག་གཞུང་དང་།
 ཡུལ་གོམས་གཤེས་ལུགས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ར་
 སྤྲོད་དགོས་པ་ལས། འགྲེལ་བཤད་གསུམ་

དང་གསུག་ས་བྱང་སོགས་ཀྱིས་བོད་པའི་
 གངས་ཀ་ཅུ་ལས་བོད་པའི་སྤྱི་ག་མཛོན་
 མི་ཐུབ་པ་སོགས་གསུངས་ཡོད་འདུག
 བྱི་ཆེས་ ༩ ཉིན་གྱི་ཕྱི་རོལ་གསུག་
 སྤྲོད་ཅིས་ཁང་དང་། གཡུ་ལོ་བཀོད་པའི་
 གས་གསོ་ཁང་བཅས་ལ་གཞིགས་སྒྲོར་བྱ་བ་
 རེས། གསུག་ནས་ཐེངས་ཐོན་གྱིས་ཨལ་ལྷ་
 ར་དང་། སྤྱི་ག་སྤྲོད་ས་གནས་མི་མང་ལ་ཐུག་
 འཕྲད་དང་། ཉིན་རྒྱུ་ལ་མར་དུ་འབྱོར་ཏེ་མི་
 མང་ཐུག་འཕྲད་དང་། བཀའ་བརྒྱུད་ཐེག་
 ཆོན་གྱི་དུ་གནས་མཛུགས། བྱི་རྩེ་རྩེ་
 དགོན་ཨོ་རྒྱལ་སྤོན་གྱི་ལ་བསམ་གཏན་གྱི་
 དུ་མཆོད་མཛུགས་བཅས་གནང་ཡོད་འདུག
 བྱི་ཆེས་ ༩ ཉིན་གྱི་ཞོགས་པ་ལ་མར་ནས་
 ཐེངས་ཐོན་གྱིས་ཉིན་གྲུང་ཨོ་རྒྱལ་ལྷ་རི་

འབྱོར་སྐབས། ས་གནས་མི་མང་གིས་
 ཐེངས་བསུ་ཞུས་ཡོད་པ་དང་། བྱི་རྩེ་རྩེ་
 སྐད་དུ་འབྱོར་ཏེ་མི་མང་ཆོག་ས་འདུ་
 བསྐྱོངས་ཡོད་འདུག
 བྱི་ཆེས་ ༡༠ ཉིན་སྤྱི་འཐུས་
 མཆོག་ཇའི་སྐང་དང་འབྲུག་ཕུན་ཆོག་གིས་གྲོང་
 བཅས་ཀྱི་ལས་དོན་ཁག་གྲུབ་རེས། ས་ལུ་
 སྐར་ཕྱོགས་སུ་ཐེངས་ཐོན་གནང་ཡོད། དེ་
 རེས། ས་ལུ་སྐར་ལུལ་ལ་གནས་སྤྲོད་བོད་
 རིགས་མང་ཆོག་ས་ཐུག་འཕྲད་སོགས་
 གནང་རྟེ། ཐེངས་འདིའི་གཞུང་འབྲེལ་ས་
 བགོས་ཕྱོགས་བསྐྱོད་ལེགས་བྱུང་བྱུང་ཡོད་
 བ་བཅས།

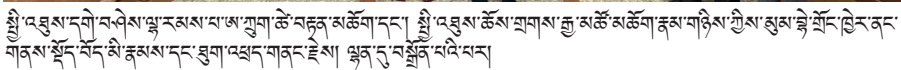
སྤྱི་འཐུས་དག་བཞེས་ལྷ་རམས་པ་ཨ་ཀྲུག་ཆེ་བརྟན་མཆོག་དང་། སྤྱི་འཐུས་ཆོས་གྲགས་རྒྱ་མཆོ་མཆོག་རྣམ་གཉིས་ནས་རྒྱ་གར་
 ལྷོ་ཕྱོགས་མོན་ལྷོ་གཞིས་ཆགས་དང་། ལུ་མ་རྟེ། ལྷོ་ཕ་བཅས་ལ་གཞུང་འབྲེལ་ས་བགོས་ཕྱོགས་བསྐྱོད་ལེགས་བྱུང་།

༢༧ ། སྤྱི་འཐུས་དག་བཞེས་ལྷ་རམས་
 པ་ཨ་ཀྲུག་ཆེ་བརྟན་མཆོག་དང་། སྤྱི་འཐུས་
 ཆོས་གྲགས་རྒྱ་མཆོ་མཆོག་རྣམ་གཉིས་
 ལས་བྱེ་ལོ་ ༢༠༢༢ ལོ་ ༡༡ ཆེས་ ༩ ལས་
 ༡༧ བར་རྒྱ་གར་ལྷོ་ཕྱོགས་མོན་ལྷོ་འདྲེ་རྒྱ་
 གྲོང་གཞིས་ཆགས་དང་། ལུ་མ་རྟེ། ལྷོ་ཕ་
 བཅས་སུ་གཞུང་འབྲེལ་ས་བགོས་ཕྱོགས་
 བསྐྱོད་ལེགས་བྱུང་བྱུང་ཡོད།

སྤྱི་འཐུས་དག་བཞེས་ལྷ་རམས་པ་ཨ་ཀྲུག་ཆེ་བརྟན་མཆོག་དང་། སྤྱི་འཐུས་ཆོས་གྲགས་རྒྱ་མཆོ་མཆོག་རྣམ་གཉིས་ནས་ལྷོ་ཕྱོགས་
 ལྷོ་ཕྱོགས་ལྷ་རྩེ་ སྤྱི་ག་ཞོ་ཡེ་ཨེ་ (Shri. Bhagat Singh Koshyari, Governor, Maharashtra) མཆོག་དང་ལྷན་མཛུགས་འཕྲད་གནང་སྐབས།

དེ་ཡང་བྱི་ཆེས་ ༥ ཉིན་སྤྱི་འཐུས་
 རྣམ་པ་གཉིས་ལུ་མ་རྟེ། བྱི་རྩེ་རྩེ་ཐེངས་འབྱོར་གནང་བ་དང་། བྱི་ཆེས་ ༦ ལས་ས་གནས་ཁག་གི་ལས་རིམ་དབུ་འཛུགས་ཀྱིས། ཐོག་མར་

བོད་ནང་གི་རིང་ལག་གནས་སྐྱབས་དང་འབྲེལ་
 སན་ཚུན་དབར་དེ་བ་དེས་ལན་གྱི་ཐོག་ནས་
 བཀའ་བསྟར་ལྷག་པོར་གནང་བ་དང་། དེ་
 བཞིན་སྤུམ་རྩེ་གོང་ཁྲེང་ནང་གི་བོད་མི་སྤྱད་
 ཚོང་བ་རྒྱུས་ཀྱི་ཁྲིམ་སའི་དཀའ་ངལ་དང་།
 བདེ་སྤྱད་ཆ་ཚང་ཡིག་ངག་གཉིས་ཐོག་ནས་
 རྒྱས་པར། མངའ་སྡེའི་མིད་སྤྱོད་མཆོག་ནས་
 གང་སྤུབ་མ་སྤུན་འབྲུར་རྒྱ་བ་སྤྱོར་དང་།
 དགོངས་བཞེས་གནང་རྒྱུའི་ཞལ་བཞེས་
 གནང་ཡོད་འདུག མངའ་འབྲུད་སྐབས།
 བོད་དོན་རྒྱ་བ་སྤྱོར་བ་སྤྱི་ཞབས་སན་དེ་ལ་
 མེ་ལི་རམ་ (Sh. Sandesh Mesh-
 ram, Regional Convener,
 CGTC-I (Core Group for Tibetan
 Cause – India) ལགས་དང་། ལྷོ་སྤྱི་
 འཛིགས་མེད་ཚུལ་ཁྲིམས་ལགས། སྤན་ད་
 ར་ས་གནས་འགོ་འཛིན་དོན་གྲུབ་བཟང་པོ་
 ལགས་བཅས་མཉམ་བཅར་རྒྱས་གནང་
 ཡོད། དེ་ཉིན་དགོང་ཕྱི་ཆུ་ཚོད་ ༩ ལ་ནས་

༤༣༠ བར་སྤྱི་འབྲུས་ཀླུ་མ་གཉིས་ནས་རྫོང་
ལྷ་ཁང་ (Buddha Mandir) ཏུ་ས་
གནས་སྤྲོན་ཅིས་ཁང་གི་ལས་བྱེད་དང་སློབ་
ཕྲུག་ བོད་མི་སྲུང་ཆོང་བ་སོགས་ལ་གསུང་
བཤད་དང་། མང་ཆོགས་ཀྱི་འི་བར་ལན་
འདེབས་གསལ་བཤད་གནང་ཡོད་འདུག
ཕྱི་ཆེས་ ༥ ཉིན་གྱི་སྤྱོད་ཆུ་ཆོང་
༡༠༣༠ རོག་སྤྱི་ཞབས་ར་རྩ་ར་ཏ་རྩ་ ཨམ་
རྟེ་ལེ་ཀར་ (Rajratna Ambedkar,
great-grandnephew of Dr. B. R.
Ambedkar) མཆོག་དང་ལྷན་མཇུག་
འཕྲད་གནང་སྟེ། ཁོང་ཆོ་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་
པའི་རྒྱ་གར་གྱི་ནང་པའི་རྩིས་འཇུག་པ་ཆོར་
ཆོ་ག་ཕྲག་ལེན་ཅམ་ལས་ནང་པའི་ལྷ་ཕྲུག་
རོག་སློབ་སྦྱོང་དང་། གོ་རྟོགས་མེད་པའི་
གནས་སྤངས་སྒྲོར་གསུངས་པར། སྤྱི་འབྲུས་
ཀླུ་མ་གཉིས་ནས་རྒྱ་གར་སྤྱོད་ཕྱོགས་གདན་ས་
གསུམ་དང་། བོད་ཀྱི་དཔེ་མཛོད་ཁང་། ས་རྩ་
བོད་ཀྱི་མཐོ་རིམ་སློབ་གཉེར་ཁང་སོགས་ཀྱི་
ནང་ལ་དོན་གཉེར་ཅན་གྱི་ཕྱི་རྒྱལ་སློབ་ཕྲུག་
ཆོར་ནང་ཆོས་སློབ་སྦྱོང་གནང་པའི་གོ་
སྐབས་ཡོད་སྒྲོར་སོགས་གསུངས་ཡོད་པ་མ་
ཟད། འབྲེལ་ཡོད་ས་གནས་འགོ་འཛིན་དང་།
སྤྱོད་ཕྱོགས་ལས་ཁུངས་གཉིས་དབར་ལས་འཆར་
དེའི་ཐད་མཇུག་སྦྱོང་གིས་བཀོད་མངགས་
ནན་པོ་གནང་རྩིས། ཐུམ་རྩེ་གོང་ཁྱེད་ནང་གི་
ལས་རིམ་མཇུག་བསྒྲིལ་ཏེ། ཕྱི་ཆེས་ ༦ ཉིན་
རྫོང་མ་གོང་ཁྱེད་ཏུ་ཕེབས་ཐོན་གནང་ཡོད་
འདུག

ཕྱི་ཆེས་ ༩ ཉིན་སྤྱི་འབྲུས་རྒྱལ་གཉིས་ཀྱིས་རྫོ་ཕ་ཁུལ་གྱི་བོད་དོན་རྒྱུ་སྐྱོར་ཚོགས་མི་སྤྱི་འབྲུས་ལལ་ཇི་ བ་ཕུ་ (Shri Lalji Paggui, member of Indo Tibet Support Group of Goa) མཆོག་དང་། རྫོ་ཕ་གཙུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་གི་ཉེ་བའི་རིག་བདག་ཆེན་མོ་སློབ་དཔོན་སྤྱི་འབྲུས་ཀེ་ བྱིམ་ཏ་ ཟླ་ཏ་ (Prof. K. Sripath Bhat, Officiating Vice Chancellor of Goa University) མཆོག་རྒྱལ་གཉིས་དང་མཇལ་འཕམ་གནང་ཡོད་འདུག།

ཕྱི་ཆེས་ ༩ ཉིན་སྤྱི་འབྲུས་རྒྱལ་གཉིས་ནས་རྫོ་ཕ་གཙུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་གི་སློབ་དཔོན་སྤྱི་འབྲུས་ཇོ་འུ་ པེ་རི་ཁུ་ ཀེ་ལའོ་ (Prof. Joanna Pereira Coelho, Goa University) མཆོག་དང་ལྷན་མཇལ་འཕམ་དང་། དེ་མཇུག་སློབ་དཔོན་ཁོང་གི་གཙོ་སྐྱོང་འོག་སྤྱི་འབྲུས་རྒྱལ་གཉིས་ནས་མཚོ་སློབ་ཀྱི་སློབ་མ་ཆོར་བོད་དོན་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་གསུང་བཤད་གནང་ཡོད་འདུག། གཞི་རྩའི་སྤྱི་འབྲུས་ཁོང་གི་བོད་དོན་ཐོག་གོ་རྟོགས་གཉིད་ཟབ་ཡོད་པ་མ་ཟད། བོད་དོན་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ཕྱག་ལས་གང་མང་གནང་སྟོང་བ། དེ་བཞིན་བོད་ཀྱི་སྐོར་ཕྱག་དེབ་ཀྱང་ཁ་ལས་བརྩམས་གནང་ཡོད་འདུག། དེ་ནས་རྫོ་ཕ་གཙུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་གི་སྤྱི་ཚོགས་ཆེན་རིག་མེ་ཆེན་གྱི་སློབ་དཔོན་འབྲུམ་རམས་པ་སྤྱི་

འབྲུས་པར་ཀ་ཤི་ རྟེ་སེ་ (Dr. Prakash Desai) ལགས་དང་། འབྲུམ་རམས་པ་སྤྱི་འབྲུས་རའོ་ཇི་ (Dr. Rauji) ལགས། འབྲུམ་རམས་པ་སྤྱི་འབྲུས་ར་ཏུལ་ ཉི་རི་པ་ཉི་ (Dr. Rahul Tripathi) ལགས། འབྲུམ་རམས་

སྤྱི་འབྲུས་དགེ་བཤེས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་འགྲམ་ཆེ་བཏུང་མཆོག་དང་། སྤྱི་འབྲུས་ཚོས་གྲགས་ཀྱི་མཆོག་ཚོགས་ཀྱི་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་སྤྱི་ཚོང་མི་མང་རྒྱལ་གཉིས་ལ་གསུང་བཤད་གནང་མཇུག་ལྷན་ཁུངས་སྤྱོད་པའི་བཤེས་པ་

པ་པ་ར་ཆེ་ (Dr. Prachi) འབྲུམ་རམས་པ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ (Dr. Sharda) འབྲུམ་རམས་པ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ (Dr. Alaknanda) ལགས་བཅས་དང་ལྷན་མཇལ་འཕམ་གནང་སྟེ། རྫོ་ཕ་གཙུག་ལག་ཁྱིམ་དང་བོད་དོན་དང་འབྲེལ་བའི་བརྗོད་གཞི་འབྲེལ་མེན་ཐོག་བཀའ་བསྟར་དང་། དོགས་འདྲི་ཁག་ལ་ལན་འདེབས་གསལ་བཤད་གནང་ཡོད་འདུག།

དེ་མཇུག་ས་མ་རྟོ་རྟོ་ཐེབས་ཅའི་ (Sambodhi Trust, Goa) ཚོགས་མི་སྤྱི་འབྲུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཚན་དཔལ་ཀར་ (Dr. Ullhas K Chandelkar) ལགས་དང་། ཚོགས་མི་སྤྱི་འབྲུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ རྫོ་ཕ་ ཇོ་འུ་ (Mr. S.K. Jadhav) ལགས། ཚོགས་མི་སྤྱི་

འབྲུས་རྫ་ཏུ་ ཇོ་འུ་ (Mr. Raju Jadhav) ལགས། ཚོགས་མི་སྤྱི་འབྲུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ བ་རྫ་རྫ་ཀེ་ལེ་ (Mr. Nikhil Prajakte) ལགས། ཚོགས་མི་སྤྱི་འབྲུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ ཇོ་འུ་ (Mr. Anand Pawar) ལགས།

ཚོགས་མི་སྤྱི་འབྲུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ ཀོ་ལལ་ (Mr. Anant Kaushal) ལགས་བཅས་དང་ལྷན་མཇལ་འཕམ་གནང་བ་དང་། ཁོང་རྒྱལ་གཉིས་ས་གནས་རྫོ་ཕ་ནང་གི་ནང་པའི་རྒྱལ་འབྲུག་པའི་གནས་སྐབས་སྐོར་རོ་སྟོང་གནང་བ་དང་། མ་འོངས་པར་བོད་མིའི་སྤྱི་གཞུགས་དང་། དེ་བཞིན་གདན་ས་ཁག་དང་ལྷན་ནང་ཆོས་སློབ་གཉེར་ཆེད་མཉམ་ལས་གནང་ཐུབ་མེན་ཐད་ལ་བཀའ་བསྟར་ལྟག་པོ་གནང་འདུག། དེ་ཉིན་ཕྱི་ཕྱོད་ཆུ་ཆེད་ ༤ ཅས་ལ་སྤྱི་འབྲུས་རྒྱལ་གཉིས་ནས་ས་གནས་ཀྱི་བོད་མི་སྤྱི་ཚོང་བ་རྒྱལ་ལ་བོད་མིའི་སྤྱི་གཞུགས་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་ཐད་ལམ་སྟོན་དང་། ས་གནས་མང་ཚོགས་ཀྱི་བདེ་

ཕྱག་དཀར་པ་གསན་གཟིགས། མང་
ཆོག་གི་ཁྱི་བར་ལན་འདེབས་གསལ་
བཤད་བཅས་གནང་ཤིང་། རྩོམ་ཁྲིམ་གྱི་
ལས་རིམ་ཁག་མཐུག་བསྐྱེད་ཏེ། རྒྱ་གར་གྱི་
ཕྱགས་མོན་གྱི་གཞིས་ཆགས་སུ་ཕེབས་ཐོན་
གནང་ཡོད།

ཕྱི་ཆེས་ ༡༠ ཉིན་རྒྱ་གར་གྱི་འཕུས་
རྒྱལ་པ་གཉིས་མོན་གྱི་གཞིས་ཆགས་ཀྱི་སྐོ་
མང་མགོན་ཁང་དུ་ཕེབས་འབྱོར་མཆམས་
ས་འཕུས་ཆོགས་གཙོ་དང་། ས་གནས་འགོ་
འཛིན། རང་བདེན་ཆོགས་གཙོ། མཉམ་
འབྲེལ་ཆོགས་གཙོ། གཞན་ཡང་གྲྭ་ཆང་
ཁག་གི་ཕྱག་མཛོད། གཞིས་གྲོང་ཁག་གི་
བརྒྱ་དཔོན། གཞིན་ཁུ་དང་བྱུང་མེད། དམག་
རྒྱུ་གཙོ་མོན་གྱི་ཆོགས་པ་ཁག་ ༡༩ གི་
འཕུས་མི། ཆོས་ཁ་གསུམ་དང་། སློབ་གྲྭ་
ཁག་གི་སློབ་མྱི་དང་དགེ་ཆེན་པ་མང་པོ། གཞན་
གནད་ཡོད་མི་སྣ་བཅས་ནས་ཕེབས་བསུ་
ཞུས། དེ་ཤིང་། སྐོར་ལྷོ་གཞི་རིམ་བར་མའི་
སློབ་གྲྭ་འཆམས་གཟིགས་དང་། སྐབས་
དེར་སློབ་ཕྱག་ཡོངས་ནས་རྒྱལ་ཐར་དང་
ཞབས་བྲོ་གཟིགས་འབྲེལ་ཞུས་ཤིང་། སྤྱི་
འཕུས་གཉིས་ནས་དགེ་སློབ་ཡོངས་ལ་ལམ་
སྟོན་གསུང་བཤད་དང་། སློབ་གྲྭ་གཟིགས་
སྐོར་གནང་ཡོད་འདུག

ཕྱི་ཆེས་ ༡༡ ཉིན་སྤྱི་ལྷོ་སྤྱི་འཕུས་
རྒྱལ་པ་གཉིས་ལ་སྐབས་ཤིང་གཤམ་བྱང་མཁན་
རྒྱུ་རིན་པོ་ཆེ་ཤིང་བཙུན་སློབ་མཆོད་ཆེ་འཕེལ་
མཆོག་གི་གོ་སྟོན་མཛད་སྐོར་ཆེད་བཅར་

གནང་བ་དང་། ཉིན་རྒྱལ་སྐོར་ལྷོ་གཞི་རིམ་
འགྲམ་འཛི་སློབ་གྲྭ་དང་། དམིགས་སྟོན་ཞིང་

སྤྱི་འཕུས་དགེ་བཤེས་སྐུ་རམས་པ་ཨ་ཁུག་ཆེ་བཙན་མཆོག་དང་། སྤྱི་འཕུས་ཆོས་གྲགས་རྒྱ་མཆོ་མཆོག་རྒྱལ་པ་གཉིས་ནས་མོན་གྱི་འོད་རྒྱ་གྲིང་
གཞིས་ཆགས་སུ་ས་བགོས་བྱུགས་བསྐྱོད་ཕེབས་སྐབས་ས་གནས་རྒྱ་གར་གནད་ཡོད་མི་སྣ་མང་པོ་འཕྲད་སྐབས།

ལས་འདེབས་ས། ས་གནས་སྤྱན་རྟེན་ཁང་།
ས་གནས་འཕྲོད་བསྟེན་སྤྱན་ཁང་། ཆས་གསོ་
ཁང་། ཤེས་འབྱོར་སྤྱོད་ཁང་བཅས་ལ་
གཟིགས་སྐོར་གནང་ཡོད་འདུག

ཕྱི་ཆེས་ ༡༢ ཉིན་སྤྱི་ལྷོ་སྤྱི་འཕུས་
སྤངས་སྐོག་ལས་སྤྱིང་དང་། འབྲས་སྤངས་སྐོ་
མང་། འབྲས་སྤངས་སྐོ་སྤྱི། དེ་བཞིན་ས་སྤྱི་
དགོན་པ་བཅས་ལ་གནས་མཛུལ་ཞུས་ཤིང་།
ལ་སྐབས་ཤིང་གར་པ་ཆོས་ཤིང་པོ་ཆེ་
མཆོག་དང་། ལ་སྐབས་ཤིང་གུན་བདེ་སྤྱིང་རིན་
པོ་ཆེ་མཆོག། དེ་བཞིན་དཔལ་ལྷན་འབྲས་
སྤངས་ཁྱི་པ་དགོན་མཆོག་དཔག་བསམ་
མཆོག་བཅས་ཀྱི་སྤྱི་མཐུན་དུ་བཅར་ནས་
བཀའ་སློབ་ལམ་སྟོན་ཞུས་གནང་། དེ་ནས་
རིམ་བཞིན་སྐོག་ལས་སྤྱིང་སྐོ་སྤྱི་བྱུང་དང་
ཆོན་རིག་བསྟེན་གསུང་ཁང་དང་། འབྲས་
སྤངས་སུ་ཡོད་པའི་སྤྱན་རྟེན་ཁང་། ར་སྟོན།

བཀའ་བརྒྱུད་དགོན་པ། ཅི་ཡིང་འདེབས་
ལས་དང་སྐོ་ཕྱགས་གསོ་སྤྱོད་ཁང་སོགས་

ལ་གཟིགས་ཞིབ་དང་། དགོང་ཨོ་འབྲས་
སྤངས་སྐོ་སྤྱི་ཆོགས་ཁང་དུ་འབྲས་སྤངས་སྐོ་
སྐོ་དང་། ས་སྤྱི་ར་སྟོན། བཀའ་བརྒྱུད་དགོན་
པ་བཅས་ཀྱི་དགེ་འདུན་འདུས་མང་ལ་སྤྱི་
འཕུས་རྒྱལ་པ་གཉིས་ནས་བཛོད་གཞི་ཆ་
བགོས་ལྟར། སྤྱི་འཕུས་དགེ་བཤེས་སྣ་
རམས་པ་ཨ་ཁུག་ཆེ་བཙན་མཆོག་གིས་
བཙན་བྱོལ་བོད་མིའི་མང་གཙོའི་འཕེལ་རིམ་
དང་གལ་གནད། དབུ་མའི་ལམ་གྱི་སྐོར་ལ་
གསུང་བཤད་དང་། སྤྱི་འཕུས་ཆོས་གྲགས་
རྒྱ་མཆོ་མཆོག་གིས་ལ་གོང་ས་མཆོག་གི་
མཛད་འཕྲིན་དང་། བོད་ནང་གི་རྩ་བཀའ་
གནས་སྤངས་སྐོར། རྒྱལ་སྤྱི་དང་རྒྱ་ནག་གི་
གནས་སྤངས་བཅས་ཀྱི་ཐོག་གསུང་བཤད་
བཅས་གནང་ཤིང་། ཆོགས་བཅར་བའི་ཁྱི་
བར་ལན་འདེབས་གསལ་བཤད་གནང་ཡོད་
འདུག

ཕྱི་ཆེས་ ༡༣ ཉིན་དགའ་ལྷན་ཆེན་གྱི་དང་། དགའ་ལྷན་ཤར་ཅེ། དགའ་ལྷན་བྱང་ཅེ། རྟིང་མ་དགོན་པ་བཅས་ལ་གནས་མཇུག་ཞུས་ཤིང་། ས་འགོ་ལས་ཁུངས་སུ་གཟིགས་སྐོར་ལ་ཕེབས་པའི་རྒྱ་གར་སློབ་ཕྱུག་གྲངས་བརྒྱ་ལྷག་ལ་བོད་མིའི་སྤྱི་གཞུང་གི་འཇུགས་དང་། གཞིས་ཆགས་ཁག་རྩོད་གནང་བ་དང་། དེ་ནས་བཟུན་དགོན་ཆོས་སློང་དུ་གནས་གཟིགས་དང་སྤྱགས། བཟུན་མ་རྣམས་ལ་སྤྱི་འཐུས་གཉིས་ནས་གོང་བཞིན་བརྗོད་གཞིའི་ཐོག་གསུང་བཤད་དང་། གྲི་བར་ལན་འདེབས་གསལ་བཤད་གནང་ཡོད། ཉིན་རྒྱུ་བ་ས་གནས་གཞོན་ནུ་ཆོག་ཁུངས་ཁང་དང་། དམག་ཕྱར་ཆོག་ཁུངས་པའི་ལས་ཁུངས། ལྷ་མོ་ཆོག་ཁུངས་ཁང་། དཔེ་མཛོད་ཁང་། བྱུང་མེད་ཆོག་ཁུངས་ཁང་བཅས་ལ་གཟིགས་སྐོར་གནང་། དགོང་ཐོ་དགའ་ལྷན་ཆེན་གྱི་འོ་ཆོག་ཁུངས་ཁང་དུ་དགའ་ལྷན་ཤར་བྱང་དང་། རྟིང་མ་དགོན་པ་བཅས་ཀྱི་དགོང་འདུན་འདུས་མང་ལ་སྤྱི་འཐུས་རྣམས་གཉིས་ནས་གོང་བཞིན་བརྗོད་གཞིའི་ཐོག་གསུང་བཤད་དང་། ཆོག་ཁུངས་བཅས་པའི་གྲི་བར་ལན་འདེབས་གསལ་བཤད་གནང་ཡོད།

ཕྱི་ཆེས་ ༡༤ ཉིན་སྤྱོད་སྤྱི་འཐུས་ལས་ཁུངས་དང་། ས་འགོ་ལས་ཁུངས། རང་ཆོག་ལས་ཁུངས། མཉམ་འབྲེལ་བཅས་ལ་གཟིགས་སྐོར་གནང་ཤིང་། སི་ཁྱོན་སློབ་གྲྭ་དབྱུས་མར་གཟིགས་སྐོར་ཕེབས་ཤིང་། དེ་ཉིན་གྱིས་པའི་ཉིན་མོ་འཁེལ་འདུག་པར། སྤྱི་

སྤྱི་འཐུས་དགོང་འདུས་ལྷན་པ་ཨ་ཁུག་ཆེན་པོ་མཆོག་དང་། སྤྱི་འཐུས་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་རྣམས་གཉིས་ནས་མོན་ལྷོ་འདོད་རྒྱ་སློང་གཞིས་ཆགས་སུ་རྟིན་གཞི་བྱས་པའི་སི་ཁྱོན་སློབ་གྲྭ་དབྱུས་མར་གཟིགས་སྐོར་ཕེབས་སྐབས།

འཐུས་རྣམས་པ་གཉིས་ནས་འཆམས་འདྲི་དང་སྤྱགས། དགོ་སློབ་ཡོངས་ལ་བོད་དོན་འཐབ་ཅོད་ཆེད་ཆང་མས་སློབ་སྦྱོར་བྱ་རྒྱུ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་པའི་སྐོར་དང་། བོད་ནང་གི་སྤྱ་གྱུར་སློབ་སྦྱོར་བྱ་རྒྱུའི་རང་དབང་མེད་པ། རང་དབང་ལུང་པའི་ནང་ཡོད་མཁན་བོད་པའི་སློབ་ཕྱུག་ཆོས་སློབ་སྦྱོར་བྱ་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་ཆུད་ཐོས་གཏོང་མི་རུང་བའི་སྐོར་སོགས་གསུང་བཤད་གནང་ཡོད་འདུག དེ་རྗེས་ས་གནས་མི་མང་ཆོག་ཁུངས་ཁང་ནང་ས་གནས་མི་མང་འདུ་འཛོམས་ཐོག་གོང་བཞིན་བརྗོད་གཞིའི་ཐོག་གསུང་བཤད་དང་། མི་མང་གི་དོགས་འདེད་ཁག་ལ་ལན་འདེབས་གསལ་བཤད་གནང་ཡོད་འདུག ཕྱི་ཆེས་གནས་ཀྱི་ཆོག་ཁུངས་སྤེལ་བ། ༡༦ གི་སྤྱི་ཆབ་དང་ལྷན་བཞུགས་མོལ་ཆོག་ཁུངས་འདུ་ཆོག་ཁུངས་རྗེས། གཞིས་སྤྱི་ཁོར་བྱ་རིང་མཆོད་མཇུག་དུ་ཕེབས་གནང་ཡོད་འདུག

ཕྱི་ཆེས་ ༡༥ ཉིན་སྤྱོད་སྤྱི་འཐུས་

རྣམས་པ་གཉིས་དང་། ས་འཐུས་ཆོག་ཁུངས་གཏོ་ས་གནས་འགོ་འཛིན། རང་ཆོག་ཁུངས་འཐུས་མི་བཅས་ཀྱི་མར་ཕེབས་ཐོན་གནང་སྟེ། ཀར་མཛོད་གི་རྒྱུ་དཔོན་གསལ་བཤད་དང་། རྒྱུ་དཔོན་གཞོན་པ་བཅས་དང་ལྷན་མཇུག་འཕྲད་གྱིས་འཆམས་འདྲི་དང་སྤྱགས། བོད་དོན་སྐོར་རྩོད་དང་། དེ་བཞིན་ས་གནས་ཀྱི་ལས་དོན་ཁག་ཅིག་གི་ཐོག་བཀའ་བསྐུར་སྤྱུག་པོ་གནང་འདུག

ཕྱི་ཆེས་ ༡༦ ཉིན་སྤྱོད་སྤྱི་འཐུས་རྣམས་གཉིས་ནས་མོན་ལྷོ་གཞིས་སློང་གསུམ་པ་ནས་བཟུན་དགོན་བྱང་རྒྱུ་ཆོས་སློང་བར་གྱི་ལམ་ཁ་གསལ་བཟོའི་ལས་གཞིའི་མཛད་སྐོར་དབྱེད་ཐོག་མཉམ་ཞུགས་གནང་ཤིང་། མོན་ལྷོ་སིལ་ཁར་ལས་ཁུངས་དང་། མོན་ལྷོ་ཉིན་རྟོག་པའི་ལས་ཁུངས། (RDPR)ལས་ཁུངས་བཅས་ལ་ཆེད་ཕེབས་དང་། བོད་དོན་རྒྱུ་ཆོས་ཆོག་ཁུངས་མི་ཁག་ཅིག་དང་མཇུག་འཕྲད་གྱིས་ས་

གནས་དང་འབྲེལ་བའི་ལས་དོན་མང་པོའི་
 ཐོག་བཀའ་བསྟར་ལྷན་པོ་གནང་བ་དང་།
 དགོང་མོར་ས་གནས་གཞིན་ཅུ་དང་། ལུང་
 མེད་ལྷན་ཆོག་ལ། ས་གནས་ཅེད་རིགས་
 ཆོག་ས་ཆུང་བཅས་ཀྱིས་བཀོད་སྤྱོད་ལྷན་
 ཅེད་ཐང་དུ་མི་མང་གི་ལྷན་དཀར་འདུ་
 འཛུགས་ཐོག་གདན་ཞུས་ལྷན་ཆེད་བཅར་
 གནང་སྟེ། ལྷན་དཀར་ལས་འགུལ་གྱི་འཕེལ་
 རིམ་སྐྱོར་དང་། དེ་བཞིན་ལྷན་དཀར་སྤྱང་
 བཅི་ཞུ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། ས་

འོངས་པའི་ཁ་ཕྱོགས་ནོར་མི་ཉན་པ་སོགས་
 གྱི་ཐོག་གསུང་བཤད་གནང་རྗེས། ཐེངས་
 འདིའི་ཉིན་གདངས་ ༡༩ རིང་གི་རྒྱ་གར་མོན་
 རྫོག་ཞིས་ཆགས་སོགས་ཀྱི་ལས་རིམ་ཁག་
 ལེགས་བྱུང་བྱུང་ཡོད་པ་བཅས།

སྤྱི་འཐུས་ལྷ་བ་ཆེ་རིང་མཆོག་དང་། སྤྱི་འཐུས་ཡེ་ཤེས་སྒྲོལ་མ་མཆོག་ནམ་གཉིས་ནས་རྒྱ་གར་ལྷོ་ཕྱོགས་གོ་མི་རྩལ་དོན་ལྷན་གླིང་གཞིས་ཆགས་སོགས་ལ་གཞུང་འབྲེལ་ས་བགོས་ཕྱོགས་བསྐྱོད་ལེགས་བྱུང།

༢༠༡༩ | སྤྱི་འཐུས་ལྷ་བ་ཆེ་རིང་མཆོག་ ཤེབས་འབྱོར་མཚམས། གོ་མི་རྩལ་ལས་
 དང་། སྤྱི་འཐུས་ཡེ་ཤེས་སྒྲོལ་མ་མཆོག་ནམ་ རྒྱང་ནས་སྡེ་ལེན་དང་། དགོང་ཚོ་གཞིས་
 གཉིས་ས་བགོས་ཕྱོགས་བསྐྱོད་ཤེབས་རྒྱའི་ ཆགས་སུ་ཤེབས་འབྱོར་སྐབས། གཞིས་

སྤྱི་འཐུས་ལྷ་བ་ཆེ་རིང་མཆོག་དང་། སྤྱི་འཐུས་ཡེ་ཤེས་སྒྲོལ་མ་མཆོག་ནམ་གཉིས་གོ་མི་རྩལ་དོན་ལྷན་གླིང་གཞིས་ཆགས་སུ་ས་བགོས་ཕྱོགས་བསྐྱོད་ཤེབས་སྐབས།

ལས་རིམ་ལྷན་ ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༣ ལྷ་ ༡༡ ཆེས་
 ༡༡ རས་ཆེས་ ༢༣ བར་རྒྱ་གར་ལྷོ་ཕྱོགས་
 གོ་མི་རྩལ་དོན་ལྷན་གླིང་གཞིས་ཆགས་དང་།
 ལུ་གྱི་ (ooty) བཅས་ལ་གཞུང་འབྲེལ་ས་
 བགོས་ཕྱོགས་བསྐྱོད་ལེགས་བྱུང་བྱུང་ཡོད།
 དེ་ཡང་སྤྱི་འཐུས་ནམ་བ་གཉིས་ཕྱི་
 ཆེས་ ༡༢ ཉིན་རྗེང་ལོར་གནས་ཐང་དུ་
 ལས་ཁང་གི་མགྲོན་ཁང་གསར་པའི་མདུན་
 དུ་ས་གནས་འགོ་འཛིན་དགེ་ལེགས་འབྱུང་
 གནས་ལགས་དང་། ས་འཐུས་ཆོག་ལས་
 གཞིན་བསོད་ནམས་ཆེ་དབང་ལགས། ས་
 གནས་རང་བདེན་ཆོག་ལས་ཆུང་གི་ཆོག་ལས་
 གཙུ་ཀུན་དགའ་སྟོ་བཟང་ལགས་བཅས་
 རས་སྡེ་ལེན་གཟབ་རྒྱས་ཞུས་གནང་འདུག

ཕྱི་ཆེས་ ༡༣ རས་ས་གནས་ཁག་
 གི་ལས་རིམ་དབུ་འཛུགས་ཀྱིས་ཐོག་མར་
 སྤྱི་འཐུས་ནམ་བ་གཉིས་ནས་རྒྱ་གར་ལྷོ་
 ཕྱོགས་ཀར་ན་ཀ་ཀའི་ཏུ་རུ་ཁུལ་གྱི་མངའ་
 ལྷའི་གྲོས་ཆོག་ལས་འཐུས་མི་སྤྱི་ཞབས་ཨར་
 ར་རེན་རྟ་ (Shri. R Narenda, MLA from Hanur, Karnataka) མཆོག་
 དང་ལྷན་མཇུག་འཕྲད་ཀྱིས་རྒྱ་གར་དབུས་
 སའི་གཞུང་གིས་ས་གནས་སུ་གནས་སྡོད་
 བོད་མི་ནམས་ལ་ད་བར་མཐུན་འགྱུར་རྒྱུ་
 སྐྱོར་གང་ཐུབ་གནང་བར་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུས་
 པ་དང་སྤྱགས། འབྱུང་འགྱུར་ཡང་དེ་ལྟར་
 རྒྱུ་སྐྱོར་གནང་སྐྱོང་ཡོང་བའི་རེ་སྤུལ་ཞུས་
 པ་དང་། དེ་བཞིན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་
 ཆོག་གི་བཅར་ཞིན་ཕྱག་རྟགས་ཕུལ་གནང་
 འདུག མཇུག་འཕྲད་སྐབས་གོ་མི་རྩལ་དོན་
 ལྷན་གླིང་ས་གནས་འགོ་འཛིན་དགེ་ལེགས་
 འབྱུང་གནས་ལགས་མཉམ་བཅར་ཞུས་
 གནང་ཡོད་འདུག དེ་རྗེས། གཞིས་ཆགས་
 རང་རྟེན་གཞི་བྱས་པའི་དགོན་སྡེ་ཁག་ལ་

གནས་མཇུག་དང་། རོན་ལྷན་གྲིང་མི་མང་
ཚོགས་ཁང་དང་། གཞུང་ལམ་གསར་རྒྱུག་
མཆོག་བཅས་དང་ལྷན་མཇུག་འཕྲད་ཀྱིས་

tive Officer of Zila Panchayat)
མཆོག་བཅས་དང་ལྷན་མཇུག་འཕྲད་ཀྱིས་

སྤྱི་འཐུས་ལྷན་པ་ཆེ་རིང་མཆོག་དང་། སྤྱི་འཐུས་ཡེ་ཤེས་སྒྲོལ་མ་མཆོག་ནམ་གཉིས་རྒྱ་གར་ལྗོངས་ཀྱི་ལྷན་ཁུངས་ཀྱི་མངའ་སྡེའི་
གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མི་སྤྱི་ཞབས་ཨར་ན་རོན་ཏྲ་ (Shri. R Narenda, MLA from Hanur, Karnataka) མཆོག་དང་མཇུག་འཕྲད་གནང་སྐབས།

ལས་གཞི། ལུས་སྤྱོད་ཁང་། སྤྲོད་རྒྱ་
འདེབས་ལས་ལས་གཞི། གས་གསོ་ཁང་
བཅས་ལ་གཞིགས་སྒྲོར་ཐེབས་གནང་ཡོད།

ཁྱེ་ཆེས་ ༡༩ ཉིན་སྤྱི་འཐུས་རྣམ་
གཉིས་ནས་ཉོ་རུང་ས་གནས་རྫོང་དཔོན་ར་
མེ་ལེ་ (Shri. Ramesh, Deputy
Commissioner) མཆོག་དང་། རྫོང་
དཔོན་གཞོན་བ་ལུམ་སྤྱི་ཀ་ཐེ་ཡ་ལ་ཁི་རྩེ་མེ་
(Smt. Kathyayanidevi S, Addi-
tional Deputy Commissioner)
མཆོག་ས་གནས་ཉེན་རྟོག་དཔོན་སྤྱི་ཞབས་
ཀེ་ཨེ་མི་སུན་རྩྱར་རྩ་རྩ་ (Shri. K. S.
Sundarraaj, Additional Superin-
tendent of Police) མཆོག་རྫོང་སྡེ་
ཡར་རྒྱས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་སྤྱི་ཁྲབ་འགན་
འཛིན་ལུམ་སྤྱི་ཀེ་ཨེ་མ་རྩ་ཡེ་ཉ་རེ་ (Smt.
K M Gayathri, IAS, Chief Execu-

བོད་རོན་སྤྱི་དང་། ལྷག་པར་དུ་གཞིས་
ཆགས་སུ་གནས་སྤྱོད་བོད་མི་རྣམས་ལ་
མཐུན་འགྱུར་རོགས་རམ་གང་ལེགས་
གནང་བར། བོད་མིའི་སྤྱི་འཐུས་དང་།
བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཆབ་
ཁྲུས་ཉེ་ལུགས་རྩེ་ཆེ་ཁྲུས་བ་དང་སྤྱུགས།
བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་བླ་
ཉེན་ཕྱག་ཉགས་ཕུལ་གནང་ཡོད་འདུག

སྤྱི་འཐུས་ལྷན་པ་ཆེ་རིང་མཆོག་དང་། སྤྱི་འཐུས་ཡེ་ཤེས་སྒྲོལ་མ་མཆོག་ནམ་གཉིས་ནས་ཀོ་ལི་རྩལ་རོན་ལྷན་གྲིང་གཞིས་ཆགས་སུ་ས་གནས་
གཞུང་འབྲེལ་དང་། གཞུང་འབྲེལ་མིན་པའི་ཚོགས་པ་ཁག་གི་ལས་སྡེ་རྣམས་དང་ལྷན་འཕྲད་གནང་སྐབས།

ཁྱེ་ཆེས་ ༡༥ ཉིན་སྤྱི་འཐུས་རྣམ་
ལུས་རྣམ་པ་གཉིས་དང་། ས་གནས་འགོ་
འཛིན། ས་འཐུས་ཚོགས་གཞོན། རང་བདེན་
ཚོགས་གཞོན། ལས་བྱུང་། ཉམ་ཐག་ཞིབ་
འཇུག་ཚོགས་རྒྱུ་གི་ཚོགས་མི། བརྒྱ་
དཔོན་བཅས་ནས་ཉམ་ཐག་ཁྲིམ་ཆང་ཁག་
ལ་གཞིགས་ཞིབ་དང་། དེ་རྗེས། མཉམ་
འབྲེལ་འབྲུལ་ཆོས་སྡེ་ཆོན། ཁྲིམ་ར་གསར་
རྒྱུག་ལས་གཞི་དང་། མཉམ་འབྲེལ་སྒྲོས་
བཟོ་སྡེ་ཆོན། རང་དབང་བདེན་པའི་ལས་
ཁུངས་བཅས་ལ་རིམ་བས་གཞིགས་སྒྲོར་
གནང་ཡོད། ཉིན་རྒྱུ་སྤྱི་འཐུས་རྣམ་པ་
གཉིས་ནས་ས་གནས་མི་མང་ཚོགས་ཁང་
ནང་མི་མང་རྣམས་ལ་གསུང་བཤད་དང་།
མི་མང་གི་བྱི་བ་ཁག་ལ་ལན་འདེབས་གསལ་
བཤད་གནང་ཡོད་འདུག

ཁྱེ་ཆེས་ ༡༦ ཉིན་སྤྱི་འཐུས་
རྣམ་པ་གཉིས་སི་ལོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་
སྒྲོར་དང་། སྒྲོབ་ལུང་ཚོགས་ཁང་ནང་དགོ་
སྒྲོབ་འདུ་འཛུལ་ས་ཐོག་སྤྱི་འཐུས་རྣམ་

གྲུ་ཆེས་ ༡༥ ཉིན་སྤྱི་འཐུས་ནས་
 བ་གཉིས་ཀོ་ལི་ཟུལ་དོན་ལྟན་སྤྱིར་གཞིས་
 ཆགས་ནས་ལྷ་གིར་ཐེབས་ཐོན་གྱིས་ཕྱི་རོ་
 ས་གནས་སུ་འབྱོར་མཆམས། སུད་ཆོང་
 ཆོགས་གཙོ་སྟོབས་རྒྱལ་ལགས་དང་། རྒྱན་
 ལས་ནམས་ནས་སྟེ་ལེན་གཟབ་རྒྱས་གནང་
 བ་དང་། དེ་ནས་ཁྲོམ་ས་ཁག་ལ་རེ་རེ་བཞིན་
 ཐེབས་ཏེ་གནས་སྤངས་རྒྱས་ལོན་དང་། བདེ་
 སྤྱག་གཟིགས་ཞིབ་གནང་ཡོད་འདུག

གྲིཾཆེས་ ༡༩ ཉེན་སྲུང་གྲིཾའབྲུས་
 རྣམ་གཉིས་ནས་ས་གནས་རྫོང་དཔོན་
 མཆོག་དང་མཇལ་འཕྲད་ཀྱིས་སྲུང་རྫོང་མི་
 མང་གི་བདེ་སྤྱད་རྣམས་ཁྱུས་བར་། རྫོང་
 དཔོན་མཆོག་གིས་གང་སྐབ་རོགས་མགོན་
 གནང་རྒྱུ་འཇུག་པའི་ས་གནས་ཡོད། དེ་ནས་
 བོད་མི་སྲུང་རྫོང་བ་རྣམས་འདྲ་འཛོམས་
 ཐོག་གྲིཾའབྲུས་རྣམ་གཉིས་ནས་གསུང་
 བ་ཤད་དང་། མི་མང་གི་དོགས་འདྲི་ཁག་ལ་

63

ལན་འདེབས་གསལ་བཤད་གནང་ཡོད་པ་
 དང་། དེ་བཞིན་དགོང་ཉི་མཱ་འཐུས་ཚུལ་
 གཉིས་ནས་སུད་ཆོང་བ་དང་། སློབ་མ་
 རྒྱལ་ལ་ཤེས་ཡོན་གྱི་གལ་གནད་སོགས་
 གྱི་ཐོག་གསུང་བཤད་གནང་ཟེས། ཐེངས་
 ས་བཞོས་ཕྱོགས་བསྐྱོད་ལེགས་གྲུབ་བྱུང་
 ཡོད་པ་བཅས། །
 འདིའི་ཉིན་གངས་ ༡༣ རིང་གི་གཞུང་འབྲེལ་

**རྟ་དབང་གནས་སྐྱོར་ཞེས་པའི་བོད་དོན་གོ་རྟོགས་ལས་འགུལ་ཐེངས་བཅུ་གཅིག་པའི་མཛད་སྤྱིའི་ཐོག་ཕྱོགས་བཞུགས་སྤྱི་འཐུས་ཆེ་
 རིང་སློབ་མ་མཆོག་ཆེད་ཕེབས་གནང་བ།**

༢༠༢༡ ལྷ་མོ་ ༣༠༣༣ ཟླ་ ༡༡ པའི་ཆེས་
 ༡༩ ཉིན་རྒྱ་གར་བྱང་ཤར་ཨ་མ་མང་འ་
 སྤེའི་གྲོང་ཁྱེར་ཁྲོ་ཤ་རྟའི་ (Guwahati) རུ་
 འཕགས་བོད་འབྲེལ་མཐུད་ཆོགས་པས་གོ་
 སྤྱི་གཞུགས་པའི་རྟ་དབང་གནས་སྐྱོར་ (11th
 Tawang Tirth Yatra) ཞེས་པའི་བོད་
 དོན་གོ་རྟོགས་ལས་འགུལ་ཐེངས་བཅུ་
 གཅིག་པའི་དབུ་འབྱེད་མཛད་སྤྱིའི་ཐོག་
 ཆོགས་གནང་ཡོད།

སྐབས་དེའི་དབུ་འབྱེད་མཛད་སྤྱིའི་
 ཐོག་རྒྱ་གར་རྒྱལ་ཡོངས་སྤྱི་ཆོགས་ཞབས་
 བླ་ཆོགས་པའི་ཆོགས་མི་ཚུན་པ་དང་སློབ་
 ཉོན་པ། དེ་བཞིན་འཕགས་བོད་འབྲེལ་
 མཐུད་ཆོགས་པ་ཐོག་མར་གསར་འཛུགས་
 གནང་མཁན་སྤྱི་ཞབས་ཨི་ཏྲེ་ཤ་ཀུམ་ར་ (In-
 dresh Kumar) མཆོག་དང་། ཕྱོགས་
 བཞུགས་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཆེ་རིང་སློབ་
 མ་མཆོག་ རྒྱ་གར་གྱི་གནད་ཡོད་མི་སྤྱི་
 བསྐྱོར་འཛིན་སྐྱོང་ས་གནས་འགོ་འཛིན་
 བསྐྱོར་འཛིན་རིན་ཆེན་ལགས། བོད་ཀྱི་
 གཞིན་ཁུ་ལྷན་ཆོགས་ཀྱི་ཆོགས་གཙོ་མགོན་
 པོ་དོན་གྲུབ་ལགས། འཕགས་བོད་འབྲེལ་
 མཐུད་ཆོགས་པའི་ཆོགས་མི་རྒྱ་གར་བོད་

དོན་རྒྱལ་སྐྱོར་བ་སོགས་ཆེད་ཕེབས་གནང་
 ཡོད་འདུག

མཛད་སྤྱིའི་ཐོག་ཕྱོགས་བཞུགས་
 བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཆེ་རིང་སློབ་མ་

རྒྱ་གར་གཞུང་མང་གཉིས་ཀི་བོད་ལ་རི་ཅམ་
 བཀའ་བློན་ཆེན་པོ་ཡོན་པའི་སྐྱོར་དང་། རྒྱ་
 རྒྱལ་དམར་གཞུང་འོག་བོད་ནང་གཞི་ཅའི་
 རང་དབང་ཁག་མེད་པ་མ་ཟད། བོད་ཀྱི་སྐད་

རྒྱ་གར་བྱང་ཤར་ཨ་མ་མང་འ་སྤེའི་གྲོང་ཁྲོ་ཤ་རྟའི་ (Guwahati) རུ་འཕགས་བོད་འབྲེལ་མཐུད་ཆོགས་པས་གོ་སྤྱི་གཞུགས་པའི་རྟ་དབང་
 གནས་སྐྱོར་ (11th Tawang Tirth Yatra) ཞེས་པའི་བོད་དོན་གོ་རྟོགས་ལས་འགུལ་ཐེངས་བཅུ་གཅིག་པའི་དབུ་འབྱེད་མཛད་སྤྱིའི་ཐོག་ཕྱོགས་
 བཞུགས་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཆེ་རིང་སློབ་མ་མཆོག་མཉམ་ཞུགས་གནང་སྐབས།

མཆོག་གིས་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་
 ཆོགས་ཀྱི་ཆབ་ཞུས་ཏེ་འཆ་མས་འབྲི་དང་།
 དེ་ནས་གཙོ་བོ་གསུང་དོན། འཕགས་བོད་
 འབྲེལ་མཐུད་ཆོགས་པའི་སྤྱི་ཁྱེད་འོག་ས་
 གནས་ཁག་འབྲེལ་མཉམ་ནས་ཕེབས་པའི་རྒྱ་
 གར་བོད་དོན་རྒྱལ་སྐྱོར་བ་རྒྱལ་པས་ད་བར་
 བོད་དོན་ཐོག་རྒྱལ་སྐྱོར་གནང་དང་གནང་
 ཐུས་ལ་ཐུགས་རྟེན་ཆེ་ཞུས་པ་དང་སྤྱགས།

ཡིག་དང་། བོད་མིའི་ལ་རྒྱ་ཅ་མེད་གཏོང་
 རྒྱའི་སྤྱི་བྱས་འཛིན་བཞིན་ཡོད་པའི་སྐོར།
 རྒྱ་ནག་དམར་གཞུང་གི་གདུག་རྩལ་ཅན་གྱི་
 སྤྱི་བྱས་འོག་གཞིས་བཞུགས་བོད་མི་
 རྒྱལ་མི་བཞོད་པར། ད་བར་བོད་མི་ཚུན་
 གཞིན་སེར་སྤྱི་དབྱེ་བ་མེད་པར་བོད་མི་
 གངས་ ༡༥ གྱིས་བོད་དོན་ཆེད་རང་ལུས་
 མེར་བསྐྱེགས་ལུལ་བའི་སྐོར། ད་ལྟའི་ཆར་

བོད་ནང་རྒྱ་ནག་དམར་གཞུང་གིས་ཉིག་
དབྱེབས་གཉན་རིམས་སྐྱད་ཀྱིང་ (Zero
Covid policy) ཟེར་བའི་སྤྱི་དབྱེབས་ལ་ཁ་
གཡར་ནས་བོད་མི་རྒྱལ་ལ་མཉམ་གཞི་
ཚད་མེད་གཏོང་བཞིན་ཡོད་པའི་སྐོར་སོགས་
གསུངས་པ་དང་། གཞན་ཡང་སྤྱི་འཐུས་
མཆོག་གིས་མ་འོངས་པར་རྒྱ་གར་གཞུང་གི་
ངོས་ནས་ཆོག་འདུག་ལ་བོད་དོན་སྐོར་
སྤྱི་ཚོམ་གནང་རྒྱུ་དེ་སྤྱི་བཅས་ལྷན་
གནང་འདུག

ཕྱི་ཆེས་ ༡༩ ཉིན་གྱི་སྤྱོད་
འཕགས་བོད་འབྲེལ་མཐུན་ཆོག་པ་ཐོག་
མར་གསར་འཛུགས་གནང་མཁན་སྤྱི་

ཞབས་ཨི་ཁྲེལ་ གུ་སྐར་མཆོག་དང་། སྤྱི་
འཐུས་ཆེ་འཛུགས་མཆོག་ འཕགས་བོད་
འབྲེལ་མཐུན་ཆོག་པ་འདི་སྤྱི་ཁྱབ་བྱང་ཆེ་སྤྱི་
ཞབས་པན་ཀཱ་ རྟོ་ཡལ་ (Shri Pankaj
Goyal Ji, BTSM National Gen-
eral Secretary) མཆོག་ གཞོན་ལྷན་
ཆོག་པ་གཙོ་བཅས་ནས་ཐེངས་འདིའི་རྒྱ་
དབང་གནས་སྐོར་དང་འབྲེལ་བའི་བོད་དོན་
གོ་རྟོགས་ཀྱི་ལས་འགུལ་དེ་བཞིན་དབྱ་
འབྲེད་གནང་བ་དང་། ལས་འགུལ་དེའི་
སྐབས་རྒྱ་གར་ས་གནས་ཆབ་སྤྱི་དམི་སྒྲ་
དང་། གཞན་གནད་ཡོད་མི་སྤྱུ་ དེ་བཞིན་
ཡུལ་མི་བཅས་ལ་བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་འབྲེལ་

སྤྱི་གཞིགས་འབྲེལ་བརྒྱུད་བོད་དོན་སྐོར་
དེའི་བསྐྱགས་གནང་རྒྱུ་དང་། དེ་བཞིན་སྤྱི་
མ་ཉ་ཀྱི་ནས་སྤྱི་ཁྱེལ་པར་གནས་སྐོར་དང་
བོད་དོན་དེའི་བསྐྱགས་གནང་རྒྱུ་ཡིན་འདུག
ལས་འགུལ་དེ་ཐོག་མར་འཕགས་
བོད་འབྲེལ་མཐུན་ཆོག་པ་འདི་གོ་སྤྱི་གཞི་
ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༩ ལོར་འགོ་འཛུགས་གནང་
འདུག་པ་དང་། ད་ཐེངས་ཀྱི་ལས་འགུལ་དེ་
ཐེངས་བཅུ་གཅིག་པ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་པ་
བཅས།

སྤྱི་ཚོམ་ཆེ་འཛུགས་སྤྱི་ཚོམ་ཆེ་དཔལ་ལྷན་འབྲས་སྤྱངས་བཀའ་ཁྲིམ་སྐོར་གྱི་ཆོས་སྐོར་ལྷན་པའི་
རྒྱུ་འབྲེལ་མཚན་སྐོར་ཕྱོགས་བཞུགས་སྤྱི་འཐུས་དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པ་ཨ་ཁྱུག་ཆེ་བཟན་མཆོག་མཉམ་ལྷན་གནང་བ།

༢༠༡༩ ལོ་ ༢༠༡༩ ལོ་ ༡༡ ཆེས་ ༡༩
གཟའ་སྐར་འཕྲོད་སྐྱོད་དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་
གཅེན་པོ་སྤྱི་ཚོམ་ཆེ་འཛུགས་སྤྱི་ཚོམ་ཆེ་
ཡང་སྤྱི་ཚོམ་སྤྱི་ཚོམ་ཆེ་འཛུགས་སྤྱི་ཚོམ་ཆེ་
འཛུགས་ཡོད་ལྷན་རྒྱ་ཆེ་མཆོག་དཔལ་ལྷན་
འབྲས་སྤྱངས་བཀའ་ཁྲིམ་སྐོར་གྱི་ཆོས་སྐོར་
ཆོས་སྐོར་ལྷན་པའི་རྒྱུ་འབྲེལ་མཚན་སྐོར་
ཐོག་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཆོག་པ་གྱི་
སྤྱི་ཚོམ་ཕྱོགས་བཞུགས་སྤྱི་འཐུས་དགེ་
བཤེས་ལྷ་རམས་པ་ཨ་ཁྱུག་ཆེ་བཟན་
མཆོག་མཉམ་ལྷན་གནང་ཡོད་འདུག

དེ་ཡང་ཕྱི་ཆེས་ ༡༢ ཉིན་འབྲས་

སྤྱངས་སྤྱི་ཚོམ་ཆེ་འཛུགས་སྤྱི་ཚོམ་ཆེ་
ཆབ་བྱང་ཆེ་བཟན་འཛུགས་སྤྱི་ཚོམ་ཆེ་
དང་། བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཆོག་པ་གྱི་
སྤྱི་ཚོམ་ཕྱོགས་བཞུགས་སྤྱི་འཐུས་དགེ་
བཤེས་ལྷ་རམས་པ་ཨ་ཁྱུག་ཆེ་བཟན་མཆོག་
ཆོས་འདུན་འཕར་བཟུང་འདུལ་ལགས།
སྤྱི་ཚོམ་ཆེ་འཛུགས་སྤྱི་ཚོམ་ཆེ་འཛུགས་
སྤྱངས་ཆེ་འཛུགས་སྤྱི་ཚོམ་ཆེ་འཛུགས་
དཔལ་ལྷན་ཆོག་པ་བཅས་དབྱ་བཞུགས་
ཐོག་ཐེངས་བསུའི་གསོལ་སྤྱི་ཚོམ་ཆེ་འཛུགས་
ལྷན་གནང་འདུག

ཕྱི་ཆེས་ ༡༩ ཉིན་གྱི་སྤྱོད་ཆོད་

༦ བའི་ཐོག་འབྲས་སྤྱངས་ཆོག་པ་ཆེན་མང་
ངའི་སྤྱི་ཚོམ་ འབྲས་སྤྱངས་ཆེ་འཛུགས་
བཤེས་དགོན་མཆོག་དཔལ་ལྷན་ཆོག་
དང་། དཔལ་ལྷན་ཆེ་འཛུགས་སྤྱི་ཚོམ་ཆེ་
འཛུགས་སྤྱི་ཚོམ་ཆེ་འཛུགས་ བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་
ལྷན་ཆོག་པ་གྱི་སྤྱི་ཚོམ་ཕྱོགས་བཞུགས་སྤྱི་
འཐུས་དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པ་ཨ་ཁྱུག་ཆེ་
བཟན་མཆོག་ འབྲས་སྤྱངས་སྐོར་མཁན་
རིན་པོ་ཆེ་འཛུགས་མེད་རྒྱ་ཆེ་མཆོག་
འབྲས་སྤྱངས་སྤྱི་གསལ་སྤྱི་ཚོམ་ཆེ་འཛུགས་
ཆེ་སྤྱི་བཟང་བསམ་གཏན་མཆོག་ ཆོས་འདུན་
བྱང་འཕར་བཟུང་འདུལ་ལགས། མོན་སྤྱི་

། གྲིམ་ཁན་པོ་ལས་རླང་རྣམ་པ་དང་། དགའ་
 ལྷན་ཁི་གདན་རླང་། འར་བྱང་གི་ཆོས་མེ་
 རྣམ་གཉིས། སེ་ར་བྱེས་སྤང་གཉིས། བག་
 འེས་སྤུན་པོ། རྒྱུད་བྱ་སྟོང་སྤང་བཅས་ཀྱི་སྤྱོད་
 ཆོབ་རྣམ་པས་མཐུལ་ཉེན་གསུམ་འདེགས་
 འབྱུལ་བྱས་པ་དང་། གཞན་ཡང་བྱ་ཆོང་
 འར་བྱུང་གི་དབྱེ་ཆོས་རྣམ་པ་དང་། འབྲེལ་
 ཡོད་ཁང་ཆོན་ཁག བྱ་ཆོང་གི་སྤྱོད་སྤྱུལ་དག་
 བཞེས། ཆོགས་སྤེལ་ཁག་གི་འཇུག་མི་དང་།
 མང་ཆོགས་བཅས་ཀྱིས་མཇུག་དར་བསྟོན་
 འབྱུལ་དང་། ཉེན་བྱུང་སྤྱོད་མཁོན་རྣམ་པ་བྱ་
 ཆོང་གི་རབ་གསལ་ཁང་དང་། མི་མང་
 རྣམས་ལ་ཆོས་རྩི་ནང་དུ་གསོལ་ཆོགས་
 གོ་སྤྱི་གུས་གནང་ཡོད་འདུག མཐར་མྱ་
 བྱང་གི་ཕྱག་མཛོད་ནས་སྤྱོད་མཁོན་རྣམ་པར་
 ཐུགས་མེ་ལེགས་འབྱུལ་དང་། མཇུག་དར་
 སྤུལ་ཉེ་མཛོད་སྟོ་ལེགས་པར་བྱུང་གནང་
 ཡོད་པ་བཅས། །

གིས་ཕྱག་རྒྱལ་ཕྱལ་གནང་ཡོད་པ་དུག
 གྱེ་ཆེས་ ༡༩ ཉིན་སྤོ་ཆུ་ཆོད་
 ༡༡༣༠ རྩོག་དཔལ་ལྡན་འབྲས་སྤྲངས་བཟ་
 ཞིས་སྒོ་མང་གྲ་ཆང་གི་གཙུག་ལག་ཁང་
 ཆེན་མོའི་ནང་ཆོས་ཞུགས་ལེགས་པར་གྲུབ་
 པའི་རྟེན་འབྲེལ་མཛད་སྒོ་ཞིག་ཆོགས་ཤིང་།
 རྩོག་མར་སྒྲག་འཆར་མཆོག་སྤུལ་རིན་པོ་ཆེ་
 མཆོག་དང་། སྐུ་མགོན་ཆུམ་པ་བཅས་
 བཞུགས་གཤམ་དུ་འཁོད་ཅིན་རྗེས། རིམ་བཤམ་
 དགའ་ལྡན་པོ་བྲང་གི་སྐུ་ཆབ་བྱང་ཆེ་བ་སྒྲན་
 འཛིན་སྒྲག་ལྷ་མཆོག་དང་། སྤྱི་འཐུས་སྒྲན་
 ཆོགས་ཀྱི་སྐུ་ཆབ་སྤྱི་འཐུས་དགེ་བཤེས་ལྷ་
 རམས་པ་ཨ་གྲག་ཆེ་བ་རྟན་མཆོག་ འབྲས་
 སྤྲངས་ཁྱི་བ་དཀོན་མཆོག་དཔག་བསམ་
 མཆོག་ ཆོས་རིག་སྐུ་ཆབ་བྱང་འཕར་བ་དུང་
 འདུལ་ལགས། འབྲས་སྤྲངས་སྒོ་ཁྲོ་གཉིས།
 དགའ་ལྡན་ཤར་བྱང་གཉིས། ར་སྟོད་བཅས་

ཧ) བོད་མི་མང་གི་འཕུས་སྤྱུ་ཆབ་ཆོག་ས་ཆུང་ནས་ཅེ་གི་མཐུན་ཀླུ་ལ་ཁབ་གི་གྲོ་ས་ཆོག་ས་འོག་མའི་ཆོག་ས་གཙོ་སོག་ས་དང་མངལ་འཕྲད་གི་ས་ཅེ་གི་མཐུན་ཀླུ་ལ་ཁབ་ནང་བོད་དོན་ལྷ་སྤྱུ་ལ་གནང་བ།

འཇག་ལྷི་མ་ཐུན་ཆུམ་ཁབ་ཀྱི་ཁྲི་མོ་མཆོག་ས་ཤོད་མཉེ་ཆོག་ས་གཞོན་ལྷ་ཁབ་ས་ཁྲི་རི་ཨོ་ཁྲི་ལེ་ཅར་ (Jiri Obefalzer, Vice President of the Czech Senate) མཆོག་དང་། ཁྲི་མོ་མཆོག་ས་ཤོད་མཉེ་ཆོག་ས་གཞོན་ཁྲི་རི་ཀ་ སེ་རི་ལོ་མ་ (Jitka Seitlova, Vice President of the Czech Senate) མཆོག་མོག་ས་དང་ལྷན་

cy) བཅས་སྐྱབ་མོང་གི་གོ་སྐྱོན་ལོག་ ཅེག་
 གྱི་མ་སྐྱབ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཁྲོས་ཚོགས་ནང་
 "བོད་ནང་གི་དཀའ་ངལ་ཐོག་ཅེག་གྱི་མ་སྐྱབ་
 རྒྱལ་ཁབ་དང་། ཡུ་ཤོ་བ་གྱི་མ་སྐྱབ་རྒྱལ་ཁབ་
 ཅེས་ཅི་ལྟར་སེལ་ཐབས་གནང་དགོས།"
 ཞེས་པའི་བརྗོད་གཞིའི་ཐོག་སྐྱབ་ཚོགས་
 ལིག་བསྐོར་ཚོགས་གནང་ཞིང་། ལྷན་པས་དེར་
 ཚོགས་འདུ་དབུ་འབྱེད་མཛད་སྐོའི་ཐོག་ཅེག་
 གྱི་མ་སྐྱབ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཁྲོས་ཚོགས་གོང་
 མའི་ཚོགས་གཞིན་སྐྱབ་ཁབ་ཅི་ཅི་ མོ་སྐྱེ་ལེ་
 རྗེད་མཚོག་གིས་ཚོགས་འདུ་དབུ་འབྱེད་གས་
 ཀྱི་གསུང་བཤད་དང་། དེ་བཞིན་ཅེག་ཁྲོས་

(Jiri Kozak, Deputy Minister of Foreign Affairs of the Czech Republic) མཆོག་ཅེག་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་
 གྲི་ཡུ་རོབ་མཉམ་འབྲེལ་གྱི་ལས་དོན་དང་
 འབྲེལ་བའི་སློན་ཆེན་གཞོན་པ་སྤྱི་ཞབས་མ་
 རེག་ ཉེབ་ར་ཏ་ (Marek Havrda,
 Deputy Minister for European
 Affair) མཆོག་བཅས་དང་ལྷན་མཇུག་
 འཕྲད་གྱིས་བོད་དོན་ཐོག་རྒྱལ་སྤྱིར་ཕྱར་
 ལྷག་ཡོངས་ཐབས་སུ་བསྐྱོངས་དང་། གོ་
 བསྐྱར་སྤྱངས་བཤད་ལྷག་པོ་གནང་ཡོད།
 དེ་ཉིན་སྤྱི་ཅེག་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་

བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་མི་རྣམས་ཕན་ཚུན་གྱི་ཐོས་ཚོགས་ཚོགས་ཁང་ནང་བོད་དོན་སྐོར་གསུང་བཤད་གནང་རྒྱུ་བས།

ཚོགས་གོང་མའི་བོད་དོན་རྒྱུ་སྐྱོར་ཚོགས་པའི་ཚོགས་གཙོ་སྤྱི་ཞབས་པ་རེ་མ་སིལ་ ར་རྩ་ས་ (Premysl Rabas, Chairman of the Tibet support group in the Czech Senate) མཆོག་དང་། སྤྱི་སྤྱོད་ཆེན་པོ་ཞོན་པ་ཇི་ཇི་ ཀོ་ཇ་ག་ (Jiri Kozak, Deputy Minister of Foreign Affairs of the Czech Republic) མཆོག་ ཅེག་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཡུ་རོབ་མཉམ་འབྲེལ་གྱི་ལས་དོན་དང་འབྲེལ་བའི་སྤོང་ཆེན་གཞོན་པ་སྤྱི་ཞབས་མ་རེག་ ཉེ་བ་ར་ (Marek Havrda, Deputy Minister for European Affair) མཆོག་ བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་སྤྱི་ཚབ་ཚོགས་རྒྱུ་གི་ཚོགས་མི་སྤྱི་འཐུས་དབུ་དཀར་ཆང་གཡུ་སྤོན་མཆོག་བཅས་ཀྱིས་འཆ་མས་འབྲིའི་གསུང་བཤད་དང་། དེ་ནས་སྤྱོད་ཚོགས་ལྷན་དང་པོའི་ཐོག་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་བསྟན་བཤའ་འབྲེལ་

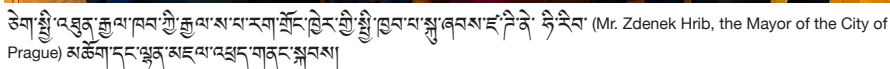
མཆོག་གིས་ "བོད་ནང་གི་ཆོས་དད་རང་དབང་སྐོར་དང་། ལྷ་སྤྱུལ་རྣམས་པའི་ཡང་སྤྱོད་རིས་འཛིན་གནང་ཕྱོགས།" ཞེས་པའི་བརྗོད་གཞིའི་ཐོག་གསུང་བཤད་དང་། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་ཉམས་ཞིབ་པ་སྤོབ་དཔོན་མེ་ཀལ་ཨན་ ཨལ་ཏ་ པ་ར་ག་ (Prof. Michael Van Walt Praag) ལགས་ཀྱིས་ "བོད་ཀྱི་གནས་བབ་དང་། བོད་རྒྱུ་དཀར་ཆོག་སེལ་ཐབས་སུ་རྒྱལ་སྤྱིའི་ལས་འགན།"

ཞེས་པའི་བརྗོད་གཞིའི་ཐོག་གསུང་བཤད། སུད་སི་སྤྱི་ཚབ་དོན་གཙོ་བོ་འཕྲིན་ལས་ཚོས་སྤྱོད་ལགས་ཀྱིས་བོད་ནང་གི་འབྲེལ་བའི་ཐོབ་ཐང་གི་གནས་སྐབས་སྐོར་གསུངས་གནང་འདུག

ཚོགས་ལྷན་གཉིས་པའི་ཐོག་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་དབུ་དཀར་ཆང་གཡུ་སྤོན་མཆོག་གིས་ "ཡུ་རོབ་ཀྱིས་བོད་ཀྱི་གནང་དོན་ཐོག་རྒྱུ་སྐྱོར་གནང་རྒྱུ་ཡུ་རོབ་ལ་ཁེ་ཕན་ཇི་ཡོད།" ཅེས་པའི་བརྗོད་གཞིའི་ཐོག་གསུང་བཤད་དང་། རྒྱ་ནག་དང་། ཡུ་རོབ་སྤྱི་འབྲེལ་ཆེན་པོའི་སྤྱུ་སྤྱོད་དང་འབྲེལ་བའི་ལས་ཁྲུ་སྤྱི་ཞབས་རྩ་ལ་ཇི་ རྩར་ག་ཡ་ (Balázs Gargya, Policy Officer – China, European External Action Service) ལགས་ཀྱིས་ཡུ་རོབ་དང་། རྒྱ་ནག་དབར་གྱི་འབྲེལ་བའི་གནས་བབ་ཐོག་གསུང་བཤད། ཡུ་རོབ་བདེ་འཇགས་ཚོགས་པའི་ཉམས་ཞིབ་སྤྱི་ཞབས་ཁེ་ཕྱི་ཁེ་

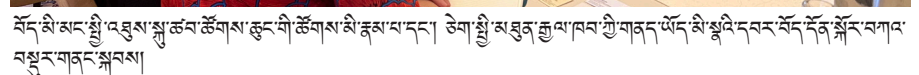

བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་རྒྱུ་གི་ཚོགས་མི་རྣམས་ཕན་ཚུན་གྱི་ཐོས་ཚོགས་ཀྱི་ཐོས་ཚོགས་གཙོ་ལྷན་སྤྱི་ཞབས་ཀེ་ཏ་ ཨ་ཏ་མོ་ཨ་ (Marketa Adamova, the Speaker of the Chamber of Deputies, Czech Republic) མཆོག་དང་ལྷན་པོ་འབྲེལ་གནང་རྒྱུ་བས།

Senate Committee on Foreign Affairs, Defence and Security) མཆོག་གིས་ “བོད་ཀྱི་དཀའ་ངལ་སེལ་རྒྱུ་འདི་ རྩོག་ཐབས་ལམ་འདྲ་མིན་བཅའ་ཟུ།” ཞེས་ བའི་བརྗོད་གཞིའི་རྩོག་གསུང་བཤད་དང་། རྩོས་ཆོགས་འཇུག་མི་ལྷུ་མ་སྟུ་མི་ཐ་ ཇེ་ ཁོར་སི་ (Eva Decroix, Member of the Chamber of Deputie) མཆོག་ གིས་ “བསམ་ཕྱོགས་མཐུན་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ དབར་འབྲེལ་བ་གནང་སྟེ་བོད་ནང་གི་འགྲོ་བ་

མིའི་ཐོབ་ཐང་གི་གནས་སྡངས་ཡར་རྒྱས་
གཏོང་བའདུག། "ཞེས་པའི་བརྗོད་གཞིའི་ཐོག་
གསུང་བཤད། འཇར་མ་ནི་རྒྱལ་སྤྱིའི་བོད་
དོན་ལས་འགུལ་ཁང་གི་འཛིན་སྐྱོང་འགན་
འཛིན་དང་། བཙུམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ལ་
ཞུ་གཏུགས་ལས་འགུལ་གྱི་འགན་འཛིན་
ཀལེ་ མུ་ལར་ (Kai Müller, Head of
the UN advocacy team and Ex-
ecutive Director, International
Campaign for Tibet, Germany)
ལགས་ཀྱིས་ "རྒྱ་ནག་དང་། བོད་ནང་གི་
འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་གི་གནས་སྡངས་།"
ཐོག་གསུང་བཤད། རྟེན་ཀོང་ (The Cam-
paign for Hong Kong) ཞེས་པའི་
ཚོགས་པའི་ཚོགས་གཙོ་མེ་མུལ་ རྒྱ་
(Samuel Chu, President) ལགས་
ཀྱིས་རྟེན་ཀོང་དང་། བོད་དང་འབྲེལ་བའི་
ཐོག་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་དང་། མང་གཙོའི་
ཐོག་གོ་སྐབས་ཇི་ཡོད་ཐོག་གསུང་བཤད་
བཅས་གནང་ཡོད་འདུག།

མཐར་ཡུ་རོབ་རྒྱལ་སྤྱིའི་བོད་དོན་
ལས་འགུལ་ཁང་གི་འཛིན་སྐྱོང་འགན་འཛིན་
སྤྱི་ཟུར་དབང་པོ་བཟུམ་མཐོང་ལགས་དང་།
ཅེག་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་
ཕྱི་འབྲེལ་ལས་དོན་ཚན་པའི་ཚོགས་མི་ཇོ་
སེབ་ ཨོ་ཀ་སུ་ར་ (Josef Okamura,
Member of the Foreign Affairs
Committee and Chairman of
the Tibet support group of the
Czech Chamber of Deputies)
མཆོག་ ཅེག་གྲོས་ཚོགས་གོང་མའི་ཚོགས་
གཞིན་ཇི་ལི་ཀ་ སེ་ལི་ལོ་ཤ་ (Jitka Seit-
lova, Vice President of the
Czech Senate) མཆོག་བཅས་ནས་
ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུའི་གསུང་བཤད་གནང་སྟེ་
བོད་དོན་དང་འབྲེལ་བའི་ལྷན་ཚོགས་དེ་
བཞིན་རྒྱལ་ཁབ་འཛུགས་གནང་འདུག

ཕྱི་ཆེས་ ༡༦ ཉིན་བོད་མི་མང་སྤྱི་
འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་སྐྱེ་ཁབ་ཚོགས་ཚུང་
ནས་ཅེག་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་གྲོས་
ཚོགས་འོག་མའི་ཚོགས་གཙོ་ལུ་མ་སྤྱི་ལུ་
ཀེ་ཏ་ ཨ་ཏ་མོ་ཤ་ (Marketa Adamo-
va, the Speaker of the Chamber
of Deputies, Czech Republic)
མཆོག་དང་། ཅེག་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཕྱི་
སྤྱོད་ལྷན་ཁང་གི་ཨེ་ཕི་ཡ་དང་། ཞི་བདེ་རྒྱ་
མཆོ་ཁུལ་གྱི་ཚན་པའི་འགན་འཛིན་གཞིན་
པ་སྤྱི་ཞབས་པའི་རིག་ རུམ་ལར་ (Patrick
Rumlar, Deputy Director of Asia

and Pacific Department, Minis-
try of Foreign Affairs of the
Czech Republic) མཆོག་ ཅེག་སྤྱི་

ཅེག་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་གྲོས་ཚོགས་གོང་མའི་ཚོགས་གཞིན་ཇི་ལི་ཀ་ སེ་ལི་ལོ་ཤ་ (Jitka Seitlova, Vice President of the Czech Senate) མཆོག་ལ་བོད་དོན་སྐོར་དོ་སྤྱོད་གནང་སྐབས།

མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རྒྱལ་ས་པ་རག་གྲོང་
ཁྱིམ་གྱི་སྤྱི་ཁབ་པ་སྤྱི་ཞབས་ཇ་ཏི་ལི་ ཉི་
ཇེབ་ (Mr. Zdenek Hrib, the Mayor
of the City of Prague) མཆོག་
བཅས་དང་ལྷན་མཇལ་འཕྲད་གྱིས་བོད་ནང་
གི་རྩ་བའི་གནས་སྐབས་སྐོར་ཞིབ་ཤིང་སྟེ་

སང་ཁུས་ཏེ། བོད་དོན་ཐོག་སྤྱོད་སྤྱོད་རྒྱལ་གནང་འདུག
ཕྱི་ཆེས་ ༡༧ ཉིན་ཅེག་སྤྱི་མཐུན་

རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རྒྱལ་ས་པ་རག་ (Prague)
ཏུ་ཉིན་གཞི་བྱས་པའི་ཐེ་མན་གཞུང་ཚབ་
ཆེན་མོ་སྤྱི་ཞབས་ (Taiwanese Am-
bassador to Czech Republic
Liang-Ruey Ke) མཆོག་དང་ལྷན་
མཇལ་འཕྲད་གྱིས་བོད་ནང་གི་འགྲོ་བ་མིའི་

བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་སྐྱེ་ཁབ་ཚོགས་ཚུང་ནས་ཅེག་རྒྱལ་ས་པ་རག་ (Prague) ཏུ་ཐེ་མན་གཞུང་ཚབ་ཆེན་མོ་ (Liang-Ruey Ke) མཆོག་དང་
མཇལ་འཕྲད་གནང་སྐབས།

ཐོབ་ཐང་དང་། ཚོས་དད་རང་དབང་། ཁོར་
ལུག་བཅས་ཀྱི་གནས་སྐྱོད་སྟེ་ཅང་ཇི་དག་
རང་གནས་ཡོད་པའི་སྐོར་ཞིབ་མཐོང་གི་
བཞག་ཞུས་ཡོད་པ་མ་ཟད། ཐེ་མཆོག་གཞུང་
མང་གཉིས་ནས་བོད་དོན་ཐོག་རྒྱུ་རྒྱུར་
ཡོང་བའི་རེ་སྐུལ་ཡང་ཞུས་འདུག།

ཕྱི་ཚེས་ ༡༧ ཉིན་ཅེག་མེ་མཐུན་
རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མང་གཞི་དུས་ཚོད་ཐེངས་
༣༣ པའི་ཉིན་མོར་དེ་གའི་བློ་རྟོག་དོན་འཁུར་
མཇུག་དང་སྒྲིག་འབྲུལ་དང་། དེ་བཞིན་ཐོག་
མར་མང་གཞི་ཡར་ལངས་ཀྱི་འདུ་
འཛོམས་ས་གནས་སུ་བློ་རྟོག་གསལ་མེ་རྟོག་
ལུས་བ་བཅས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཅེག་མེ་མཐུན་
རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མང་གཞི་དུས་ཚོད་ཐེངས་བཅུ་
ཞུས་ཡོད་པ་དང་། གཞན་ཡང་ཕྱི་འབྲུལ་
ནུས་པས་རྒྱ་ནག་ཐོག་ཞིབ་འཇུག་གནང་
མཁན་ཀྱི་ཚོགས་པ་ (Synopsis) ཞེས་
པའི་གསར་འཕྲིན་གི་བཅར་འཁྲིལ་ལན་
འདེབས་དང་། ཅེག་བོད་ཁང་ལ་གཟིགས་
སྐོར་བཅས་མེས་ཉེ། ཅེག་མེ་མཐུན་རྒྱལ་
ཁབ་ནང་བོད་མི་མང་གི་འབྲུལ་ལྟན་ཚོགས་
ཀྱི་སྐུ་ཚབ་ཚོགས་ཚུང་ངོས་ནས་ཐེངས་
འདིའི་ཉིན་གྲངས་བྱུག་རིང་གི་བོད་དོན་ཁྱེད་
སྐུལ་གྱི་ལས་དོན་ཆ་ཆང་ལེགས་གྲུབ་བྱུང་
ཡོད།

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༢ ལྷ་ ༡༡ ཚེས་ ༡༧ ཉིན་ཅེག་མེ་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མང་གཞི་དུས་ཚོད་ཐེངས་ ༣༣ པའི་ཉིན་མོར་ཕྱི་
སྐབས་བོད་མི་མང་གི་འབྲུལ་སྐུ་ཚབ་ཚོགས་ཚུང་གི་ཚོགས་མི་ཕྱི་འབྲུལ་ནས་པ་མཉམ་ཞུགས་གནང་སྐབས།

༡) བོད་མི་མང་གི་འབྲུལ་སྐུ་ཚབ་ཚོགས་ཚུང་ནས་ལི་ཊུ་ཕེ་ནི་ཡའི་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་གཙོ་གཞོན་པ་དབྱུས་པའི་གྲོས་ཚོགས་འབྲུལ་མི་
སོགས་དང་མཇུག་འཕྲད་གིས་བོད་དོན་ཁྱེད་སྐུལ་གནང་བ།

༢༣། བོད་མི་མང་གི་འབྲུལ་བསྐྱོར་པ་
ཡར་འཕེལ་མཆོག་གིས་སྤྲིང་འོག་ ཕྱི་
འབྲུལ་དབྱུང་ཀར་ཆང་གཡུ་སྒྲིག་མཆོག་
དང་། ཕྱི་འབྲུལ་དབང་འདུས་དོན་མཆོག་
བཅས་ལས་གྲུབ་པའི་ཕྱི་འབྲུལ་སྐུ་ཚབ་
ཚོགས་ཚུང་ནས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༢ ལྷ་ ༡༡
ཚེས་ ༢༡ ཉིན་ལུ་རོབ་རྒྱལ་ཁབ་ལི་ཊུ་ཕེ་ནི་
ཡའི་ (Lithuania) རྒྱལ་ས་ཕིལ་ནི་ཡེ་སེ་
(Vilnius) རུ་ལི་ཊུ་ཕེ་ནི་ཡའི་ (Lithua-
nia) གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་གཙོ་གཞོན་པ་
ཞབས་མི་ཏེ་ཏེ་ལེ་ མི་ཏེ་ལེ་ལེ་ (Vytautas Mitalas, Deputy speaker of the

བོད་མི་མང་གི་འབྲུལ་སྐུ་ཚབ་ཚོགས་ཚུང་ནས་ལི་ཊུ་ཕེ་ནི་ཡའི་གྲོས་ཚོགས་ནང་བོད་དོན་གི་དྲག་གནས་སྐྱོད་ཐོག་གསར་འགོད་གསལ་
བསྐྱགས་གནང་སྐབས།

༡) ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༢ ལོའི་ ༡༡ ཚེས་ ༢༡ ཉིན་ལི་ལཱ་ཁེ་ནི་ཡའི་ཁྲོམ་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་གཙོ་གཞན་པ་སྤྱི་འཐུས་མེ་ཏེ་ལོ་ཏེ་མེ་ (Vytautas Mitalas, Deputy speaker of the Seimas) མཆོག་དང་ལྷན་ ༢) ལི་ལཱ་ཁེ་ནི་ཡའི་ཁྲོམ་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་གཙོ་གཞན་པ་སྤྱི་འཐུས་མེ་ཏེ་ལོ་ཏེ་མེ་ མི་ཏེ་ལ་མེ་མཆོག་སོགས་དང་བོད་དོན་སྐོར་ལྷན་ཚོགས་སྐབས།

Seimas and member of the Committee on Budget and Finance) མཆོག་དང་། ལི་ལཱ་ཁེ་ནི་ཡའི་ཁྲོམ་ཚོགས་བོད་དོན་རྒྱ་བ་སྐྱོར་ཚོགས་པའི་ཚོགས་གཙོ་སྤྱི་འཐུས་ཨ་ན་ཏིར་ཡ་སེ་ ན་ཕྱིག་ཀ་སེ་ (Andrius Navickas, Chair of the Tibet support group of the Parliament) མཆོག་ལི་ལཱ་ཁེ་ནི་ཡའི་ཁྲོམ་ཚོགས་འཐུས་མི་སྤྱི་འཐུས་ཨ་རུ་ན་ས་ ཕེ་ལིན་སི་ཀ་ས་ (Arunas Valinskas) མཆོག་ ལི་ལཱ་ཁེ་ནི་ཡའི་ཁྲོམ་ཚོགས་

ཀྱི་ཕྱི་འབྲེལ་ལས་དོན་ཚོགས་རྒྱུང་གི་ཚོགས་གཙོ་ཁྲོམ་ཚོགས་འཐུས་མི་སྤྱི་

བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་སྤྱི་ཚབ་ཚོགས་རྒྱུང་ནས་ལི་ལཱ་ཁེ་ནི་ཡའི་ཁྲོམ་ཚོགས་པའི་མེ་ཏེ་ལོ་ཏེ་མེ་གཞན་པ་སྤྱི་འཐུས་མེ་ཏེ་ལོ་ཏེ་མེ་མཆོག་དང་མཇུག་འབྲེལ་གནང་སྐབས།

ཞབས་ཇི་ཕྱི་མན་ཏེ་སེ་ བེ་ཕེ་ལོན་སེ་ (Žygimantas Pavilionis, Chair of the Seimas Committee on Foreign Affairs) མཆོག་བཅས་དང་ལྷན་མཇུག་འབྲེལ་གྱིས་རྒྱ་ནག་དམར་གཞུང་འོག་བོད་ནང་གི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་དང་། ཚོས་དད་རང་དབང་། ཁོར་ཕྱག་བཅས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཏུ་ཅང་ཇོ་བླ་ཆགས་ཡོད་པའི་སྐོར་སྤྱད་སེང་ཁུས་པ་དང་སྤྲུགས། བོད་དོན་ཐོག་སྤྱད་ལྷན་རྒྱ་བ་སྐྱོར་ཚོགས་པའི་འབོད་སྤྱུལ་ཁུས་ཡོད་པ་མ་ཟད། ལྷན་པར་དུ་ལི་ལཱ་ཁེ་ནི་ཡའི་ཁྲོམ་ཚོགས་བོད་དོན་རྒྱ་བ་སྐྱོར་ཚོགས་པའི་ཚོགས་གཙོ་སྤྱི་འཐུས་ཨ་ན་ཏིར་ཡ་སེ་ ན་ཕྱིག་ཀ་སེ་ (Mr. Andrius Navickas, Chair of the Tibet support group of the Parliament) མཆོག་དང་ལྷན་ཁྲོམ་ཚོགས་སྤྱི་བོད་ནང་གི་ད་ལྟའི་ཇོ་བླ་གནས་སྐབས་ཐོག་གསར་འབོད་གསལ་བསྤྲུགས་ཤིག་ཀྱང་སྤེལ་གནང་ཡོད།

ཕྱི་ཆེས་ ༡༣ ཉིན་ལི་སྤུ་ཤེ་ནི་ཡའི་
རྒྱལ་ས་ཤེལ་ནི་ཡའི་སེ་ནང་རྟེན་གཞི་བྱས་
པའི་ཐེ་མཆོག་གཞུང་ཆབ་ཆེན་མོ་མཆོག་དང་།
བྱང་ཆེ་ལས་རོགས་ནཱ་གཉིས་དང་ལྷན་
མཇལ་འཕྲད་ཀྱིས་བོད་དོན་ཁྱུ་སྐྱེལ་
གནང་ཡོད།

གཞན་ཡང་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་
ནཱ་པ་ལི་སྤུ་ཤེ་ནི་ཡའི་རྒྱལ་ས་ཤེལ་ནི་ཡའི་
སེ་རུ་རྟེན་གཞི་བྱས་པའི་སྤྱི་འཐུས་རྟེན་མ་པ་
འཇམ་གླིང་རྒྱལ་ཡོངས་རིག་འཛིན་འདུས་
སྡེའི་ཡན་ལག་ཡུ་རོབ་ཤར་མའི་ལི་སྤུ་ཤེ་ནི་
ཡ་སྤྱི་འཐུས་རིག་འཛིན་དགའ་ཆེལ་གླིང་

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ལྷ་ ༡༡ ཆེས་ ༡༣ ཉིན་ལི་སྤུ་ཤེ་ནི་ཡའི་རྟེན་གཞི་བྱས་པའི་སྤྱི་འཐུས་རིག་འཛིན་དགའ་ཆེལ་གླིང་ཆོས་ཆོག་སུ་མཆོད་
མཇལ་གཟིགས་སྐོར་གནང་བ།

ཆོས་ཆོག་སུ་མཆོད་མཇལ་གཟིགས་སྐོར་ ཡའི་རྒྱལ་ཁབ་ནང་གི་གཞུང་འབྲེལ་ལས་
གནང་ཤིང་། ཐེངས་འདིའི་ཡུ་རོབ་ལི་སྤུ་ཤེ་ནི་ དོན་ཡོངས་སུ་ལེགས་བྱུང་བྱུང་ཡོད།

༣) བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་སྤྱི་ཆབ་ཆོག་སུ་མཆོད་ནས་སུད་ཤེན་ཕྱོས་ཆོག་སུ་མཆོད་མིའི་བོད་དོན་རྒྱུ་སྐྱོར་ཆོག་སུ་མཆོད་པའི་ཆོག་སུ་མཆོད་གཙོ་དང་།
དཔོན་རིགས་ཁག་ཅིག་མཇལ་འཕྲད་ཀྱིས་བོད་དོན་ཁྱུ་སྐྱེལ་གནང་བ།

བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་སྤྱི་ཆབ་ཆོག་སུ་མཆོད་ནས་སུད་ཤེན་ཕྱོས་ཆོག་སུ་མཆོད་མིའི་བོད་དོན་རྒྱུ་སྐྱོར་ཆོག་སུ་མཆོད་པའི་ཆོག་སུ་མཆོད་གཙོ་ལུ་མ་སུ་མཆོད་ཀྱི་
ལ་ཁྲོ་མེལ་ལེ་ (Ms. Margareta Cederfelt, Chair of the Tibet group in the Swedish Parliament) མཆོག་དང་ལྷན་མཇལ་འཕྲད་
གནང་སྐབས།

༢༢། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ལྷ་ ༡༡ ཆེས་ ༡༣
ཉིན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་བསྟན་པ་ཡར་
འཕེལ་མཆོག་གིས་སྤེལ་བྱེད་འོག ཕྱི་འཐུས་

དབུ་དཀར་ཆང་གཡུ་སྐྱོན་མཆོག་དང་། ཕྱི་
འཐུས་དབང་འདུས་རྩོ་རྩོ་མཆོག་བཅས་
ལས་བྱུང་པའི་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་སྤྱི་

ཆབ་ཆོག་སུ་མཆོད་ཡུ་རོབ་སུད་ཤེན་ (Swe-
den) རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རྒྱལ་ས་སི་རོག་རྟོམ་
(Stockholm) ལ་ཐེབས་འབྱོར་གནང་
ཤིང་། སུད་ཤེན་ནང་གི་གྲངས་ཉུང་མི་རིགས་
ཁག་གཉིས་ཀྱི་གནས་སྡོད་དང་། བོད་དོན་
སྐོར་བཟོ་སྐྱོང་གཏམ་བཤད་ཀྱི་ལས་རིམ་
ཞིག་གི་ནང་མཉམ་ཞུགས་གནང་ཞིང་།

སྐབས་དེར་ཀར་རྩོ་ལི་མི་རིགས་
ཀྱི་སྤྱི་ཆབ་ཆོས་པ་བོད་དང་། ལས་འགྲུལ་བ་
སྤྱི་ཞབས་ཀྱང་རྩོ་ལི་ (Mr. Kurdo
Baksi, KURDISH Community
Representative, Swedish Activ-
ist and Author) མཆོག་དང་། ས་མི་མི་

རིགས་ཀྱི་སྐྱེ་ཁུངས་ལྷན་ཁྲིམས་ ཨི་མི་
 ཡོ་ ཨིལ་ཁྱེན་སན་ (Mrs. Inger Axio
 Albinsson, SAMI Community
 Representative, Chairman of
 Sami Association of Stockholm,
 Sweden) མཆོག་ནམ་གཉིས་དང་། སྤྱི་
 འཐུས་དབང་འདུས་རྡོ་རྗེ་མཆོག་བཅས་ནས་
 གངས་རུང་མི་རིགས་ཀྱི་རིག་གཞུང་སྤྱང་
 སྟོབ་དང་། བོད་དོན་སྐྱོར་གསུང་བཤད་
 གནང་ཡོད་འདུག།

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༡ ལྷ་ ༡༡ ཚེས་ ༢༩ ཉིན་སྤྱད་ཤོན་ (Sweden) གྲོས་ཚོགས་ཚོགས་ཁང་ནང་སྤྱད་ཤོན་གཞུང་གི་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མི་བཞི་དང་
 ལྷན་མཇལ་འཕྲད་གནང་རྗེས་གྲོས་ཚོགས་ཚོགས་ཁང་མདུན་ཐང་དུ།

ཕྱི་ཚེས་ ༢༩ ཉིན་བོད་མི་མང་སྤྱི་
 འཐུས་སྐྱེ་ཁུངས་ཚོགས་ཚུངས་སྤྱད་ཤོན་
 གྲོས་ཚོགས་ཚོགས་ཁང་ནང་སྤྱད་ཤོན་
 གཞུང་གི་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མི་བཞི་དང་
 ལྷན་མཇལ་འཕྲད་གིས་བོད་ནང་གི་འགྲོ་བ་
 མིའི་ཐོབ་ཐང་དང་། ཚོས་དད་རང་དབང་།
 ཁོར་ཕུག་བཅས་ཀྱི་གནས་སྐྱབས་ཉུང་ངུ་
 གྲག་ཆགས་ཡོད་པའི་སྐོར་སོགས་སྟན་མེད་
 ལུས་ཏེ། བོད་དོན་ཐོག་སྤྱང་ལྷག་ཀྱང་སྐྱོར་

གནང་སྟོང་ཡོང་བའི་རེ་སྐུལ་ཞུས་ཡོད་པ་
 དང་། དེ་རྗེས་སྤྱད་ཤོན་རྒྱལ་སའི་ནང་ཉིན་
 གཞི་བྱས་པའི་ལོ་རྒྱུ་ཡུན་རིང་ལྷན་པའི་
 འབྲེམས་སྟོན་ཁང་གྲགས་ཅན་ (Vasa
 Museum) དུ་གཞིགས་སྐོར་ཕེབས་གནང་
 ཡོད་པ་རེད།

ཕྱི་ཚེས་ ༢༩ ཉིན་སྤྱད་ཤོན་གཞོན་
 གྲོས་ཁོར་ཕུག་སྤྱང་སྟོབ་ལས་འགྲུལ་ནང་
 མཉམ་ཞུགས་གིས་བོད་དོན་བྲིལ་བསྐྱབས་

དང་། དེ་བཞིན་གོམ་བསྟོད་ལས་འགྲུལ་ནང་
 དུའང་མཉམ་ཞུགས་གནང་ཡོད་འདུག།

ཉིན་རྒྱུ་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་སྐྱེ་
 ཁུངས་ཚོགས་ཚུངས་སྤྱད་ཤོན་ཕྱི་སྤྱོད་
 ལས་ཁུངས་ཀྱི་རྒྱ་ནག་སྤྱི་ཚན་གྱི་འགན་
 འཁུན་མཆོག་དང་། སྤྱད་ཤོན་ཚོས་དད་རང་
 དབང་གི་དམིགས་བསལ་སྐྱེ་ཁུངས་མཆོག་
 ནམ་གཉིས་དང་ལྷན་སྤྱད་ཤོན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་
 ཕྱི་སྤྱོད་ལས་ཁུངས་ནང་དུ་མཇལ་འཕྲད་
 གིས་བོད་དོན་སྐྱོར་ཞུ་སྐུལ་གནང་ཡོད་པ་
 དང་།

དེ་བཞིན་སྤྱད་ཤོན་རྒྱལ་ས་སི་
 རོག་ཏོམ་དུ་ཉིན་གཞི་བྱས་པའི་ཐེ་ཐན་
 གཞུང་ཚབ་ཆེན་མོ་སྐུ་ཞབས་པོལ་ ཉང་
 (Mr. Paul Huang, the Acting
 Representative of the Taipei
 Mission in Sweden) མཆོག་དང་ལྷན་
 མཇལ་འཕྲད་གིས་བོད་ནང་གི་ཚོས་དད་རང་
 དབང་དང་། འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་། ཁོར་

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༡ ལྷ་ ༡༡ ཚེས་ ༢༩ ཉིན་སྤྱད་ཤོན་རྒྱལ་ས་སི་རོག་ཏོམ་དུ་ཉིན་གཞི་བྱས་པའི་ཐེ་ཐན་གཞུང་ཚབ་ཆེན་མོ་སྐུ་ཞབས་པོལ་ ཉང་ (Mr.
 Paul Huang, the Acting Representative of the Taipei Mission in Sweden) མཆོག་དང་ལྷན་མཇལ་འཕྲད་གནང་སྐབས་།

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༢ ལྷ་ ༡༡ ཚེས་ ༢༥ ཉིན་སུད་ཁྱེན་ (Sweden) གྲི་རྒྱལ་ས་སི་རོག་ཏོས་ (Stockholm) ཏུ་བོད་དོན་ཁྲིམས་ཀྱི་གོམ་བཟོད་གནང་བཞིན་པ།

བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་སྤྱི་ཚབ་ཚོགས་ཚུང་ནས་སུད་ཁྱེན་གནས་སྡོད་བོད་རིགས་མང་ཚོགས་རྣམས་ལ་བོད་དོན་སྐོར་གསུང་བཤད་གནང་མེས།

ཡུག་བཅས་ཀྱི་གནས་སྐྱད་ས་ཏ་ཅང་ཇ་ཤག་ བོད་དོན་ཐོག་སྤར་ལྷག་རྒྱུ་སྐྱོར་ཡོང་བའི་
ཆགས་ཡོད་པའི་སྐོར་ཁྲུལ་བ་དང་སྒྲགས། དེ་སྐུལ་ཁྲུལ་གནང་ཡོད།

༥) བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་སྤྱི་ཚབ་ཚོགས་ཚུང་ནས་ཏོ་ལན་ཏི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཕྱི་སྲིད་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ལས་བྱེད་སོགས་མངལ་
འཕྲད་ཀྱིས་བོད་དོན་ཁྲིམས་ཀྱི་ལས་དོན་ལེགས་བྱུང་བ།

༢༡ | ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༢ ལྷ་ ༡༡ ཚེས་ ༢༥ ཉིན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་བསྐྱེད་པ་ཡར་
འཕེལ་མཆོག་གིས་སྤྲེའི་ལོག་ ཕྱི་འཐུས་
དབུ་དཀར་ཆང་གཡུ་སྐོན་མཆོག་དང་། ཕྱི་
འཐུས་དབང་འདུས་ཇོ་ཇེ་མཆོག་བཅས་ ལས་བྱུང་བའི་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་སྤྱི་
ཚབ་ཚོགས་ཚུང་ཏོ་ལན་ཏི་རྒྱལ་ས་ཨུཊ་སི་
ཏར་ཏིམ་ (Amsterdam) གནས་ཐང་ཏུ་
འགྲོལ་མཆོམས། སྤར་སིལ་སྤྱི་ཚབ་དོན་
གཅོད་རིག་འཛིན་ཆོས་སྐོན་ལགས་དང་། ཏོ་
ལན་ཏི་བོད་རིགས་ཚོགས་པའི་ཚོགས་གཙོ་
ལྷ་བ་ཆེ་རིང་ལགས་དང་རྒྱུན་ལས་ཁག་ཅིག་

ཆོག་པ་གི་ལས་དོན་དང་། བོད་ནང་གི་ཇ་
 རྒྱལ་གནས་སྣང་སྟེ། ཐེངས་འདིའི་ཡུ་རོབ་
 རྒྱལ་ཁབ་བཞིའི་ནང་གི་བོད་དོན་ཁུ་
 གཏུགས་ལས་དོན་བཅས་ཀྱི་ཐོག་གསུང་
 བཤད་དང་། མང་ཆོག་པ་གི་རི་བར་ལན་
 འདེབས་ཆ་ཆང་གནང་སྟེ། ཐེངས་འདིའི་ཡུ་
 རོབ་རྒྱལ་ཁབ་བཞིའི་ནང་ཉིན་གཤམ་ ༡༩
 རིང་བོད་དོན་ཁུ་གཏུགས་ཀྱི་ལས་དོན་
 ཡོངས་སུ་ལེགས་གྲུབ་བྱུང་ཡོད་པ་བཅས། །

བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་སྒྲན་ཆོག་པ་ཆུང་གི་ཆོག་པ་མི་སྤྱི་འཐུས་དབུ་དཀར་ཆང་གཡུ་སྒྲན་མཆོག་གིས་བོད་དོན་སྐོར་དོ་སྤྲོད་གནང་སྟེ།

བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་སྒྲན་ཆོག་པ་ནས་བཞུགས་སྐྱར་དྭ་སར་ཐབས་བྱས་ཆོག་པ་འདྲ་ཐེངས་གཉིས་པ་གོ་སྒྲིག་ཞུས་པ།

༡༣། བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་སྒྲན་ཆོག་པ་
 ནས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༢ ལྷ་ ༡༡ ཆེས་ ༢༢ ནས་
 ༢༥ བར་ཉིན་གཤམ་བཞིའི་རིང་དྭ་སར་རྟེན་
 གཞི་བྱས་པའི་ནི་ཟླ་ན་གསོལ་མཐོན་ཁང་དུ་
 “བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་སྒྲན་ཆོག་པ་གི་
 ཐབས་བྱས་ཆོག་པ་འདྲ།” ཐེངས་གཉིས་པ་
 གོ་སྒྲིག་ཞུས་གནང་ཡོད། ཐེངས་འདིའི་
 ཐབས་བྱས་ཆོག་པ་འདྲའི་ཐོག་དཔལ་ལྷན་

བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཆོག་པ་གཙོ་མཁན་པོ་
 བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་དང་།
 དཔལ་ལྷན་ཆོག་པ་གཞོན་སྟོལ་མ་ཆེ་རིང་
 མཆོག་ དེ་བཞིན་སྤྱི་འཐུས་ནམ་པ་བཅས་
 མཉམ་ཞུགས་གནང་ཡོད།
 དེ་ཡང་ཕྱི་ཆེས་ ༢༢ ཉིན་གི་སྤྱོད་
 ཐབས་བྱས་ཆོག་པ་འདྲ་ཐེངས་གཉིས་པ་དེ་
 བཞིན་དངོས་སུ་དབུ་འཇུགས་གནང་ཞིང་།

སྐབས་དེར་ཐོག་མར་དཔལ་ལྷན་བོད་མི་
 མང་སྤྱི་འཐུས་ཆོག་པ་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་
 ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་གིས་འཆ་མས་
 འདི་དང་སྒྲགས་ཆོག་པ་འདྲ་དབུ་འཇུགས་
 གི་གསུང་བཤད་གནང་དོན། དེ་རིང་ང་ཚོའི་
 ཐབས་བྱས་ཆོག་པ་འདྲ་འདིའི་དགོས་
 དམིགས་དང་། རང་དོན་བརྗོད་གཞི་དང་
 འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་ང་ཚོའི་རེ་བ་དང་།
 དམིགས་ལུལ་གང་འདྲ་ཡིན་མིན་ཐོག་
 མདོར་བསྟན་ཅེས་ཞུས་ན་བསམས་བྱུང་།
 ཅ་བའི་སྐབས་བཅུ་བདུན་པའི་བོད་མི་མང་
 སྤྱི་འཐུས་སྒྲན་ཆོག་པ་འདྲོ་བཞུགས་པའི་
 རེས་ལ་ཆོག་པ་གཙོ་སྟེལ་པའི་དོས་ནས་སྟོན་
 མའི་ལམ་ལུགས་གཞིར་བཟུང་ད་ལྟའི་
 དགོས་པ་ན་ལ་བསྟན་ནས་ཐབས་བྱས་
 ཆོག་པ་འདྲ་ཞིག་འཆོག་པ་རྒྱུའི་ལས་འཆར་
 བསྒྲིགས་ཡོད་ཅིང་། དེ་ཡང་སྤྱི་འཐུས་ཆང་
 མ་མཉམ་དུ་འཛོམས་སྐྱེལ་པོ་ཆགས་

བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་སྒྲན་ཆོག་པ་ནས་དྭ་སར་རྟེན་གཞི་བྱས་པའི་ནི་ཟླ་ན་གསོལ་མཐོན་ཁང་དུ་ “བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་སྒྲན་ཆོག་པ་གི་ཐབས་བྱས་ཆོག་པ་འདྲ།” ཐེངས་གཉིས་པའི་སྐབས་བསྟོན་པའི་བཀའ་

བསྐྱོད་དུས་མཉམ་ཁུངས་ཀྱི་འཐུས་པོ་མང་པོ་མང་པོ་
 བྱས་ཆོག་པ་ལྟར་ཐེངས་གཉིས་འཆོག་པ་རྒྱུ་
 བྱུང་། གཅིག་དེ་རྒྱལ་ས་སྤྱི་ཡིར་དང་། གཉིས་
 བ་དེ་བཞུགས་སྐར་རྩ་སར་འཆོག་པ་རྒྱུ་
 བར་རིམ་བསྐྱོགས་ཡོད། ཡིན་ནའང་རྩིས་ལ།
 རོགས་ཆོག་པ་མཉམ་ཁུངས་རྒྱུ་ཆ་མོད་རྒྱུ་
 བྱུང་། སྤྱི་འཐུས་ཆུང་མ་པ་བཞུགས་པོལ་
 ཆོག་པ་ལྟར་ཆོག་པ་པའི་སྐབས་སུ་སྤྱི་
 འཐུས་ཡོངས་རྩིས་མཉམ་ཁུངས་འཛོམས་ཐོག་
 ཐབས་བྱས་ཆོག་པ་ལྟར་འཆོག་པ་རྒྱུ་ཐག་
 གཅོད་བྱུང་བ་གཞིར་བཟུང་། རོགས་ཆོག་པ་
 རོས་ནས་རོགས་དུལ་ཞལ་བཞེས་དང་།
 དུལ་མ་འདྲ་བ་ཡིན་ནའང་ཁ་གསལ་བྱེད་
 གི་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བོད་མི་མང་
 སྤྱི་འཐུས་སྐབས་བཅུ་བདུན་པའི་ཐབས་
 བྱས་ཆོག་པ་ལྟར་ཐེངས་དང་པོ་དེ་ལྷོ་ཡིའི་ཉེ་
 འགམ་ཉར་ལ་ནང་ཆོག་པ་འོང།

དེ་དུས་སྤྱི་འཐུས་ཁ་ཤས་མ་
 གཏོགས་ཆང་མ་མཉམ་འཛོམས་བྱེད་ཐུབ་

“བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཐབས་བྱས་ཆོག་པ་ལྟར་།” ཐེངས་གཉིས་པའི་ཐོག་དཔལ་ལྷན་ཆོག་པ་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་
 འཕེལ་མཆོག་གིས་ཆོག་པ་ལྟར་དབུ་འཕྲེད་ཀྱི་གསུང་བཤད་གནང་སྐབས།

ཡོད་པེ། དེའི་སྐབས་ནང་དོན་གཙོ་བོ་དེ།
 རྒྱལ་སྤྱིའི་ཐོག་འབྲེལ་ལམ་གནང་ཕྱོགས་
 བྱེད། དེ་བཞིན་རྒྱལ་སྤྱིའི་ནང་བོད་ཀྱི་གནད་
 དོན་འབྲེལ་བཤད་རྒྱལ་ཕྱོགས་དང་། དོ་སྣང་
 བྱེད་ཕྱོགས། གནས་ལུལ་རྒྱ་གར་གཙོ་མ་
 ཞེ་ཡིའི་ནང་བོད་དོན་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་
 བས་འབྲེལ་ལམ་བྱེད་ཕྱོགས་སོགས་ཀྱི་ནང་
 དོན་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་ཆོག་པ་ལྟར་ཆོག་པ་
 བ་པེ། ད་པོས་ཀྱི་ཐབས་བྱས་ཆོག་པ་ལྟར་

འདིའི་ནང་དོན་སྲོལ་མ་དང་རྟོག་ཅུམ་མི་འདྲ་
 བ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་ཅིང་། འདིའི་ནང་མང་བ་དེ་
 བོད་ནང་གི་གནས་སྐབས་གཙོ་བོར་བྱས་
 ཡོད། དཔེར་ན། རྒྱ་གར་གཞུང་གིས་ཆབ་
 སླིང་ཀྱི་སླིང་བྱས་འཛིན་སྐབས་དང་སློམ་
 གཞི། ཉེ་ཆར་ཞི་ཅིན་ཕིང་གི་སླིང་འཛིན་ལས་
 ལུན་གསུམ་པ་གཏན་ཁེལ་བ་དང་། དེ་བཞིན་
 བྱུག་རོགས་སློན་ཆེན་ཆུང་མ་པ་ཀྱང་གཏན་
 ཁེལ་བེན་ཡོད་སྐབས། ཁོང་ཆུང་མ་པའི་བསམ་
 སློའི་འབྲེལ་སོགས་འདྲ་ཡོད་མེད་དང་། མ་
 འོངས་པའི་ཁ་ཕྱོགས་ག་བར་འགྲོ་ས་པེད་
 བསམས་ནས། དེ་ཆོའི་ཐོག་ལ་བོད་མིའི་
 སྤྱིག་འཇུག་ནང་ཉམས་ཞིབ་གནང་སྟོང་
 མཁན་ཆུང་མ་པས་འབྲེལ་བཞེད་གནང་རྒྱུ་
 བྱུང་། དེ་བཞིན་རྒྱ་གར་གིས་སླིང་བྱས་
 འཛིན་སྐབས་ལ་བརྟེན་ནས་བོད་ནང་གི་ཆོས་
 དད་རང་དབང་དང་། ཁོར་ལུག་གི་གནས་
 སྐབས། དཔལ་འབྱོར་སླིང་བྱས་ཀྱི་ཐོག་ལ་
 ཡིན་ནའང་འདྲ། དེ་འདྲའི་ཐོག་ནས་ད་ལྟའི་

ལྷ་ཆ་དབུས་བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་གི་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཉམས་ཞིབ་པ་དང་ལོ་རྒྱུས་སློབ་དཔོན་བླ་མ་པ་བསམ་གཏན་ལགས་ཀྱིས་
 “བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་གནས་བབ།” ཅེས་པའི་བརྗོད་གཞིའི་ཐོག་གསུང་བཤད་གནང་སྐབས།

ལྷུས་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་དེང་སང་ལོ་
 རྒྱུས་ཀྱི་ཁ་ཕྱོགས་གསལ་བ་ཆགས་རྒྱུ་ལི་
 ཉེན་ཁ་ཆགས་བསྟན་ཀྱི་འདུག བོད་ཟེར་བ་
 དེ། དེ་བ་བཟང་ཕྱོགས་ནས་བརྒྱབ་ཆོག་གི་
 ཡོད་རེད། མི་གཅིག་གི་མི་ཆེའི་ནང་བོད་
 གཞིས་ཁྱེས་མཉམ་འཛོམས་ཡོང་རྒྱུ་ལི་ལ་
 བརྒྱབ་ཆོག་གི་ཡོད་རེད། ཐོག་ཕྱོགས་ནས་
 བསམ་སྒྲོ་བཏང་བ་ཡིན་ན། ལོ་བརྒྱ་ཉིས་
 བརྒྱ་དེ་ལས་མང་བ་བོད་ཀྱི་འཐབ་ཚོད་
 གནས་སྤངས་ཐོག་ཟུ་མཐུད་གདོང་ཡིན་
 བྱེད་དགོས་པ་ཡོང་སྟེན་བ་རེད། དེ་ཡིན་
 དུས། ང་ཆོའི་ངོས་ནས་ད་ལྟའི་མི་རབས་
 དང་། མི་རབས་གསལ་བ། དེའི་རྗེས་ཀྱི་མི་
 རབས་བཅས་ལ་ཅིས་སྟོང་ཆ་ཆང་བ་ཞིག་
 གནང་བྱུང་དགོས་པ་དེ་ང་ཆོ་མི་རབས་
 འདིའི་ལས་འགན་ཆགས་བསྟན་དུས། དེ་
 ཆོའི་ཐོག་ལ་བོད་མིའི་སྤྱི་ག་འཛུགས་ལྷ་བྱ་
 ཡིན་ན། སྤྱི་ཙོང་ལྷ་གོང་ས་ལྷ་སྐྱབས་མགོན་
 ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་སྤྱགས་ཀྱི་ཆེན་པོ་
 བཅོལ་ནས་མི་མང་ལ་མང་གཙོ་གསོལ་

ཐེངས་འདིའི་ཉིན་གངས་བཞིའི་
 རིང་གི་ཐབས་བྱས་ཆོགས་འདྲུ་འདིའི་ཐོག་
 ལྷ་ཏ་དབུས་བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་སློབ་གཉེན་
 ཁང་གི་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཉམས་ཞིབ་པ་དང་
 ལོ་རྒྱུས་སློབ་དཔོན་བུམས་པ་བསམ་གཏན་
 ལགས་ཀྱིས་ “བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་གནས་
 བབ།” ཅེས་པའི་བརྗོད་གཞིའི་ཐོག་གསུང་
 བཤད་དང་། བོད་ཀྱི་སྲིད་བྱས་ཉམས་ཞིབ་
 ཁང་གི་འགན་འཛིན་ཆེན་པོ་ཆེ་རིང་ལགས་
 ཀྱིས་ “རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་སློམ་གཞི་དང་།
 ཆོགས་འདྲུ་རིམ་པའི་ནང་དོན་སློབ།” ཞེས་
 པའི་བརྗོད་གཞིའི་ཐོག་གསུང་བཤད། ལོ་གོང་
 ས་མཆོག་གི་སྐུ་ཆབ་ཟུང་པ་དང་། གཏན་
 འཇགས་ཐབས་བྱས་འཆར་འགོད་ཆོགས་
 རྒྱུར་གི་སློབ་སྟོན་པ་སྐུལ་བཟང་རྒྱལ་མཆོན་
 ལགས་ཀྱིས་ “བོད་རྒྱ་འབྲེལ་མོལ་འབྲུང་
 རིམ་དང་། དེ་འབྲེལ་རྒྱལ་སྤྱིའི་ནང་ཆབ་སྲིད་
 འགོ་སྐྱབས།” ཞེས་པའི་བརྗོད་གཞིའི་ཐོག་
 གསུང་བཤད། དཔལ་ལྷན་བོད་མི་མང་སྤྱི་
 འབྲུས་ཆོགས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་

རྒྱལ་སྤྱིར་ཆ་ཚད་གནང་སྟེ། མི་མང་གིས་
 འོས་སྒྲུག་ས་ནས་འགོ་བྱིད་འོས་འདམས་
 གནང་གི་ཡོད་རེད། བདམས་ཆར་བའི་རྗེས་
 ལ་ར་ཆོ་སྐབས་འདིའི་འགན་ཁུར་མཁན་
 ཆགས་ཡོང་དུས། ར་ཆོ་གྲོས་ཆོགས་ལྟ་བུ་
 ཡིན་ནའང་། དེའི་ནང་སྤྱི་འཐུས་ནམ་པས་
 གསུང་བཤད་གནང་ཡོང་དུས། རྒྱ་མཆོན་
 དང་ལྷན་པ། དེའི་རྒྱལ་སྤྱོད་ས་དང་བཅས་པ་
 གསུང་ཐུབ་པ་ཡིན་ན། ར་རང་ཆོའི་གྲོས་
 ཆོགས་ཅམ་མ་ཡིན་པར། དེར་གསན་
 གཟིགས་གནང་སྟོང་མཁན་དོ་སྣང་ཅན་
 ནམས་ལ་འདར་གོ་བརྟུན་རང་བཞིན་གྱི་འཕྲོད་
 འཕྲོད་དུས། དེ་གལ་ཆེན་པོ་ཞིང་ག་ཆགས་
 བསྟན་གྱི་ཡོད་རེད། དེ་ཡིན་དུས་ནམ་པ་
 ཆོས་ཉིན་གྲངས་བཞིའི་རིང་དེ་ཆོའི་ཐོག་ལ་
 ཐུགས་སྤང་གནང་ཐུབ་དགོས་པ་གལ་ཆེན་
 པོ་རེད་ཅེས་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། རས་མང་པོ་ཞུ་མ་

བྱམས་པ་བསམ་གཏན་ལགས་དང་པོ་
འབྲེལ་བ་བྱེད་དུས། ཞལ་བཞེས་གནང་ནས་
སྒྲ་ར་ཏ་སི་ནས་ཆེད་མངགས་འདིར་གསུང་
བཤད་གནང་རྒྱུར་ཕེབས་པར་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་
ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་གནང་ཟེས།
ཆོགས་འདུ་དངོས་སུ་དབུ་འཇུགས་གནང་
སོང་།

[illegible]

བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ནས་གོ་སྐྱོད་ཞུས་པའི་ཐབས་བྱས་ཚོགས་འདུ་ཐེངས་གཉིས་པའི་ཐོག་དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཞིན་སྒྲིལ་མ་ཆེ་
འི་མཆོག་གིས་ཚོགས་འདུ་མཇུག་བསྐྱོར་སྐོར་གྱི་གསུང་བཤད་གནང་སྐབས།

བསྟན་འཕེལ་མཆོག་གིས་བོད་མི་མང་སྤྱི་
འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་འདུ་འོ་འཁོ་
ལུགས་དང་ལས་དོན་བྱེད་སྒྲུབ་སྐོར་ལ་
གསུང་བཤད། བོད་ཀྱི་སྤྱི་བྱས་ཉམས་ཞིབ་
ཁང་གི་ཉམས་ཞིབ་བ་རྣམ་པས། “བོད་མཐོ་
སྒང་གི་ཁོར་ལུག་གནས་བབ།” དང་། “བོད་
ནང་འཁོར་ལེ་མེ་ཐོབ་ཐང་གི་གནས་སྡངས།”
“རྒྱ་གཞུང་གིས་བོད་ནང་དཔལ་འབྱོར་སྤྱི་
བྱས་ཀྱི་གནས་བབ།” “བོད་ནང་ཆོས་དད་
རང་དབང་།” “རྒྱ་ནག་གི་དམག་དོར་སྐོར།”
བཅས་ཀྱི་བརྗོད་གཞིའི་ཐོག་གཏམ་བཤད་
གནང་བ་མ་ཟད། ཚོགས་བཅར་བ་སྤྱི་འཐུས་
རྣམ་པས་སྐབས་ཐོག་སོ་སོར་དོགས་འདི་
དང་། དགོངས་ཚུལ་ལྷུག་པོ་གསུངས་སོང་།

གཞན་ཡང་སྐབས་འདིའི་ཐབས་
བྱས་ཚོགས་འདུ་འོ་ཐོག་བོད་ཀྱི་ཚོད་རྟེན་
འདུམ་སྒྲིག་ལྷེ་གནས་ཁང་གི་འགན་འཛིན་
ཀམ་ལེགས་བཤད་ལགས་དང་། འགན་
འཛིན་གཞོན་པ་བསོད་ནམས་བདེ་ཆེན་

ལགས་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་ཚོད་རྟེན་འདུམ་
སྒྲིག་གནང་སྒྲུབ་དང་འབྲེལ་བའི་ལས་
རིམ་ཁག་ཅིག་བཅས་བསྐྱངས་གནང་ཡོད།

ཕྱི་ཆེས་ ༡༥ ཉིན་གྱི་ཕྱི་རོལ་ཆུ་ཆོད་
༣༡༣༠ ཐོག་དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་སྒྲུལ་
པོ་མཆོག་གིས་གཙོ་སྤྱོད་འོག་ཚོགས་བཅར་
བ་སྤྱི་འཐུས་རྣམ་པས་མ་འོངས་པའི་ལས་
འཆར་སྒྲུལ་སྒྲུབ་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་
དགོངས་ཚུལ་ལྷུག་པོར་གསུངས་གནང་
རྒྱུ་ཡིན། དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་གིས་

གཙོ་པོ་ཐེངས་འདིའི་ཐབས་བྱས་ཚོགས་
འདུ་འོ་ཐོག་གསུང་བཤད་གནང་མཁན་
གདན་ཞུས་གནང་སྒྲུབ་དང་། ཚོགས་འདུ་
གོ་སྐྱོད་གནང་སྒྲུབ་སྐོར་དང་། སྤྱི་འཐུས་
རྣམ་པའི་དགོངས་ཚུལ་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་
གསལ་བཤད་དགོས་ཤིག་ཁག་གནང་
སོང་།

མཐད། དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཞོན་
སྒྲིལ་མ་ཆེ་འི་མཆོག་གིས་ཚོགས་འདུ་
མཇུག་བསྐྱོར་སྐོར་གྱི་གསུང་བཤད་གནང་
དོན། ད་ལྟའི་ཉམས་ཞིབ་བཞིའི་འོ་ཐོག་
པའི་ཐབས་བྱས་ཚོགས་འདུ་འདི་དང་འབྲེལ་
བའི་ཐོག་སྤྱི་འཐུས་རྣམ་པས་ལེགས་སྒྲུབ་
ཉེས་འཕྲོག་གི་དགོངས་འཆར་གང་གནང་བ་
དེ། ཚོགས་གཙོ་སྒྲུལ་པོས་དབུས་པའི་རྒྱ་
ལས་རྣམ་པ་ཆོས་མཁྱེན་རྟོགས་བྱུང་ཡོད་
ཤིང་ཅེས་ཞུ་རྒྱུ་དང་། ཅ་བའི་ཕྱི་ཁྱེད་གསུམ་
པའི་སྐབས་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་རྣམ་པ་
ཆང་མ་མཉམ་འཛོམས་ཀྱིས་ལས་འཆར་
གང་དང་གང་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པའི་ཐོ་འཕྲོད་

ཚོགས་འདུ་བསོད་ནམས་དོ་ལགས་ཀྱིས་ཐབས་བྱས་ཚོགས་འདུ་འོ་ཐོག་གསུང་བཤད་གནང་མཁན་ཆོ་སྤྱོད་གནང་བཞིན་པ།

དང་། དེ་བཞིན་ཕྱི་ཟླ་ ༥ པའི་ནང་ཉར་ཡ་
ནར་ཐབས་བྱས་ཆོག་པ་འདྲུ་ཆོག་པ་པའི་
སྐབས་སུ་མ་འོངས་བྱེད་འཆར་གྱི་དགོངས་
འཆར་གང་ཡེབས་པ་བཅས་གཞིར་བཞག་
སྟེ། ཆོག་པ་གཙོ་སྤེལ་པོས་ལས་འཆར་བར་
བསྐྱོགས་དང་སྤྱི་གཞི་ལོན་ཡོད། དེ་རིང་ནུ་
པ་ཆོས་དགོངས་འཆར་གནང་བ་ཁག་ལ་ང་
ཆོས་མ་འོངས་པར་དགོངས་པ་བཞེས་ཐུབ་
ཀྱི་རེད་ཅེས་གསུངས་པ་དང་། གཞན་ཡང་
ད་རེས་ཉིན་གྲངས་བཞིའི་རིང་ཐབས་བྱས་
ཆོག་པ་འདྲུའི་སྐབས་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་
ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཆོག་པ་འདྲུའི་འགོ་ལུགས་

དང་། ལས་དོན་བྱེད་སྟོན་ཐོག་ཆོག་པ་
གཙོ་བོ་གསུང་བཤད་ཀྱི་ལས་རིམ་དང་། དེ་
བཞིན་བོད་ཀྱི་སྤྱི་བྱས་ཉམས་ཞིབ་ཁང་གི་
ཉམས་ཞིབ་པ་རྣམ་པས་སོ་སོའི་ཉམས་ཞིབ་
ཀྱི་བརྗོད་གཞི་དང་འབྲེལ་བའི་གཏམ་བཤད་
ཀྱི་ལས་རིམ་བཞག་དགོས་དོན་དང་། མ་
འོངས་པའི་ལས་འཆར་སྐོར་སོགས་དོ་སྟོད་
གནང་སོང་། གཞན་ཡང་དཔལ་ལྷན་ཆོག་པ་
གཙོ་སྤེལ་པོ་མཆོག་གིས་ད་རེས་ཀྱི་ཆོག་པ་
འདྲུའི་ཐོག་ཆོག་པ་བཅར་བ་སྤྱི་འཐུས་རྣམ་
པས་ཆོག་པ་འདྲུའི་ཐོག་འགན་ཁུར་མཉམ་
ཞུགས་གང་ལེགས་གནང་བར་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་

ཞུས་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཆོག་པ་བྱང་ལས་
ཁུངས་ཀྱི་བྱང་ཆེ་གཙོ་པོ་པའི་ལས་བྱེད་
ཡོངས་ནས་ཆོག་པ་འདྲུ་གྲ་སྤྱི་གཞི་སྤྱད་ཞུ་
གང་ཅིར་འཐུས་ཤོར་མེད་པར་ཆོག་པ་ཚུད་
གནང་བར་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུས་གནང་རྗེས།
ཐེངས་འདིའི་ཐབས་བྱས་ཆོག་པ་འདྲུ་མཐུག་
བསྐྱོལ་གནང་ཡོད། དེ་ཐོན་ཕྱི་ཟླ་ ༥ པའི་
ནང་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་གོ་
སྤྱི་གཞི་ལྷོ་ལའི་ཉེ་འགྲམ་ཉར་ཡ་ན་མངའ་
སྡེའི་ནང་ཐབས་བྱས་ཆོག་པ་འདྲུ་ཐེངས་དང་
པོ་དེ་ཆོག་པ་གནང་ཡོད་པ་བཅས། །

**ཀྱུ་གར་རྒྱལ་ཡོངས་བོད་དོན་རྒྱུ་སྐྱོར་ཆོག་པ་པའི་ཆོག་པ་ཆེན་ཐེངས་བདུན་པའི་མཐུག་བསྐྱེད་མས་མཛད་སྐོར་དཔལ་ལྷན་བོད་མི་
མང་སྤྱི་འཐུས་ཆོག་པ་གཙོ་མཆོག་སྐུ་མགྲོན་གཙོ་བོར་ཆེད་ཐེབས་ཀྱིས་གསུང་བཤད་གནང་བ།**

༡༡ ། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༣ ཟླ་ ༡༡ ཚེས་ ༢༤
ཉིན་དཔལ་ལྷན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་
ཆོག་པ་གཙོ་མཆོག་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་
འཕེལ་མཆོག་ཀྱུ་གར་རྒྱལ་ས་ལྷོ་ལའི་ཉིན་
གཉིས་རིང་ཆོག་པ་པའི་རྒྱ་གར་རྒྱལ་ཡོངས་
བོད་དོན་རྒྱུ་སྐྱོར་ཆོག་པ་པའི་ཆོག་པ་ཆེན་
ཐེངས་བདུན་པའི་མཐུག་བསྐྱེད་མས་མཛད་
སྐོར་སྐུ་མགྲོན་གཙོ་བོར་གདན་ཞུས་ལྷར་
ཆེད་བཅར་གནང་ཡོད།
གཞན་ཡང་མཛད་སྐོར་ཐོག་ཚུལ་
པ་པོ་གྲགས་ཅན་དང་། བོད་ཀྱི་གྲོགས་པོ་
འབུམ་རམས་པ་ལྷུ་སྐུ་ཞིར་རྒྱ་ མ་རྟེན་
(Dr. Neerja Madhav) ལགས་དང་།

བོད་མའི་སྤྱི་གཞི་འཛུགས་ཀྱི་ཕྱི་བྲིལ་བྱང་ཆེ་
ཀམ་ཆོས་དབྱིངས་ལགས། ཉི་མ་རྒྱལ་མངའ་
སྡེའི་དབུས་གཙུག་ལག་སྤྱོད་གཉེར་ཁང་གི་
ཉེ་བའི་རིགས་བདག་ཆེན་མོ་ལུང་པ་འབུམ་
རམས་པ་སྐུ་ཞབས་ཀེ་ སི་ ཨ་གླི་ཉི་རྟེ་
(Prof. K.C. Agnihotri) ལགས། རྒྱ་
གར་བོད་དོན་རྒྱུ་སྐྱོར་ཆོག་པ་པའི་སྤྱི་ཆེན་
ནང་མའི་རྒྱལ་ཡོངས་ཆོག་པ་གཙོ་སྤེལ་
རིན་ཆེན་མཁའ་འགྲོ་ལགས། ལྷོ་ལའི་ས་
གནས་རྒྱ་གར་བོད་དོན་རྒྱུ་སྐྱོར་ཆོག་པ་
པའི་ཆོག་པ་གཙོ་སྤེལ་ལགས་པར་ཀ་ཇ་ རྟོ་
ཡལ་ལགས་ (Pankaj Goyal) སོགས་
ཐེབས་གནང་འདུག

སྐབས་དེར་དཔལ་ལྷན་ཆོག་པ་
གཙོ་མཆོག་གིས་འཆམས་འདྲི་དང་སྤྱགས་
གསུང་དོན། རྒྱ་གར་རྒྱལ་ཡོངས་བོད་དོན་
རྒྱུ་སྐྱོར་ཆོག་པ་པའི་སྤྱི་ཆེན་ནང་མ་ཉི་རྟེ་
གར་ནང་བོད་དོན་ཐོག་ལས་འགུལ་ལུགས་
ཆེ་ཤོས་སྤེལ་མཁན་ཞིག་ཡིན་ཞིང་། ཅུ་པའི་
འདས་པའི་ལོ་ངོ་བྱུག་ཅུ་ལྷག་གི་རིང་རྒྱ་གར་
ནི་ང་ཆོའི་བྱིས་ཆང་ལྟ་བུ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་པ་
མ་ཟད། དུས་ཆོད་དེའི་རིང་རྒྱ་གར་གཞུང་
མང་གཉིས་ནས་བོད་མི་རྣམས་ལ་མ་ཐུན་
འགྱུར་རྒྱུ་སྐྱོར་ལུགས་ཆེ་གནང་ཡོད་པ་ནི་
ཉ་ཅང་གི་བཀའ་ཁྲིམ་ཆེན་པོ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད།
སྤྱིར་འཕགས་བོད་གཉིས་དབར་ལོ་རྒྱུས་

དབལ་ལྷན་པོད་མི་མང་གི་འབྲས་ཆོགས་གཙོ་སྒྲགས་ཁོ་མཐུན་པོ་བཅོད་ནས་སྤྱན་འཁེལ་མཆོག་གིས་ཀྱ་གར་རྒྱལ་ཡོངས་པོད་དོན་རྒྱ་བསྐྱར་ཆོགས་ཆེན་མངའ་བདག་པོ་ལྷན་གྱི་ཐོག་གསུང་བཤད་གནང་སྐབས།

དང་། ས་བབ། རིག་གཞུང་བཅས་ཀྱི་འབྲེལ་
བ་དམ་ཐབ་ཡོད་ཅིང་། སྤྱི་རྒྱུ་ལ་གོང་ས་
ལ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་
འཕགས་པོད་གཉིས་དབར་དགེ་སློབ་ཀྱི་
འབྲེལ་བ་ཡོད་ཅེས་དུས་རྒྱུ་བཀའ་སློབ་
ཐེབས་བཞེན་ཡོད་པ་ལྟར། ཀྱ་གར་ནས་
པོད་ལ་ནང་ཆོས་དར་ཁྱབ་བྱུང་བར་བརྟེན།
ལོ་རྒྱུས་ཐོག་ཀྱ་གར་ནི་ང་ཆོའི་དགེ་ལྷན་
དང་། ད་ཆ་ཀྱ་གར་ནང་པོད་མི་ཆོས་ཀྱི་
གར་གནང་རབས་ཀྱི་རིག་གཞུང་སྤྲུང་གསོ་
གནང་བཞེན་ཡོད་པས། ང་ཆོའི་ཀྱ་གར་གྱི་
དགེ་ལྷན་ཡིད་རྟོན་བྱུང་བ་ཞིག་ཆགས་ཀྱི་
ཡོད། ཀྱ་གར་གཞུང་མང་གཉིས་ནས་རྟག་ཏུ་
པོད་དོན་ཐོག་རྒྱ་བསྐྱར་གནང་བར་བརྟེན་
ནས། ང་ཆོའི་པོད་ཀྱི་འཐབ་རྩེད་ཐོག་སེམས་
ལྷགས་དང་། དེ་བཞེན་པོ་སྤྱོད་ཀྱི་ཡོད་པའི་
ཐོག་ཀྱ་གར་པོད་དོན་རྒྱ་བསྐྱར་ཆོགས་པའི་
ཕྱི་ཆེན་ནང་མའི་ངོས་ནས་ཀྱ་གར་ནང་པོད་
ཀྱི་འཐབ་རྩེད་དང་འབྲེལ་བའི་ལས་འགུལ་སྡེ་
ཁྲིད་གཙོ་བོ་གནང་བཞེན་ཡོད།

ཀྱ་གར་གཞུང་གིས་དུས་རྒྱུ་
པོད་རྒྱའི་དཀའ་རྒྱུ་ནི་ནང་ཁུལ་གྱི་གནད་
དོན་ཞིག་ཡིན་སྐོར་བརྟེན་བཞེན་ཡོད་ཀྱང་།
དོན་དངོས་ཐོག་དེ་ལྟར་མིན་པར་པོད་ཀྱི་
གནད་དོན་དེ་བཞེན་རྒྱལ་སྤྱིའི་གནད་དོན་
ཞིག་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། གང་ཡིན་ཟེར་ན། ཀྱ་
གར་དམར་གཞུང་གིས་རྒྱལ་སྤྱིའི་འགྲོ་བ་
མིའི་ཐོབ་ཐང་གི་ཁྲིམས་སྤྱིག་ཁག་ལ་ཅིས་
མེད་དྲོག་རྩལ་བཏང་ནས་པོད་ཅམ་མིན་པར་
ཀྱ་གར་གཙོ་སྒྲགས་པའི་ཁྲིམ་མཆོས་རྒྱལ་ཁབ་
ཁག་ལ་འདར་རྟག་ཏུ་ས་མཆོས་སོགས་ཀྱི་
དཀའ་ངལ་རིམ་པར་བཅོས་དང་བཅོ་བཞེན་
ཡོད། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༠ ལྷ་ ༦ པའི་ཆོས་ ༡༥
ཉིན་འཕགས་པོད་ས་མཆོས་ལ་དྲགས་
རྒྱལ་མན་ལུང་ག་ཤོངས་སུ་ཀྱ་དམར་གཞུང་
གིས་བཅན་འཇུག་གིས་ཕྱེད་འགོ་བཙུགས་པ་
ནས་བཟུང་། ད་བར་འཕགས་པོད་ས་
མཆོས་སུ་དཀའ་རྒྱུ་ཆེ་བུ་ཕྱིན་ཏེ་ཀྱ་
གར་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་བདེ་འཇགས་ཐོག་ལ་འདར་
དོ་སྤྱོད་བྱུང་ཡོད་ཅིང་། ཀྱ་དཀར་ནག་གི་

དམག་མིའི་དབར་གཤོང་གཞུག་སྐབས། ཀྱ་
གར་གྱི་མཐའ་མཆོས་སུ་སྤྱོད་དམག་མི་
ཉི་ཤུ་ཅམ་གྱི་ཆེ་སྒོག་ཀྱང་ཤོང་ཡོད། ཀྱ་
དམར་གཞུང་གིས་པོད་ས་བཅན་བཟུང་མ་
བྱས་སྟེ་པོད་དེ་སྟོབས་ཆེན་རྒྱལ་ཁབ་
གཉིས་དབར་གྱི་བར་གནས་རྒྱལ་ཁབ་
(buffer zone) ལྷ་བྱར་གནས་ཡོད་ཀྱང་།
ད་ཆ་ཀྱ་ནག་དམར་གཞུང་གིས་པོད་ས་
ཡོངས་ཆོགས་བཅན་བཟུང་བྱས་པའི་རྗེས།
ཀྱ་དཀར་ནག་གི་ས་མཆོས་ཞེས་བཅན་
ཤིང་ཐོག་ནས་བྱུང་བ་ལས། དོན་ངོ་མ་
འཕགས་པོད་ས་མཆོས་ཆགས་ཀྱི་ཡོད།
ཀྱ་དཀར་ནག་དབར་འཕགས་པོད་ས་
མཆོས་ཀྱི་དཀའ་རྒྱུ་དེ་བཞེན་ཞེ་ཤི་ཡིའི་
སྤྱིང་ཐན་ནང་གི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཅོད་རྟོག་རྒྱུ་
རིང་ཤོས་ཤིག་ཡིན། དཀའ་རྒྱུ་དེ་སེམས་
ཐབས་དང་། དེ་བཞེན་ཀྱ་གར་རྒྱལ་ཁབ་
བདེ་འཇགས། ཀྱ་དཀར་ནག་དབར་ཞི་བདེ་
ལྷིང་འཇགས་བཅས་ཡོང་རྒྱུར་པོད་ཀྱི་
གནད་དོན་སེམས་དགོས་པ་ཏ་ཅང་གི་གལ་
ཆེན་པོ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད།
ཀྱ་ནག་དམར་གཞུང་གི་ཏང་གི་
ཆོགས་ཆེན་མངའ་ ༢༠ པ་ཆོགས་པའི་རྗེས།
ཆང་མས་སྟོན་ནས་ཆོད་དཔག་གནང་བ་
ལྟར། ཞི་ཅིན་ཕིང་གི་སྤྱིང་འཛིན་ལས་ལྷན་
གསུམ་པ་གནང་རྒྱ་གཞུག་ཁེལ་ཞིང་། ཅ་
བའི་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༩ ལོར་ཀྱ་ནག་གི་ཅ་ཁྲིམས་
ནང་གསལ་སྤྱིང་འཛིན་གྱི་ལས་ལྷན་དུས་
སྐབས་གཉིས་ལས་ལྷན་གྱིས་མི་ཆོག་པའི་ཅ་
ཁྲིམས་ཀྱི་ཆ་རྒྱུན་ལ་ཞི་ཅིན་ཕིང་གིས་

བསྐྱར་བཅོས་བྱས་ཏེ། དུས་ཚོད་ངེས་མེད་
 བར་དབང་བསྐྱར་བྱ་རྒྱ་ཡོད་པའི་ཆ་རྒྱུན་
 བསྐྱར་ཡོད། ཞི་ཅིན་ཕིན་གྱིས་འགོ་ཁྲིད་པའི་
 རྒྱ་ནག་དམར་གཞུང་འོག་གྲངས་ཉུང་མི་
 རིགས་ཙམ་ལ་ཉེན་ཁ་ཡོད་པ་ཙམ་མ་ཡིན་
 པར། རྒྱ་གར་གཙོས་པའི་འཛམ་གླིང་རྒྱལ་
 ཁབ་ཆང་མའི་བདེ་འཇགས་ལ་འདར་ཉེན་ཁ་
 ཡོད། རྒྱ་ནག་དམར་གཞུང་གི་བྱ་སྤྱོད་ལ་
 བརྟེན་ནས། འཛམ་གླིང་ཁྲོན་ཡོངས་སུ་ཉོག་
 དབྱིབས་གཉན་རིམས་ཁྲབ་གདལ་ཤུགས་
 ཆེ་བྱུང་སྟེ། མི་ཁྲི་ལྔ་མང་པོའི་ཆེ་སློག་ཤོར་
 ཡོད་པ་དང་། ལྷག་པོ་དུས་ཚང་མས་རྒྱ་
 ནག་དམར་གཞུང་གི་གཏོར་རིས་རོ་མ་
 གསལ་པོར་མཐོང་ཡོད། ད་དུང་ཡང་བོད་
 ནང་ཉོག་དབྱིབས་ཁྲུང་གོར་ཞེས་པའི་སྲིད་
 བྱས་འོག་བོད་མི་རྣམས་ཀྱི་རང་དབང་འགྲོ་
 བསྐྱོད་ལ་དམ་བསྒྲགས་དང་། ཁྲིམ་སྡོད་
 བཀའ་རྒྱའི་འོག་འཆོ་བ་སྐྱེལ་བཞིན་ཡོད་པ་
 རེད། རྒྱ་ནག་དཔལ་འབྱོར་གྱི་ཐོག་ནས་
 སྟོབས་ཤུགས་ཆེ་བའི་རྒྱལ་ཁབ་གཅིག་ཡིན་
 པའི་རྒྱ་མཆོན་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱལ་སྤྱིའི་
 ཁྲིམས་ལ་ཅིས་མེད་རྟོག་རོལ་བཏང་ན་
 འགྲིག་ཐབས་མེད་པ་དང་། ང་ཆོ་ཆང་མ་
 གཅིག་ལ་གཅིག་རྟེན་ཡིན་དུས། རྒྱ་ནག་
 དམར་གཞུང་གི་བྱ་སྤྱོད་ལ་བརྟེན་ནས་
 འཛམ་གླིང་རྒྱལ་ཁབ་ཆང་མར་རྟོ་ཐོག་འགྲོ་
 གི་ཡོད་པ་གསལ་པོ་ཡིན་དུས། ཆང་མས་
 རྒྱ་ནག་དམར་གཞུང་གི་བྱ་སྤྱོད་རན་པ་
 རྣམས་འགོག་ཐབས་བྱེད་དགོས་པ་གལ་

ཆེན་པོར་མཐོང་གི་འདུག།
 རྒྱ་ནག་དམར་གཞུང་གིས་བོད་
 ནང་འཛུགས་བསྐྱར་ཡར་རྒྱས་ལ་ཁ་གཡར་
 ཏེ། བོད་ཀྱི་རང་བྱུང་གཏོར་ཁ་ཆང་མེད་
 བསྐྱོག་འདོན་དང་། རི་དྲགས་སློག་ཆགས་
 དམར་གསོད། ཤིང་ནགས་གཅོད་འབྲེགས།
 ལྷ་པོ་འབག་འཛོལ་རྒྱགས་ལ་ལྷ་
 མཛོད་བརྒྱབ་པ་སོགས་བོད་ཀྱི་ཁོར་ཡུག་
 ལ་གཏོར་བཤིག་ཆད་མེད་བཏང་དང་གཏོར་
 བཞིན་ཡོད། དེས་འཛམ་གླིང་སྤྱི་ཡོངས་དང་།
 ལྷག་པོ་དུ་ཉེ་འཁོར་ཁྲིམ་མཆོས་རྒྱལ་ཁབ་
 ཁབ་ལ་རྟོ་ཐོག་འགྲོ་བཞིན་ཡོད། རྒྱ་ནག་
 དམར་གཞུང་གིས་ཁོར་ཡུག་སྤྱད་སྐྱབ་ཐོག་
 འགྲོ་སོང་སྐྱོར་ས་ཡ་མང་པོ་བཏང་ཡོད་ཅེས་
 བོད་བཞིན་ཡོད་ཀྱང་། དོན་དངོས་སུ་རྒྱ་
 ནག་དམར་གཞུང་གིས་བོད་ནང་ནས་
 བསྐྱོག་འདོན་བྱས་པའི་གཏོར་ཁ་སོགས་
 ལས་བྱུང་བའི་དདུལ་འཁོར་དང་བསྐྱར་ན་ཏ་
 ཅང་ཉུང་ཉུང་རེད། དེར་བརྟེན་བོད་ནང་གི་
 འཛུགས་བསྐྱར་ཡར་རྒྱས་ལ་ཁ་གཡར་ཏེ།
 ཁོ་ཆོའི་དཔལ་འབྱོར་གྱི་ཁེ་ཕན་སྤྱད་ཀྱི་ཡོད་
 པ་གསལ་པོ་རེད། དེ་བཞིན་བོད་ནང་རྒྱ་ནག་
 དམར་གཞུང་གིས་དམག་གི་ཁེ་ཕན་ལ་
 དམིགས་ཏེ། མེ་འཁོར་སྤྲུགས་ལམ་དང་།
 གནམ་ཐང་། ལམ་ཆེན་སོགས་བཅོས་ཏེ། རྒྱ་
 གར་གཙོས་པའི་ཉེ་འཁོར་ཁྲིམ་མཆོས་རྒྱལ་
 ཁབ་ཁབ་ལ་ཉེན་ཁ་བཅོས་དང་བཅོ་སྤྱད་
 རེད། དེར་བརྟེན་འབྲེལ་ཆགས་རྒྱལ་ཁབ་
 ཆང་མས་རྒྱ་ནག་དམར་གཞུང་གི་དམིགས་

ཡུལ་ངན་པ་དེར་བཀག་འགོག་བྱ་རྒྱའི་དུས་
 ལ་བབ་ཡོད།
 རྒྱ་གར་བོད་དོན་རྒྱ་བ་སྐྱོར་
 ཆོགས་པའི་ངོས་ནས་བོད་དོན་ཐོག་ཤུག་
 ལས་གང་དང་གང་གནང་བཞིན་ཡོད་པ་ང་
 རང་ལ་རྒྱས་མངའ་ཡོད་པ་དང་། རྒྱ་གར་
 བོད་དོན་རྒྱ་བ་སྐྱོར་ཆོགས་པའི་ངོས་ནས་
 བོད་ཀྱི་འཐབ་ཚྭ་དང་། རྒྱ་གར་མི་མང་
 དབར་འབྲེལ་མ་ཐུད་པ་ལྟ་བུ་གནང་ནས་རྒྱ་
 གར་མང་ཆོགས་ནང་བོད་དོན་སྐྱོར་གོ་
 རྟོགས་སྟེལ་བཞིན་ཡོད་པ་རེད། ཐངས་འདྲིའི་
 རྒྱ་གར་བོད་དོན་རྒྱ་བ་སྐྱོར་ཆོགས་ཆེན་
 ཐངས་བདུན་པའི་ཐོག་བོད་དང་། བོད་ཀྱི་
 འཐབ་ཚྭ་དང་འབྲེལ་བའི་བརྟེན་གཞིའི་ཐོག་
 བཟོ་སྐྲུག་པོ་གནང་ཡོད་པར་ང་རང་
 དགའ་ཆོར་ཆེན་པོ་བྱུང་། རྣམ་པ་ཆོ་ས་ཐག་
 རིང་པོ་ནས་རྒྱལ་ས་ལྷོ་ཕུང་རྒྱ་གར་བོད་
 དོན་རྒྱ་བ་སྐྱོར་ཆོགས་ཆེན་ཐོག་ཕེབས་པ་
 དང་། དེ་བཞིན་རྟག་ཏུ་བོད་ཀྱི་བདེན་པའི་
 འཐབ་ཚྭ་ཐོག་རྒྱ་བ་སྐྱོར་གནང་བར་སྤྲུགས་
 རིམ་ཆེ་ཞུ་རྒྱུ་དང་། མ་འོངས་པར་སྤྲུལ་སྤྱད་
 རྒྱ་བ་སྐྱོར་གནང་རྒྱའི་རེ་བ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།
 ཆབས་ཅིག་དེ་རིང་གོ་སྐབས་འདི་བརྒྱུད་
 ནས་རྒྱ་གར་བོད་དོན་རྒྱ་བ་སྐྱོར་ཆོགས་པ་
 སྤེ་ཆན་ནང་མའི་ཆོགས་མི་གསར་བ་རྣམས་
 ལ་དགའ་བསྐྱེད་འཆོམས་འདི་ཞུ་རྒྱུ་དང་།
 མ་འོངས་པར་བོད་ཀྱི་ཅ་དོན་ཐོག་མཉམ་
 ཏུ་བྱིས་ཤུག་ལས་གང་སྤྲུབ་གནང་རྒྱའི་རེ་
 བ་ཡོད་ཅེས་གསུངས་འདུག་པ་བཅས།

Tibetan Parliament-in-Exile
Central Tibetan Administration
Dharamshala -176215
Distt: Kangra
H.P. India

Tel: +91-1892-222481
Fax: +91-1892-224593
Email: tpieadmin@tibet.net
Website: www.chithu.org
www.tibetanparliament.org